

Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší
odborná škola, Hořice Husova 1414, 508 22 Hořice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Gymnázium VG

2009

OBSAH	
1. ÚVOD	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
2.1 Velikost školy	5
2.2 Vybavení školy	7
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	8
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	8
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	9
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Profil absolventa	10
3.3 Organizace přijímacího řízení	10
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.5 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami	13
3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.7 Začlenění průřezových témat	14
4. UČEBNÍ PLÁN	17
5. POVINNÉ PŘEDMĚTY	
5.1 Český jazyk a literatura	18
5.2 Anglický jazyk (čtyřleté gymnázium)	34
5.3 Anglický jazyk (osmileté gymnázium)	41
5.4 Německý jazyk	48
5.5 Ruský jazyk	65
5.6 Matematika	84
5.7 Fyzika	101
5.8 Chemie	113
5.9 Zeměpis	128
5.10 Biologie	139
5.11 Základy společenských věd	162
5.12 Dějepis	182
5.13 Informatika	195
5.14 Výtvarná výchova	199
5.15 Hudební výchova	207
5.16 Tělesná výchova	212
5.17 Konverzace v angličtině (čtyřleté gymnázium)	228
5.18 Konverzace v angličtině (osmileté gymnázium)	233
5.19 Jazyková komunikace	238
6. KLASIFIKACE A EVALUACE	
6.1 Pravidla hodnocení žáků	242
6.2 Autoevaluace školy	245
7. PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP	248
8. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	
8.1 Aplikovaná výpočetní technika	249
8.2 Biologie volitelná	253
8.3 Dějepis volitelný	259
8.4 Diferenciální a integrální počet	269
8.5 Ekonomický seminář	272
8.6 Finanční gramotnost	276
8.7 Fyzika volitelná	280
8.8 Chemie volitelná	283
8.9 Konverzace v německém jazyce	287
8.10 Konverzace v ruském jazyce	290
8.11 Matematika volitelná	293
8.12 Psychologie	298

8.13 Seminář marketingu	301
8.14 Seminář z biologie	307
8.15 Seminář z českého jazyka	318
8.16 Seminář z dějepisu	327
8.17 Seminář z chemie	337
8.18 Seminář z matematiky	341
8.19 Seminář z výpočetní techniky	344
8.20 Seminář ze zeměpisu	348
8.21 Společenskovědní seminář	357
8.22 Sportovní hry	363
8.23 Španělština	370
8.24 Základy společenských věd volitelné	373
8.25 Zeměpis volitelný	377

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

zpracováno podle RVP ZV v nejnovějším znění čj. 15523/2007-22

Vzdělávací program:	Gymnázium VG
Kód a název oboru vzdělávání:	79 – 41 – K/81, gymnázium
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní forma
Stupeň vzdělávání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Údaje o škole	
Název školy:	Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice
Adresa:	508 22 Hořice, Husova 1414
IČ:	60 116 927
Rezortní identifikátor školy:	600 012 085
IZO:	110 200 039
Ředitel školy:	PaedDr. Josef Lindauer
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	RNDr. Lenka Bednářová, RNDr. Helena Trkalová
Kontakty:	e-mail: info@ghorice.cz telefon: 493 623 821 web: www.ghorice.cz
Zřizovatel	
Název:	Královéhradecký kraj
Adresa:	500 03 Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245
Kontakty:	Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, telefon: 495 817 111
Platnost dokumentu:	od 1. září 2009 počínaje 1. ročníkem

Pro sloučenou školu s názvem Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola Hořice, Husova 1414, 508 22 Hořice s platností od 1. 8. 2011 potvrzuje platnost

Mgr. Hana Richtermocová
ředitelka školy

podpis ředitelky školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2. 1. Velikost školy

Škola vznikla k datu 1. 8. 2011 na základě usnesení ZK/19/1337/2011 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, kterým byl schválen optimalizační návrh týkající se sloučení Gymnázia a Střední odborné školy, Husova 1414, IČO 60116927, Obchodní akademie, Hořice, Šalounova 919, IČO 00527564 a Vyšší odborné školy rozvoje venkova a Střední zemědělské školy, Hořice, Riegrova 1403, IČO60116790.

Od 1. 8. 2011 vystupuje škola pod názvem Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice, Husova 1414.

Škola se nachází v objektech v ulici Husova 1414, Blahoslavova 2105, Šalounova 919, Šalounova 2164, Riegrova 1403 a Riegrova 900.

Vyšší odborná škola je umístěna v objektu v ulici Riegrova 1403.

Součástí školy jsou domovy mládeže v ulicích Šalounova 1822 a Riegrova 2004 a školní jídelny, které jsou umístěny v ulicích Riegrova 1403 a Šalounova 919.

Škola využívá sportovní halu v Šalounově ulici 2164, která byla postavena v roce 2002 a slouží kromě naší školy i ostatním školám ve městě. V roce 2009 bylo uvedeno do provozu víceúčelové hřiště, jež bylo pořízeno z dotace EU. I ono slouží nejen škole, ale i pro další sportovní vyžití ve městě, hlavně však pro mládež.

Součástí školy je hospodářství, Jižní 2118, Hořice, které slouží pro výkon praxe žáků jednotlivých ročníků oboru agropodnikání.

Kapacita školy:

Střední škola: 1 158 žáků

41-41-M/001	Agropodnikání	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ano
41-41-M/01	Agropodnikání	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ne
63-41-M/004	Obchodní akademie	denní	4 r. 0 měs.	150	Platné	Ano
63-41-M/02	Obchodní akademie	denní	4 r. 0 měs.	150	Platné	Ne
64-41-L/51	Podnikání	denní	2 r. 0 měs.	30	Platné	Ano
64-41-L/524	Podnikání	denní	2 r. 0 měs.	30	Platné	Ano
66-41-L/008	Obchodník	denní	4 r. 0 měs.	150	Platné	Ano
66-41-L/01	Obchodník	denní	4 r. 0 měs.	150	Platné	Ano
66-51-H/004	Prodavač - smíšené zboží	denní	3 r. 0 měs.	90	Platné	Ano
66-51-H/005	Prodavač - elektrotechnické zboží	denní	3 r. 0 měs.	60	Platné	Ano
66-51-H/006	Prodavač - drogistické zboží	denní	3 r. 0 měs.	60	Platné	Ano
66-51-H/01	Prodavač	denní	3 r. 0 měs.	255	Platné	Ne
75-41-M/004	Sociální péče - sociálněsprávní činnost	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ano
75-41-M/01	Sociální činnost	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ne
78-42-M/006	Přírodovědné lyceum	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ano
78-42-M/05	Přírodovědné lyceum	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ne
79-41-K/401	Gymnázium - všeobecné	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ano
79-41-K/41	Gymnázium	denní	4 r. 0 měs.	132	Platné	Ano
79-41-K/801	Gymnázium - všeobecné	denní	8 r. 0 měs.	264	Platné	Ano
79-41-K/81	Gymnázium	denní	8 r. 0 měs.	264	Platné	Ne

Vyšší odborná škola: 270 žáků

41-31-N/001	Obnova a rozvoj venkova	denní	3 r. 0 měs.	180	Platné	Ano
41-31-N/001	Obnova a rozvoj venkova	dálkové	3 r. 0 měs.	75	Platné	Ano
68-43-N/02	Obnova a rozvoj venkova	denní	3 r. 0 měs.	170	Platné	Ne
68-43-N/02	Obnova a rozvoj venkova	dálkové	3 r. 0 měs.	100	Platné	Ne

Na základě usnesení RK/12/724/2011 Rady Královéhradeckého kraje byly na základě optimalizačního návrhu sníženy počty žáků v následujících oborech:

Gymnázium RVP 79-41-K/41 z počtu 132 žáků na 0
 Podnikání RVP 64-41-L/51 z počtu 30 žáků na 0
 Obchodník RVP 66-41-L/01 z počtu 150 žáků na 0

Kapacita domovů mládeže: 210 žáků

Kapacita školních jídelen: 895 žáků

2. 2. Vybavení školy

Všechny budovy, které škola využívá, jsou ve stavu, kdy vyžadují soustavné investice k zajištění plynulého provozu. Průběžně, dle naléhavosti, popřípadě havarijního stavu, jsou zajišťovány opravy a rekonstrukce malého a středního rozsahu. Všechny budovy, v nichž se vyučuje jednotlivým oborům, mají počítačové i jazykové učebny odpovídající svým charakterem počtu vzdělávaných žáků. Součástí školních budov jsou třídy vybavené připojením na internet, v budovách, v nichž probíhá výuka, je vybavení kopírkami pro potřeby žáků i pedagogů, multimediální učebna, knihovny, odborné učebny fyziky, chemie, biologie, výtvarné a hudební výchovy a dalších odborných předmětů. Sportovní hala je vybavena pro provozování všech druhů míčových her, je vybavena horolezeckou stěnou.

Ve všech budovách, ve kterých škola poskytuje vzdělání oboru gymnázia je celkem 22 velkých učeben pro celou třídu, 5 malých učeben pro dělenou třídu do 17 žáků, jedna tělocvična, kterou lze dělit na dvě části pro souběžnou výuku tělesné výchovy, jedna posilovna, jedno školní atletické a víceúčelové hřiště s umělým povrchem včetně dostatečného počtu šaten a umývárny.

Všechny velké učebny jsou vybaveny základním nábytkem a tabulemi, speciální vybavení je v učebnách fyziky, chemie, biologie, zeměpisu, dějepisu, českého jazyka a literatury, výtvarné výchovy, hudební výchovy.

Všechny malé učebny jsou speciálně vybaveny pro anglický jazyk (jedna učebna), německý jazyk (jedna učebna, počítače (2 učebny), posilovna (jedna učebna).

V šesti učebnách jsou instalovány dataprojektory s počítačem a promítacím plátnem, ve třech učebnách jsou interaktivní tabule s počítačem a dataprojektorem.

Učitelé v oboru gymnázia mají k dispozici sborovnu, 20 vybavených kabinetů (z toho 10 s připojením na internet) včetně vybavení učebními pomůckami, učebnicemi a literaturou, v tělocvičně je dostatečné vybavení pro vnitřní i venkovní sporty.

Hygienické podmínky jsou na standardní úrovni a všechny školní prostory jsou schváleny okresním hygienikem k užívání.

2. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy byl vytvořen ze tří bývalých školských subjektů. Velikost sboru je 104 přepočítaného úvazku. Podle současného platného zákona o pedagogických pracovnících platného od 1. 9. 2012 je 95% kvalifikovaného pedagogického sboru. Jeho kvalita je poměrně stabilizovaná. Škola nabízí výuku anglického, německého, francouzského, španělského a ruského jazyka. Mnoho učitelů si doplňuje vzdělání dalším studiem na vysoké škole, popřípadě v krajských centrech vzdělávání. Výchovným problémům se věnují tři výchovné poradkyně /dle rozmístění oborů v jednotlivých budovách/. Na škole působí i protidrogoví koordinátoři. Součástí týmu jsou i pracovníci ICT. Vedení školy je tříčlenné – ředitelka a dva zástupci. Vzhledem k tomu, že dochází k útlumu výše zmínovaných oborů

na škole, je nutné každoročně přistoupit k redukcí členů pedagogického sboru. Nutností je zajistit kvalitní základnu pedagogů, což se daří i díky externistům, kteří na škole působí.

2. 4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné pobyty žáků

Innsbruck – Rakousko

Greifswald, Cottbus – Německo

Trstená – Slovensko

Dle zájmu žáků se pořádají zájezdy do anglicky a francouzsky mluvících zemí

Škola dokončila projekt na výstavbu tělocvičny v roce 2002 (40 mil. Kč).

Škola dokončila projekt na výstavbu školního víceúčelového hřiště s umělým povrchem (11 mil. Kč).

Škola se přihlásila do projektu „Cizí jazyky interaktivně“ na roky 2010 – 2013. Jedná se o zavádění a rozvoj interaktivních a multimediálních metod výuky cizích jazyků. Program je podpořen z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v celkové výši 770 tis. Kč.

2. 5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je (dle zákona) zřízena školská rada – předseda Ing. Bc. Jaroslav Kostelníček.

Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek, jak u oborů gymnázia, tak i agropodnikání a přírodovědného lycea.

V rámci prevence sociálně patologických jevů škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a s Pyramidou v Pardubicích.

Významným prvkem je i spolupráce s Univerzitou Hradec Králové a dalšími vysokými školami, jejichž studenti vyhledávají pro svou praxi právě naši školu.

Škola disponuje v současnosti několika certifikáty pro výkon speciálních zemědělských činností, např. Kurz odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin, Kurz pro výkon obecných zemědělských činností.

Škola ve spolupráci s městem Hořice, Královéhradeckým krajem a za podpory mnoha okolních obcí a soukromých subjektů vydává vlastivědný časopis Pod Zvičinou.

Prostřednictvím místního i regionálního tisku a internetových stránek školy je veřejnost informována o dění ve škole.

Samotnými žáky je vydáván na škole časopis Tempus a časopis pro němčináře NG.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium ve vzdělávacím programu Gymnázium VG. Hlavními rysy programu jsou:

- účelné rozložení základního - společného - učiva do nižších ročníků studia
- velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření studenta
- rozumné zastoupení všech forem výuky.

Škola umožní všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

ŠVP je zpracován podle RVP pro gymnázia a vyhovuje všem jeho požadavkům.

Obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP je rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů.

Postupně je žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.

Během studia je kladen důraz na souvislosti, mezioborové vztahy a praktické činnosti.

Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.

Prvním cizím jazykem je jazyk anglický

Další cizí jazyk si žák volí z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý a jazyk ruský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců.

Je zachována klasická nabídka předmětů - bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.

ŠVP VG dále žákům poskytuje:

- větší motivaci ke studiu
- trvalejší a hlubší pracovní návyky
- častější projektovou výuku
- lepší znalost cizích jazyků
- nabídku aktivit pro volný čas žáků

3.2 Profil absolventa

Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku vybaveni znalostmi a dovednostmi, které převyšují požadavky RVP G ve všech vzdělávacích oblastech, zejména v oblastech, jejichž rozšíření si zvolí formou volitelných předmětů pro druhý, třetí a čtvrtý ročník studia.

Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií již na nižším stupni mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.

Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci - práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.

Mají dobrý základ pro úspěšné složení maturitní zkoušky a předpoklady pro vysokoškolské a další studium, pro přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce i pro případné uplatnění v zahraničí.

Na internetových stránkách www.ghorice.cz jsou uvedeny statistiky absolventů gymnázia při přijímacích zkouškách na VŠ.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.

Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku - prominutí zkoušky je možné u studentů s průměrným prospěchem do 1,5. Konkrétní kritéria budou stanovena každý rok podle počtu uchazečů.

Uchazeči o studium podle ŠVP VG skládají přijímací zkoušku z matematiky - písemnou formou, z českého jazyka - písemnou formou a test obecných studijních předpokladů. Každá část zkoušky je obodována. Náplň zkoušek je dána požadavky RVP pro základní školy.

Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.), či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacích zkoušek upraven.

Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v mimoškolních činnostech, o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium lze najít na internetových stránkách www.ghorice.cz.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o

- podporu výuky pomocí didaktické techniky
- semináře a diskuse
- samostatné a týmové projekty
- dlouhodobou samostatnou práci
- prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce)
- praktickou výuku (exkurze, projekty)
- důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a výsledky svého studia.

Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.

Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky široké nabídce volitelných předmětů studovat obory podle svého profesního zájmu.

Při dělení tříd na skupiny je brán ohled zejména na pokročilost žáků.

Škola nabízí další aktivity pro volný čas studentů formou nepovinných předmětů.

Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentského parlamentu.

Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky.

<p>Frontální výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> • je běžně používanou strategií • je zařazena v každém ročníku studia 	kompetence k učení
<p>Pamětné učení, zvládnutí faktů</p> <ul style="list-style-type: none"> • je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí 	kompetence k učení
<p>Laboratorní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika 	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence k podnikavosti
<p>Srovnávací písemné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • jsou zařazovány na konci prvního, druhého a třetího ročníku ve vybraných předmětech, výsledky jsou významnou součástí klasifikace žáků 	kompetence k učení
<p>Kurz Start</p> <ul style="list-style-type: none"> • pro žáky prvního ročníku probíhá na začátku studia, zpravidla v září, délka trvání je 5 - 7 dní, jeho hlavním cílem je vytvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími 	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
<p>Sportovní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> • délka trvání je 6 - 7 dní, může být zařazen v každém ročníku 	kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence sociální a personální
<p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • je zařazen pro žáky všech ročníků, pro každý ročník jinou formou, je zadáno centrální téma, žáci si volí problém, který řeší, důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků, důraz je kladen na praktickou výuku 	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti kompetence k učení
<p>Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> • jsou zařazeny pro žáky všech ročníků, pro každý ročník jinou formou 	kompetence k učení kompetence k podnikavosti
<p>Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáci navštěvují program zpřístupnění divadelních představení podporovaný Spolkem přátel školy, je určen pro žáky všech ročníků a jde o doplnění výuky zejména Českého jazyka a literatury • žáci mají možnost navštěvovat volitelný předmět 	kompetence sociální a personální kompetence občanské
<p>Předmětové soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> • je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích • je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích 	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence k podnikavosti
<p>Sportovní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> • škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol • každoročně je koncem roku pořádán přebor gymnázia ve vybraných sportovních disciplínách (jednotlivci i kolektivy) • je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách 	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
<p>Spolupráce s městem Hořice</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáci dobrovolně pomáhají s organizací akcí pořádaných městem nebo zájmovými organizacemi 	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti

3.5 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

U žáků se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie ...) je respektována individualita a potřeby žáka (využití počítače, notebooku).

Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu - způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.6. Rodiče či zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení.

Škola spolupracuje s Pedagogicko - psychologickou poradnou a s Centrem pro prevenci sociálně patologických jevů.

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu.

O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci.

Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních.

Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky. Může se jednat i o žáka, jemuž jeho zdravotní stav neumožňuje plně docházet do školy.

3) Samostatné studium. Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

3. 7 Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

tematický okruh	předmět a ročník
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Čj – všechny ročníky Rj – 1. a 2. Ch – 2. ZSV – 1. D – 3. VV – 1. a 2. TV – všechny ročníky
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Čj – všechny ročníky Ch – 2. ZSV – 1. TV – všechny ročníky
Sociální komunikace	Čj – všechny ročníky Ch – 2. D – 2. VV – 1. a 2. TV – všechny ročníky
Morálka všedního dne	Čj – všechny ročníky Ch – 2. ZSV – 2. a 4. D – 1. – 3. TV – všechny ročníky
Spolupráce a soutěž	Čj – všechny ročníky Ch – 2. ZSV – 3. D – 1. – 3. TV – všechny ročníky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

tematický okruh	předmět a ročník
Globalizační a rozvojové procesy	Čj – všechny ročníky Z – 2. D – 1. – 3. VV – 1. a 2.
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Čj – 2. Aj – 4. Rj – 3. Ch – 1. a 2. Z – 2. D – 2. a 3.
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z – 2. ZSV – 3. D – 2. a 3.
Žijeme v Evropě	Čj – všechny ročníky AjK – 4. Nj – 1., 2. a 4. Rj – všechny ročníky

	Z – 3. ZSV – 3. a 4. D – 2. a 3. VV – 1. a 2.
Vzdělávání v Evropě a ve světě	Aj – 2. AjK – 4. Nj – 2. Rj – 2. a 4. D – 2. a 3.

Multikulturní výchova

tematický okruh	předmět a ročník
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Čj – všechny ročníky Rj – 3. Z – 2. D – 1. – 3. HV – 1. a 2.
Psychosociální aspekty interkulturality	Čj – všechny ročníky Aj – 3. Nj – 3. Rj – 2. a 4. ZSV – 2. a 3. D – 2. VV – 1. a 2.
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Čj – všechny ročníky Rj – 2. – 4. D – 1. – 3. VV – 1. a 2.

Environmentální výchova

tematický okruh	předmět a ročník
Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi – 1. a 2.
Člověk a životní prostředí	Aj – 4. Nj – 2. Rj – 3. F – 2. a 3. Ch – 1. – 3. Bi – 1. – 3. Z – 1. D – 1. – 3. VV – 1. a 2.
Životní prostředí regionu a České republiky	Bi – 1. a 2. Z – 3. D – 2. a 3. VV – 1. a 2.

Mediální výchova

tematický okruh	předmět a ročník
Média a mediální produkce	Čj – 1. a 3. F – 3.

	D – 2. a 3. HV – 1. a 2. VV – 1. a 2.
Mediální produkty a jejich významy	Čj – 1. a 3. Aj – 1. a 2. AjK – 4. Rj – všechny ročníky D – 2. a 3. HV – 1. a 2. VV – 1. a 2.
Uživatelé	Čj – 1. a 3. ZSV – 2.
Účinky mediální produkce a vliv médií	Čj – 1. a 3. ZSV – 2. D – 3.
Role médií v moderních dějinách	Čj – 1. a 3. ZSV – 2. D – 3. VV – 1. a 2.

4. Učební plán

Učební plán Školního vzdělávacího programu Gymnázium VG

Předměty	1.	2.	3.	4.	celkem
Český jazyk a literatura ¹	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Konverzace v anglickém jazyce ²	0	0	0	2	2
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12
Matematika ³	4	4	3	3	14
Informatika	2	0	0	0	2
Dějepis	2	2	2	0	6
Základy společenských věd ⁴	2	2	2	2	8
Zeměpis ⁵	2	2	2,5	0	6,5
Biologie ⁶	3	2,5	2,5	0	8
Fyzika ⁷	2	2,5	3	0	7,5
Chemie ⁸	2	3	2	0	7
Hudební výchova	2/	2/	0	0	4/
Výtvarná výchova	/2	/2	0	0	/4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Jazyková komunikace	0	0	0	1	1
1. volitelný předmět	0	1	2	2	5
2. volitelný předmět	0	0	2	2	4
3. volitelný předmět	0	0	0	2	2
4. volitelný předmět	0	0	0	2	2
5. volitelný předmět	0	0	0	2	2
6. volitelný předmět	0	0	0	2	2
7. volitelný předmět	0	0	0	1	1
celkem	33	33	33	33	132

¹ 4 hodiny přidány z disponibilních² 1 hodina přidána z disponibilních a 1 hodina z IVT³ 3 hodiny přidány z disponibilních 1 hodina z IVT⁴ Integrovaná vzdělávací oblast Člověk a svět práce⁵ 2,5 hodiny přidáno z disponibilních a integrována část vzdělávací oblasti Geologie⁶ 2 hodiny přidány z disponibilních a integrován vzdělávací obor Výchova ke zdraví⁷ 1,5 hodiny přidáno z disponibilních⁸ 1 hodina přidána z disponibilních a integrována část vzdělávací oblasti Geologie

5. 1 Český jazyk a literatura

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* vychází z vyučovacího oboru *Český jazyk a literatura* vymezeného v RVP G a zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Žáci získávají přiměřené poučení o jazyku, prohloubené ve srovnání se základním vzděláváním, a to je pak východiskem ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. Jsou tak vybudovány kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež vede k hlubokým čtenářským zážitkům a k vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké i neumělecké literatury. Osvojení si očekávaných výstupů je podmínkou nejen pro úspěšné zvládnutí všech dalších předmětů, ale i pro celkový rozvoj osobnosti a pro další celoživotní vzdělávání, vede k vědomému utváření a obohacování vlastních životních hodnot a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

Výuka předmětu *Český jazyk a literatura* kombinuje výklad, tvořivou práci s textem, diskusi, žákovské příspěvky k vybraným tématům, procvičování základních vědomostí a dovedností písemnou i mluvenou formou, je dotvářena exkurzemi, návštěvou divadel a filmových představení, poslechem, videoprojekcí, besedami, praktickou činností v žákovské knihovně apod. K fakultativním aktivitám patří účast v různých soutěžích (literární soutěže, olympiáda) a projektech. Učitel vede žáky k prezentaci vlastních názorů, vzájemné toleranci, kultivovanému projevu. Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.*

Výuka je realizována zpravidla v budově školy, v kmenových třídách. Filmová a divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořadajících organizací

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	4	4	4	4

V 5, 6. a 7. ročníku osmiletého gymnázia a v 1, 2. a 3. ročníku čtyřletého gymnázia je jedna hodina týdně dělená. Většinou je naplní dělené hodiny jazyk a jazyková komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě.
- Vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací, k jejich hodnocení z hlediska věrohodnosti, k jejich zpracování a využívání v dalším studiu, tvůrčích činnostech i v praktickém životě.
- Vede žáky k doplňování si vědomostí a jejich prohlubování v procesu vzdělávání, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými, k jejich systemizaci v oblasti jazyka i při studiu jiných oborů.
- Stanovením dlouhodobějších úkolů (četba, referáty, práce s portfoliem apod.) motivuje žáky k plánování, organizaci a hodnocení vlastní práce.
- V kontaktu se žáky se snaží vystupovat otevřeně, vstřícně a tolerantně a tím je učí toto chování nenásilně a přirozeně přejímat a uplatňovat tyto zásady v komunikaci s ostatními lidmi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k aplikaci jazykových a literárně teoretických poznatků při analýze a interpretaci vybraných textů a k vytváření vlastních projevů mluvených i psaných.

- Vede žáky k uplatňování fantazie, intuice a představivosti v tvůrčích činnostech (např. tvůrčí psaní).
- Motivuje žáky k zapojení do soutěží a olympiád z českého jazyka.
- Umožňuje žákům zapojovat se do dlouhodobějších projektů.
- Vede žáky k originálním metodám řešení problémů, k hlubšímu uvažování o problému a k vhodné argumentaci (řízená diskuse apod.).

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování vzhledem ke komunikativnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.
- Vede žáky k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, ve složitějších, nejasných nebo sporných sděleních správnému porozumění napomáhá.
- Vede žáky k tomu, aby naslouchali promluvám jiných lidí, snažili se jim porozumět, aby citlivě a tolerantně přistupovali k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v diskusi.
- Vede žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuse, uměli obhájit svůj názor a vhodně argumentovali v komunikaci s jinými lidmi.
- Vede žáky k veřejné prezentaci vlastní samostatné práce přiměřeným způsobem.
- Vede žáky k využívání komunikačních dovedností v dalším studiu i ve svém životě.
- Vede žáky k vhodnému vystupování na veřejnosti a k dodržování zásad komunikace.
- Vede žáky k efektivnímu využívání moderních informačních technologií.
- Organizuje pro žáky doplňkové aktivity – návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Na základě práce s textem navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověku.
- Vede žáky k odhalování důsledků vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích.
- Vede žáky k reálnému posuzování vlastních možností a ke spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů.
- Vede žáky k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci.
- Vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k toleranci, vstřícnosti, otevřenosti a respektování přesvědčení druhých lidí při komunikaci.
- Vede žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.
- Vede žáky k vytváření a rozšiřování poznání etických, duchovních a kulturních hodnot a k jejich ochraně.
- Vede žáky k posuzování událostí a vývoje veřejného života a života ve svém okolí a k jednání k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Vede žáky k zodpovědnému a tvořivému plnění povinností, k vhodné obraně vlastních práv a práv jiných a k vystupování proti jejich potlačování.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál, rozpoznávali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Vede žáky k tomu, aby uplatňovali proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost.

- Vede žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl a dokončovali zahájené aktivity.
- Vede žáky k tomu, aby posuzovali a kriticky hodnotili rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti byli připraveni tato rizika nést.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žák:

- 1.1. Odlišuje různé variety národního jazyka vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací.
- 1.2. Při analýze vybraných textů popíše základní rys češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence.
- 1.3. V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči.
- 1.4. V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči.
- 1.5. V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou o příručky řeší složitější případy; účinně využívá možnosti grafického členění textu.
- 1.6. V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.
- 1.7. Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka.
- 1.8. Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího.
- 1.9. V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.
- 1.10. Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.
- 1.11. Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky.
- 1.12. Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera i publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.
- 1.13. Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou.
- 1.14. Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy a konspekty.
- 1.15. Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).

Literární komunikace

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žák:

- 2.1. Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.
- 2.2. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí.
- 2.3. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.
- 2.4. Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.
- 2.5. Rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.
- 2.6. Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.

- 2.7. Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře.
- 2.8. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.
- 2.9. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.
- 2.10. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.
- 2.11. Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.
- 2.12. Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny).
- 2.13. Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.
- 2.14. Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.

Český jazyk a literatura – 5. ročník osmiletého gymnázia a 1. ročník čtyřletého gymnázia

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivně a samostatně využívá informační zdroje, pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy a konspekty - orientuje se v žákovské knihovně - rozlišuje jednotlivé funkce řeči a vhodně jich využívá v různých typech projevů - uvědomuje si podobnosti a rozdíly jednotlivých jazyků, na základě analýzy vybraných textů popíše základní rysy češtiny, vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - charakterizuje významné etapy české jazykovědy do 17. století - seznámí se s jednotlivými jazykovědnými disciplínami a objasní jejich podstatu - rozdělí jazyk na rovinu spisovnou a nespisovnou, charakterizuje jazyk obecné češtiny, slangu a argotu, defínuje nářečí, ozřejmí příčinu jejich vzniku, rozpozná typická česká a moravská nářečí - vhodně užívá a odlišuje variety národního jazyka - uvědomuje si rozdíl mezi jazykovou 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Informatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - racionální studium textu - základy informatiky - knihovny jako možné zdroje informací <p>praktické práce v žákovské knihovně exkurze do městské knihovny</p> <p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeč a jazyk, jazykové rodiny, čeština a jazyky příbuzné, vývoj jazyka a vývoj české jazykovědy, jazykovědné disciplíny - rozvrstvení národního jazyka - norma a kodifikace, základní kodifikační příručky 	<p>VU, E, JH, TP, JC, Di, KM, Pv2, R, T, FO, PS, ŘR, Po, SÚ, praktická činnost v žákovské knihovně</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.14, 1.15</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě <p>PT. Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého

<p>normou a kodifikací, orientuje se v základních kodifikačních příručkách a prakticky je využívá</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu i adresátovi - volí vhodné jazykové prostředky v projevech mluvených a psaných - samostatně vytvoří jednoduché vypravování v mluvené a písemné formě - samostatně vytvoří prostý popis, charakterizuje vybranou osobu v písemné i mluvené formě - samostatně vytvoří jednoduchou zprávu, oznámení, vyplní tiskopis, napíše pozvánku, vytvoří a pošle krátký e-mail, posoudí užité jazykové prostředky - charakterizuje proces mluvení, objasní systém českých hlásek, uvědomuje si rozdíl mezi grafémem a fonémem, ovládá zásady české spisovné výslovnosti, vhodně užívá zvukové prostředky řeči - ve svém projevu uplatňuje zásady českého pravopisu, řeší složitější případy s použitím kodifikačních příruček - přijímá umění jako nezbytnou a obohacující složku lidského života - rozliší mezi fikčním světem a světem reálným - objasní specifičnost literatury a uvědomuje si místo literární vědy - rozezná umělecký text od neuměleckého - rozliší jednotky vyprávění 	<p>Obecné poučení o slohu</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohotvorní činitele, funkční styly, projevy mluvené a psané - vypravování v běžné komunikaci - prostý popis a charakteristika - krátké informační útvary <p>Zvuková stránka jazyka a její vztah ke grafické stránce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní složky mluvení, soustava českých hlásek, zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky současné řeči - principy českého pravopisu <p>Literární komunikace</p> <p>Úvod do studia literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata literatury, vědy o literatuře - struktura literárního díla - zvláštnosti poezie - literární druhy a žánry 	<p>VU, ŘD, KM, KČ, PS, KMD, Rc, R, Pf, ŘR, FO, T, Ú, TP, Pro</p>	<p>kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: dějepis, cizí jazyky, informatika</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních textech popíše specifika básnického jazyka a objasní jejich funkci - seznámí se se základy teorie verše - rozezná typy promluv - dle svých schopností interpretuje vybrané literární texty po stránce jazykové, tematické i kompoziční - rozezná základní literární žánry a uvědomuje si jejich rozdíly - seznámí se s útvary ústní lidové slovesnosti, zvl. s vybranými mýty, a vysvětlí jejich funkci - seznámí se s nejstaršími druhy písma, uvědomuje si historický kontext - seznámí se s památkami světové orientální literatury a literatury antické - charakterizuje nejstarší literární útvary a žánry, uvědomuje si podobnosti a rozdíly jednotlivých literatur v různých zemích – porovnává témata a formy zpracování - objasní vznik a principy antického dramatu, rozliší dramatické žánry, interpretuje a analyzuje vybraná díla - uvědomuje si odkaz nejstarších literárních památek a jejich hodnoty - uvědomuje si jednotlivé funkce literatury - na základě analýzy vybraných děl porovnává literaturu raného středověku v různých zemích - osvětlí vznik a vývoj staroslověnského písemnictví na našem území, uvědomuje si jeho význam - porovnává nejstarší literární památky vzniklé na našem území - uvědomuje si vliv latiny na českou kulturu 	<p>Počátky slovesného umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústní lidová slovesnost - vznik písemnictví <p>Starověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientální literatura - antická literatura <p>Literatura ve středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská a orientální literatura - počátky písemnictví v českých zemích, literatura doby Karla IV., husitská literatura 		<p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: dějepis, základy společenských věd, cizí jazyky, informatika</p>
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje českou literaturu vrcholného středověku, interpretuje a analyzuje vybrané texty - charakterizuje nové žánry a útvary dané doby, porovnává památky české a evropské literatury - charakterizuje hodnoty renesanční kultury a humanismu a uvědomuje si jejich přínos pro rozvoj společnosti - porovnává literaturu v jednotlivých evropských zemích, interpretuje vybrané texty - charakterizuje nové žánry a útvary v literatuře a jejich funkci - porovnává renesanční a humanistickou literaturu evropskou s literaturou vzniklou na našem území - charakterizuje základní principy barokní kultury, zvl. barokní literatury, uvědomuje si její duchovní hodnotu, dokladuje na základě interpretace vybraných textů vztah barokního člověka k bohu a k sobě samému, porovnává s vlastním vztahem k sobě a ke světu - uvědomuje si specifčnost české literatury dané doby, uvědomuje si význam jednotlivých osobností - na základě historického kontextu přiblíží kulturu a myšlenkové proudy dané doby - charakterizuje a porovnává literaturu jednotlivých evropských zemí - interpretuje a analyzuje vybrané texty - porovnává tehdejší názory na člověka a jeho místo ve světě s vlastními názory a zkušenostmi 	<p>Renesance a humanismus v literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská literatura - renesance a humanismus v českých zemích <p>Baroko a barokní literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky barokního umění a literatury, evropská literatura - česká literatura doby pobělohorské, J. A Komenský <p>Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropské literatuře</p>		
---	--	--	--

Český jazyk a literatura – 6. ročník osmiletého gymnázia a 2. ročník čtyřletého gymnázia

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy, všímá si přechodů mezi nimi, rozděluje slovní druhy podle flexe, určuje mluvnické kategorie jmen - charakterizuje jednotlivé ohebné slovní druhy, skloňuje je, uvědomuje si zvláštnosti ve skloňování - stupňuje adjektiva - rozezná jednotlivé typy sloves, určuje jednotlivé mluvnické kategorie - rozezná určité a neurčité slovesné tvary - charakterizuje a rozeznává neohebné slovní druhy a objasňuje jejich funkci v jazykovém projevu - ve svém projevu mluveném i psaném uplatňuje znalosti tvarosloví - orientuje se v základních typech slovníků, porovnává je a řeší s jejich pomocí složitější úkoly - ovládá způsoby obohacování slovní zásoby - rozlišuje slova podle stylové příznačnosti a dovedně užívá různě zabarvená slova ve svých mluvených i psaných projevech - rozlišuje různé typy slov z hlediska jejich významu - rozezná strukturu slova - vhodnými slovotvornými prostředky tvoří slova příbuzná - v textu rozeznává různé typy frazeologismů a 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Tvarosloví (morfologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, flexe, přechody mezi slovními druhy, mluvnické kategorie jmen - podstatná jména, přídavná jména, zájmena a číslovky - jejich druhy, skloňování, zvláštnosti ve skloňování, stupňování adjektiv - slovesa – typy sloves, mluvnické kategorie, slovesné třídy a vzory, slovesný vid, slovesné tvary neurčité - neohebné slovní druhy <p>Nauka o slovní zásobě (lexikologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovníky, obohacování slovní zásoby - slovní zásoba z hlediska stylistického - slovo a jeho význam - tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování - frazeologismy - přejímání slov z cizích jazyků, mezinárodní slova 	<p>VU, JC, TP, Di, Pf, KM, Pv2, T, TP, FO, PS, ŘR, Po, SÚ</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.14, 1.15</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MPV: cizí jazyky</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje jejich místo v současné češtině z hlediska jazykové kultury posuzuje přejímání slov z cizích jazyků - rozeznává a charakterizuje různé druhy popisu - uvědomuje si příznačnost užitých stylistických prostředků - samostatně vytvoří subjektivně zbarvený popis - charakterizuje specifické prostředky administrativních textů - samostatně vytvoří žádost a životopis - rozeznává druhy dopisů - samostatně stylizuje dopis - na základě historických souvislostí charakterizuje proces NO, osvětlí jeho periodizaci (uvědomuje si různost pojetí jednotlivých etap) - dokladuje význam české vědy, zvláště jazykovědy, literární historie a historie v daném období - rozezná vliv lidové slovesnosti na ohlasovou poezii - objasní myšlenku slovanské vzájemnosti - na základě informací posoudí význam jednotlivých osobností a jejich děl - osvětlí problematiku rukopisů - charakterizuje počátky českého divadlnictví, jmenuje první divadelní scény a autory her - kriticky posoudí celý obrozovací proces a jeho význam - rozeznává znaky romantismu a realismu v literatuře 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy popisu - subjektivně zbarvený popis <p>Styl administrativní a jeho útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - žádost, životopis, objednávka, plná moc - dopis <p>Literární komunikace</p> <p>Česká literatura počátku 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a periodizace procesu národního obrození - česká věda, novinářství a nakladatelská činnost - divadlo národního obrození - poezie národního obrození <p>Romantismus v evropské a české literatuře Česká literatura ve 30. a 40. letech 19. století</p>	<p>VU, ŘD, KM, KČ, PS, KMD, Rc, R, Pf, ŘR, FO, T, Ú, TP, Pro, Di</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>-Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>- Globální problémy,</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje romantického hrdinu - vnímá romantismus jako životní pocit - charakterizuje a porovnává literaturu jednotlivých evropských zemí - postihne specifičnost české literatury daného období a přínos jednotlivých osobností - uvědomuje si nástup jednotlivých básnických generací a charakterizuje jejich názory na literaturu - rozezná žánry a útvary užívané v dané době a postihne jejich znaky - analyzuje a interpretuje vybrané ukázky textů - na základě textové analýzy vystihne podstatné znaky nových uměleckých směrů - uvědomuje si souvislost literatury s výtvarným uměním - jmenuje představitele nových směrů ve světové literatuře a porovnává jejich tvorbu - postihne specifičnost české literatury a přínos jednotlivých osobností naší literatury přelomu století 	<p>Počátky realismu v české literatuře Realismus ve světové literatuře Česká literatura 60. a 70. let – básnické generace Realismus v české próze a dramatu 80. a 90. let 19. století Česká realistická věda 80. a 90. let</p> <p>Literární moderna</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové umělecké směry v evropské literatuře - česká literatura 90. let a přelomu století – mladá generace 		<p>jejich příčiny a důsledky - Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: dějepis, základy společenských věd, cizí jazyky</p>
--	---	--	---

Český jazyk a literatura – 7. ročník osmiletého gymnázia a 3. ročník čtyřletého gymnázia

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - Žák: - objasňuje rozdíly mezi větou a výpovědí - rozlišuje mezi větou jednoduchou a souvětím, větou hlavní a vedlejší - rozeznává jednotlivé větné členy, uvědomuje si vztahy mezi nimi ve větě, rozliší vztahy významové a formální - pozná druhy vedlejších vět - graficky znázorní stavbu složitého souvětí - rozlišuje druhy vět podle členitosti a podle postoje mluvčího, uvědomuje si jejich funkci v jazykových projevech - rozezná zvláštnosti větného členění, odchylky od pravidelné větné stavby a polovětné konstrukce - rozezná chybné konstrukce vět a vědomě je odstraňuje ve svých projevech - seznamuje se se základními prostředky textové koherence, nachází je ve vybraných textech a dovedně je využívá ve vlastních projevech mluvených i psaných - používá správně odbornou terminologii pro danou oblast - ve vybraných textech nachází znaky odborného a publicistického stylu, postihuje možnosti užití různých útvarů a vnímá jejich specifika - sleduje soudobé televizní zpravodajství a porovnává je - porovnává vybrané deníky - posuzuje význam publicistiky a její míru objektivitu 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta a výpověď, syntaktické vztahy, větné členy - různé druhy vět: věty podle postoje mluvčího, věty podle členitosti - zvláštnosti větné stavby - polovětné konstrukce - souvětí, druhy souvětí, druhy vět v souvětí, vedlejší věty, složitá souvětí - textová syntax - základní vlastnosti textu, principy výstavby textu <p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky a útvary odborného stylu – úvaha, esej, odborná diskuse, přednáška, odborný popis a výklad <p>Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky a útvary – zpráva, úvodník, komentář, reportáž, fejeton, interview 	<p>VU, JC, TP, Di, Pf, KM, Pv2, T, TP, FO, PS, ŘR, Po, SÚ</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Mediální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: základy společenských věd</p>

<ul style="list-style-type: none"> - na základě historických i vlastních zkušeností si uvědomuje nebezpečí manipulace a význam novinářské etiky - diskutuje na vybrané téma, vhodně argumentuje - v mluveném projevu využívá nonverbální prostředky řeči a volí vhodné jazykové prostředky - na základě znalostí stylistických prostředků odborného a publicistického stylu a logické výstavby textu vytváří samostatně vlastní úvahu, esej a novinový článek - na základě dobových souvislostí charakterizuje hlavní vývojové proudy a témata světové a české literatury 1. poloviny 20. století - objasní vliv první světové války na celou generaci autorů - postihne specifickou pražskou německou literaturu - ve vybraných textech nachází znaky experimentální prózy - uvědomuje si vliv nových uměleckých směrů v české i světové poezii - rozeznává aktuálnost české poezie a její význam v době národního ohrožení - porovnává vybraná díla světové a české literatury, analyzuje a interpretuje vybrané ukázky děl, všímá si jak roviny tematické, tak formální - posuzuje přínos jednotlivých osobností - nachází souvislosti a na základě znalosti vybraných děl vyvozuje vlastní závěry 	<p>Literární komunikace Světová literatura 1. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská literatura a literatura americká - pražská německá literatura - experimentální próza <p>Vývojové linie české poezie 1. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové proudy v poezii - proletářská poezie, poetismus, surrealismus, duchovní křesťanská poezie, poezie v době národního ohrožení <p>Česká próza 1. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - reakce na válku v české literatuře - psychologický román - katolická próza - venkovská próza - experimentální próza - sociálně kritická próza - demokratický proud 	<p>VU, ŘD, KM, KČ, PS, KMD, R, R, Pf, ŘR, FO, T, Ú, TP, Pro</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: dějepis, základy společenských věd, cizí jazyky</p>
--	--	---	---

Český jazyk a literatura – 8. ročník osmiletého gymnázia a 4. ročník čtyřletého gymnázia

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a deklaruje specifičnost uměleckého stylu, zvl. na příkladech současné umělecké literatury - vytváří vlastní texty, užívá příslušné stylové prostředky - ve svých textech užívá různých druhů promluv (monolog, dialog, vnitřní monolog, řeč přímou, nepřímou) a ve vybraných textech tyto promluvy rozlišuje - odlišuje pásmo vypravěče a řeč postav - dovedně pracuje s humorem, rozeznává a používá jeho různé druhy, rozlišuje mezi humorem situačním a jazykovým, pracuje s nadsázkou a nonsensem, vytváří vlastní krátké absurdní texty - dovedně pointuje - uvědomuje si souvislost mezi myšlením a mluvením - charakterizuje komunikační proces, jeho složky a možnosti, všímá si omezených možností jazyka - postihne objektivní a subjektivní činitele, které ovlivňují výstavbu a percepci textu - objasní volbu příslušného jazykového útvaru - rozlišuje jednotlivé funkční styly a jejich útvary, samostatně vytváří vlastní texty - uvědomuje si pravidla jazykové kultury a 	<p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <p>Umělecký styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky a útvary uměleckého stylu <p>Obecné výklady o jazyce – myšlení a jazyk, komunikační situace, funkce komunikátů, druhy projevů, komunikační strategie, monolog a dialog</p> <p>Funkční styly a jejich realizace v textech, systematizace poznatků</p> <p>Jazyková kultura</p> <p>Rétorika</p>	<p>VU, JC, TP, Di, Pf, KM, TP, FO, PS, ŘR, Po, ŘV, SÚ</p>	<p>OVO: 1.1 ,1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>

<p>řídí se jimi ve svých projevech</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje řečové dovednosti, zvl. zásady působivé řeči - realizuje vlastní řečnické vystoupení <ul style="list-style-type: none"> - na základě dobových souvislostí charakterizuje hlavní vývojové proudy a témata světové a české literatury 2. poloviny 20. století - objasní vliv druhé světové války a poválečného politického vývoje na kulturu, zvl. na českou literaturu - rozeznává aktuálnost poezie - na základě vlastních čtenářských zkušeností porovnává vybraná díla současné světové a české literatury - analyzuje a interpretuje vybrané ukázky děl, všímá si jak roviny tematické, tak formální - posuzuje přínos jednotlivých osobností 	<p>Literární komunikace</p> <p>Světová literatura 2. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura evropská - americká a latinsko-americká literatura - literatura s prvky sci-fi, fantasy literatura <p>Světové drama 20. století</p> <p>Česká poezie 2. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové linie české poezie <p>Česká próza 2. pol. 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové linie české prózy - ženy spisovatelky - historická próza <p>České drama 2. pol. 20. století</p>	<p>VU, ŘR, KM, KČ, PS, KMD, Rc, R, Pf, ŘD, FO, T, Ú, TP, Pro</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>MPV: dějepis, základy společenských věd, cizí jazyky</p>
---	---	--	---

Zkratky:

Di	diktát
Dr	dramatizace
E	exkurze
FO	frontální opakování
IZ	individuální zkoušení
JC	jazykové cvičení
JH	jazykové hry
KČ	kritické čtení
KM	kritické myšlení, řešení problémů
KMD	klub mladého diváka
PČ	praktická činnost
Pf	portfolio
Po	poslech
Pro	projekce
PV2	práce ve dvojicích
Rc	recitace
Rf	referát
ŘD	řízená diskuse
ŘV	řečnický výstup
SIP	slohová práce
SP	skupinová práce
T	test
TP	tvůrčí psaní
VU	výklad učitele

5. 2 Anglický jazyk (čtyřleté gymnázium)

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je zařazen do výuky v 1. – 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, vzdělávacího oboru *Cizí jazyk*.

Výuku absolvují všichni žáci. Ve všech ročnících se vyučují 3 hodiny. Studenti jsou děleni do skupin.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	3	3	3	3

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, vycházející ze vstupní úrovně A1-2, cílem je dosažení výstupní úrovně B1-2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací schopnosti k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné skladbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Učitelé postupují podle jednotné učebnice. K učebnicím si volí kombinaci výukových materiálů (časopisy, tištěné a audiovizuální materiály, nahrávky, práce s internetem, četba knih v anglickém jazyce) optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Skupiny studentů pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou, jazykové učebně a počítačových učebnách. Výuka je zaměřena na získání a rozvoj příslušných kompetencí v následujících jazykových oblastech: poslech, gramatika, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykových zájezdů, exkurzí a návštěv divadelních představení v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá studentovi chápat návaznost učení se anglickému jazyku na další cizí jazyky
- používá různé přístupy ke studiu jazyka a podněcuje studenty k tomu, aby sami byli schopni využívat různých přístupů ve vlastním studiu jazyka
- rozvíjí ve studentech schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů v anglickém jazyce (učebnice, slovníky, referenční příručky, odborná literatura, časopisy, mapy, internet)
- rozvíjí ve studentech schopnost takto získané informace třídit, porovnávat a vyhodnocovat
- využívá možnosti srovnání anglického jazyka s mateřským jazykem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje různé modelové situace a tím studenta stimuluje k využívání získaných znalostí a své představitosti při jejich řešení, zejména pomocí metody hraní rolí se zohledněním sociokulturních rozdílů v anglicky mluvících zemích
- poskytuje studentům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- posiluje sebevědomí studenta zadáváním přiměřeně náročných samostatných prací, projektů a prezentací

- vede studenty k tomu, aby při práci s texty (včetně odborného) byli schopni si domýšlet informace, aby samostatně hledali souvislosti a smysl toho, čemu ne úplně rozumějí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti studenta prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v anglickém jazyce (projekty, prezentace, kompozice)
- nacvičuje se studenty vystupování před kolektivem
- používá různé audio a video materiály a učí studenty porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí studenta pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- využívá školou organizovaných studijně-poznávacích zájezdů ke komunikaci studentů s rodilými mluvčími

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- usiluje o vytváření dobrých vztahů ve studentském kolektivu v rámci společné práce při řešení problémů a tvorbě projektů, kdy studenti vzájemně komunikují v anglickém jazyce
- zařazuje do hodin kooperativní párovou a skupinovou práci, při které studenti procvičují osvojené jazykové prostředky
- vytváří možnosti pro setkávání studentů různých ročníků a různých jazykových úrovní – např. při konverzačních soutěžích

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty ke sledování aktuálních událostí doma i ve světě a tak lépe chápat některé souvislosti z teoretické výuky jazyka s praktickým děním a realitou života
- učí studenty toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- poukazuje na propojení teorie a praxe, důležitost znalosti anglického jazyka v pracovním životě, a to simulací konkrétních situací – žádost o práci, pohovor, stížnost apod.
- rozvíjí odbornou slovní zásobu ze sociální oblasti, rozvíjí schopnosti studenta zpracovávat administrativní písemnosti a pracovní dokumenty související s jejich budoucím profesním zaměřením, rozvíjí schopnost studenta porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- vede studenty k pochopení výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, motivuje je k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace
- 1.2 rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích

- 1.3 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.4 identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.5 vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.6 odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.7 využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.8 čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.9 postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2 volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3 přednese souvislý projev na zadané téma
- 2.4 sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.5 podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6 logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.7 s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- 2.7 používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.9 využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2 adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- 3.3 reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.4 komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.5 při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Anglický jazyk – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, představí se, zeptá se na povolání a původ, vyjádří prosbu a poděkování - osvojí si slovní zásobu a frazeologii z každodenních situací - osvojí si účelné způsoby učení se nové slovní zásobě - odvozuje významy neznámých slov - rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici, rozumí instrukcím v učebnici - odpoví na jednoduché otázky, plní příkazy učitele - rozumí nahrávkám v učebnici - používá slovník a svůj slovníček - popíše svůj byt, řekne kde se co nachází - porovná bydlení v ČR s bydlením v angl. mluv. zemích - podá informace o své rodině, městě, zemi - zeptá se na cenu, množství, čas - napíše jednoduchý osobní dopis - popíše svůj denní program / stravovací návyky, porovná s ostatními členy rodiny - vytváří si vlastní cvičení - na základě slyšeného textu řeší různé úkoly spojené s poslechem - zorientuje se v jídelním lístku, programu kina, rozvrhu - chápe jednoduché návody (příprava jídla podle receptu) - vyjádří ne/libost, přitaká, vyjádří opačný názor - napíše jednoduchý vzkaz - komunikuje po telefonu, používá běžné telefonní fráze - domluví si schůzku, přijme/odmítne návrh, vyjadřuje lítost/nadšení - běžně používá přítomný a minulý čas 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso TO BE - osobní zájmena - slovosled - číslovky, telefonní čísla - anglická abeceda - určitý a neurčitý člen - množné číslo podstatných jmen - there is / are, prostorové předložky - přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - přítomný čas prostý - ukazovací zájmena - určování času, dny v týdnu - otázky s tázacími zájmeny - předmětné a podmětné otázky - frekvenční příslovce - udávání množství, jednotky - minulý čas prostý ne/pravidelných sloves <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bydlení - rodina - nakupování - denní program, všední den - škola - jídlo, stravovací návyky - kultura (hudba a film) - Česká republika - moje město - oblíbená četba, pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění – rodina, byt - modelování situace – roleplay - prezentace – oblíbený film/hudební skupina - prezentace – moje město - slohová práce - popis svého pokoje - projekt - pohádka 	<p>OVO: 1.2, 1.4, 1.7</p> <p>OVO: 2.3, 2.5, 2.9</p>

Anglický jazyk – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udává data, zdůvodňuje oblíbené roční období, popisuje svátky a zvyky - srovnává typické české/anglické/americké svátky - třídí slovíčka dle různých kritérií, používá techniku vizualizace - vyhledá a roztřídí informace o svém idolu a využije je v písemném projevu - rezervuje si pokoj v hotelu, zeptá se na cenu, vybavení pokoje, potvrdí rezervaci - využívá a hodnotí různé techniky k zapamatování slovíček a procvičení dialogů - zeptá se na cestu a vysvětlí, jak se někam dostane - objedná si jídlo v restauraci a reaguje na číšnickou nabídku - využívá různé techniky čtení – skimming, scanning, detail reading - vyjádří, co se právě děje nebo co kdo právě dělá - řekne, že si chce vyzkoušet oblečení, že si ne/chce něco koupit - mluví o svých plánech, domlouvá se - pracuje s mapou Velké Británie, mapkami měst - navrhuje, přemlouvá, přijímá/odmítá návrh, vyjadřuje váhání a nejistotu - vyjadřuje, že je něco možné, jisté, nutné, popř. zakázané - hledá konkrétní informace v textu - samostatně formuluje gramatická pravidla - porovnává anglické jevy s vyjádřením v češtině - hledá výrazy, které upozorňují na užití určitého času - odvozuje významy nových slov 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky času, datum, řadové číslovky - minulý čas prostý – otázka a zápor - have/have got - both/neither - some/any/a-an - přítomný čas průběhový - srovnání přítomného průběhového a prostého - one/ones - slovosled v otázkách - přítomný průběhový pro vyjádření budoucnosti - gerundium - gerundium nebo infinitiv - modální slovesa <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí - slavné osobnosti, můj idol - cestování – možnosti ubytování - obchody, nakupování - Londýn - stravování - móda, oblečení, nákup oblečení - Velká Británie, West Country - ne/výhody různých povolání 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát – kniha přečtená v jednoduché angličtině - prezentace - slohová práce - popis 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.3, 2.5, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2</p>

Anglický jazyk – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří, co se již stalo či co je zařízení - porovnává signální výrazy pro užití určitých časů - rezervuje si hotelový pokoj, zapíše se do hotelu, vymění si peníze v bance, koupí si známku na dopis, koupí si jízdenku na vlak, naplánuje si cestu do zahraničí - popíše vlastní zkušenosti s cestováním, trávením prázdnin - odvozuje gramatická pravidla - popíše vlastnosti osob - objedná si v pubu, vede nezávaznou konverzaci, přemlouvá a přesvědčuje - procvičuje poslechové a čtecí strategie, přiřazuje texty k tématům - procvičuje různé typy gramatických cvičení - připraví recept k typickému českému jídlu - vyjadřuje své plány a záměry - domluví si návštěvu u lékaře, popíše příznaky a nemoci, nakoupí v lékárně, poradí a reaguje na radu - vytváří vlastní cvičení na slovní zásobu a mluvnici - popíše podmínky bydlení ve vlastním městě - připraví program výletu - pracuje s různými literárními texty, porovnává a popisuje - vyjádří, co se určitě/možná stalo - vyjádří, kdo co v určitém okamžiku dělal - řekne, co by v určité situaci udělal - napíše příběh s použitím všech minulých časů 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas prostý - srovnání minulého a předpřítomného času - vztažná zájmena - vedlejší věty vztažné - will-future; vyjadřování budoucnosti - stupňování přídavných jmen - opisy modálních sloves - podmínkové věty typu 1+2, jejich srovnání - kvantifikátory - will k vyjádření spontánního rozhodnutí a nabídky - going to; různé způsoby vyjadřování budoucnosti - rozkazovací způsob - frázová slovesa - slovesa, která netvoří průběhové tvary - minulý infinitiv po způsobových slovesech - minulý průběhový - předminulý prostý <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na cestu - dopravní prostředky, cestování - letiště, hotel, pošta, banka, nádraží - generační problémy - počasí, předpověď počasí - budoucí život – vliv vědy a techniky, životní prostředí, nemoci - horoskopy, lidské vlastnosti, popis osoby - typická česká a anglická jídla, recepty - zdraví a nemoci, u lékaře, stres - USA, New York - sociální problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace - slohová práce - popis 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>

Anglický jazyk – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si slovní zásobu odvozováním a asociacemi - objasňuje problémy životního prostředí, formuluje řešení - uvažuje o minulosti, vyjadřuje lítost - porovnává minulost s přítomností - orientuje se v nabídkách zaměstnání, inzerátech, seznámí se se specifickou slovní zásobou - reaguje u přijímacího pohovoru na požadavky - vyjádří, co si lidé nechávají dělat - reprodukuje výroky v nepřímé řeči - vypráví příběhy - vede osobní rozhovor - vyjadřuje otázku, prosbu a doporučení v nepřímé řeči - pojmenuje základní sociální problémy, definuje příčiny, následky, navrhne řešení 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přídavná jména a příslovce - trpný rod v různých časech - tázací dovětky - podmínkové věty 1+2+3 - přací věty - used to - have/get something done - nepřímá tvrzení - nepřímé otázky - nepřímý rozkaz a žádost <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy a ochrana životního prostředí - svět práce - žádost o práci, motivační dopis - sociální problémy – lokální a světové 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace - slohová práce - popis 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí

5. 3. Anglický jazyk

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je zařazen do výuky v 5. – 8. ročníku vyššího gymnázia. Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, vzdělávacího oboru *Cizí jazyk*. Výuku absolvují všichni žáci. Ve všech ročnících se vyučují 3 hodiny. Studenti jsou děleni do skupin.

Ročník	5	6	7	8
Počet hodin	3	3	3	3

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, vycházející ze vstupní úrovně B1, cílem je dosažení výstupní úrovně B2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „ Student se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Umí přirozeným způsobem zahájit, udržovat a ukončit konverzaci a úspěšně střídát role posluchače a mluvčího. Je schopen zúčastnit se dlouhých rozhovorů, umí odůvodnit a obhájit své názory, vyjádřit své pocity v nejrůznější intenzitě. Student umí podrobně popsat mnoho témat z okruhu jeho zájmů, umí ústně shrnout vyslechnuté rozhovory a diskuse, umí převyprávět děj filmu či knihy. Umí logicky strukturovat běh myšlenek a vzájemně je propojovat. Student rozumí všemu, co mluví pronáší spisovnou formou jazyka, rozumí většině rozhlasových či televizních pořadů, pokud jsou ve spisovném jazyce. Student rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v novinových článcích, rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách a časopisech. Umí z kontextu odhadnout význam jemu neznámých slov, umí zjistit důležitá fakta a informace. Rozumí standardním úředním dopisům, v příběhu rozumí ději, který je jasně členěn a pozná nejdůležitější epizody a události. Student umí psát podrobné texty typu slohové práce na témata, která ho zajímají. Umí písemně shrnout informace z různých pramenů a médií, v textu je schopen vyzdvihnout důležité body.“

Učitelé postupují podle jednotných učebnic. K těmto učebnicím si dále volí kombinaci výukových materiálů (pracovní sešity – určené především k domácí přípravě, časopisy, tištěné a audiovizuální materiály, nahrávky, práce s internetem, četba knih v anglickém jazyce) optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Skupiny studentů pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou, jazykové učebně a počítačových učebnách. Výuka je zaměřená na získání a rozvoj příslušných kompetencí v následujících jazykových oblastech: poslech, gramatika, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykových zájezdů, exkurzí a návštěv divadelních představení v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá studentovi chápat návaznost učení se anglickému jazyku na další cizí jazyky
- používá různé přístupy ke studiu jazyka a podněcuje studenty k tomu, aby sami byli schopni využívat různých přístupů ve vlastním studiu jazyka

- rozvíjí ve studentech schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů v anglickém jazyce (učebnice, slovníky, referenční příručky, odborná literatura, časopisy, mapy, internet)
- rozvíjí ve studentech schopnost takto získané informace třídít, porovnávat a vyhodnocovat
- využívá možnosti srovnání anglického jazyka s mateřským jazykem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje různé modelové situace a tím studenta stimuluje k využívání získaných znalostí a své představivosti při jejich řešení, zejména pomocí metody hraní rolí se zohledněním sociokulturních rozdílů v anglicky mluvících zemích
- poskytuje studentům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- posiluje sebevědomí studenta zadáváním přiměřeně náročných samostatných prací, projektů a prezentací
- vede studenty k tomu, aby při práci s texty (včetně odborného) byli schopni si domýšlet informace, aby samostatně hledali souvislosti a smysl toho, čemu ne úplně rozumějí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti studenta prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v anglickém jazyce (projekty, prezentace, kompozice)
- nacvičuje se studenty vystupování před kolektivem
- používá různé audio a video materiály a učí studenty porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí studenta pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- využívá školou organizovaných studijně-poznávacích zájezdů ke komunikaci studentů s rodilými mluvčími

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- usiluje o vytváření dobrých vztahů ve studentském kolektivu v rámci společné práce při řešení problémů a tvorbě projektů, kdy studenti vzájemně komunikují v anglickém jazyce
- zařazuje do hodin kooperativní párovou a skupinovou práci, při které studenti procvičují osvojené jazykové prostředky
- vytváří možnosti pro setkávání studentů různých ročníků a různých jazykových úrovní – např. při konverzačních soutěžích

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty ke sledování aktuálních událostí doma i ve světě a tak lépe chápat některé souvislosti z teoretické výuky jazyka s praktickým děním a realitou života
- učí studenty toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- poukazuje na propojení teorie a praxe, důležitost znalosti anglického jazyka v pracovním životě, a to simulací konkrétních situací – žádost o práci, pohovor, stížnost apod.
- rozvíjí odbornou slovní zásobu ze sociální oblasti, rozvíjí schopnosti studenta zpracovávat administrativní písemnosti a pracovní dokumenty související s jejich budoucím profesním zaměřením, rozvíjí schopnost studenta porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- vede studenty k pochopení výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, motivuje je k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

RECPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace
- 1.2 rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zbarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- 1.3 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.4 identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.5 vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.6 odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.7 využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.8 čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.9 postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2 volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3 přednese souvislý projev na zadané téma
- 2.4 sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.5 podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6 logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.7 s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- 2.8 používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.9 využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2 adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- 3.3 reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.4 komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.5 při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Anglický jazyk – kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí i delším textům v učebnici, časopisech či jiných autentických materiálech a dokáže v nich najít požadovanou informaci - rozumí poslechovým cvičením a běžné konverzaci a dokáže zachytit požadovanou informaci - odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu - používá dvojjazyčný i výkladový slovník - rozšiřuje si slovní zásobu odvozováním a asociacemi - popíše své záliby a preference - vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas a hodnocení různých situací - převypráví děj knihy či filmu - vypráví příběhy a používá předminulý čas - vyjádří, co si lidé nechávají dělat - používá běžná frázová slovesa - popíše své zkušenosti s cestováním a trávením prázdnin - popíše a řeší různé situace spojené s cestováním, vyjmenuje různé dopravní prostředky a vysvětlí jejich výhody a nevýhody - vyjmenuje a popíše různé druhy sdělovacích a komunikačních prostředků, vysvětlí jejich funkci, výhody a nevýhody 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý × přítomný čas průběhový × předpřítomný čas - stavová a dějová slovesa - tvorba přídavných jmen pomocí předpon - tvorba slov - frázová slovesa - minulý čas prostý × minulý čas průběhový - předminulý čas - vyjádření opakovaného děje v minulosti - předpřítomný čas prostý × předpřítomný čas průběhový - zájmena zvratná - složená přídavná jména - trpný rod - vazba have something done - člen v zeměpisných názvech <p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - sport a volný čas - filmy a literatura - zločin - cestování a doprava - média - Kanada - cestování ve Velké Británii 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - modelové situace (roleplay) - prezentace - slohová práce 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich význam</p>

Anglický jazyk – sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své plány a záměry - vyjadřuje své domněnky o budoucnosti - vyjádří svůj názor na reklamu, napíše inzerát a odpověď na něj - popíše své zvyky při nakupování, řeší situace spojené s nakupováním a reklamací - popíše vzhled člověka a jeho povahové vlastnosti - používá předpony k tvoření opaků slov - najde skrytou informaci v textu - vyjádří co se určitě či možná děje, stalo nebo stane - vyjádří spekulaci, povinnost, svolení a zákaz v přítomnosti, minulosti i budoucnosti - používá různé strategie k učení nové slovní zásoby - používá běžná frázová slovesa - popíše vzdělávací systém v ČR a porovná ho se systémy v GB a USA, vyjádří své zkušenosti se vzděláváním, popíše oblíbené předměty a ideálního učitele - vytvoří podmínkové věty týkající se minulosti - rozlišuje a používá slovesné vazby s gerundiem nebo infinitivem - píše úvahu - používá slovní spojení s make a do - používá nepřímou řeč v oznamovacích větách - píše žádost o práci - popíše různá zaměstnání a jejich klady či zápory 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucnosti pomocí will, may/might, going to, přítomného času prostého a průběhového - tvoření opaků přídavných jmen pomocí předpon - modální slovesa k vyjádření spekulace - modální slovesa k vyjádření povinnosti, svolení a zákazu - modální slovesa v minulosti - frázová slovesa - třetí podmínka - slovesa pojící se s gerundiem nebo infinitivem - do × make - nepřímá tvrzení - předložky času, místa a pohybu <p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklama a inzerce - nakupování a reklamace - popis vzhledu a povahy - studium a vzdělávání - povolání - Wales 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - modelové situace (roleplay) - prezentace - slohová práce 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediální produkty a jejich význam

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše kulturu a životní styl v ČR, porovnává kultury různých zemí, popisuje výhody a nevýhody života v zahraničí, popíše vlastní zkušenosti s rozdílností kultur - vyjadřuje otázku, rozkaz a prosbu v nepřímé řeči - vyjadřuje přání a lítost - porovnává různé styly písemného i mluveného projevu - rozlišuje a používá slovesné vazby s gerundiem a infinitivem - vypráví o různých obdobích historie - používá vztažná zájmena a vedlejší věty vztažné - používá frázová slovesa - píše popis místa, prezentuje - vyjádří své preference - vyjádří, že je/byl na něco zvyklý - vyjádří, že se o někom něco říká nebo že se od něj něco očekává - vyjádří, že by měl něco udělat či že je nejvyšší čas něco udělat - pojmenuje jednotlivé části oděvu a jejich části, popíše oblečení z hlediska barev, vzorů či materiálů, odůvodní výběr oblečení pro danou příležitost - vypráví o významných osobnostech z historie a současnosti GB, USA (+ jiných anglicky mluvících zemí) a o jejich významu 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřímé otázky - nepřímé rozkazy a žádosti - práci věty - slovesa pojící se s gerundiem nebo/a infinitivem - vztažné věty - frázová slovesa - prefer × would rather - be/ get used to something - vazby be said to a be supposed to... - vazby it's time a had better <p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní rozdíly - život v různých etapách dějin - Austrálie - významní lidé z GB a USA - odívání a móda 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - modelové situace (roleplay) - prezentace - slohová práce 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality

Anglický jazyk – oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
-----------------------	----------------------	---------------------	----------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje různé typy gramatických cvičení - používá všechny přítomné, minulé i budoucí časy - používá frázová slovesa - používá vztahné věty - tvoří vedlejší věty příslovečné - vypráví o důležitých objevech a vynálezech, a jejich významu, pojmenuje přístroje objevující se v domácnosti či každodenním životě a popíše jejich využití - popisuje počasí v jednotlivých ročních obdobích, vypráví o aktivitách a svátcích spojených s jednotlivými obdobími - vypráví o životním prostředí a jeho ochraně, o ohrožených živočiších a jiných globálních problémech, popíše příčiny a důsledky, navrhne řešení - popisuje různé společenské problémy jako jsou drogy, zločin, násilí atd., popíše příčiny a důsledky, navrhne řešení - popíše běžné nemoci a jejich příznaky, sdělí lékaři jaké má problémy a co/kde ho bolí, vypráví co dělá, aby se sám udržel v kondici - popisuje tradiční českou, anglickou či americkou kuchyni, připraví recept k tradičnímu českému jídlu - píše diskurzivní eseje 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucnosti a předbudoucí čas - vedlejší věty vztahné - vedlejší věty příslovečné - systém časů <p>Tématické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jídlo - rodina a oslavy - bydlení a ubytování - škola a vzdělání - USA - svět práce - nakupování a cestování - kultura - životní styl mladé generace - sport - Kanada 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - modelové situace (roleplay) - prezentace - slohová práce 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí
--	---	---	---

5. 4. Další cizí jazyk – německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je předmět, který vychází ze vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk*, z oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Žák si předmět volí z nabídky školy.

Osvojení cizího jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, přispívá ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě, dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci na mezinárodních projektech a rozšiřuje možnost porovnávat informace z různých cizojazyčných zdrojů. Požadavky na vzdělání ve výuce cizího jazyka směřují v ŠVP k dosažení úrovně B1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v 5. až 8. ročníku osmiletého gymnázia. Výuce němčiny jsou věnovány tři vyučovací hodiny týdně. Německý jazyk je vyučován ve dvou možných variantách. První varianta je určena pro úplné začátečníky. Druhá varianta je určena pro studenty, kteří již dříve německý jazyk studovali. Zohledňuje předchozí výuku a navazuje na ni. Obě tyto varianty jsou uvedeny dále v tabulkách.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	3	3	3	3

Skupiny pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou a v počítačové učebně. Výuka směřuje ke zvládnutí praktických jazykových a komunikačních dovedností. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získání praktických dovedností je zaměřeno na receptivní i produktivní řečové dovednosti: porozumění slyšenému – porozumění čtenému – samostatný ústní projev monologický i reakce v dialogu – samostatný písemný projev. Žák rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Výuka německého jazyka probíhá podle běžně dostupných učebnic a dalších výukových materiálů. Je vedena převážně v německém jazyce, doplněna prací s autentickými textovými materiály, nahrávkami, videokurzem a on-line cvičeními umístěnými na internetu. K jazykové výuce patří pořádání besed týkajících se lingvoreálií, případná návštěva divadel či odborné exkurze a výlety.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Kompetence k učení

Učitel:

- vedením výuky v německém jazyce podporuje žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce
- zadáváním samostatné práce (projektů) vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa, autentické materiály)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby a pravopisu
- častým a objektivním hodnocením práce žáků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci
- učí žáka pracovat s chybou jako s pozitivním faktorem vlastního růstu, učí ho trpělivosti a povzbuzuje ho

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout, a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- podporuje samostatnost, tvořivé a logické myšlení
- akceptuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- zařazuje týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi, aby rozpoznal situaci a zvolil pro ni nejvhodnější jazykové vyjádření
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- klade důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporuje integrované využívání moderních komunikačních technologií a cizího jazyka
- učí žáky prezentovat, publikovat a obhajovat své názory a myšlenky
- učí žáky naslouchat druhým
- vede žáka k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy, v budoucnu např. firmy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním skupinových činností vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu a podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problémů a dobré vztahy v rámci kolektivu
- rozvíjí schopnost žáka zastávat v týmu různé role
- učí hodnotit práci jednotlivých členů týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zájem žáka o sledování dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění v Německu a přivádí je k porovnávání odlišných kultur
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k ostatním lidem
- vede žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a k ochraně životního prostředí
- vede žáky k pomoci jiným

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vybízí k systematické práci, žáci si vytvářejí základní studijní návyky (pravidelná příprava)
- pozitivním přístupem, zejména stálou hodnotící podporou, pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka ke komunikaci v cizím jazyce
- vytváří tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní způsoby a podmínky, vede žáka k adaptaci na nové pracovní podmínky
- motivuje žáky k dosažení vybraného povolání
- na konkrétních příkladech upozorňuje žáky na lepší možnosti uplatnění při zvládnutí vyučovaného cizího jazyka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického rozhovoru i psaného textu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení
- 1.6. užívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- 2.4. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- 2.5. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků
- 3.4. zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Německý jazyk - 1. varianta – první ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly mezi českou a německou abecedou, hláskuje, opakuje - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - rozumí pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje, chápe zadání cvičení v učebnici - rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici - odpoví na jednoduché otázky, plní příkazy učitele - sestaví jednoduché dialogy nebo sdělení související se životem - umí vytvořit větu oznamovací i otázky, zápor, aplikuje základní pravidla německého slovosledu - používá jednoduché rozkazy - umí se představit, představí i jinou osobu - užívá jednoduché obraty, aby se zeptal, jak se komu daří, kde bydlí, kolik mu je let, kolik co stojí - napíše krátký pozdrav na pohlednici nebo jednoduchý dopis - používá abecední slovník v učebnici - umí pracovat s velkým cizojazyčným slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> - fonetika a mluvnice - abeceda a výslovnost - slovosled (Aussagesatz, Wort- und Satzfrage) - přítomný čas sloves (Präsens) - náhrada podstatných jmen osobním zájmenem - rozkazy - člen podstatných jmen - zápor - využití 4. p. podstatných jmen i osobních zájmen - modální slovesa (möchten, dürfen, können, müssen) - časové údaje - užití osobních zájmen - užití záporu nicht a kein - přivlastňovací zájmena - základní číslovky 1 – 1000 - Slovní zásoba a témata - první kontakty - povolání a co lidé dělají - domácnost a nákup vybavení - jídlo a pití, návštěva restaurace (objednání, zaplacení) - volný čas a dovolená - bydlení 	<p>Ú, T, ŘR, MoS, SÚ, Di, PP</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 3.2</p> <p>OVO: 2.1, 2.2., 2.3 OVO: 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p>

Německý jazyk – 1. varianta – druhý ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobuje výslovnost učitele a mluvčího z nahrávek - čte nahlas a foneticky správně texty z učebnice nebo z časopisu (přiměřené náročnosti) - vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo žádané údaje - reaguje na jednoduché otázky - rozumí textům s malým množstvím neznámých slov, odhaduje pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu - řeší situace, jak si o něco říci a adekvátně reaguje na žádost druhého - reprodukuje čtený nebo poslouchaný text v češtině - sestaví dialog na dané téma - zapojí se aktivně do konverzace dalších osob - prezentuje krátké básničky (nebo písničky), reprodukuje přiměřeně obtížný text - orientuje se v situaci a dokáže se zeptat na místo a čas - řekne, o jaké věci má/nemá zájem v obchodě, pomáhá si gesty - napíše režim dne - dokáže oslovit i neznámého člověka, pozdraví, omluví se, představí se, zeptá se na neznámou věc, na požadovanou informaci - napíše blahopřání (Vánoce, Velikonoce, narozeniny), umí pracovat se slovníkem - používá abecední slovník v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování fonetiky – cvičení - procvičování přivlastňovacích zájmen - způsobové sloveso „sollen“ - rozkazovací způsob ve 2. os. jednotného i množného - perfektum pravidelných, nepravidelných pomocných sloves - préteritum „haben“ a „sein“ - osobní zájmena ve 4. pádě - předložky a) jen se 3. pádem b) jen se 4. pádem c) se 3. a 4. pádem - stupňování (komparativ a superlativ) - datum - 2. pád podstatných jmen <p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační prostředky - Krankheit - Alltag - Orientierung in der Stadt - Deutsche Sprache und deutsche Kultur 	<p>Ú, T, ŘR, MoS, SÚ, Di, PP, Pís, PS, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.6</p> <p>OVO: 2.1, 2.2., 2.3 OVO: 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p>

Německý jazyk - 1. varianta - třetí ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>-roŽák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí nekomplikovaným, faktografickým informacím týkajícím se každodenního života - zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně <p><i>Čtení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu a u komplikovaných textů pak odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - najde informace v materiálech z každodenního života 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - infinitivní vazba s „zu“, s „um .. zu“, - vedlejší věty – časové, účelové, předmětné, vztažné - préteritum pravidelných sloves, préteritum trpného rodu - souřadné spojky, podvojně spojky - předložky se 3. a 2. pádem, předložkové vazby - zájmena – vztažná, zvrtná - složená podst. jména - konjunktiv II., opis s „würde“ <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda a životní prostředí, počasí; Němci v zahraničí a cizinci v Německu; zprávy, politika a historie; staří lidé; čtení a literatura, <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úvaha o řešení problematiky odpadů, zpráva události, porovnání výhod a nevýhod práce v zahraničí, pohlednice z dovolené, výtah z novodobých dějin SRN, krátké básně <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popis počasí, popis krajiny, vyprávění prožitého zážitku, příprava cesty, komentář zprávy v tisku, pád Berlínské zdi (diskuze), demografický vývoj v Evropě (grafy a statistika), soužití generací v rámci rodiny <p>Reálie + literatura, geografie a klima Německa, volební systém a politika v SRN, satira na téma životní prostředí, básně</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, RR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.2, 2.1, 2.4, 2.5, 3.3</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p><i>- jak se projevují zvyklosti v bydlení, principy EU a ekonomická situace jednotlivých kultur (národů, států) na jejich vzájemném soužití</i></p>

<p><i>Ústní, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu - jednoduše napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat, napíše velmi krátké zprávy, které sdělují běžné faktografické informace <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka - stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat (knihy, hudba) - začne, udrží a uzavře jednoduchý osobní rozhovor týkající se běžných témat - napíše osobní dopis popisující zážitky, události 	<p><i>Komunikační situace</i></p> <p>vyjadřování názoru, naděje, možnosti, jistoty, žádost o povolení, udělení povolení, vyjádření slibu, emocí, libosti, nelibosti, souhlasu, nesouhlasu, pocitů štěstí</p>		
---	--	--	--

Německý jazyk - 1. varianta - čtvrtý ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně <p><i>Čtení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech, rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat, porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajících se nějakého zařízení, přičemž užívá různé techniky čtení dle typu textu <p><i>Ústní projev, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autent. text se slovní zásobou na běžné téma - jednoduše vypráví obsah knihy, filmu, popíše událost, zážitek, stručně zdůvodní své názory, své jednání. - při psaní užívá různé techniky zpracování informací dle typu textu a účelu psaní 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso: nepřímá řeč, konjunktiv přítomného, minulého a budoucího času; slovesa se dvěma předponami; reflexivní slovesa, pasivum s modálními slovesy plusquamperfektum přítomné a minulé v přívlastku, odvozování slov a složeniny, neurčitá zájmena a přídavné jméno, rozvitý přívlastek, doplnění sloves s předložkovými vazbami <p><i>Slovní zásoba a témata:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - místa a města, zvyky související s bydlením; cestování a mobilita, plánování cesty, EU, svět práce, profese s budoucností, řemeslo; učení se a studium, další vzdělávání, konsum, supermarkety, nákupy, nová média, věda a technika, každodenní život -svátky a zvyky, historie a kultura německy mluvících zemí <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ruch města, kulturní život v místě bydliště, můj dům, můj byt, reakce na dopravní situaci, výhody a nevýhody EU, mé budoucí povolání + argumentace, strategie učení, reakce na inzerát, dojem z reklamy, zřízení účtu a úvěru v bance, převyprávění pohádky, co a jak slavíme, popis průběhu dne, kriticky se vyjádřit k vybraným skutečnostem. <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - detailní popis bydliště, co je můj domov (úvaha), dopis s tématem stížnosti, detailní 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.7, 3.4</p>

<p><i>Interaktivní dovednosti</i> - komunikuje ústně i písemně, s jistou dávkou sebedůvěry, používá široký repertoár osvojených gramatických prostředků -komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma</p>	<p>zprostředkování zážitků z poznávací cesty, co a jak jsem se učil v dětství, vytvoření reklamy a reklamních spotů, já a spotřební společnost <i>Komunikační situace</i> - názor, postoj, ne/souhlas, vůle, přání, příkaz, žádost, obvinění, odpuštění, požadavek, výtka, ospravedlnění, vyjádření emocí /šťěstí, žal/, ne/důvěra žádost o radu, udělení rady, stížnost, lhostejnost, strach, obava, podezření, výtky, vysvětlení <i>Reálie + literatura</i> - vztah obyvatel německy mluvících zemí k svému jazyku a své zemi, symboly a pamětihodnosti něm. mluvících zemí, EU (principy a instituce), německý průmysl a tradiční řemesla, kvíz o něm. mluvících zemích, nová média - slovní obraty a idiomy, svátky a zvyklosti v něm. mluvících zemích - Výmarská klasika, Goethe - Faust, Schiller, Nibelungenlied, bratři Grimmové, B. Brecht</p>		<p>PT: Výchova. k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě - evropské kulturní hodnoty v něm. mluvících zemích, porovnání kulturního života ČR x něm. mluvící země, víme o dalších kulturních a intelektuálních vztazích zemí? - provázanost historických událostí hlavně SRN, Rakouska a ČR a důsledky pro současné vztahy zemí</p>
--	--	--	---

Německý jazyk – 2. varianta - první ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma /viz učivo/, který je přednesen pomalu, zřetelně a spisovně <p><i>Čtení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním krátké, jednoduché texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě /viz učivo/ <p><i>Ústní, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související /viz učivo/ <p><i>Interaktivní dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas; na podobné podněty přiměřeně reaguje 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - typické zvukové rysy něm. jazyka - intonace, aspirované hlásky, odlišně vyslovované hlásky, dvojhlásky, přehláska, dlouhé uzavřené „e“ <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, velká písmena <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstat.jmen v j.č. a mn.č., časování slabých a silných sloves v přít. čase a v perfektu, modální slovesa číslovky – základní, určování času, předložky se 3. a 4. p., se 3., 4.p. zájmena – přivlastňovací, osobní, ukazovací, záporná, neurčitá <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - já a můj svět – rodina, všední den, bydlení, volný čas, jídlo a pití, zdraví <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - napsat pohlednici, přepsat jednoduchý příběh v přítomném a minulém čase, napsat krátký text o sobě, popř. o jiné osobě <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor na běžné téma (viz slovní zásoba), převyprávět jednoduchý příběh v přítomném a v minulém čase, převyprávět informace o sobě a o určité osobě, popsat byt/pokoj podle obrázku, převyprávět režim všedního dne <p><i>Reálie + literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se všedním dnem v Německu 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.3, 1.4, 2.5, 2.7, 3.2</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacházíme shody a rozdíly ve školství, partnerském a rodinném životě a způsobu zábavy a trávení volného času (ČR x německy mluvící země)

	<p>prostřednictvím psaných a poslechových textů, seznámení s vybranými německy mluvícími osobnostmi a městy z německy mluvícího regionu</p> <p><i>Komunikační situace</i> - pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, žádost, odmítnutí, příkaz, blahopřání</p>		
--	--	--	--

Německý jazyk – 2. varianta - druhý ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma /viz učivo/, který je přednesen spisovně, jasně, ne příliš rychle - rozliší jednotlivé mluvčí <p><i>Čtení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí ji, využívá různé druhy slovníků <p><i>Ústní, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - stručně vyličí událost, nehodu, vypráví jednoduchý příběh napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příslovce stupňování, zájmenná příslovce, číslovky řadové, užití přídavného jména ve funkci adjektiva, préteritum modálních sloves, zvrtná slovesa, opisný tvar pro vyjádření podmiňovacího způsobu, pasivum v přítomném čase, vedlejší věty s postavením slovesa na konci <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - město – obchody a služby, nákupy a dárky, orientace ve městě - Berlín – hlavní město SRN - německy mluvící země – zeměpisné údaje, jazyk a dialekty, vybrané osobnosti, vybraná města, jejich dominanty, místní speciality - SRN– školský systém - vzhled a osobnost – oblečení a lidské vlastnosti, móda, předsudky - profese – škola, zaměstnání, vzdělávání, volný čas, zábava – televize, rozhlas, divadlo, kino, výstavy - práce a hospodářství, práce na směny, auto – „člen rodiny“ <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis osoby, žádost o zaměstnání, strukturovaný životopis, jednoduché rýmy, rodinný rozpočet, popis atmosféry rodinného 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.1, 1.6, 2.6, 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - studium v zahraničí, možnosti uplatnění a moje budoucnost v zemích EU, nový domov v německy mluvící zemi či jiné zemi EU, proč?

	<p>večera <i>Ústní projev</i> - diskuze o vzhledu člověka, moje budoucí povolání, školní systémy a studium, výběr pořadů v televizním programu, rada kamarádovi, domluvení opravy auta <i>Reálie + literatura</i> - přísloví a rčení, zaměstnanost a úřady práce, německý školský systém, německé univerzity a vysoké školy, lidové písně, popová a rocková scéna, automobilový průmysl v SRN <i>Komunikační situace</i> - pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, žádost, odmítnutí, příkaz, blahopřání</p>		<p>PT: Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí - důležitost zacházení s odpadem, proč myslet na odpad při nakupování</p>
--	---	--	---

Německý jazyk – 2. varianta - třetí ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí nekomplikovaným, faktografickým informacím týkajících se každodenního života, zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu a u komplikovaných textů pak odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - najde informace v materiálech z každodenního života 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -infinitivní vazba s „zu“, s „um .. zu“, vedlejší věty – časové, účelové, předmětné, vztažné - préteritum pravidelných sloves, préteritum trpného rodu - souřadné spojky, podvojně spojky - předložky se 3. a 2. pádem, předložkové vazby - zájmena – vztažná, zvrtná - složená podst. jména - konjunktiv II., opis s „würde“ <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda a životní prostředí, počasí; Němci v zahraničí a cizinci v Německu; zprávy, politika a historie; staří lidé; čtení a literatura <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úvaha o řešení problematiky odpadů, zpráva události, porovnání výhod a nevýhod práce v zahraničí, pohlednice z dovolené, výtah z novodobých dějin SRN, krátké básně <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popis počasí, popis krajiny, vyprávění prožitého zážitku, příprava cesty, komentář zprávy v tisku, pád Berlínské zdi (diskuze), demografický vývoj v Evropě (grafy a statistika), soužití generací v rámci rodiny <p><i>Reálie + literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografie a klima Německa, volební systém a politika v SRN, satira na téma životní prostředí, básně 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, RR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.2, 2.1, 2.4, 2.5, 3.3</p> <p>PT: Multikulturní Výchova – Psychosociální aspekty interkulturality <i>-jak se projevují zvyklosti v bydlení, principy EU a ekonomická situace jednotlivých kultur (národů, států) na jejich vzájemném soužití</i></p>

<p><i>Ústní, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu - jednoduše napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat, napíše velmi krátké zprávy, které sdělují běžné faktografické informace <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka - stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat (knihy, hudba) - začne, udrží a uzavře jednoduchý osobní rozhovor týkající se běžných témat - napíše osobní dopis popisující zážitky, události 	<p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru, naděje, možnosti, jistoty, žádost o povolení, udělení povolení, vyjádření slibu, emocí, libosti, nelibosti, souhlasu, nesouhlasu, pocitů štěstí, žalu 		
---	---	--	--

Německý – 2. varianta - čtvrtý ročník a oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné a známé téma, proneseného spisovně a zřetelně - rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech - rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat - porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajících se nějakého zařízení, přičemž užívá různé techniky čtení dle typu textu <p><i>Ústní projev, písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autent. text se slovní zásobou na běžné téma - jednoduše vypráví obsah knihy, filmu - popíše událost, zážitek - stručně zdůvodní své názory, své jednání - při psaní užívá různé techniky zpracovávání informací dle typu textu a účelu psaní 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso: nepřímá řeč, konjunktiv přítomného, minulého a budoucího času; slovesa se dvěma předponami; reflexivní slovesa, pasivum s modálními slovesy plusquamperfektum, přičestí přítomné a minulé v přívlastku, odvozování slov a složeniny, neurčitá zájmena a přídavné jméno, rozvítený přívlastek, doplnění sloves s předložkovými vazbami <p><i>Slovní zásoba a témata:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - místa a města, zvyky související s bydlením; cestování a mobilita, plánování cesty, EU - svět práce, profese s budoucností, řemeslo; učení se a studium, další vzdělávání, konsum, supermarkety, nákupy, nová média, věda a technika, každodenní život -svátky a zvyky, historie a kultura německy mluvících zemí <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ruch města, kulturní život v místě bydliště, můj dům, můj byt, reakce na dopravní situaci - výhody a nevýhody EU, mé budoucí povolání <p>+ argumentace, strategie učení, reakce na inzerát, dojem z reklamy, zřízení účtu a úvěru v bance, převyprávění pohádky, co a jak slavíme, popis průběhu dne, kriticky se vyjádřit k vybraným skutečnostem</p> <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - detailní popis bydliště, co je můj domov (úvaha), dopis s tématem stížnosti, detailní zprostředkování zážitků z poznávací cesty, co a 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO : 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.7, 3.4</p>

<p><i>Interaktivní dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje ústně i písemně, s jistou dávkou sebedůvěry, a používá široký repertoár osvojených gramatických prostředků - komunikuje s rodilým mluvčím na známé a blízké téma 	<p>jak jsem se učil v dětství, vytvoření reklamy a reklamních spotů, já a spotřební společnost</p> <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - názor, postoj, ne/souhlas, vůle, přání, příkaz, žádost, obvinění, odpuštění, požadavek, výtky, ospravedlnění, vyjádření emocí /šťěstí, žal/, ne/důvěra - žádost o radu, udělení rady, stížnost, lhostejnost, strach, obava, podezření, výtky, vysvětlení <p><i>Reálie + literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah obyvatel německy mluvících zemí k svému jazyku a své zemi, symboly a pamětihodnosti něm. mluvících zemí, EU (principy a instituce), německý průmysl a tradiční řemesla, kvíz o něm. mluvících zemích, nová média, slovní obraty a idiomy, svátky a zvyklosti v něm. mluvících zemích, Výmarská klasika, Goethe - Faust, Schiller, Nibelungenlied, bratři Grimmové, B. Brecht 		<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropské kulturní hodnoty v něm. mluvících zemích, porovnání kulturního života ČR x něm. mluvící země, víme o dalších kulturních a intelektuálních vztazích zemí? - provázanost historických událostí hlavně SRN, Rakouska a ČR a důsledky pro současné vztahy zemí
--	---	--	---

5. 5 Další cizí jazyk - ruský jazyk

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk je předmět, který vychází ze vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk*, z oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Žák si předmět volí z nabídky školy.

Osvojení cizího jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, přispívá ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě, dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Znalost ruského jazyka nabývá pro žáka na velkém významu také proto, že se jedná o jazyk příbuzný, slovanský. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci na mezinárodních projektech a rozšiřuje možnost porovnávat informace z různých cizojazyčných zdrojů. Požadavky na vzdělání ve výuce cizího jazyka směřují v ŠVP k dosažení úrovně B1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Ruský jazyk* (Další cizí jazyk) je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v 5. až 8. ročníku osmiletého gymnázia. Výuce ruštiny jsou věnovány tři vyučovací hodiny týdně. *Ruský jazyk* je vyučován ve dvou možných variantách. První varianta je určena pro úplné začátečníky. Druhá varianta je určena pro studenty, kteří již dříve ruský jazyk studovali. Zohledňuje předchozí výuku a navazuje na ni.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	3	3	3	3

Skupiny pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou a v počítačové učebně. Výuka směřuje ke zvládnutí praktických jazykových a komunikačních dovedností. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získání praktických dovedností je zaměřeno na receptivní i produktivní řečové dovednosti: porozumění slyšenému – porozumění čtenému – samostatný ústní projev monologický i reakce v dialogu – samostatný písemný projev. Žák rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Výuka ruského jazyka probíhá podle běžně dostupných učebnic a dalších výukových materiálů. Je vedena převážně v ruském jazyce, doplněna prací s autentickými textovými materiály, nahrávkami, videokurzem a on-line cvičeními umístěnými na internetu. K jazykové výuce patří pořádání besed týkajících se lingvostylů, případná návštěva divadel, odborné exkurze či výlety.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK

Kompetence k učení

Učitel:

- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce
- zadáváním samostatné práce (projektů) vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa, autentické materiály)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby a pravopisu (odlišnost azbuky)
- častým a objektivním hodnocením práce žáků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci

- učí žáka pracovat s chybou jako s pozitivním faktorem vlastního růstu, učí ho trpělivosti a povzbuzuje ho

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout, a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- podporuje samostatnost, tvořivé a logické myšlení
- akceptuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- zařazuje týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi, aby rozpoznal situaci a zvolil pro ni nejvhodnější jazykové vyjádření
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- klade důraz na kulturní úroveň komunikace
- podporuje integrované využívání moderních komunikačních technologií a cizího jazyka
- učí žáky prezentovat, publikovat a obhajovat své názory a myšlenky
- učí žáky naslouchat druhým
- vede žáka k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy, v budoucnu např. firmy, na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním skupinových činností vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu a podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problémů a dobré vztahy v rámci kolektivu
- rozvíjí schopnost žáka zastávat v týmu různé role
- učí hodnotit práci jednotlivých členů týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zájem žáka o sledování dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění v Rusku a přivádí je k porovnávání odlišných kultur
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k ostatním lidem
- vede žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a k ochraně životního prostředí
- vede žáky k pomoci jiným

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vybízí k systematické práci, žáci si vytvářejí základní studijní návyky (pravidelná příprava)
- pozitivním přístupem, zejména stálou hodnotící podporou, pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka ke komunikaci v cizím jazyce
- vytváří tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní způsoby a podmínky, vede žáka k adaptaci na nové pracovní podmínky
- motivuje žáky k dosažení vybraného povolání
- na konkrétních příkladech upozorňuje žáky na lepší možnosti uplatnění při zvládnutí vyučovaného cizího jazyka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 1.7. rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického rozhovoru i psaného textu na běžné a známé téma
- 1.8. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.9. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy
- 1.10. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- 1.11. užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení
- 1.12. užívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.8. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.9. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.10. logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- 2.11. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- 2.12. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.13. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.14. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků
- 3.4. zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Ruský jazyk – první ročník a kvinta, varianta první

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech:</i> - porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz. učivo) předneseném pomalu, zřetelně a spisovně</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním krátké, jednoduché upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě (viz. učivo)</p> <p><i>Ústní, písemný projev:</i> - jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související (viz. Učivo)</p> <p><i>Interaktivní dovednosti:</i> - jednoduše vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas, informaci opraví</p>	<p><i>Grafická stránka jazyka</i> - grafický systém ruštiny, intenzivní nácvik azbuky v podobě psané i tištěné - jednoduché sdělení</p> <p><i>Fonetika, pravopis</i> - typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, přízvuk, pohyblivý přízvuk, hlásky, samohlásky - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, specifické znaky (přízvuk, otazník, vykřičník) - pravopis slabik ги, ки, хи - psaní ne u sloves - pravopis jmen příslušníků národů</p> <p><i>Mluvnice</i> - I. a II. časování sloves v přítomném čase - budoucí čas, časování sloves být a zapomenout - zvrtná slovesa - slovesa se skupinou – ova -, - jevao - časování sloves se změnou kmenové souhlásky - vazbové sloveso pracovat se 7. pádem - zájmena osobní 1. – 4. pád; ukazovací a přivlastňovací zájmena - číslovky základní a řadové - podstatná jména v oslovení - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - podstatná jména v 1., 2., 3. a 6. pádě</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 3.1, 3.3</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich význam (Vyhledávání informací o osobě a tvorbě V. Vysockého)</p>

	<p>- datum, hodiny</p> <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <p>- národnosti, původ; povolání; osobní data; bydlení; kino, divadlo; pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání; zájmy; rodina</p> <p>- písemný projev: jednoduchý portrét osoby, rodiny</p> <p>- ústní projev: moje zájmy, můj domov a moje rodina;</p> <p><i>Reálie a literatura</i></p> <p>- tradiční svátky</p> <p>- V. Vysockij</p> <p><i>Komunikativní situace</i></p> <p>- pozdrav, představení se, souhlas, nesouhlas, odmítnutí, korekce informace, žádost, vyjádření preferencí, pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, příkaz, vyjádření povinnosti</p> <p>- kino, divadlo, rodina, telefonní rozhovor, na návštěvě, svátky</p>		
--	---	--	--

Ruský jazyk – druhý ročník a sexta, varianta první

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p><i>Žák:</i> <i>Poslech:</i> - rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma (viz. učivo), předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle - rozliší jednotlivé mluvčí</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí</p> <p><i>Ústní a písemný projev:</i> - poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - stručně vylíčí událost, nehodu, vypráví jednoduchý příběh - napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh</p> <p><i>Interaktivní řečové dovednosti:</i> - stručně, s jistou dávkou sebedůvěry formuluje svůj názor, vyjádří nutnost, povinnost - získá a přidá informaci - poskytne konkrétní informaci (cestování, u lékaře) - napíše stručný osobní dopis, poděkování, pozvání, omluvu - zapíše krátké jednoduché poznámky, vzkazy,</p>	<p><i>Fonetika, pravopis</i> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí - pravopis ы v koncovkách по ц - pohyblivý přízvuk</p> <p><i>Mluvnice</i> - minulý čas - vyjádření vykáni - skloňování zájmen кто, что - skloňování podstatných jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - podstatná jména životná a neživotná - pohyblivé o/e u podstatných jmen - nesklonná podstatná jména - zpodstatnělá přídavná jména - skloňování podstatných jmen podle vzoru новый - věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить... - věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен - časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть - slovesné vazby похож на кого, для, ждать кого, понимать кого</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.4, 1.5., 1.6, 2.3, 2.7, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>PT: Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj</p>

<p>vyplní dotazník.</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak se obléká, jak se komu daří - vyjádří názor na osobní vlastnosti lidí - zdůvodní a zaujme vlastní stanovisko k problému - vyjádří názor na ochranu životního prostředí 	<p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis do dotazníku - orientace ve školní budově, předměty, známky, rozvrh hodin, orientace ve městě - použití dopravních prostředků, cestování - nakupování - vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání - pamětihodnosti města - setkání po časovém odstupu - jak kdo vypadá, kdo je komu podobný, jak se kdo obléká - vlastnosti lidí - vyjádření omluvy, politování <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - S. Puškin, A. S. Turgeněv, poezie - cestování - Moskva, Petrohrad, Praha - člověk, charakter, móda <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru, povinnosti, nutnosti, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, libosti, nelibosti, vyjádření odmítnutí, možnosti nebo pochybnosti, zákaz, žádost o dovolení, ptát se po příčině, omluva, lítost - škola, člověk, město, doprava, nákupy 		<p>vlastní osobnosti</p>
---	---	--	--------------------------

Ruský jazyk – třetí ročník a septima, varianta první

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech:</i> - rozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajících se každodenního života - zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním nekomplikované texty vztahující se k tématům jeho zájmu - najde informace v materiálech z každodenního života - porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodom týkajících se nějakého zařízení</p> <p><i>Ústní a písemný projev:</i> - poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu - jednoduše napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat, napíše velmi krátké zprávy, které sdělují běžné faktografické informace</p> <p><i>Interaktivní řečové dovednosti:</i> - v komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka - stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat /knihy, hudba - začne, udrží a uzavře jednoduchý rozhovor týkající se běžných témat</p>	<p><i>Fonetika, pravopis</i> - upevňování správné výslovnosti a pravopisných návyků - pohyblivý přízvuk</p> <p><i>Mluvnice</i> - číslovky 100 – 1 000 – 1 000 000, letopočet - vyjádření přibližnosti - skloňování přídavných jmen podle vzoru летний - časování sloves давать, открыть, есть, пить, благодарить кого за что, вспоминать о ком, радоваться чему - rozkazovací způsob - přídavná jména-2. a 3. stupeň - zájmena этот, тот, zájmena a příslovce s částicemi -нибудь, -то - spojka чтобы - podmiňovací způsob - věty se slovy нужен, нужна, ... I</p> <p><i>Slovní zásoba a témata</i> - turistika a cestování, letiště, hotel - počasí, roční období - zeměpisné údaje - vyjadřování názorů na ochranu životního prostředí - psaní telegramu - stolování, nákup potravin, komunikace v jídelně a při stolování</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.5, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>PT: Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy (práce s literaturou a vyhledávání informací na internetu)</p>

<p>- napíše osobní dopis popisující zážitky, události <i>Poslech s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí delším promluvám a přednáškám, sleduje i složitou výměnu názorů na již známá témata - zhodnotí většinu rozhlasových dokumentárních pořadů - identifikuje řečnickovou náladu, tón - posoudí obsah většiny televizních zpráv, reportáží, přímých rozhovorů, diskusních pořadů a programů týkajících se aktuálních témat - zhodnotí televizní hry a většinu hraných filmů, pokud se v nich hovoří spisovným jazykem <p><i>Čtení s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v novinách a časopisech čte články a zprávy zabývající se současnými problémy - demonstruje texty současné prózy, motivy jednání postav a jejich význam pro vývoj děje <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vede plynulý rozhovor s rodilými mluvčími - v diskusích odůvodní a obhájí své názory, vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám a uvede výhody a nevýhody různých řešení - hovoří déle a v rychlejším tempu - rozumí ději a sledu události knihy, filmu nebo divadelního představení a převypráví je <p><i>Písemný projev.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace z různých pramenů a médií - napíše jasné a podrobné texty na různá témata v podobě referátu, slohové práce nebo zprávy - napíše krátkou recenzi filmu nebo knihy 	<p>- životní styl, péče o zdraví</p> <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - M. J. Lermontov - Novosibirsk - V. P. Astafjev - F. M. Dostojevskij - ruská kuchyně - civilizace - ruské svátky <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování podmínky, srovnání, vyjadřování neurčitosti, rozkaz - turista na letišti, v hotelu, při stolování, počasí - ochrana životního prostředí, roční období, zeměpisné údaje, životní styl 		<p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí (práce s článkem)
--	---	--	---

Ruský jazyk – čtvrtý ročník a oktáva, varianta první

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí delším promluvám a přednáškám, orientuje se ve složitě vyměně názorů na již známá témata - zhodnotí většinu rozhlasových dokumentárních pořadů, identifikuje řečnickovou náladu, tón - reprodukuje většinu televizních zpráv, reportáží, přímých rozhovorů, diskusních pořadů a programů týkajících se aktuálních témat - posoudí televizní hry a většinu hraných filmů, pokud se v nich hovoří spisovným jazykem <p><i>Čtení s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v novinách a časopisech rozumí článkům a zprávám, které se zabývají současnými problémy, v nichž pisatel zastává zvláštní stanoviska a postoje - zhodnotí texty současné prózy a motivy jednání postav a jejich význam pro vývoj děje - v krátkých textech vybere důležitá fakta a informace - reprodukuje hlavní myšlenky v televizních programech, komentářích a rozhovorech v tisku - zhodnotí jednoduchá sdělení a standardní úřední a obchodní dopisy - v kontextu, jenž se týká známého tématu, odhadne význam neznámých slov - popíše události, pocity a přání v osobních dopisech 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňuje správné fonetické a ortografické návyky <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesné vazby: переводить с чего, владеть чем, обмениваться чем, жениться на ком, выйти замуж, болеть чем, болеть за кого, заботиться о ком, считать кого чем, поздравлять кого с чем, желать кому чего, стремиться к чему, привыкнуть к чему, впечатления от чего, учитывать что - časování sloves: понять, сдать, - věty: se spojku чтобы - věty : se slovesem являться - větný a členský zápor - věty ekvivalentní k větám s českým slovesem mít - věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продаётся фирмой - přechodníky - přičestí minulé trpné - vidové dvojice - přídavná jména slovesná minulé trpná - přídavná jména slovesná činná minulé a přítomná - krátké tvary přídavných jmen - třetí stupeň přídavných jmen - skloňování přivlastňovacích zájmen - záporná zájmena никто, ничто, никакой - skloňování podstatných jmen брод, друг v množném čísle - skloňování podstatných jmen мать, дочь - podstatná jména mužského rodu s koncovkou – ý 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediální produkty a jejich významy (práce s literaturou a vyhledávání informací na internetu)

<p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v diskusích odůvodní a obhájí své názory - vede plynulý rozhovor s rodilými mluvčími - vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám a uvede výhody a nevýhody různých řešení - hovoří déle a v rychlejším tempu - rozumí ději a sledu události knihy, filmu nebo divadelního představení a převypráví je - jednoduchým způsobem spojuje fráze aby vyjádřil své pocity (překvapení, radost, smutek, zájem, lhostejnost) a na pocity ostatních reaguje - vyjádří své osobní mínění a zeptá se na názor dalších - bez přípravy se zapojí do hovoru na témata každodenního života - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy nebo filmu a vyličí své reakce - jednoduše shrne obsahy krátkých písemných textů s použitím slovní zásoby a struktury textu původního - vyjadřuje se téměř plynule a srozumitelně <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace z různých pramenů a médií - napíše jasné a podrobné texty na různá témata v podobě referátu, slohové práce nebo zprávy - napíše krátkou recenzi filmu nebo knihy - sestaví osobní dopisy popisující zážitky a dojmy, vyjádří pocity jako smutek, radost, zájem - sestaví strukturovaný životopis - vypracuje referát o významných událostech a zážitcích, o přečtené knize, filmu, koncertě 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména s kmenem na –ж, -ш, -ч, -щ, -ц - předložkové vazby s druhým pádem против кого, чего - předložky между, среди - vztažné věty, souvětí - osobní zájmena nesamostatná <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - znalost jazyků - vysoké školství - vlast - zdraví - sport - reklama - firma - internet - politika v životě Ruska <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - P. Čechov - S. Petruševská - M. A. Bulgakov - sport - politika - A. Krylov - Achmatova <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používání slovesných vazeb, záporu, vztažných vět a souvětí, vyjádření českého mít - sport a zdraví, člověk a církev, člověk a politika, člověk a jazyky, vysoká škola, internet a reklama v životě jedince, jednání s firmou 		
--	--	--	--

Ruský jazyk – první ročník a kvinta, varianta druhá

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech:</i> - porozumí mluvenému projevu na běžné téma (viz. učivo) předneseném běžnou konverzační rychlostí, zřetelně a spisovně</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě (viz. učivo)</p> <p><i>Ústní, písemný projev:</i> - plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související (viz. Učivo)</p> <p><i>Interaktivní dovednosti:</i> - vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas, informaci opraví</p>	<p><i>Grafická stránka jazyka</i> - grafický systém ruštiny, upevňování dovedností, automatizace, práce s fonty - základní sdělení, oznámení, zpráva</p> <p><i>Fonetika, pravopis</i> - typické zvukové rysy ruského jazyka: intonace, vázání slov, přízvuk, pohyblivý přízvuk, hlásky, samohlásky – automatizace získaných dovedností, precizace výslovnosti - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, písemné vyjádření hlásek, specifické znaky (přízvuk, otazník, vykřičník) - pravopis slabik ги, ки, хи a výjimky - psaní ne u sloves - pravopis jmen příslušníků národů</p> <p><i>Mluvnice</i> - I. a II. časování sloves v přítomném čase, nepravidelná slovesa běžná - budoucí čas, časování sloves být a zapomenout - zvrtná slovesa - slovesa se skupinou –ova-, -jevao - časování sloves se změnou kmenové souhlásky - vazbové sloveso pracovat se 7. pádem - zájmena osobní 1. – 4. pád; ukazovací a přivlastňovací zájmena - číslovky základní a řadové - podstatná jména v oslovení</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 3.1, 3.3</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich význam (Vyhledávání informací o osobě a tvorbě V. Vysockého)</p>

	<ul style="list-style-type: none">- podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4- podstatná jména v 1., 2., 3. a 6. pádě- datum, hodiny <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none">- národnosti, původ; povolání; osobní data; bydlení; kino, divadlo; pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání; zájmy; rodina- písemný projev: jednoduchý portrét osoby, rodiny- ústní projev: moje zájmy, můj domov a moje rodina; <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none">- tradiční svátky- V. Vysockij, překlady do češtiny a interpretace J. Nohavicou a R. Pelarem <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none">- pozdrav, představení se, souhlas, nesouhlas, odmítnutí, korekce informace, žádost, vyjádření preferencí, pozvání, přijetí pozvání, odmítnutí pozvání, příkaz, vyjádření povinnosti- kino, divadlo, rodina, telefonní rozhovor, na návštěvě, svátky		
--	--	--	--

Ruský jazyk – druhý ročník a sexta, varianta druhá

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech:</i> - rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma (viz. učivo), předneseného spisovně, jasně, v běžném konverzačním tempu - rozliší jednotlivé mluvčí</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí</p> <p><i>Ústní a písemný projev:</i> - poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - vylíčí událost, nehodu, vypráví příběh, je schopen postihnout více dějových linií - napíše náročněji členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh</p> <p><i>Interaktivní řečové dovednosti:</i> - stručně, s jistou dávkou sebedůvěry formuluje svůj názor, vyjádří nutnost, povinnost - získá a přidá informaci - poskytne konkrétní informaci (cestování, u lékaře) - napíše osobní dopis, poděkování, pozvání, omluvu - zapíše krátké poznámky, vzkazy, vyplní dotazník. - popíše, jak se obléká, jak se komu daří</p>	<p><i>Fonetika, pravopis</i> - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků - intonace souvětí – suprasegmentální fonetika - pravopis ы v koncovkách по ц - pohyblivý přízvuk</p> <p><i>Mluvnice</i> - minulý čas, výjimky - vyjádření vykání a historický vývoj zdvořilostního oslovení - skloňování zájmen кто, что - skloňování podstatných jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - podstatná jména životná a neživotná - pohyblivé o/e u podstatných jmen - neskloňná podstatná jména - zpodstatnělá přídavná jména - skloňování podstatných jmen podle vzoru новый - věty typu Как пройти..., Кому позвонить..., Что купить... - věty se slovy потому что, можно, нельзя, должен, нужен - časování sloves идти, ехать, мочь, взять, искать, спросить, надеть - slovesné vazby похож на кого, для, ждать кого, понимать кого</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.4, 1.5., 1.6, 2.3, 2.7, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>PT: Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří názor na osobní vlastnosti lidí - zdůvodní a zaujme vlastní stanovisko k problému - vyjádří názor na ochranu životního prostředí 	<p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis do dotazníku - orientace ve školní budově, předměty, známky, rozvrh hodin, orientace ve městě - použití dopravních prostředků, cestování - nakupování - vyjádření možnosti, nemožnosti, radosti, lítosti, zákazu, srovnání - paměťihodnosti města - setkání po časovém odstupu - jak kdo vypadá, kdo je komu podobný, jak se kdo obléká - vlastnosti lidí - vyjádření omluvy, politování <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - S. Puškin, A. S. Turgeněv, poezie - cestování - Moskva, Petrohrad, Praha - člověk, charakter, móda <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru, povinnosti, nutnosti, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, libosti, nelibosti, vyjádření odmítnutí, možnosti nebo pochybnosti, zákaz, žádost o dovolení, ptát se po příčině, omluva, lítost - škola, člověk, město, doprava, nákupy 		<p>vlastní osobnosti</p>
--	---	--	--------------------------

Ruský jazyk – třetí ročník a septima, varianta druhá

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech:</i> - rozumí faktografickým informacím týkajících se každodenního života - zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně</p> <p><i>Čtení:</i> - čte s porozuměním texty vztahující se k tématům jeho zájmu - najde informace v materiálech z každodenního života - porozumí jasně napsaným návodům týkajících se nějakého zařízení</p> <p><i>Ústní a písemný projev:</i> - plynule zvládne vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu - napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat, napíše krátké, avšak zcela výstižné zprávy, které sdělují běžné faktografické informace</p> <p><i>Interaktivní řečové dovednosti:</i> - v komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka - stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat /knihy, hudba - začne, udrží a uzavře jednoduchý rozhovor týkající se běžných témat - napíše osobní dopis popisující zážitky, události</p> <p><i>Poslech s porozuměním</i></p>	<p><i>Fonetika, pravopis</i> - upevňování správné výslovnosti a pravopisných návyků - pohyblivý přízvuk</p> <p><i>Mluvnice</i> - číslovky 100 – 1 000 – 1 000 000, letopočet - vyjádření přibližnosti - skloňování přídavných jmen podle vzoru летний - časování sloves давать, открыть, есть, пить, благодарить кого за что, вспоминать о ком, радоваться чему - rozkazovací způsob - přídavná jména-2. a 3. stupeň - zájmena этот, тот, zájmena a příslovce s částicemi -нибудь, -то - spojka чтобы - podmiňovací způsob - věty se slovy нужен, нужна, ... I</p> <p><i>Slovní zásoba a témata</i> - turistika a cestování, letiště, hotel - počasí, roční období - zeměpisné údaje - vyjadřování názorů na ochranu životního prostředí - psaní telegramu - stolování, nákup potravin, komunikace v jídelně a při stolování</p>	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.5, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>PT: Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy (práce s literaturou a vyhledávání informací na internetu)</p>

<p>-porozumí delším promluvám a přednáškám, sleduje i složitou výměnu názorů na již známá témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí většinu rozhlasových dokumentárních pořadů - identifikuje řečnickovou náladu, tón - posoudí obsah většiny televizních zpráv, reportáží, přímých rozhovorů, diskusních pořadů a programů týkajících se aktuálních témat - zhodnotí televizní hry a většinu hraných filmů, pokud se v nich hovoří spisovným jazykem <p><i>Čtení s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v novinách a časopisech čte články a zprávy zabývající se současnými problémy - demonstuje texty současné prózy, motivy jednání postav a jejich význam pro vývoj děje <p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vede plynulý rozhovor s rodilými mluvčími - v diskusích odůvodní a obhájí své názory, vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám a uvede výhody a nevýhody různých řešení - hovoří déle a v rychlejším tempu - rozumí ději a sledu události knihy, filmu nebo divadelního představení a převypráví je <p><i>Písemný projev.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace z různých pramenů a médií - napíše jasné a podrobné texty na různá témata v podobě referátu, slohové práce nebo zprávy - napíše krátkou recenzi filmu nebo knihy 	<p>- životní styl, péče o zdraví</p> <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - M. J. Lermontov - Novosibirsk - V. P. Astafjev - F. M. Dostojevskij - ruská kuchyně - civilizace - ruské svátky <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování podmínky, srovnání, vyjadřování neurčitosti, rozkaz - turista na letišti, v hotelu, při stolování, počasí - ochrana životního prostředí, roční období, zeměpisné údaje, životní styl 		<p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí (práce s článkem)
---	---	--	---

Ruský jazyk – čtvrtý ročník a oktáva, varianta druhá

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: <i>Poslech s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí delším promluvám a přednáškám, orientuje se ve složitě vyměně názorů na již známá témata - zhodnotí většinu rozhlasových dokumentárních pořadů, identifikuje řečnickovou náladu, tón - reprodukuje většinu televizních zpráv, reportáží, přímých rozhovorů, diskusních pořadů a programů týkajících se aktuálních témat - posoudí televizní hry a většinu hraných filmů, pokud se v nich hovoří spisovným jazykem <p><i>Čtení s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v novinách a časopisech rozumí článkům a zprávám, které se zabývají současnými problémy, v nichž pisatel zastává zvláštní stanoviska a postoje - zhodnotí texty současné prózy a motivy jednání postav a jejich význam pro vývoj děje - v krátkých textech vybere důležitá fakta a informace - reprodukuje hlavní myšlenky v televizních programech, komentářích a rozhovorech v tisku - zhodnotí jednoduchá sdělení a standardní úřední a obchodní dopisy - v kontextu, jenž se týká známého tématu, odhadne význam neznámých slov - popíše události, pocity a přání v osobních dopisech 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňuje správné fonetické a ortografické návyky <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesné vazby: переводить с чего, владеть чем, обмениваться чем, жениться на ком, выйти замуж, болеть чем, болеть за кого, заботиться о ком, считать кого чем, поздравлять кого с чем, желать кому чего, стремиться к чему, привыкнуть к чему, впечатления от чего, учитывать что - časování sloves: понять, сдать, - věty: se spojkou чтобы - věty : se slovesem являться - větný a členský zápor - věty ekvivalentní k větám s českým slovesem mít - věty typu: Есть кому писать, некому писать, мебель продаётся фирмой - přechodníky - příčestí minulé trpné - vidové dvojice - přídavná jména slovesná minulá trpná - přídavná jména slovesná činná minulá a přítomná - krátké tvary přídavných jmen - třetí stupeň přídavných jmen - skloňování přivlastňovacích zájmen - záporná zájmena никто, ничто, никакой - skloňování podstatných jmen брод, друг v množném čísle - skloňování podstatných jmen мать, дочь - podstatná jména mužského rodu s koncovkou – ý - podstatná jména s kmenem na –ж, -ш, -ч, -щ, -ц 	<p>B, DC, Di, Jh, Mcv, MoS, Pě, Pís, PS, Pv2, R, ŘR, SP, SA – Ú, SÚ, T, Ú, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediální produkty a jejich významy (práce s literaturou a vyhledávání informací na internetu)

<p><i>Ústní projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v diskusích odůvodní a obhájí své názory - vede plynulý rozhovor s rodilými mluvčími - vysvětlí své stanovisko k aktuálním otázkám a uvede výhody a nevýhody různých řešení - hovoří déle a v rychlejším tempu - rozumí ději a sledu události knihy, filmu nebo divadelního představení a převypráví je - jednoduchým způsobem spojuje fráze aby vyjádřil své pocity (překvapení, radost, smutek, zájem, lhostejnost) a na pocity ostatních reaguje - vyjádří své osobní mínění a zeptá se na názor dalších - bez přípravy se zapojí do hovoru na témata každodenního života - vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy nebo filmu a vyličí své reakce - jednoduše shrne obsahy krátkých písemných textů s použitím slovní zásoby a struktury textu původního - vyjadřuje se téměř plynule a srozumitelně <p><i>Písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace z různých pramenů a médií - napíše jasné a podrobné texty na různá témata v podobě referátu, slohové práce nebo zprávy - napíše krátkou recenzi filmu nebo knihy - sestaví osobní dopisy popisující zážitky a dojmy, vyjádří pocity jako smutek, radost, zájem - sestaví strukturovaný životopis - vypracuje referát o významných událostech a zážitcích, o přečtené knize, filmu, koncertě 	<ul style="list-style-type: none"> - předložkové vazby s druhým pádem против кого, чего - předložky между, среди - vztažné věty, souvětí - osobní zájmena nesamostatná <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - znalost jazyků - vysoké školství - vlast - zdraví - sport - reklama - firma - internet - politika v životě Ruska <p><i>Reálie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - P. Čechov - S. Petruševská - M. A. Bulgakov - sport - politika - A. Krylov - Achmatova <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používání slovesných vazeb, záporu, vztažných vět a souvětí, vyjádření českého mít - sport a zdraví, člověk a církev, člověk a politika, člověk a jazyky, vysoká škola, internet a reklama v životě jedince, jednání s firmou 		
--	--	--	--

5. 6 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka *Matematiky* na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Studenti musí ovládnout požadovaný matematický aparát a jednotlivé prvky matematického myšlení. Učí se vytvářet hypotézy. Deduktivní úvahy jsou pak prostředkem pro hlubší poznání a předpokladem dalšího studia.

V průběhu studia si žáci osvojí matematické pojmy a dovednosti, dovedou matematizovat reálné situace, vytvoří matematický model reálné situace a pracují s matematickým modelem. Učí se vymezit a řešit problém, dokážou zvolit vhodnou metodu řešení problému, problém vyřeší a dále diskutují o výsledcích. Žáci se naučí číst s porozuměním matematický text, vyhodnotí informace kvantitativního i kvalitativního charakteru obsažené v grafech, diagramech a tabulkách. Vyjadřují se přesně s užitím jazyka matematiky včetně matematické symboliky. Zdůvodní matematická tvrzení, obhájí vlastní řešení problému. Výsledky své práce prezentují na dobré grafické úrovni. Získané výsledky umí zpracovat formou grafů, diagramů, tabulek atd. Dovedou využívat informační zdroje, efektivně řešit problémy pomocí kalkulátoru a PC. PC používají k prezentaci řešených problémů. Kromě toho umí dobře používat i tradiční prostředky grafického vyjadřování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika se vyučuje v prvním až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě až oktávě osmiletého studia se stejnou časovou dotací i se stejným obsahem. V prvním a druhém ročníku (kvinta, sexta) je časová dotace 4 hodiny, z toho je jedna hodina cvičení v půlené třídě. Ve druhém ročníku (sextě) se hodina cvičení může uskutečnit v učebně IVT s využitím PC. V této hodině se realizuje část obsahu předmětu *Informatika, informační a komunikační technologie*. Ve třetím a čtvrtém ročníku (septima, oktáva) je časová dotace tři hodiny týdně. V obou ročnících si žáci mohou volit i některý z nabízených matematických seminářů.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	4	4	3	3

Nutnou podmínkou pro klasifikaci žáka v daném období je napsání všech čtvrtletních prací. Další kritéria klasifikace jsou v kompetenci vyučujícího a v souladu s klasifikačním řádem.

Výuka *Matematiky* je doplňována účastí žáků v soutěžích (Přírodovědný a Matematický klokan, Matematická olympiáda), podporujeme i účast studentů v korespondenčních soutěžích a seminářích, které obvykle pořádají vysoké školy. Součástí výuky může být i odborná exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům

- vyzkoušet různé metody a formy činnosti
- procvičit získané vědomosti při řešení dostatečného množství příkladů
- využívat efektivně různých strategií učení k získávání a zpracování nových poznatků a strategií
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovávat informace a využívat je při studiu a praxi
- hodnotit pokroky dosažené při učení a práci
- přijímat kritiku ze strany druhých a poučit se z chyb
- hledat příčinu vzniku logické chyby v postupu řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, analyzovat ho podle svých možností
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat různé postupy řešení
- při řešení problémů používat již dříve získané metody, vědomosti a dovednosti
- využívat vlastní tvořivé myšlení a intuici
- nahlížet na problémy z různých stran

- zvažovat klady a zápory různých variant řešení, posuzovat případná rizika a důsledky jednotlivých řešení
- hledat úplná řešení
- řešit dostatečné množství úloh, které mají praktické využití a vztah k reálnému světu
- provádět algoritmicizace problémů

Kompetence komunikativní

Učitel umožňuje žákům

- efektivně využívat dostupné prostředky komunikace
- používat prostředky verbální i nonverbální komunikace
- symbolicky a graficky vyjadřovat informace různého typu
- používat s porozuměním jazyk matematiky a matematickou symboliku
- efektivně využívat moderní informační technologie
- prezentovat přiměřeným způsobem výsledky své práce před známým i neznámým publikem
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- komentovat svůj postup při řešení příkladu
- jasně formulovat závěry při řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům

- posuzovat reálně své duševní i fyzické možnosti
- učit se schopnosti sebereflexe
- stanovovat si vlastní cíle a priority
- odhadovat důsledky vlastního jednání
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k utváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat různým tlakům medií a společnosti
- zeptat se na nejasnosti či problém

Kompetence občanské

Učitel umožňuje žákům

- zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy společnosti
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje žákům

- rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření s ohledem na své potřeby a osobní předpoklady
- rozvíjet osobní i odborný potenciál
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat možná rizika a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika

ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ

Očekávané výstupy

Žák

- 1.1. čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky
- 1.2. užívá správně logické spojky a kvantifikátory
- 1.3. rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty
- 1.4. rozliší správný a nesprávný úsudek
- 1.5. vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení
- 1.6. zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

Žák

- 2.1. užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel
- 2.2. operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty
- 2.3. provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy
- 2.4. odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor
- 2.5. upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu
- 2.6. rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic
- 2.7. řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení
- 2.8. rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy
- 2.9. geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
- 2.10. analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav

PÁČE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Očekávané výstupy

Žák

- 3.1. řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)
- 3.2. využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly
- 3.3. diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení
- 3.4. volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)
- 3.5. reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám

ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy

Žák

- 4.1. načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti
- 4.2. formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností
- 4.3. využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů
- 4.4. aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi
- 4.5. modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí
- 4.6. řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech
- 4.7. interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice

GEOMETRIE

Očekávané výstupy

Žák

- 5.1. používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru, na základě vlastností třídí útvary
- 5.2. určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky
- 5.3. využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému
- 5.4. v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly

- 5.5. řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu
- 5.6. zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles
- 5.7. řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí
- 5.8. užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)
- 5.9. řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině
- 5.10. využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření
- 5.11. z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce
- 5.12. řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák

- 1.1. ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT
- 1.2. využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh
- 1.3. organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití
- 1.4. orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe

ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

Žák

- 2.1. využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- 2.2. využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- 2.3. posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací
- 2.4. využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ

Očekávané výstupy

Žák

- 3.1. zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu
- 3.2. aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů

Matematika- první ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - rozumí znění matematických definic a vět - rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří správné logické úsudky - odůvodní nesprávnost chybného úsudku - vytváří hypotézy - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - rozezná, kdy je věta výrok - vytváří negace výroků i negace kvantifikovaných výroků - určí pravdivostní hodnotu jednoduchých i složených výroků - používá základní typy důkazů - umí dokázat některé matematické věty z aritmetiky a geometrie - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - zapisuje množiny výčtem prvků - rozumí zápisu množiny pomocí charakteristické vlastnosti a umí takový zápis vytvořit - rozlišuje vztahy rovnosti a inkluze množin - umí vytvořit průnik a sjednocení dvou množin - najde doplněk množiny v dané nadmnožině - provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly - rozliší prvočíslo a číslo složené - rozloží přirozené číslo na prvočinitele 	<p>Matematická logika, výrok, věta, definice Důkazy matematických vět Kvantifikované výroky Složené výroky Tabulky pravdivostních hodnot</p> <p>Množiny, operace s množinami</p> <p>Číselné obory Čísla přirozená, celá, racionální a reálná</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p> <p>R, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Fyzika, Chemie (zápis čísla pomocí exponenciálního tvaru, řešení příkladů pomocí procent a trojčlenky, koncentrace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojem dělitelnosti přirozených čísel, využívá znaky dělitelnosti - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel - užívá pojem opačné číslo - umí určit absolutní hodnotu celého čísla - pracuje s intervaly, umí určit geometrický význam absolutní hodnoty - pracuje s různými tvary zápisu racionálního čísla a jejich převody - používá zkrácený a rozvinutý tvar desetinného čísla - provádí zápisy se zlomky - provádí operace s desetinnými čísly včetně zaokrouhlování - znázorní desetinné číslo na číselné ose - zařadí číslo do příslušného číselného oboru - užívá pojem převrácené číslo - řeší praktické úlohy na procenta - řeší praktické úlohy pomocí trojčlenky - zapisuje a znázorňuje intervaly na číselné ose, umí vytvořit jejich průnik, sjednocení a doplněk - znázorní reálné číslo na číselné ose - užívá druhé a třetí mocniny i odmocniny - provádí operace s mocninami s celočíselným exponentem - užívá mocniny s racionálním exponentem a ovládá početní výkony s mocninami a odmocninami - odhaduje výsledky numerických výpočtů - provádí efektivně numerické výpočty z paměti, písemně, účelně využívá kalkulátor - provádí početní operace s mnohočleny - rozkládá mnohočleny na součin s užitím vzorců a vytýkáním - provádí operace s lomenými výrazy - určuje definiční obor výrazu 	<p>Algebraické výrazy</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p>	<p>roztoků)</p> <p>OVO: 2.5, 2.6</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Fyzika (úprava výrazů)</p> <p>OVO: 2.7, 2.8, 2.9, 2.10</p>
--	---------------------------	-------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině - rozliší konvexní a nekonvexní útvary s užitím definice konvexnosti - při řešení úloh využívá množiny bodů dané vlastnosti - správně pojmenuje a umí zkonstruovat základní objekty v trojúhelníku - využije jejich vlastností při konstrukcích - při řešení úloh argumentuje s využitím poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie - dokáže Pythagorovu větu, umí ji používat při výpočtech z praxe - na základě znalostí o podobnosti trojúhelníků a pomocí nákresů odvodí Euklidovy věty - aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách konstrukční geometrie - umí sestavit náčrt, provést rozbor úlohy - diskutuje možnosti řešení konstrukčních úloh - rozlišuje úlohy polohové a nepolohové - řeší praktické úlohy užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka - rozliší jednotlivé typy čtyřúhelníků - pojmenuje, znázorní a správně užije jejich vlastnosti - užije poznatky o mnohoúhelnících v úlohách početní geometrie - užije poznatky o mnohoúhelnících v úlohách konstrukční geometrie - pojmenuje, znázorní a správně užije základní objekty v kružnici a kruhu - popíše a umí využít jejich vlastnosti - užije polohové vlastnosti mezi body, přímkami a kružnicemi - aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie 	<p>Početní úlohy z geometrie Konstrukční úlohy Užití množin bodů dané vlastnosti</p>		
---	--	--	--

- aplikuje poznatky o kružnicích a kruzích v úlohách konstrukční geometrie - řeší konstrukční úlohy na základě výpočtu			
--	--	--	--

Matematika – druhý ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá různá zadání funkce v množině reálných čísel - chápe pojmy definiční obor a obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce - načrtne grafy požadovaných funkcí - rozhodne, zda je funkce sudá nebo lichá, prostá, omezená, periodická, rostoucí, klesající - stanoví definiční obory funkcí a obory hodnot - používá posunutí při vytváření grafů funkcí - určí funkci inverzní k dané funkci a načrtne její graf - užívá poznatky o složené funkci - určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - určí lineární funkci - načrtne její graf - chápe geometrický význam parametrů a, b v předpisu funkce $y = ax + b$ - užívá pojem a vlastnosti přímé úměrnosti - určí předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce - sestrojí graf lineární funkce s absolutní hodnotou - určí kvadratickou funkci - sestrojí graf kvadratické funkce - najde definiční obor a obor hodnot, intervaly monotonie - vysvětlí význam jednotlivých parametrů v předpisu kvadratické funkce - určí souřadnice vrcholu paraboly - zjistí, zda v tomto bodě funkce nabývá minima či maxima - řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce - načrtne graf kvadratické funkce s absolutní 	<p>Základní poznatky o funkcích Funkce lineární, kvadratická, lineární funkce lomená Logaritmická a exponenciální funkce Logaritmické a exponenciální rovnice</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6</p> <p>OVO Informatika a informační a komunikační technologie: 3.1, 3.2 Část učiva o funkcích je realizována v učebně IVT na PC</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Fyzika (funkční závislosti, grafy funkcí, funkční hodnota v bodě) Chemie (logaritmus a pH, poločas rozpadu) Biologie (exponenciální růst populace)</p>

<p>hodnotou</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s mocninnými funkcemi - načrtne graf mocninné funkce s celým exponentem - načrtne grafy funkcí druhá a třetí odmocnina - pomocí grafů mocninných funkcí porovnává číselné výrazy s exponentem - určí lineární lomenou funkci, její definiční obor a obor hodnot - najde intervaly monotonie - načrtne graf, najde příslušné asymptoty hyperboly - užívá vlastnosti nepřímé úměrnosti při řešení příkladů z praxe - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic - určí exponenciální a logaritmickou funkci jako funkce navzájem inverzní - stanoví jejich definiční obor a obor hodnot - umí určit, kdy se jedná o funkci rostoucí případně klesající - načrtne graf exponenciální či logaritmické funkce - užívá logaritmu a jeho vlastností - řeší exponenciální a logaritmické rovnice i jednoduché nerovnice - aplikuje poznatky o exponenciálních a logaritmických funkcích při řešení reálných problémů - užívá pojmu orientovaný úhel a jeho velikost v míře stupňové i obloukové - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - definuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel - pracuje s jednotkovou kružnicí - načrtne grafy základních goniometrických funkcí $y = \sin x$, $y = \cos x$, $y = \operatorname{tg} x$, $y = \operatorname{cotg} x$ - pomocí funkce $y = f(x)$ sestrojí graf funkce 	<p>Goniometrické funkce Goniometrické vzorce Goniometrické rovnice Trigonometrie</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú R</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.4</p> <p>Část učiva o goniometrických funkcích je realizována v učebně IVT na PC</p>
--	--	-------------------------------------	---

<p>$y = a.f(bx + c) + d$</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí určit definiční obor a obor hodnot příslušných goniometrických funkcí - určí a užívá vlastnosti goniometrických funkcí - užívá vztahy mezi goniometrickými funkcemi - umí použít goniometrické vzorce při úpravě výrazů a řešení rovnic - řeší goniometrické rovnice a jednoduché nerovnice - umí užít sinovou a kosinovou větu při řešení trigonometrických úloh - popisuje a určí shodná zobrazení v rovině (osová a středová souměrnost, posunutí a otočení) - užije vlastností shodných zobrazení při řešení konstrukčních úloh - popisuje a určí stejnoolehlost a podobnost útvarů a užije jejich vlastností - užije stejnoolehlosti při v úlohách konstrukční geometrie - analyzuje a zpracovává datové soubory - čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy - rozlišuje rozdíly v zobrazení podobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám - vypočítá aritmetický průměr, modus, medián a směrodatnou odchylku - při řešení úloh ze statistiky a konstrukci grafů a tabulek pracuje v prostředí MS Excel - pomocí vhodného softwaru pracuje s grafy a řeší lineární rovnice příp. nerovnice. - samostatně zpracuje jeden komplexní příklad (např. protokol na fyziku) 	<p>Shodná a podobná zobrazení Stejnoolehlost</p> <p>Statistika Statistický soubor, aritmetický průměr, modus, medián, rozptyl Směrodatná odchylka, varianční koeficient Tabulky, grafy</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p> <p>SP, Ú, PS</p>	<p>OVO: 5.5, 5.7</p> <p>OVO: 3.3, 3.4, 3.5 Tato část učiva matematiky je realizována v učebně IVT Integruje části ICT do matematiky</p> <p>Mezipředmětové vztahy (Laboratorní cvičení z fyziky, příp. biologie)</p>
---	---	---	--

Matematika – třetí ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky aktivně užívá pojmy vektor a umístění vektoru, souřadnice vektoru a velikost vektoru provádí operace s vektory sestrojí součet dvou vektorů násobí vektor reálným číslem vytvoří skalární a vektorový součin vektorů využívá vektorový a smíšený součin při řešení metrických úloh (obsah rovnoběžníku, objem rovnoběžnostěnu) určí velikost úhlu dvou vektorů</p> <p>užívá parametrické vyjádření přímky v rovině sestaví obecnou rovnici přímky užívá směrnicový tvar přímky převádí jednotlivá vyjádření přímky navzájem určí a aplikuje v úlohách polohové a metrické vztahy bodů a přímek užívá parametrické vyjádření roviny a obecnou rovnici roviny</p> <p>charakterizuje jednotlivé druhy kuželoseček používá vlastnosti kuželoseček sestrojí analytické vyjádření kuželosečky z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky</p> <p>určí vzájemnou polohu bodů, přímek, přímky a rovina, rovin rozhodne o kolmosti nebo rovnoběžnosti přímek a rovin</p>	<p>Vektory</p> <p>Přímka a rovina</p> <p>Kuželosečky Kružnice, elipsa, hyperbola, parabola Vzájemná poloha kuželosečky a přímky</p> <p>Polohové vlastnosti útvarů v prostoru Metrické vlastnosti útvarů v prostoru Tělesa</p>	<p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p> <p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú</p> <p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú T</p> <p>ŘR, SP, PS, Pís, PÚ, Ú, T, R, Př</p>	<p>OVO: 5.9</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Fyzika (vektory, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem)</p> <p>OVO: 5.8, 5.9</p> <p>Využití znalostí o lineární funkci a grafu lineární funkce</p> <p>OVO: 5.10, 5.11, 5.12</p> <p>OVO: 5.6, 5.7</p>

<p>zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání zkonstruuje rovinný řez hranolu a jehlanu určí vzdálenost bodu od přímky a roviny určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny příp. dvou rovin charakterizuje jednotlivá tělesa vypočítá jejich objem a povrch využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách</p>			
--	--	--	--

5. 7 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému a uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v běžném životě. Cílem výuky je osvojení základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí, které vede žáky k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, běžném životě i technické praxi. Zároveň seznamuje žáky s moderními technologiemi, učí je rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Fyzika* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v RVP pro gymnázia, občas přesahuje i do dalších vzdělávacích oborů (Chemie, Biologie, Zeměpis, Matematika). Integruje průřezová témata *Environmentální výchova*, *Mediační výchova* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (průběžně stále – významní vědci).

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2,5	3	0

Předmět *Fyzika* je převážně vyučován v učebně fyziky. Ve 2. a 3. ročníku jsou zařazena cvičení. Na cvičení se třída dělí. Ve druhém ročníku probíhají cvičení ve dvouhodinových blocích jednou za měsíc, ve třetím ročníku ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Pro žáky s větším zájmem o fyziku, především pro ty, kteří chtějí z fyziky složit maturitní zkoušku, je určena nabídka volitelných předmětů ve 4. ročníku. Výuka je doplňována exkurzemi. Žáci se mohou každoročně účastnit fyzikální olympiády, popř. dalších soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme různým metodám poznávání přírodních procesů a jevů
- učíme vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů (literatura, internet)
- při řešení příkladů dbáme na správný a přehledný zápis
- učíme žáky správně provádět, zaznamenávat a vyhodnocovat experimenty
- zdůrazňujeme souvislost fyziky a dalších přírodních věd a motivujeme k dalšímu vzdělávání a zkoumání reality

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky algoritmům řešení problémů
- podněcujeme žáky k odhadování výsledku a k posouzení reálnosti výsledku
- vyžadujeme fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- dbáme na správné užívání matematických úkonů a postupů
- učíme rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze situaci vhodným modelem zjednodušit
- podporujeme samostatnost a hledání různých cest k řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a srozumitelnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k vyjadřování a prezentování svých názorů
- podporujeme komunikaci a spolupráci při řešení problémů
- klademe důraz na úroveň ústního i písemného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kooperaci a společnému řešení problémů
- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v laboratorních cvičeních sledujeme a podporujeme spolupráci žáků ve skupině
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností využití i zneužití fyziky
- vedeme žáky k odpovědnosti a ochraně svého zdraví a životního prostředí
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- kontrolujeme plnění uložených úkolů a povinností

Kompetence k podnikání

- dbáme na správné používání pomůcek a přístrojů a dodržování zásad bezpečnosti práce
- učíme žáky optimálně plánovat, provádět a vyhodnocovat experimenty a projekty
- podporujeme využívání moderních technologií, výpočetní techniky a internetu
- různými formami seznamujeme žáky s profesním uplatněním fyziky

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru fyzika

FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření
- 1.2. rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh

POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených
- 2.2. určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil
- 2.3. využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles
- 2.4. využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh
- 2.5. objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění

STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou
- 3.2. aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh
- 3.3. využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu
- 3.4. analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles
- 3.5. porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant
- 4.2. využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
- 4.3. aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech
- 4.4. využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení

- 4.5. porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích
- 4.6. využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy

MIKROSVĚT

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů
- 5.2. posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
- 5.3. využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek
- 5.4. navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření

Fyzika – 1. ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním učivem zavedené fyzikální veličiny a jejich jednotky - s porozuměním operuje se skalárními a vektorovými veličinami při řešení úloh - využívá představy hmotného bodu při řešení úloh - rozpozná druh pohybu - používá kinematické vztahy při řešení úloh - sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a užívá je při řešení úloh - rozdělí účinky síly na těleso a uvede příklady - určí výslednici sil působících v jednom bodě - užívá N.p.z. pro předvídání nebo vysvětlení pohybu tělesa při působení sil a v úlohách - využívá zákon zach. hybnosti při řešení úloh - užívá rozklad sil při řešení úloh a problémů - uvede příklady užití a vlivu tření v praxi - posoudí inerciálnost vztažné soustavy - uvede příklady, kdy těleso koná a nekoná práci - určí práci stálé síly výpočtem - řeší úlohy z praxe pomocí vztahů pro výkon a účinnost - užívá souvislost změny energie s mech. prací - využívá ZZME při řešení úloh a problémů 	<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEDNOTKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustava základních a odvozených veličin - převody jednotek - metody měření fyzikálních veličin - skalární a vektorové veličiny <p>MECHANIKA</p> <p>Kinematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb - trajektorie a dráha, druhy pohybů - průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení - rovnoměrný přímočarý pohyb - pohyb rovnoměrně zrychlený a zpomalený - volný pád - rovnoměrný pohyb po kružnici <p>Dynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - síla, skládání a rozklad sil - tíhová síla a tíha - Newtonovy pohybové zákony - hybnost a její změna, impuls síly - zákon zachování hybnosti - dostředivá síla - tření - inerciální vztažné soustavy <p>Mechanická práce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce - výkon, příkon, účinnost - kinetická energie - potenciální energie - mechanická energie a její zachování - zákon zachování energie 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - laboratorní práce (Lab) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (MoS) 	<p>OVO: 1.2</p> <p>OVO: 2.1</p> <p>OVO: 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>OVO: 2.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - užívá N.g.z. při řešení úloh - vysvětlí rozdíl mezi gr. a tíhovým polem - rozlišuje pojmy gr. a tíhová síla a tíha - řeší úlohy na svislý a vodorovný vrh - vysvětlí význam kosmických rychlostí - užívá Keplerovy zákony v úlohách - charakterizuje posuvný a otáčivý pohyb tělesa - užitím momentové věty řeší úlohy na rovnováhu na páce, kladce a kole na hřídeli - určí graficky i početně výslednici dvou rovnoběžných i různoběžných sil působících na těleso - řeší úlohy na dvojici sil, rozklad sil a stabilitu tělesa - určí těžiště tenké desky - porovná reálnou a ideální tekutinu - užívá vztah pro tlak a tlakovou sílu - řeší úlohy užitím Pascalova a Archimedova zákona - vysvětlí funkci hydraulických zařízení a přístrojů pro měření tlaku - předpoví chování těles v tekutině - řeší úlohy s proudící kapalinou - uvede jevy potvrzující kinetickou teorii látek - vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími z částicového hlediska - převede teplotu mezi Celsiovou a Kelvinovou stupnicí - řeší úlohy s molárními veličinami - interpretuje fyzikální význam Avogadrovy konstanty 	<p>Gravitační pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla, Newtonův gravitační zákon - tíhová síla, tíhové zrychlení - pohyby těles v homogenním tíhovém poli - pohyby těles v radiálním gravitačním poli - Keplerovy zákony <p>Mechanika tuhého tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuhé těleso a jeho pohyby - moment síly, momentová věta - skládání a rozklad sil působících na těleso v různých bodech - těžiště a rovnováha těles - moment setrvačnosti a kinetická energie tuhého tělesa - jednoduché stroje <p>Mechanika tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti kapalin a plynů - tlak - Pascalův zákon, hydraulický lis - hydrostatický a aerostatický tlak - vztlková síla, Archimédův zákon - proudění tekutin, rovnice kontinuity, Bernoulliho rovnice <p>MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMIKA Základní poznatky mol. fyziky a termiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - kinetická teorie látek - modely struktury látek - stavové veličiny, rovnovážný stav - teplota a její měření - termodynamická teplota - molární veličiny 		<p>Zeměpis – Sluneční soustava</p> <p>Exkurze Hvězdárna Hradec Králové - dle možností</p> <p>OVO: 2.2</p> <p>Zeměpis – Atmosféra Země</p> <p>OVO: 3.1</p> <p>Chemie – atomy a ionty, molární veličiny</p>
--	--	--	---

Fyzika – 2. ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje složky vnitřní energie a uvede příklady její změny - interpretuje význam měrné tepelné kapacity - sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití - řeší úlohy z praxe užitím 1.termod. zákona - vyhledá součinitel tepelné vodivosti a rozhodne o tepelné kvalitě materiálu - charakterizuje ideální plyn a jeho vztah s reálným plynem - užívá stavovou rovnici pro id. plyn stálé hmotnosti v řešení problémů - vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin u dějů s id. plynem - popíše děje v plynech z energetického hlediska - řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku - graficky určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje - graficky znázorní a vysvětlí kruhový děj - vysvětlí činnost spalovacího motoru a charakterizuje další druhy tepelných motorů - uvede příklady a porovná krystalické a amorfnní látky - charakterizuje jednoduché typy deformací - užívá Hookův zákon při řešení úloh - řeší úlohy na teplotní roztažnost 	<p>Vnitřní energie, práce a teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie a její změny - teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita - kalorimetrická rovnice - 1. termodynamický zákon - přenos vnitřní energie Struktura a vlastnosti plynů - ideální plyn - střední kvadratická rychlost - tlak ideálního plynu - stavová rovnice ideálního plynu - jednoduché děje s ideálním plynem - stavové změny id. plynu z energet. hlediska Kruhový děj s ideálním plynem - práce plynu při stálém a proměnném tlaku - kruhový děj - druhý termodynamický zákon - tepelné motory Struktura a vlastnosti pevných látek - krystalické a amorfnní látky - krystalická mřížka - síla pružnosti, normálové napětí - deformace pevného tělesa - Hookův zákon, průběh deformace 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - laboratorní práce (Lab) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos) 	<p>OVO: 3.2</p> <p>OVO: 3.3</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>Exkurze Škoda Mladá Boleslav - dle možností</p> <p>OVO: 3.4, 3.5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady aplikace teplotní roztažnosti - charakterizuje povrchovou vrstvu kapaliny - zdůvodní zakřivení povrchu kapaliny u stěny nádoby - uvede příklady užití kapilárních jevů - řeší úlohy na teplotní roztažnost kapalin - popíše situace, kdy se teplotní roztažnost projevuje - graficky znázorní a vysvětlí závislost teploty na čase při zahřívání a ochlazování látky - užívá vztah pro skupenské teplo - interpretuje význam měrného skupenského tepla - charakterizuje sytou páru a její změny s teplotou - znázorní a vysvětlí fázový diagram látky - užívá vztahy pro vlhkost vzduchu - popíše vlastnosti elektricky nabitých těles - užívá Coulombův zákon při řešení úloh - popíše el. pole pomocí intenzity - ozřejmí význam permitivity prostředí - vysvětlí různé varianty elektrovaní těles - řeší úlohy na kapacitu deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení kondenzátorů - rozliší elektromotorické a svorkové napětí - užívá definici el. proudu - nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu a 	<ul style="list-style-type: none"> - teplotní roztažnost pevných těles Struktura a vlastnosti kapalin - povrchová vrstva - povrchová síla a napětí - jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilarita - teplotní roztažnost kapalin Změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování, var a kapalnění - sublimace a desublimace - sytá a přehřátá pára, fázový diagram - vlhkost vzduchu ELEKTRINA A MAGNETISMUS Elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj - elektrostatická síla, Coulombův zákon - elektrické pole, intenzita el. pole - práce v el. poli, el. napětí - vodič a izolant v el. poli - kapacita vodiče, kondenzátor - spojování kondenzátorů, energie kondenzátoru Vznik elektrického proudu - el. proud jako děj a jako veličina - zdroje elektrického napětí 		<p>OVO: 3.5</p> <p>OVO: 4.1</p>
--	---	--	---

<p>sestaví ho</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří napětí a proud v obvodu - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s el. zařízeními <ul style="list-style-type: none"> - užívá obě podoby Ohmova zákona - řeší obvody s více rezistory - využívá vztah pro odpor vodiče - charakterizuje a zapojí reostat a potenciometr - vysvětlí zkrat a funkci jištění - řeší úlohy na práci a výkon el. proudu <ul style="list-style-type: none"> - změří vybrané veličiny vhodnou metodou a s přiměřenou přesností - zpracuje protokol o měření - vyhodnotí výsledek měření užitím absolutní a relativní odchylky - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktických činnostech 	<p>Elektrický proud v kovech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohmův zákon pro část obvodu, el. odpor - el. odpor kovového vodiče - závislost odporu na teplotě, supravodivost - spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod - el. práce a výkon <p>Cvičení z fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická a laboratorní cvičení navazující na učivo 1. a 2. ročníku 		<p>OVO: 4.2, 4.3</p> <p>OVO: 1.1</p>
---	---	--	---

Fyzika – 3. ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší el. vlastnosti vodičů, izolantů a polovodičů - objasní vznik hradlové vrstvy - nakreslí schéma a zapojí polovodičovou diodu - znázorní a vysvětlí voltampérovou charakteristiku pol. diody - specifikuje vedení el. proudu v kapalinách - vysvětlí užití elektrolýzy - užívá Faradayovy zákony - ozřejmí princip galvanického článku a akumulátoru - popíše jednotlivé druhy výbojů - uvede příklady užití výbojů v praxi - vysvětlí princip obrazovky - popíše chování magnetky v mg. poli permanentního magnetu, vodiče s proudem, cívky a Země - znázorní indukčními čarami uvedená mg. pole - určí směr a velikost mg. síly působící na vodič s proudem a nabitou částici - demonstruje vznik indukovaného napětí - vysvětlí jev elmg. indukce - užívá Faradayův zákon - uvede příklady užití elmg. indukce 	<p>Elektrický proud v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem polovodič - vlastní a příměsové polovodiče - PN přechod, polovodičová dioda <p>Elektrický proud v kapalinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrolyt, elektrolyt. disociace, elektrolýza - Faradayovy zákony elektrolýzy - elektrochemické zdroje napětí <p>Elektrický proud v plynech a ve vakuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - nesamostatný a samostatný výboj v plynu - výboje za normálního a sníženého tlaku - katodové a kanálové záření, obrazovka <p>Stacionární magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole vodiče s proudem - magnetická síla, mg. indukce - mg. pole rovnoběžných vodičů s proudem - mg. pole cívky - nabitá částice v mg. poli <p>Nestacionární magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektromagnetická indukce - magnetický indukční tok - Faradayův zákon elmg. indukce - Lenzův zákon - vlastní indukce, indukčnost 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - laboratorní práce (Lab) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos) 	<p>OVO: 4.3</p> <p>Chemie – elektrochemický děj</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>OVO: 4.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje střídavý proud - zakreslí průběh napětí a proudu v jednoduchých obvodech střídavého proudu - rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu napětí a proudu - užívá vztah pro výkon střídavého proudu - objasní činnost alternátoru, trojfázového generátoru, elektromotoru a transformátoru - rozlišuje fázové a sdružené napětí - užívá transformační rovnici - vysvětlí funkci usměrňovače a zesilovače - uvede příklady kmitavých pohybů - graficky vyjádří závislost okamžité výchylky na čase - užívá vztah pro okamžitou výchylku - objasní význam tlumeného a nuceného kmitání a rezonance v praxi - popíše vznik vlnění - ilustruje na příkladech druhy vlnění - užívá vztahy mezi vlnovou délkou, rychlostí, frekvencí a periodou - charakterizuje stojaté vlnění - rozliší zvuk, ultrazvuk a infrazvuk 	<p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - stejnosměrný a střídavý proud - jednoduché obvody střídavého proudu s rezistorem, cívkou a kondenzátorem - výkon střídavého proudu <p>Střídavý proud v energetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - generátor střídavého napětí - trojfázová soustava - elektromotor - transformátor <p>Fyzikální základy elektroniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - usměrňovač - tranzistor a zesilovač <p>KMITÁNÍ A VLNĚNÍ</p> <p>Mechanické kmitání</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanický oscilátor - kmitavý pohyb, harmonické kmitání - dynamika kmitavého pohybu - tlumené a nucené kmitání, rezonance <p>Mechanické vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a druhy vlnění - popis vlnění - interference vlnění - odraz vlnění, stojaté vlnění - lom a ohyb vlnění <p>Zvukové vlnění</p>		<p>Exkurze Elektrárna nebo energetický závod - dle možností</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>Matematika – goniometrické funkce</p> <p>OVO: 2.5</p> <p>Biologie - ucho</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na šíření zvuku - fyzikálně vysvětlí výšku, barvu a hlasitost tónu - vysvětlí vznik ozvěny - uvede příklady užití ultrazvuku a infrazvuku - dovede se chránit před nadměrným hlukem - popíše jevy v oscilačním obvodu LC - zakreslí časový průběh kmitů napětí a proudu - popíše základní schéma sdělovací soustavy - uvede příklady užití jednotlivých druhů elmg. záření - charakterizuje světlo jako elmg. záření - vypočítá rychlost světla v optickém prostředí - nakreslí odražený a lomený paprsek - řeší úlohy na odraz a lom světla - aplikuje úplný odraz a určí mezní úhel - rozliší a charakterizuje jednotlivé projevy vlnových vlastností světla a objasní jejich užití v praxi - sestrojí a charakterizuje obraz vytvořený zrcadlem či čočkou - popíše oko jako optickou soustavu a navrhne korekce jeho možných vad - ozřejmí funkci lupy, mikroskopu a dalekohledu - užívá vztah pro kvantování energie 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje, šíření a rychlost zvuku - vlastnosti zvuku - ultrazvuk a infrazvuk Elektromagnetické kmitání, vlnění a záření - elektromagnetický oscilátor a jeho kmitání - vznik a šíření elmg. vlnění - vlastnosti elmg. vlnění, přenos energie - sdělovací soustava - spektrum elmg. záření OPTIKA Základní pojmy optiky - frekvence a vlnová délka světla - index lomu - odraz a lom světla - rozklad světla Vlnová optika - interference světla - ohyb světla - polarizace světla Optické zobrazování - zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem - zobrazování tenkými čočkami - oko - optické přístroje FYZIKA MIKROSVĚTA 		<p>OVO: 4.5 PT: Mediální výchova – Média a mediální produkce</p> <p>OVO: 4.6</p> <p>Biologie - oko</p> <p>OVO:</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnější fotoefekt - charakterizuje vlastnosti fotonu - popíše kvantově mechanický model atomu - zná význam kvantových čísel - ozřejmí význam Pauliho principu - charakterizuje princip a užití laseru - charakterizuje atomové jádro - uvede typy radioaktivních přeměn - objasní užití radioaktivity - užívá zákon radioaktivních přeměn - částečně i energeticky posoudí jaderné reakce - zná způsoby ochrany člověka před rad.zářením - popíše činnost jaderného reaktoru - diskutuje význam jaderné energetiky - sestaví elektrický obvod - změří vybrané veličiny vhodnou metodou a s přiměřenou přesností - zpracuje protokol o měření - vyhodnotí výsledek měření užitím absolutní a relativní odchylky - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktických činnostech 	<p>Základní poznatky kvantové fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvantová hypotéza, Planckova konstanta - fotoelektrický jev - foton, vlnové vlastnosti částic <p>Atomová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvantování energie elektronů v atomu - atom vodíku - periodická soustava prvků - lasery <p>Jaderná fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti atomových jader, vazebná energie jádra - radioaktivita - zákon radioaktivních přeměn - jaderné reakce - jaderná energetika <p>Cvičení z fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická a laboratorní cvičení navazující na učivo 2. a 3. ročníku 		<p>5.1</p> <p>OVO: 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>Matematika – exponenciální funkce a rovnice Chemie - radioaktivita</p> <p>OVO: 1.1</p>
--	---	--	---

5. 8 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Chemie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákům odkrývá přírodní zákonitosti. Orientuje se na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Svým obsahovým, strukturálním i metodickým pojetím se propojuje s ostatními přírodovědnými předměty. Žáci mají tedy co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Výuka směřuje k:

- formulování přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Chemie* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v RVP a přesahuje i do dalších vzdělávacích oborů (biologie, fyzika, zeměpis). Zahrnuje v sobě i část vzdělávacího obsahu oboru *Geologie* a některé oblasti z průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* a *Environmentální výchova*. Obsah tohoto předmětu navazuje na znalosti a dovednosti ze základního vzdělávání.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem v 1. – 3. ročníku (kvintě – septimě).

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	3	2	0

Výuka probíhá 2 hodiny týdně a 1 hodina ve druhém ročníku (sextě) je určena laboratorním cvičením pro zdůraznění praktického a dovednostního pojmání výuky chemie. Při laboratorním cvičení je třída dělena na 2 skupiny a tato výuka se uskutečňuje ve dvouhodinovém bloku jedenkrát za 14 dní. Vyučovací předmět chemie může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách, laboratorní cvičení vždy v učebně chemie. Součástí výuky jsou i odborné exkurze.

Žáci se mohou každoročně zúčastnit Chemické olympiády, případně dalších chemických soutěží. Rozšířit své znalosti a dovednosti si pak mohou v rámci volitelných předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu chemie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování učení a pracovní činnosti a jejich využití pro seberealizaci a osobní rozvoj

- vede žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení k získání a zpracování poznatků a informací, učí hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení
- učí kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- učí kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- učí rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- podporuje vytváření hypotézy, navrhování postupných kroků, zvažování různých postupů při řešení problému
- učí uplatňování vhodných metod a dříve získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- učí kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- vede k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vede k používání odborného jazyka
- využívá moderní informační technologie
- učí vhodným způsobem žáky prezentovat svou práci i sám sebe
- učí správné interpretaci a argumentaci

Kompetence sociální a personální

- učí žáky reálně posuzovat své možnosti, stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti
- učí korigovat své jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podporuje aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá a učí k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vede k odpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- učí rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- učí uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedocházelo k ohrožování a poškozování přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností, učí hájit svá práva i práva jiných
- učí chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, učí poskytnout pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti

- vede k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucímu profesnímu zaměření
- podporuje rozvíjení osobního i odborného potenciálu žáků
- podporuje iniciativu, tvořivost a aktivní přístup žáků

- učí kriticky posuzovat a hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a učí v případě nezbytnosti připravenosti tato rizika nést

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru chemie

OBECNÁ CHEMIE

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů
- 1.2. provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů
- 1.3. předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků
- 1.4. využívá znalosti o částicé struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích

ANORGANICKÁ CHEMIE

Očekávané výstupy

žák

- 2.15. využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin
- 2.16. charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí
- 2.17. předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin
- 2.18. využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii

ORGANICKÁ CHEMIE

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin
- 3.2. aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů
- 3.3. charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí
- 3.4. aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech
- 3.5. využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii

BIOCHEMIE

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech
- 4.2. charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru geologie

SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy
- 1.2. využívá vybrané metody identifikace minerálů

GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů
- 2.2. určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin
- 2.3. analyzuje různé druhy poruch v litosféře
- 2.4. využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů

VODA

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zhodnotí využitelnost různých druhů voda a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu

ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu
- 4.2. posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí
- 4.3. posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu
- 4.4. vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu

Chemie – první ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše soustavu a rozliší směs homogenní a heterogenní - vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou, chemickým prvkem a chemickou sloučeninou - charakterizuje typy směsí a způsoby oddělování složek směsí - zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky - vysvětlí pojem látkové množství a definuje jednotku mol - užívá definiční rovnice pro veličiny: molární hmotnost a molární objem, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentrace - řeší jednoduché příklady - vyhledá hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, grafu či schématu - popíše složení atomového jádra - zná rozdíly mezi pojmy nuklid, izotop, prvek, atom, molekula, ion - charakterizuje typy radioaktivního záření - zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí - vysvětlí zásady ochrany životního prostředí a zdraví člověka před škodlivými účinky záření - uvede různé způsoby využití radioaktivních prvků - vymezí pojem orbital a zná význam kvantových čísel 	<p>Látky a soustavy látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustavy a směsi homogenní a heterogenní <p>- filtrace, sedimentace, krystalizace, destilace, sublimace</p> <p>Základní výpočty v chemii</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotnostní a objemový zlomek - směšování roztoků - relativní atomová a molekulová hmotnost - látkové množství, mol - molární hmotnost, molární objem, molární koncentrace <p>Stavba atomu a PSP</p> <ul style="list-style-type: none"> - proton, elektron, neutron - protonové a nukleonové číslo - prvek, izotop, nuklid 	<p>MoS, Pok, PÚ, ŘR, T, Ú, PTe, F</p> <p>Ú, T, PÚ</p> <p>T, Ú, MoS, PS, PÚ, ŘR</p>	<p>OVO: 1.1</p> <p>OVO: 1.2</p> <p>OVO: 1.3</p> <p>OVO Fyzika 5.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zapíše orbitály pomocí symbolů a rámečků - zapíše elektronovou konfiguraci prvků a iontů - vysvětlí periodický zákon a pojmy perioda a skupina - zařadí a klasifikuje prvky periodické soustavy - aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin nepřechodných prvků - určí vaznost atomů v molekulách a porovná ji s vazebnými možnostmi v základním a excitovaném stavu - vymezí podmínky vzniku chemické vazby - vysvětlí pojmy délka vazby, vazebná (disociační) energie, násobnost, polarita - charakterizuje kovovou vazbu a slabé vazebné interakce a jejich vliv na fyzikální a chemické vlastnosti látek - vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - atom, molekula, ion - radioaktivita, typy záření, jaderné reakce - kvantová čísla: hlavní, vedlejší, magnetické, spinové - principy výstavby elektronového obalu - elektronová konfigurace - periodický zákon, periody, skupiny - prvky s, p, d a f - prvky nepřechodné, přechodné a vnitřně přechodné - nekovy, polokovy, kovy - valenční elektrony, vaznost - vztahy a zákonitosti v PSP - excitovaný stav 	<p>Ú, T, MoS, PÚ, ŘR</p>	<p>– Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>OVO: 1.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem chemická reakce a chemická rovnice - rozpozná základní typy chemických reakcí a zapíše je chemickou rovnicí - vysvětlí pojem reakční teplo - klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla reakce a termochemických rovnic - vysvětlí pojem aktivační energie a aktivovaný komplex - zapíše kinetickou rovnici chemické reakce - uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce 	<p>Chemická vazba</p> <ul style="list-style-type: none"> - délka, vazebná energie - jednoduchá a násobná vazba, vazba σ a π, koordinační vazba - polarita vazby (polární, nepolární, iontová) - kovová vazba - van der Waalovy vazby, vodíkové vazby - atomové, molekulové, iontové a kovové krystaly <p>Chemický děj a jeho zákonitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reakce syntetické, analytické, substituční, 	<p>T, Ú, MoS, PÚ, Pok, ŘR, PTe</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.4, 2.3</p> <p>OVO Fyzika 3.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů - vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter - zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice a vypočítá její hodnotu - formuluje princip akce a reakce - posoudí vlivy na rovnovážné složení směsi - posoudí význam optimálního průběhu chemických reakcí v průmyslu - užívá názvy a značky prvků - rozliší jednotlivé typy vzorců - určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule či iontu - podle vzorce určí název a podle názvu napíše vzorec anorganické sloučeniny - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku a kyslíku - využije poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností vodíku, kyslíku, vody, peroxidu vodíku, hydridů a oxidů - zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce vodíku a kyslíku - charakterizuje složení běžných druhů vod - uvede základní způsoby úpravy a využití vody - zdůvodní význam čistoty vody, uvede hlavní zdroje jejich znečištění a možnosti odstraňování nečistot - vymezí pojem amfoterní látka, amfion, autoprotolýza - zapíše rovnici autoprotolýzy vody 	<p>podvojně záměny</p> <ul style="list-style-type: none"> - reakce redoxní, acidobazické, komplexotvorné, srážecí - reakční teplo, exotermické a endotermické reakce - termochemické rovnice a zákony - chemická kinetika, rychlost chemické reakce - aktivační energie, aktivovaný komplex - katalyzátory, katalyzátorové jedy - chemická rovnováha, rovnovážná konstanta - princip akce a reakce <p>Názvosloví anorganických sloučenin</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzorec stechiometrický, molekulový, funkční, strukturní a geometrický - oxidační číslo - hydridy, oxidy, sulfidy, halogenidy, hydroxidy - kyslíkaté kyseliny, soli, hydrogensoli, hydráty 	<p>T, Ú, PS, PÚ</p> <p>T, Ú, Pok, PS, PÚ, ŘR, F, PTe</p>	<p>OVO: 2.1</p> <p>OVO: 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>OVO Geologie 3.1</p> <p>OVO Zeměpis 1.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
--	---	---	--

	<p>p-prvky - vzácné plyny - halogeny (fluor, chlor, brom, jod) - kyselina chlorovodíková</p>		
--	---	--	--

Chemie – druhý ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využije poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností síry, dusíku, fosforu, uhlíku, boru, křemíku, cínu, olova a hliníku - uvede příklady výskytu síry, dusíku, fosforu a uhlíku a určí fyzikální a chemické vlastnosti sloučenin - zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin - popíše základní způsob přípravy sirovodíku a výrobu a využití kyseliny sírové - popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné - uvede a vysvětlí příčiny vzniku kyselých dešťů a možné negativní účinky na životní prostředí - popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a oxidu křemičitého pro výrobu skla, porcelánu a keramiky - objasní metodu odsiřování kouřových plynů pomocí vápenatých sloučenin - uvede hlavní příčiny znečištění ovzduší výfukovými plyny a posoudí možnosti omezení při používání automobilových katalyzátorů - zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a jejich možné negativní účinky na životní prostředí - uvede hlavní způsoby využití křemíku a jeho sloučenin v elektrotechnice - posoudí význam a uplatnění drahých kamenů 	<p>p-prvky</p> <p>- prvky 16. skupiny (chalkogeny)</p> <ul style="list-style-type: none"> - síra a její sloučeniny - prvky 15. skupiny - dusík, fosfor a jejich sloučeniny - kyselá deště, odsiřování, výfukové plyny - průmyslová hnojiva - prvky 14. skupiny - uhlík, křemík, cín, olovo - prvky 13. skupiny - bor, hliník 	<p>T, Ú, Pok, MoS, PS, PÚ, ŘR, F, PTe</p>	<p>OVO: 1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a zapíše chemickými vzorci koordinační sloučeniny - využije poznatky o složení a struktuře látek k určení základních fyzikálních a chemických vlastností - uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku, rtuti, způsob výroby a využití - uvede význam zlata a platiny - využije poznatky o stavbě látek k určení vlastností d-prvků - uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků - zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce d-prvků - charakterizuje f-prvky a jejich postavení v PSP - uvede významné zástupce f-prvků a jejich využití 	<p>d-prvky a f-prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky 3. – 12. skupiny - železo, měď, stříbro, zinek, rtuť, zlato, platina - koordinační sloučeniny (komplexy) - těžba rud, úprava kovů - f-prvky 	<p>T, Ú, Pok, MoS, PS, PÚ, ŘR, PTe, F</p>	<p>OVO: 1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá systematické i triviální názvy a vzorce - objasní strukturu organických sloučenin, odvodí vaznost atomu uhlíku - popíše typy vazeb v organických sloučeninách - klasifikuje organické sloučeniny a organické reakce 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematické názvosloví - vaznost, typy vazeb - typy vzorců - adice, eliminace, substituce, přesmyk - homolýza, heterolýza - činidla elektrofilní, nukleofilní a radikálová - uhlovodíky a deriváty uhlovodíků 	<p>T, Ú, PÚ, ŘR, PS</p>	<p>OVO: 1.1, 3.1, 3.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje uhlovodíky, popíše jejich zdroje a zpracování - popíše alkany, alkeny, alkyny a areny - používá názvosloví - popíše řetězcovou a geometrickou izomerii - rozliší a popíše základní typy reakcí uhlovodíků - uvede metody přípravy - uvede vlastnosti homologických řad 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - alkany, homologická řada, konformace, řetězcová izomerie, halogenace, dehydrogenace - alkeny, geometrická izomerie, adice, polymerace, polyethylen, polypropylen 	<p>T, Ú, Pok, MoS, PS, PÚ, ŘR, F, PTe</p>	<p>OVO: 1.1, 1.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí - popíše toxické působení areny - popíše výrobu plastů a další průmyslové využití uhlovodíků - popíše zdroje a významné lokality těžby ropy a zemního plynu, vysvětlí metody jejich zpracování - charakterizuje hlavní výrobky z ropy a jejich použití - charakterizuje halogenderiváty, jejich názvosloví a vlastnosti - popíše a vysvětlí základní reakce a metody přípravy - popíše a vysvětlí důkazy přítomnosti halogenů v organických sloučeninách - popíše způsob výroby plastů - objasní toxické působení halogenderivátů - ukáže roli halogenderivátů při znečišťování životního prostředí - charakterizuje základní skupiny kyslíkatých derivátů, jejich názvosloví, klasifikaci, fyzikální vlastnosti, metody přípravy, základní zástupce a praktické využití - rozliší jejich základní reakce - objasní vliv vodíkových můstek na vlastnosti alkoholů a karboxylových kyselin - vysvětlí podstatu rozdílných acidobazických vlastností alkoholů a fenolů - popíše důkaz fenolů - vysvětlí princip důkazu aldehydů - rozliší funkční a substituční deriváty - vysvětlí podstatu acidity karboxylových kyselin 	<ul style="list-style-type: none"> - alkyny, adice, ethyn - areny, substitute, polystyren - zemní plyn, ropa Halogenderiváty uhlovodíků - nukleofilní substitute, eliminace, polymerace - PVC, teflon - reakce s kovy - Beilsteinova zkouška - DDT, freony, polychlorované bifenyly Kyslíkaté deriváty uhlovodíků - hydroxyderiváty: alkoholy a fenoly, substitute, eliminace, oxidace, esterifikace, vodíkové můstky - ethery - karbonylové sloučeniny: aldehydy, ketony, adice, oxidace, redukce, Fehlingovo a Tollensovo činidlo - karboxylové kyseliny, acidobazické reakce, 	<p>T, Ú, Pok, MoS, PÚ, ŘR, PTe</p> <p>T, Ú, Pok, MoS, PS, PÚ, ŘR, F, PTe</p>	<p>v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>OVO: 1.1, 1.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>OVO: 1.1, 1.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p>
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje optickou izomerii u hydroxy- a aminokyselin - objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin - popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin - vysvětlí princip výroby polyesteru a polyakrylonitrilu - pojmenuje základní chemické nádoby a pomůcky - sestaví jednoduchou aparaturu - provede dělení směsí sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací - sestaví protokol o provedení laboratorní práce - rozpozná základní typy chemických reakcí a zapíše je chemickou rovnicí - uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - z etikety dokáže posoudit nebezpečnost dané látky - ovládá základy kvalitativní a kvantitativní analýzy - využívá vybrané metody identifikace minerálů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných hornin - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu - provádí soustavná a objektivní pozorování, měření a experimenty - zapíše a vyhodnotí empirické údaje, sestaví tabulku, graf či schéma 	<p>esterifikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkční deriváty: nitrily, halogenidy, estery, amidy, anhydridy, hydrolýza - substituční deriváty: halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, optická izomerie - vznik peptidů - PES, PAN <p>Laboratorní cvičení</p>	<p>Lab, Pok, PP, MoS, PS, PÚ, PTe, F, Pro</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3, 2.4, 3.4, 3.5</p> <p>OVO Geologie 1.2, 2.2, 4.1</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
--	--	---	---

Chemie – třetí ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé skupiny, jejich názvosloví - popíše základní typy reakcí a metody přípravy - vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti - prezentuje příklady barviv - popíše využití jednotlivých skupin dusíkatých a siřných derivátů - charakterizuje organické sloučeniny křemíku a fosforu - popíše praktický význam organoprvkových sloučenin - posoudí využití silikonů - charakterizuje organokovové sloučeniny, metody přípravy a reakce - popíše reakce organokovových sloučenin - uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin - klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle struktury - popíše jejich vlastnosti - posoudí aromatický stav základních heterocyklických sloučenin - uvede praktické použití a význam vybraných heterocyklických sloučenin - vysvětlí vznik a výrobu plastů a umělých vláken - zařadí do kategorií podle vlastností, struktury a typu výroby - zhodnotí využití plastů a umělých vláken - prezentuje výrobky ze základních typů plastů využívané v každodenním životě - posoudí jejich vliv na člověka a jeho okolí 	<p>Dusíkaté a siřné deriváty</p> <ul style="list-style-type: none"> - aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny, diazoniové soli - acidobazické vlastnosti, diazotace, redukce, kopulace - thioly, sulfidy, sulfonové kyseliny 	T, Ú, MoS, PÚ, ŘR	OVO: 1.1, 3.2, 3.3, 3.4	
	<p>Organoprvkové a organokovové sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - silany, silikony - fosfiny, organofosfáty - Grignardovy sloučeniny, Zieglerovy katalyzátory 	T, Ú, MoS, PÚ, ŘR	OVO: 1.1, 3.2, 3.3, 3.4	PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí
	<p>Heterocyklické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - heteroatom - substituce - furan, pyrrol, pyridin, thiofen - purinové a pyrimidinové báze 	T, Ú, ŘR	OVO: 1.1, 3.2, 3.3, 3.4	
	<p>Syntetické makromolekulární látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - PE, PP, PS, PVC, PTFE, PES, PAN, PVAC, PMMA, PET 	T, Ú, MoS, PS, PÚ, ŘR, F, PTe	OVO: 1.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 OVO Geologie 4.4	

5. 9 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* je součástí vzdělávacích oblastí *Člověk a příroda* a *Člověk a společnost* z RVP. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru *Geografie* a integruje obsah vzdělávacího oboru *Geologie* a i části vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie*. Rovněž integruje tématické okruhy průřezových témat *Environmentální výchova*, *Multikulturní výchova* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* z RVP. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Je jedním z předmětů, který studentům umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Učí studenty rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje rozhled studentů uvedením do hlavních přírodních a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místním regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje studentům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí. Zeměpis, pohybující se na rozhraní přírodních a společenských věd, má možnost sledovat interakci mezi přírodou a lidskou společností.

Časové vymezení předmětu

Ročník	1./ kvinta	2./ sexta	3./ septima	4./ oktáva
Počet hodin	2	2	2,5	0

Organizační vymezení předmětu

Výuka *Zeměpisu* probíhá neděleně v multimediální zeměpisné učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zpravidla kmenových učebnách. Ve čtvrtém ročníku je podle zájmu zařazen výběrový zeměpisný seminář s dotací 2 hodiny týdně.

K preferovaným formám výuky patří praktické činnosti s mapami a zeměpisnými daty, prezentace, referáty, tematická videa a skupinové projekty.

Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, výukové pořady a zeměpisné exkurze realizované i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ

(vést studenty k odpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)

Učitel:

- vytváří a rozvíjí zájem studentů o poznávání svého regionu, své vlasti a cizích zemí
- zadává studentům úlohy, referáty či anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě musí vyhledávat, zpracovávat, třdit a používat potřebné informace z širších informačních zdrojů - map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- učí studenty zpracovávat informace z hlediska důležitosti
- podporuje využívání cizího jazyka a mediální techniky

- umožňuje studentům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- snaží se studenty motivovat k učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a učí studenty je řešit
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporuje originální způsoby řešení, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- učí studenty chápat jevy v souvislostech, vyvozovat, zobecňovat
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- na zeměpisné vycházce či exkurzi předkládá studentům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

(vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

Učitel:

- vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí studenty prezentovat své myšlenky, názory a práce
- klade důraz na kulturní úroveň mluveného i psaného projevu
- podporuje konstruktivní kritiku i sebekritiku při hodnocení
- podporuje přátelskou komunikaci mezi studenty a vyučujícím a mezi studenty navzájem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých)

Učitel:

- vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- podporuje práci ve skupinách, týmech a učí studenty zastávat v těchto týmech různé role
- upevňuje ve studentech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- učí studenty hodnotit práci skupiny, práci svou i práci ostatních členů skupiny
- netoleruje případné projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

(vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinné pomoci v různých situacích)

Učitel:

- vede studenty k poznání možnosti praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vede studenty k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti
- vytváří a upevňuje ve studentech pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- vede studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování studentů
- netoleruje nekolegiální chování a odmítnutí požadované pomoci

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- vede studenty k rozvíjení jejich osobního i odborného potenciálu
- podporuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost studentů
- vede studenty ke kritickému hodnocení dosažených výsledků

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru geografie

PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.13. porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 1.2. porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů, jejich příčiny a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí
- 1.3. objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů
- 1.4. objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině
- 1.5. hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti
- 1.6. rozliší hlavní biomy světa
- 1.7. rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1. zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva
- 2.2. analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa
- 2.3. identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení
- 2.4. zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti
- 2.5. zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů
- 2.6. rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti
- 2.7. lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji
- 2.8. vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1. zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi
- 3.2. analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny
- 3.3. zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni

REGIONY

Očekávané výstupy

Žák:

- 4.1. rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi
- 4.2. vymezení místní region podle bydliště, školy na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům

- 4.3. zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky
- 4.4. lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika
- 4.5. lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná

GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 5.1. používá dostupné kartografické produkty, další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů
- 5.2. orientuje se pomocí map v krajině
- 5.3. používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 5.4. vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území
- 5.5. čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru geologie

SLOŽENÍ STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1. porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy
- 1.2. využívá vybrané metody identifikace materiálů

GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1. analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů
- 2.2. určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin
- 2.3. analyzuje různé druhy poruch v litosféře
- 2.4. využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů

VODA

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1. zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu

ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

Žák:

- 4.1. určí základní vlastnosti vzorků půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu
- 4.2. posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí
- 4.3. posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu
- 4.4. vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu

Zeměpis – 1.ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní obsah předmětu Zeměpis - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a porovná podmínky panující na Zemi s ostatními planetami Sluneční soustavy - popíše tvar a velikost Země - popíše pohyby Země a jejich důsledky - posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech Země na přírodu a společnost - zhodnotí gravitační vlivy mezi Zemí, Měsícem a Sluncem a jejich důsledky - používá dostupné kartografické produkty, další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - reprodukuje historický vývoj mapování a map našeho území - vyjádří principy kartografické projekce azimutální, kuželové a válcové , v poloze normální, příčné a obecné - používá s porozuměním vybranou topografickou a kartografickou terminologii - čte ,interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a 	<p>ÚVOD DO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS</p> <p>PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír, galaxie, hvězdy, planety, planetky, komety, meteorická tělesa, gravitace, zákony pohybu kosmických těles - tvar a pohyby Země, zemská osa - důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů - střídání dne a noci, střídání ročních období, rozdílná délka dne, místní, světový a pásmový čas, letní čas, časový posun, datová hranice, kalendář, slapové jevy <p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ</p> <p>KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus a mapa, obsah a měřítko mapy, legenda mapy, druhy map, plán, zeměpisná síť, typy kartografických zobrazení, další způsoby vyjadřování na mapě – diagram, kartodiagram, lokalizovaný diagram, anamorfóza, tečková metoda - praktická aplikace - plán města, turistická mapa, katastrální mapa, tematické mapy <p>VYJADŘOVACÍ JAZYK</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecně používané pojmy, symboly, zkratky, smluvené značky, vysvětlivky, statistická 	<p>ŘR</p> <p>T, PS, R, ŘR, SP, Ú</p> <p>PP, PS, SP, Ú</p> <p>SP, PS</p>	<p>OVO: 1.1</p> <p>Fyzika - pohyb těles, vzájemné působení</p> <p>OVO: 5.1</p> <p>OVO: 5.3, 5.5</p>

<p>tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyčte informace z leteckých a družicových snímků - vytváří a užívá vlastní mentální schémata a mapy pro orientaci v konkrétním území - orientuje se pomocí map v krajině - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších procesů - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - popíše vznik antropogenních tvarů, zhodnotí jejich funkci a míru narušení krajiny - porovná horizontální a vertikální členitost oceánů a pevnin - popíše princip skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi a příčiny a důsledky jeho zesilování - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti 	<p>data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii</p> <p>GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografický informační systém (GIS) - dálkový průzkum Země (DPZ) - praktické využití GIS a DPZ <p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA PRAXE A APLIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografická exkurze, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu <p>FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA</p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra: složení zemského tělesa, zemská kůra, litosférické desky, posun kontinentů, endogenní a exogenní síly a procesy, geomorfologie, hypsografická křivka, tvary a typy georeliéfu, reliéf oceánského dna - atmosféra: význam atmosféry, složení, její vrstvy, procesy v ní probíhající, počasí, podnebí, podnebné pásy, meteorologie, klimatologie, skleníkový efekt, destrukce ozónové vrstvy, monzun, pasát, cyklona, anticyklona, klimadiagram, vzduchová hmota, vzduchová fronta, předpověď počasí, synoptická mapa - hydrosféra: rozložení vodních zásob na 	<p>SP, PS</p> <p>PP, MoS</p> <p>T, PS, SP, ŘR, DF, Ú</p> <p>Pro</p>	<p>Informatika – Zdroje a vyhledávání informací, komunikace</p> <p>OVO: 5.2, 5.4</p> <p>OVO: 1.2</p> <p>OVO Geologie: 1.1, 2.1, 2.3</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>OVO: 1.3</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p>
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - objasní princip velkého a malého oběhu vody, rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - specifikuje režim odtoku konkrétní řeky v závislosti na klimatu oblasti, kterou protéká - zhodnotí vlastnosti mořské vody a oceánských proudů - jejich vliv na klima - zhodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v daném regionu - zdůvodní rozšíření půdních typů v určité podnebné oblasti - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - popíše regionální rozdíly v rozložení fyzickogeografických prvků, jevů a procesů v závislosti na šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny - určí limity přírodního prostředí pro rozvoj území - objasní hlavní zásady koncepce trvale udržitelného rozvoje - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální regionální a globální úrovni 	<p>Zemi, procesy v hydrosféře, povodí, rozvodí, úmoří, říční síť, bezodtoké oblasti, režim řek, vznik jezer, ledovce - vznik, druhy, kryogenní tvary, voda v mořích - salinita, oceánské proudy, efekt slapových jevů</p> <p>- pedosféra: půda - složení, význam, půdotvorní činitele, půdotvorné procesy, druhy a typy půd, ochrana půdního fondu</p> <p>- biosféra: vegetační stupně a pásma, biomy, vzájemné vazby a souvislosti</p> <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ INTERAKCE PŘÍRODA - SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - typ krajiny – přírodní, kulturní, přeměněná, devastovaná, degradovaná, rekultivovaná - trvale udržitelný rozvoj - globální problémy lidstva - limity přírodního prostředí - ochrana přírody a životního prostředí 	<p>B, R, PS, ŘR</p> <p>Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly.</p>	<p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>OVO: 1.4, 1.5</p> <p>OVO Geologie: 3.1,4.1 PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>OVO: 1.6, 1.7</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>PT:Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>Biologie - ekologie</p>
--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none">- posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí- posoudí význam a ekologickou únosnost těžby- vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů- zdůvodní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě- posoudí příčiny a hodnotí následky globálního narušení životního prostředí		V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru tem. filmů a zpráv.	OVO Geologie: 4.2, 4.3, 4.4
---	--	---	-----------------------------

Zeměpis – 2. ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">- zhodnotí v daném regionu dynamiku vývoje obyvatelstva, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva- zdůvodní příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva- identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení- posoudí vliv tradic a modernizace společnosti na vývoj populace v různých částech světa (v širších souvislostech s náboženstvím, postavením ženy ve společnosti)- analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa- rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace- podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji- zhodnotí v daném regionu hospodářství jako otevřený dynamický systém, s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti- rozliší typy zemědělské výroby a lokalizuje	<p>SOCIOEKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ OBYVATELSTVO</p> <ul style="list-style-type: none">- základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky - struktura obyvatelstva - rasy, jazyky, národy, náboženství- přirozená měna obyvatelstva, přirozený přírůstek, přirozený úbytek, porodnost, úmrtnost- mechanická měna obyvatel - migrace- demografická revoluce, věková pyramida- sídla a osídlení, struktura a funkce sídel <p>KULTURNÍ A POLITICKÉ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none">- rasa, národ, etnikum, jazykové skupiny- státní zřízení, geopolitické procesy, politické a vojenské organizace, hlavní světová ohniska napětí <p>HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none">- struktura hospodářství, lokalizační faktory, vývoj, jádrové a periferní oblasti, geografické aspekty bohatství a chudoby-zemědělství: typy zemědělské výroby, rostlinná a živočišná produkce, vliv zemědělství na životní prostředí	<p>T, Ú, SP, PS, PÚ, R, ŘR</p> <p>R, DF, ŘR, T, Ú</p> <p>T, Ú, SP, PS, PÚ, ŘR</p>	<p>OVO: 2.1, 2.3</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none">- Globalizační a rozvojové procesy- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <p>OVO: 2.2, 2.6, 2.7</p> <p>OVO: 2.4, 2.5, 2.8</p>

<p>hlavní produkční oblasti významných plodin a hospodářských zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - rozlišuje průmyslová odvětví a zdůvodňuje jejich prostorovou lokalizaci - zhodnotí systém dopravy, vliv jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí - vyhledá na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál - orientuje se v základních pojmech mezinárodního obchodu - zhodnotí pozitivní a negativní aspekty globalizace <p>- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi</p> <p>- lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry</p> <p>- provede srovnání jednotlivých makroregionů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - průmysl: nerostné suroviny, odvětvová struktura - lokalizace jednotlivých odvětví - doprava: význam a druhy dopravy - cestovní ruch a služby: typy služeb a hlavní oblasti cestovního ruchu <p>MAKROREGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - jádrové oblasti - periferie, modelový region, modelové problémy - regiony světa: regionalizace v rámci kontinentů (kromě Evropy a České republiky) - Afrika - Amerika 	<p>T, Ú, R, SP, PS, ŘR</p> <p>Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly. V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru temat. filmů a zpráv.</p>	<p>OVO: 4.1, 4.5</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY A PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vývoj evropské integrace a principy EU - charakterizuje a porovná jednotlivé regiony 	<p>MAKROREGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asie <p>REGIONY</p>	<p>T, Ú, SP, PS, R, ŘR PÚ</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě</p>

<p>Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu přírodních poměrů a zdroje České republiky - využívá geologickou mapu ČR - popíše hlavní geomorfologické celky - vyjmenuje faktory ovlivňující klima - vymezení úmoří a charakterizuje jednotlivá povodí - lokalizuje velkoplošná chráněná území přírody a určí jejich charakter - zdůvodní rozmístění obyvatelstva - vymezení a uvede znaky zemědělských výrobních oblastí - popíše lokalizační faktory působící na vznik a současný stav hlavních průmyslových center ČR - lokalizuje hlavní dopravní uzly a sítě - vymezení na mapách hlavních rozvojových jader a periferních oblastí České republiky, rozlišuje jejich specifika - vymezení místní regionu na mapě podle zvolených kritérií a zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům 	<p>RUSKO EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrace EU - regionalizace Evropy <p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě - stručný historický vývoj - přírodní podmínky - charakteristiky obyvatelstva a sídel - transformační ekonomické procesy - struktura hospodářství - regiony <p>MÍSTNÍ REGION</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika mikroregionu - možnosti rozvoje, strategické a územní plánování 	<p>V průběhu roku se prolínají stejné metody práce a nástroje hodnocení jako v předchozích ročnících.</p>	<p>OVO: 4.3, 4.4</p> <p>OVO Geologie: 2.4</p> <p>PT: Environmentální výchova – Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>OVO: 4.2</p>
---	---	---	--

Zeměpis – 3. ročník a septima

5. 10 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Biologie je jedním z předmětů vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Zahrnuje okruhy problémů spojené se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, dává studentům možnost uplatnit získané znalosti a dovednosti v běžném životě. Studenti poznávají přírodu jako fungující systém s řadou zákonitostí, příčinných souvislostí, řetězců příčin a důsledků. Studenti vidí, jak jsou jednotlivé součásti v přírodě propojeny, vzájemně na sebe působí a ovlivňují se. Žáci by měli pochopit, že je nutné udržovat celý systém v určité rovnováze, nenarušovat fungující vztahy a regulační mechanismy činností člověka. Na vyšším gymnáziu by se mělo v daleko větší míře než nižším gymnáziu či na základní škole projevovat hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí. Studium by nemělo být založeno jen na pouhém zjištění, popisu či klasifikaci. Přístup ke studiu by měl ve studentech podnítit touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízet jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* má studentům umožnit poznávat, že hranice mezi jednotlivými úrovněmi organizace uspořádání přírody jsou velice pozvolné, často jsou hlavně v našem myšlení a v izolovaných přístupech. Je tedy nutná spolupráce mezi všemi vzdělávacími obory této oblasti. Vzdělávacími obory, se kterými *Biologie* především navazuje a jejichž poznatků využívá, jsou především chemie a fyzika, ale i geografie případně geologie. Přírodovědné disciplíny si jsou blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Současně používají empirické prostředky a prostředky teoretické. Studenti mají mít proto co nejvíc příležitostí postupně si osvojovat empirické prostředky (soustavné a objektivní pozorování, měření, pokus) a metody, které používá teoretický výzkum (třídění pojmů, vytváření hypotéz, modelů a teorií). Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a etické aspekty. Za nejvyšší hodnotu považujeme objektivitu a pravdivost poznávání, které můžeme dosahovat pouze v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi. Současně musí být umožněna svobodná, veřejná a nezávislá kontrola způsobu získávání dat či ověřování hypotéz. Vzdělávání na gymnáziu proto musí vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o nejrůznějších problémech, mělo by vést žáky k formulování a ověřování hypotéz, studenti by se měli naučit ověřovat předkládané hypotézy, vybírat a hodnotit nejrůznější data a informace. Důležité je rozvíjet schopnost diskutovat, hájit svůj názor, ale přitom nevnímat svého oponenta jako nepřítele či protivníka. K základním požadavkům dále patří nezkrakování výzkumů, předkládání pouze pravdivých dat. Výsledky výzkumu by se neměly zneužívat např. pro vytváření technologií, které mohou poškozovat přírodu či zdraví člověka. Studenti by měli dále rozlišovat, kdy předkládají výsledky své práce a svého výzkumu, kdy pouze přebírají výsledky práce jiných. Zájem studentů o přírodu a přírodní vědy se bude rozvíjet i pomocí exkurzí do různých vědeckých, technologických či kulturních institucí. Žáci by měli také nacházet souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, odhalit závislost člověka na přírodních zdrojích (a jejich případné vyčerpatelnosti). Své poznatky využijí ve prospěch ochrany životního prostředí a také ochrany lidského a tedy i svého zdraví. V předmětu biologie se realizuje část obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* – vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Do předmětu Biologie jsou zařazeny části obsahů průřezových témat, především *Environmentální výchova*, *Osobnostní a sociální výchova* a *Mediální výchova*.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Biologie je povinným předmětem pro studenty kvinty, sexty a septimy a odpovídajících ročníků čtyřletého gymnázia (1. – 3.). Vyučuje se v následující časové dotaci:

1	2	3	4
3 z toho 1 lab.	2,5 z toho 0,5 lab.	2,5 z toho 0,5 lab.	0

Vyučovací předmět *Biologie* se realizuje v odborné učebně vybavené dataprojektorem, PC připojeným na internet, zpětným projektorem, videorekordérem s TV, mikroskopy a desktop videokamerou. Část hodin se vyučuje v kmenových učebnách. Hodiny biologie se vyučují s celou třídou, laboratorní cvičení jsou půlená.

K častým organizačním formám (vedle běžných hodin a laboratorních cvičení) patří vycházky, exkurze, terénní cvičení, dále zařazujeme ekologické kurzy. V rámci předmětu realizujeme krátkodobé i delší projekty, některé přesahují do dalších oblastí (Fyzika, Chemie, Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace). Žáci, kteří mají zájem o biologické obory, se zúčastňují biologické olympiády, ekologické olympiády a soutěže v poznávání přírodnin. Se svými pracemi se mohou účastnit SOČ a soutěže AMAVET.

Na předmět by měly navazovat biologicky zaměřené semináře ve třetím a čtvrtém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci jsou zodpovědní za své učení, své učení si sami organizují a plánují
- žáci si sami organizují svůj učební proces
- využívají různé strategie učení
- žáci vyhledávají informace v různých informačních zdrojích, kriticky přistupují ke zdrojům informací
- žáci sami vytvářejí a uspořádávají dokumentaci
- žáci jsou schopni porozumět grafům, tabulkám a diagramům
- žáci jsou schopni propojovat znalosti z různých oborů
- při poznávání přírody používají všechny smysly
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímají ocenění, kritiku a rady ze strany druhých
- čerpají poučení z chyb svých i z chyb druhých pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni vytyčit si cíle, navrhovat a vytvářet projekty
- identifikují členy problémové situace a složky problému, jejich vzájemné vztahy
- žáci jsou schopni analyzovat problémy, rozhodnou, které proměnné/faktory jsou důležité
- rozpoznají příčiny jevu a jeho důsledek, příčinné vztahy mezi jevy
- rozpoznají, které informace jsou důležité k vymezení problému či k jeho řešení
- schematicky vyjádří strukturu problému
- formulují na základě dostupných informací hypotézy, rozhodují o jejich verifikovatelnosti
- hledají možné klady a zápory různých variant řešení
- při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, užívají logické a kombinatorické myšlení
- žáci se učí konzultovat s odborníky
- žáci se pokoušejí nalézat nová a netradiční řešení problémů
- dokážou být flexibilní při rychlých změnách
- vyhodnocují experiment z hlediska jeho průběhu
- vyvozují obecnější závěry ze získaných poznatků
- navrhnou aplikaci výsledných řešení v konkrétních situacích
- zdůvodňují a obhajují srozumitelně svá řešení

Kompetence komunikativní

- žáci se vyjadřují jasně, přesně srozumitelně a to jak ústně tak písemně
- svoji schopnost mluvit na veřejnosti dokazují během prezentace samostatných prací, výkladu referátů, předkládání výsledků svých projektů a to jak před známým, tak i neznámým publikem
- žáci umí naslouchat projevům ostatních
- všímají si i neverbálních signálů
- při svém projevu vysílají zpětné signály

- umí svůj projev dle potřeby opakovat, shrnout
- volí vhodné prostředky komunikace podle toho, s kým komunikují a čeho chtějí dosáhnout
- volí optimální jazykové prostředky
- rozliší, kdy a jak použít odborný jazyk, dokážou používat odbornou terminologii, ale také alternativně vysvětlit odborný pojem
- efektivně využívají moderní informační technologie, jsou si vědomi možných rizik
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- v nejasných nebo sporných situacích pomáhají dosáhnout porozumění
- polemizují s názory, ne s osobami jejich autorů, nezesměšňují je, nezlehčují
- názory vyvrací pomocí věcných argumentů
- vyhýbají se paušálním soudům a předsudkům
- zvládají své vlastní emoce, ohradí se proti agresivnímu jednání druhých
- řídí či moderují diskusi
- vyjadřují se jako „já“ případně „my“ (pokud se jedná o týmovou práci)

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocují úspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikují, co jim jde dobře a kde musí kompenzovat své nedostatky
- identifikují příčiny úspěchu i neúspěchu
- při plánování cíle a cesty staví na svých silných stránkách
- posuzují a korigují své plány vzhledem k vnějším i vnitřním podmínkám
- pokládají konkrétní otázky, aby zjistili názory druhých na svůj plán
- volí úkoly, při nichž rozvíjí i své „slabší“ schopnosti a dovednosti
- cíleně vyhledávají možnost uplatnit se při práci v týmu i samostatně
- jsou ochotni respektovat ostatní
- v rámci práce ve skupině jsou schopni přejímat zodpovědnost
- umí vyrovnávat případné konflikty ve skupině
- umí se poradit s lidmi ve svém okolí
- účastní se diskusí a umí vyjádřit vlastní názor
- dodržují dojednané úmluvy
- žáci jsou ochotni přijmout různé role ve skupině
- stanovují si dlouhodobé cíle s ohledem na své zájmy, předpoklady a hodnotovou orientaci
- přizpůsobují se měnícím se životním a pracovním podmínkám
- všimají si nových vztahů ve skupině a podle toho jednají
- nesoutěží s členy týmu, oceňují dobré výkony kolegů ve skupině
- předvídají, jak by jejich aktivity mohly ohrozit jejich zdraví i zdraví druhých, snaží se takovým situacím vyhýbat
- kriticky hodnotí nabídky na zlepšení vzhledu, hmotnosti, mužnosti apod.
- rozhodují se samostatně
- umí stát za svým rozhodnutím, podle možností své rozhodnutí podrobují další kontrole
- pokud to uznají, umí změnit svá rozhodnutí
- jsou ostražití a skeptičtí vůči davovým náladám

Kompetence občanské

- žáci jsou si vědomi možností využití i zneužití přírodovědných poznatků
- žáci si uvědomují možnosti poškození životního prostředí v naší zemi i na celé planetě
- žáci se chovají jako zodpovědné osoby
- žáci se chovají ekologicky a to ve škole i mimo školní prostředí
- žáci si uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace, odmítají xenofobii nebo rasistické názory
- informovaně zvažují vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými
- upřednostňují ve svém životě takové činnosti a materiální vybavení, které nezpůsobují nebo nezvyšují environmentální a kulturní škody

- vývoj společnosti posuzují mimo jiné z hlediska udržitelnosti života
- ve svém i cizím myšlení odhalují předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- své argumenty předkládají srozumitelně i pro neinformované
- analyzují situace a posuzují potřebu a vhodnost pomoci
- zřetelně a účinně varují při hrozícím nebezpečí
- volí záchranné postupy i s ohledem na druhé

Kompetence k podnikavosti

- pojmenují, jakými disponují schopnostmi, znalostmi a dovednostmi
- vystihnou, jaké schopnosti či dovednosti jsou potřebné k úspěšnému zvládnutí určitých profesí
- při rozhodování o své profesi uvažují o své práci v dlouhodobějším horizontu
- stanovují si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné
- umí k dosažení cíle hledat různé cesty
- nespokojují se pouze s přesně zadaným úkolem, ale také uvažují, jak by se daný úkol nechal splnit efektivněji
- umí se pro práci a řešení problémů dostatečně motivovat
- podle povahy úkolu dokážou rozhodnout, kdy stačí na úkol sami, kdy se mají obrátit na pomoc někoho jiného
- dokážou myslet projektově, hlavně plánovat, určit priority, volit vhodné strategie, vytyčit postupové cíle a vyhodnocovat jejich dosažení

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

OBEČNÁ BIOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák

- 1.1. odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
- 1.2. porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi
- 1.3. objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk
- 1.4. vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy
- 1.5. odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci

BIOLOGIE VIRŮ

Očekávané výstupy

Žák

- 2.1. charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy
- 2.2. zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby
- 2.3. zhodnotí pozitivní a negativní význam virů

BIOLOGIE BAKTERIÍ

Očekávané výstupy

Žák

- 3.1. charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
- 3.2. zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby

BIOLOGIE PROTIST

Očekávané výstupy

Žák

- 4.1. charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

Žák

- 5.1. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků
5.2. posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

Žák

- 6.1. popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkce rostlinných orgánů
6.2. objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin
6.3. porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin
6.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky
6.5. zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti
6.6. posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla
6.7. zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

Žák

- 7.1. charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce
7.2. popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav
7.3. objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů
7.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky
7.5. posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti
7.6. charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci
7.7. charakterizuje základní typy chování živočichů
7.8. zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

Žák

- 8.1. podle přiloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka
8.2. využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle
8.3. charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru

GENETIKA

Očekávané výstupy

Žák

- 9.1. využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů
9.2. analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě

EKOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák

- 10.1. používá správně ekologické pojmy
10.2. objasňuje základní ekologické vztahy

Biologie – první ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou - charakterizuje základní vlastnosti živých organismů - charakterizuje živé organismy jako otevřené soustavy - popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky - na základě pozorování eukaryotních buněk pod mikroskopem určí viditelné struktury - popíše základní rozdíly ve stavbě, funkcích a způsobu výživy buněk rostlinných, živočišných a buněk hub - charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích na úrovni buněk i organismů - vysvětlí význam diference a sociace u mnohobuněčných organismů - odvodí přednosti a případné nevýhody jednobuněčné a mnohobuněčné tělní organizace - porovná způsob existence jednobuněčného a mnohobuněčného organismu - objasní principy komunikace mezi buňkami navzájem a mezi buňkami a okolním prostředím 	<p>Charakteristika života</p> <p>Buněčná stavba a chemické složení organismů</p>	<p>ŘR, PÚ</p> <p>ŘP, PS, Prez, PL, PTe, SP, Lab</p>	<p>OVO: 1.1</p> <p>OVO: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Chemie (chemické prvky, anorganické a organické látky)</p> <p>PT: Environmentální výchova – Problematika vztahů organismů a prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - podle schémat vysvětlí význam endosymbiózy při vzniku jednotlivých eukaryotních buněk - na základě studia doporučené literatury navrhne hypotézy o vzniku života a vývoji živých organismů - vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v cytoplasmě a v organelách konkrétních typů buněk - pomocí schémat popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí - objasní význam ATP - porovná rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů - charakterizuje podstatu a schéma průběhu fotosyntézy - odvodí závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách - interpretuje grafy, které popisují závislost fotosyntézy na vnějších podmínkách - zdůvodní význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře - vysvětlí význam dýchání pro aerobní organismy - pomocí schémat popíše jednotlivé etapy buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých oddílech eukaryotní buňky, příp. u buňky prokaryotní - uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace, porovná energetickou výtěžnost - vysvětlí průběh kvašení, uvede základní typy 	<p>Metabolismus organismů</p>	<p>ŘR, PTe, SP, Prez, Lab</p>	<p>OVO: 1.3, 1.2</p>
--	-------------------------------	-------------------------------	----------------------

<p>kvašení</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou - popíše základní osmotické jevy v buňce - interpretuje obrázky, které znázorňují vlastnosti živočišné a rostlinné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek 			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin - objasní podstatu genetického kódu - umí pracovat s tabulkou genetického kódu, řeší jednoduché příklady - popíše stručně a jednoduše průběh replikace, transkripce a translace - objasní pojem gen, exprese genetické informace - uvede praktické důsledky rozluštění genetického kódu a význam čtení genomu člověka a dalších organismů - uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství 	<p>Molekulární základy dědičnosti</p>	<p>ŘR, PTe, PL, Prez, SP, PÚ, R</p>	<p>OVO: 9.1, 9.2</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Chemie (nukleové kyseliny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce - charakterizuje a na obrázcích rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy - objasní genetické důsledky mitózy a meiózy - vysvětlí podstatu a odvodí důsledky crossing – overu 	<p>Genetika buňky</p>	<p>ŘR, SP, PTe, Prez</p>	<p>OVO: 9.1, 9.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí Mendelovy zákony, řeší jednoduché příklady - charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu 	<p>Genetika mnohobuněčného organismu</p>	<p>ŘR, SP</p>	<p>OVO: 9.1, 9.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním - zhodnotí význam pohlavního rozmnožování z hlediska rozmanitosti organismů - porovná výhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování v různých typech prostředí 	<p>Rozmnožování organismů</p>	<p>ŘR, SP, PTe</p>	<p>OVO: 9.1, 9.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - pomocí schémat vysvětlí průběh životního cyklu viru, porovná alternativní způsoby rozmnožování viru v hostitelské buňce - zná běžná virová onemocnění a způsob jejich přenosu, možnosti prevence a některé způsoby jejich léčení - posoudí opatření k zabránění virové infekce 	<p>Viry</p>	<p>ŘR, SP, PTe, PL, R, Prez</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>Výchova ke zdraví: - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů - popíše stavbu buňky bakteriálních buněk a buněk sinic podle obrázků a schémat - rozliší jednotlivé typy metabolismu různých bakterií a sinic - popíše možnosti rozmnožování u bakterií - vysvětlí ekologický význam bakterií a sinic - zjistí, jaké jsou negativní důsledky přemnožení sinic ve vodních nádržích - vysvětlí, jak dochází k eutrofizaci ve vodních nádržích - uvede způsoby šíření bakteriální infekce, posoudí opatření k zabránění bakteriálním nákazám - uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka, možnosti prevence a některé způsoby jejich léčby - na základě studia literatury uvede příklady 	<p>Prokaryotní organismy</p>	<p>ŘR, SP, PTe, PL, R, Prez., PS</p>	<p>OVO: 3.1, 3.2</p> <p>Výchova ke zdraví: - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>

<p>využití bakterií člověkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit podstatu biotechnologií - objasní specifické znaky rostlinné buňky - charakterizuje typy pletiv - popíše typy cévních svazků a význam vodivých pletiv - vysvětlí význam vodivých pletiv pro suchozemské rostliny - ze znalosti vnitřní stavby rostlin vysvětlí, jak mohou druhotně tloustnout dvouděložné/jednoděložné rostliny - podle obrázků popíše jednotlivé typy stélek řas - popíše podle obrázků typickou stavbu vegetativních i generativních orgánů rostlin a jejich přeměn, umí ukázat konkrétní příklady - vysvětlí funkce jednotlivých orgánů rostlin - umí interpretovat květní vzorce a diagramy - vysvětlí rozdílnou stavbu květu a souvislost s různým způsobem opylování - popíše podle schémat metagenezi u nahosemenných a krytosemenných rostlin - popíše stavbu, význam a způsob šíření semen a plodů u konkrétních příkladů rostlin 	<p>Biologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin</p>	<p>ŘR, PTe, SP, Lab, F</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka - charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou - vysvětlí význam pohlavního a vegetativního rozmnožování rostlin - charakterizuje životní cyklus vyšších rostlin - vysvětlí působení faktorů, které mají vliv na růst a vývoj rostlin - objasní význam rostlinných hormonů a jejich 	<p>Fyziologie rostlin</p>	<p>ŘR, SP, F, Lab, Prez</p>	<p>OVO: 6.2, 6.5, 6.6</p>

<p>využití při pěstování rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady aktivních a pasivních pohybů rostlin - charakterizuje specifické znaky řas - uvede významné skupiny řas a jejich praktické využití - charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin - vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin - popíše stavbu těla a způsob života konkrétních zástupců mechorostů - uvede význam mechorostů v přírodě - popíše stavbu těla konkrétního zástupce plavuní, přesliček a kapradin - charakterizuje fylogenetický význam ryniofyt - pozná – podle obrázku či živé ukázky důležité kaprad'orosty - vysvětlí vývoj kaprad'orostů a význam karbonských kaprad'orostů - vysvětlí evoluční význam vzniku semene a semenných rostlin - charakterizuje stavbu, rozmnožování nahosemenných rostlin - pozná podle živých ukázek významné druhy našich i cizokrajných nahosemenných rostlin - charakterizuje stavbu a rozmnožování rostlin krytosemenných - vysvětlí význam vzniku květů a plodů - pozná významné druhy krytosemenných - umí zařadit do vybraných řádů a čeledí - porovná charakteristické znaky vybraných čeledí - uvede možnosti hospodářského využití 	<p>Systém a evoluce fylogeneticky a hospodářsky významných rostlin Řasová oddělení Mechorosty Kaprad'orosty Nahosemenné Krytosemenné Čeledi: pryskyřníkovité, růžovité, brukvovité, bobovité, hvězdnicovité, mrkvovité, hluchavkovité, bukovité, břízovité, liliovité, lipnicovité</p>	<p>ŘR, Prez, PL, PTe, Lab</p>	<p>OVO: 6.3, 6.4, 6.7</p>
--	--	-------------------------------	---------------------------

<p>krytosemenných rostlin</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní vztahy rostliny a abiotických faktorů prostředí- uvede příklady základních přírodních biotopů ČR- zhodnotí problematiku ohrožených rostlin a možnosti jejich ochrany	<p>Ekologie rostlin</p>	<p>ŘR, SP, PS, Prez, R, E/projekt</p>	<p>OVO: 6.7</p> <p>PT: Environmentální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
--	-------------------------	---	---

Biologie – druhý ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje skupinu Opisthokonta - rozliší dvě základní linie opisthokontních organismů – houby (Fungi) a živočichové (Animalia) - charakterizuje způsob výživy hub a různé možnosti výživy hub jako heterotrofních živočichů - objasní rozdíly mezi saprofytickými, parazitickými a symbiotickými houbami - vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub - popíše pomocí obrázků stavbu typických zástupců hub, pozná tyto houby i jako živé ukázky - popíše typické znaky vřeckovýtrusných a stopkovýtrusných hub - zná významné skupiny parazitických hub (včetně těch, které nepatří mezi Fungi a Opisthokonta) - uvede postupy, které mohou zabránit šíření houbových chorob - objasní význam kvasinek a dalších hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu - charakterizuje stavbu lišejníků s různými stélkami - popíše princip soužití houbového organismu a řasové (sinicové) složky lišejníku - srovná na základě obrazového materiálu vnitřní a vnější stavbu různých stélek lišejníků - rozpozná nejrozšířenější zástupce lišejníků podle fotografií či živých ukázek 	<p>Opisthokonta Fungi – houby Lišejníky</p>	<p>ŘR, SP, Prez, Lab</p>	<p>OVO: 5.1, 5.2</p> <p>Dle možností: Projekt Lišejníky</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní ekologický význam lišejníků - umí vysvětlit význam lišejníků jako bioindikátorů - odvodí vztahy mezi imisní zátěží a typem lišejníkové stélky - charakterizuje na příkladech prvoky - popíše podle obrázků stavbu těla některých zástupců - naznačí rozmanitost skupiny (vztahy mezi „učebnicovými“ systémy a molekulárně biologickými a moderními taxonomickými přístupy není nutné detailně rozebírat) - podle obrázků a fotografií popíše orgány prvoků a vysvětlí jejich funkce - popíše základní typy rozmnožování prvoků - charakterizuje „tradiční“ skupiny prvoků a důležité zástupce - popíše nejvýznamnější parazitární onemocnění působená prvoky a jejich rozšíření ve světě - uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem - vyhledá v literatuře údaje o rozšíření malárie a spavé nemoci ve světě - pozoruje prvoky v senném nálevu 	<p>Prvoci</p>	<p>ŘR, SP, Prez. PL, PTe, R, Lab, T</p>	<p>OVO: 4.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje významné taxony živočichů a jejich zástupce - naznačí fylogenetické vztahy mezi jednotlivými skupinami - popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav - vysvětlí adaptace na různé typy prostředí - vysvětlí s pomocí schémat a obrázků stavbu a funkci orgánových soustav u jednotlivých skupin 	<p>Morfologie a anatomie živočichů Fyziologie živočichů Systém a evoluce živočichů Živočichové a prostředí Základy etologie</p>	<p>ŘR, SP, PS. Prez, R, T, Lab, F, PTe, PL, E, Tcv</p>	<p>OVO: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8 9.1, 10.1, 10.2</p> <p>PT: Environmentální výchova (všechny tematické okruhy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní principy pohlavního a nepohlavního rozmnožování živočichů - vysvětlí způsoby určení pohlaví u některých skupin živočichů - podle obrázků pozná druhy živočichů, které jsou významné z různých důvodů (modelové organismy, hospodářsky významné organismy, parazitické druhy) - s využitím různých informačních zdrojů ukáže ekologické nároky těchto organismů - posoudí postavení různých živočichů v ekosystémech - ukáže na vztah živočichů a člověka - všimá si různých typů chování u živočichů - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany v dnešním globalizovaném světě - s pomocí literatury, určovacích klíčů určí významné taxony bezobratlých (s důrazem na členovce a hmyz) i obratlovců 			<p>Výchova ke zdraví: - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Exkurze: ZOO Praha, příp. ZOO Dvůr Králové</p> <p>Dle možností a zájmu studentů: Terénní cvičení: Vodní bezobratlí, Stopy po činnosti živočichů v lese, Určování ptáků podle zpěvu, Spolupráce se Stanicí pro handicapované živočichy Jaro Jaroměř</p>
--	--	--	---

Biologie – třetí ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavení člověka v systému živočišné říše - naznačí možné cesty evoluce člověka - podle literatury a různých schémat vysvětlí vztahy mezi vývojovými liniemi hominidů - na lidské kostře ukáže typicky lidské znaky, porovná s kostrami opic - popíše stavbu kosti, typy kostí a typy jejich spojení - popíše na modelu v základních rysech kostru člověka - popíše proces růstu dlouhé kosti - objasní průběh regenerace kosti - prokáže znalosti první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí - umí ošetřit poranění kloubů - má základní vědomosti o onemocněních kosterního aparátu a možnostech léčby a prevence - popíše podle obrázku stavbu kosterního svalu - vysvětlí princip činnosti kosterního svalu - porovná stavbu, funkci a způsob řízení příčně pruhovaných svalů, svalů hladkých a myokardu - pomocí obrázku ukáže jednotlivé svalové skupiny, určí polohu významných kosterních svalů, vysvětlí jejich funkci - zná testovací pohyby, umí je předvést - objasní složení tělních tekutin a jejich funkci při 	<p>Vývoj člověka</p> <p>Opěrná a pohybová soustava</p>	<p>ŘR, PL, PTe, Prez, SP, PS, Lab, T, E</p> <p>ŘR, Prez, SP, PS, PTe, Lab, T</p>	<p>OVO: 8.1</p> <p>Exkurze (Hrdličkovo muzeum Praha nebo NM Praha)</p> <p>OVO: 8.2</p> <p>Výchova ke zdraví: - Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>

<p>zajišťování homeostázy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztahy mezi krví, mizou a tkáňovým mokem - charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce - vysvětlí podstatu krevních skupin a způsob jejich dědičnosti - vysvětlí pravidla, která se musí dodržovat při dárcovství krve a krevní transfúzi - objasní problematiku Rh faktoru při dárcovství krve a v těhotenství - pomocí schémat popíše malý a velký krevní oběh - pomocí schémat a obrázků popíše stavbu a činnost srdce - popíše rozdíly ve stavbě jednotlivých typů cév - popíše způsob měření TK v klinické praxi, tento způsob předvede prakticky s digitálním tonometrem - umí interpretovat naměřené výsledky - objasní význam lymfatického systému - vysvětlí mechanismy nespecifické a specifické imunity - objasní vztahy mezi antigenem a protilátkou - zná alespoň základní součásti buněčné a látkové imunity (fagocyty, NK buňky, T,B-lymfocyty, protilátky, interferony) - objasní podstatu preventivního očkování - uvede příklady poruch imunity - zná typické alergeny - ví, jak zasáhnout v případě alergické reakce, anafylaktického šoku či při astmatickém záchvatu - prokáže znalost první pomoci při zástavě srdeční činnosti a různých typech krvácení 	<p>Oběhová soustava a imunitní systém</p>	<p>ŘR, Prez, SP, PS, PTe, PL, R, Lab, PP,T</p>	<p>OVO: 8.2</p> <p>Výchova ke zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
--	---	--	--

<p>střeva a konečníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkce jednotlivých částí nervového systému - vysvětlí stavbu a funkci neuronu - podle obrázku vysvětlí stavbu synapse a popíše děje na synapsích - popíše na příkladu obranného reflexu jednoduchý reflexní oblouk - popíše inervaci a řízení činnosti tělních orgánů - rozumí rozdílům mezi motorickými a vegetativními nervy - charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí - ví, které hormony ovlivňují konkrétní funkce lidského těla - popíše důsledky hypo či hyperfunkce jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí - porovná funkce nervové a humorální regulace - vysvětlí chování jako výsledek somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího a vnitřního prostředí - popíše stavbu a funkce jednotlivých smyslových orgánů - objasní na příslušné úrovni činnost jednotlivých typů receptorů - vysvětlí změny membránového potenciálu při různých typech podráždění - zdůvodní důsledky poškození konkrétních částí NS - vysvětlí jednoduchým způsobem, jaké neurodegenerativní změny mohou nastat na mozku člověka - popíše vady zraku a sluchu u člověka - vysvětlí, jak je možné tyto vady korigovat, případně některým poškozením předcházet 	<p>Kontrolní a řídicí systémy organismu</p>	<p>ŘR, Prez., SP, PS, PTe, PL, R, ,T</p>	<p>OVO: 8.2</p> <p>Výchova ke zdraví: - Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Fyzika (zvuk, optika, elektrické potenciály) Chemie (hormony)</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob - ví, jak se bránit stresu, jak stresu předcházet, ovládá některé relaxační techniky - objasní pojem duševní hygiena (a chová se v souladu s pravidly duševní hygieny) - objasní, kde a jak vznikají v organismu odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány - podle obrázků a schémat popíše stavbu a funkce vylučovací soustavy - popíše stavbu a děje na úrovni nefronu - vysvětlí, jakým způsobem se VS podílí na udržování stálého vnitřního prostředí - popíše stavbu kůže a kožních derivátů - vysvětlí, jak se provádí vyšetření moči a které ukazatele se sledují - posoudí možné příčiny, které vedou k produkci moči s obsahem glukózy, bílkovin, hemoglobinu, žlučových barviv - prokáže znalosti při ošetření poranění kůže, při omrzlinách a popáleninách - vysvětlí význam kůže při termoregulaci - popíše příznaky onemocnění VS - ví, jaké nebezpečí hrozí při nadměrném slunění - seznámí se s obrázky, které reprezentují různé typy kožních onemocnění (s důrazem na nebezpečí melanomu) 	<p>Vylučovací soustava a kůže</p>	<p>ŘR, Prez, SP, PS, PTe, PL, R, T</p>	<p>OVO: 8.2</p> <p>Výchova ke zdraví: - Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíly ve stavbě rozmnožovací soustavy muže a ženy - podle schématu popíše ovulaci a menstruační cyklus - vysvětlí, jak dochází k oplození vajíčka - ví, jak lze prokázat těhotenství 	<p>Rozmnožovací soustava a vývoj člověka</p>	<p>ŘR, Prez., SP, PS, PTe, PL, R, T</p>	<p>OVO: 8:2, 8.3</p> <p>Výchova ke zdraví: - Zdravý způsob života a</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh těhotenství a porod - objasní vliv různých rizikových faktorů - charakterizuje stručně jednotlivá období lidského života - porovná rozdíly mezi nimi - vysvětlí, jak je člověk ohrožen v jednotlivých etapách svého života na zdraví - objasní, které faktory ovlivňují stárnutí - vysvětlí změny, ke kterým dochází v procesu stárnutí - zná způsob přenosu různých pohlavních chorob - na základě znalosti přenosu umí vysvětlit možnosti prevence - orientuje se dobře v problematice HIV/AIDS - ví, jaká hrozí rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví - je informován o možnosti očkování proti HPV - uvede základní typy antikoncepčních metod, zhodnotí jejich bezpečnost, porovná spolehlivost a uvede možná rizika při použití - uplatňuje zodpovědné a etické přístupy k sexualitě - rozhoduje se s vědomím důsledků - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví s ohledem na budoucí těhotenství a rodičovství - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce - charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a přírody - charakterizuje různé postoje člověka k přírodě - vysvětlí rozdíly mezi antropocentrickým a holistickým přístupem 	<p>Životní prostředí a člověk</p>	<p>Prez., SP, PS, PTe, PL, R, T</p>	<p>péče o zdraví - Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>dle možností: projekty S tebou o tobě a Spirála (ochrana reprodukčního zdraví)</p> <p>OVO: 10.1, 10.2</p> <p>PT: Environmentální výchova</p>
---	-----------------------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy globální změny, globální problémy lidské populace - vysvětlí jejich příčiny, důsledky - hledá různé možnosti řešení - uvede základní metody výzkumu genetiky člověka - uvede příklady dědičných chorob u člověka - řeší jednoduché příklady - vysvětlí význam lékařské genetiky - posoudí na základě předloženého rodokmenu riziko ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině - řeší jednoduché úlohy, při kterých určí z rodokmenu typ dědičnosti sledovaného znaku - objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci - vysvětlí podstatu rovnováhy v panmiktické populaci - dokáže na jednoduchých příkladech vysvětlit Hardyho – Weinbergův zákon - charakterizuje faktory, které narušují genetickou rovnováhu v populaci - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí inbreedingu - uvede příklady různých mutací - zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního - uvede příklady mutagenů v prostředí 	<p>Genetika člověka Genetika populací Dědičnost a proměnlivost</p>	<p>ŘR, SP, Prez, R, T</p>	<p>- Člověk a prostředí)</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Dějepis (starověké civilizace, průmyslová revoluce,..) Zeměpis (globální problémy)</p> <p>OVO: 9.1, 9.2</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Matematika (pravděpodobnost, binomická věta), Chemie a Fyzika (mutageny, mutageneze)</p>
--	--	---------------------------	---

5. 11 Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět ZSV je utvořen ze vzdělávacích oborů *Občanský a společenskovědní základ a Člověk a svět práce*. V jeho rámci jsou realizována některá témata ze vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova*, *Mediační výchova*, *Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*. Vzdělávací obsah integrovaných témat (*Výchova ke zdraví, průřezová témata*) se neodděluje a je žákům podáván v širších souvislostech společně s obsahem hlavních vzdělávacích oborů (*Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce*).

Mezi hlavní cíle vyučovacího předmětu ZSV patří seznámení žáků se základy různých společenskovědních oborů, jež povede k vytvoření komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho společenské a kulturní rozmanitosti, pestrosti a složitosti a k rozvíjení schopnosti využít ho k rozvoji vlastní osobnosti, k utváření a rozvoji mezilidských vztahů, k aktivní účasti na společenském a občanském životě a v neposlední řadě k orientaci ve světě 21. století.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět ZSV je zařazen jako povinný v 1. - 4. ročníku. Vzdělávací obsah všech průřezových témat není oddělován a je podáván v širších souvislostech společně obsahem hlavních vzdělávacích oborů (*Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce*). Vzhledem k naplnění hlavních cílů vyučovacího předmětu probíhá výuka „tradiční“ metodou výkladu (frontální výuka), a metodami, které napomáhají k formování žákovy osobnosti, tj. například diskuse, psychosociální hry, skupinová práce, práce na projektech apod.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v učebně vybavené dataprojektorem. Součástí výuky mohou být i odborné exkurze.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel motivuje žáky ke sběru informací k zadaným či vybraným tématům prostřednictvím multimediálních encyklopedií, internetových zdrojů, statistických analýz apod.
- učitel využívá mezipředmětových vztahů jednak ke zpestření výuky, jednak k prohloubení znalostí a opakování učiva
- učitel používáním různých informačních zdrojů rozvíjí u žáků schopnosti vyhledávat a získávat informace a používat je při studiu

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel upozorňuje žáky na významné společenské problémy, události či situace
- učitel navozuje situace (např. pomocí psychosociálních her), v nichž žáci analyzují vybraný společenskovědní problém, navrhují vlastní postupy řešení a snaží se je věcně zargumentovat
- učitel zadává úkoly tak, aby žáci byli nuceni jejich řešení hledat v konkrétní společenské situaci, ve které se nacházejí

Kompetence komunikativní

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel vytváří žákům dostatek příležitostí k nácviku vhodných způsobů chování v modelových situacích
- učitel směřuje žáky k vytváření ucelených názorů k zadaným či vybraným společenskovedním tématům (jednotlivě nebo ve skupinách)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel navozuje situace (např. pomocí psychosociálních her), v nichž žáci rozvíjejí vztahy k sobě i k ostatním, podporuje vytváření a rozvíjení mezilidských vztahů mezi žáky a rovněž mezi žáky a učitelem
- učitel navozuje situace, v nichž si žáci stanovují osobní cíle a reflektují své životní hodnoty a postoje a konfrontují je se spolužáky

Kompetence občanské

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel motivuje žáky ke sledování aktuální situace (politické, sociální, ekologické, ekonomické aj.) v ČR i ve světě
- učitel na modelových situacích (např. simulace jednání v parlamentu) seznamuje žáky se základními principy občanské demokratické společnosti
- učitel využívá aktuálních možností pro uspořádání setkání žáků s (významnými) osobnostmi z politického, kulturního a společenského života

Kompetence k podnikavosti

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel motivuje žáky ke sledování aktuální ekonomické situace v ČR i ve světě
- vede žáky zařazováním diskuzí a referátů k tomu, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se rozpoznávat rizika a možnosti a naučili se orientovat v tržním prostředí

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka
- 1.2. porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví
- 1.3. vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat
- 1.4. porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení
- 1.5. využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace
- 1.6. na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi

2. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních a neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem
- 2.2. respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky
- 2.3. objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a větších sociálních celcích
- 2.4. posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní
- 2.5. objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost

3. OBČAN VE STÁTĚ

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. rozlišuje a porovná současné a historické typy států (forem vlády)
- 3.2. vymezení, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje
- 3.3. objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR
- 3.4. vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě
- 3.5. objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií
- 3.6. rozlišuje složky politického spektra, porovná přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů
- 3.7. uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu
- 3.8. vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích
- 3.9. obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování
- 3.10. uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady
- 3.11. uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky

4. OBČAN A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy
- 4.2. uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy a jak a kde je uveřejňují
- 4.3. rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady
- 4.4. vymezení podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů
- 4.5. na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek
- 4.6. rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním

- 4.7. rozlišuje trestný čin a přešupek, vymezi podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti
- 4.8. rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet
- 4.9. ve svém jednání respektuje platné právní normy

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy
- 5.2. rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti
- 5.3. posoudí vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva
- 5.4. uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR
- 5.5. uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí
- 5.6. posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních projevů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

6. ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY

Očekávané výstupy

žák

- 6.1. objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka
- 6.2. rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení
- 6.3. eticky a správně argumentuje v dialogu a diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci
- 6.4. zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití
- 6.5. posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem
- 6.6. rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace
- 1.2. posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře
- 1.3. posoudí profesní poptávku na českém a evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším

vzděláváním

- 1.4. vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi
- 1.5. vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu
- 1.6. reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

2. PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď
- 2.2. uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti
- 2.3. objasní funkci odborů
- 2.4. volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky
- 2.5. chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu

3. TRŽNÍ EKONOMIKA

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu
- 3.2. stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky
- 3.3. rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky
- 3.4. rozlišuje porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější
- 3.5. posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním
- 3.6. uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění
- 3.7. analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu

4. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu
- 4.2. rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje
- 4.3. uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění
- 4.4. na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů
- 4.5. vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit

- 4.6. uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok
- 4.7. objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikace v různých typech médií

5. FINANCE

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku
- 5.2. uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů
- 5.3. rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti
- 5.4. navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti
- 5.5. na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)
- 5.6. navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč
- 5.7. vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení
- 5.8. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN
- 5.9. vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby
- 5.10. objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank
- 5.11. využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku

Základy společenských věd – 1. ročník (kvinta)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje obsah společenských věd, místo psychologie v jejich struktuře - objasní dělení psychologických disciplín, vysvětlí její vývoj a různé přístupy k poznání lidské psychiky - objasní pojem psychická struktura osobnosti - uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy) - určí, které vnější a vnitřní vlivy působí na lidskou psychiku a jakým způsobem; svá tvrzení doloží na příkladech - rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap, charakterizuje momenty, které jsou klíčové pro změny lidské psychiky (v návaznosti na změny fyziologické či na nabývání vlastních životních zkušeností) - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení - vymezí podstatu psychických vlastností, procesů a stavů - objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují - uvede typy temperamentu a složky charakteru (tzv. charakterové vlastnosti) - uvede základní zákonitosti a specifika 	<p>Člověk jako jedinec (Základy psychologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologie jako věda - předvědecká minulost psychologie - disciplíny psychologie, směry v psychologii - osobnost a její vlastnosti - lidská psychika - psychická struktura osobnosti - vlivy na lidskou psychiku - obecná psychologie - psychologie osobnosti, typologie osobnosti - vývojová psychologie - etapizace vývoje lidského jedince - vývoj poznávacích procesů - vývoj myšlení - fyziologická podstata lidské psychiky - psychické jevy osobnosti - psychické vlastnosti osobnosti – temperament, schopnosti – inteligence a tvořivost, charakter, motivy a postoje, potřeby, volní vlastnosti - psychické procesy osobnosti – vnímání, smysly, paměť, myšlení, představy, fantazie, 	<p>MoS, Pv2</p> <p>SP, T</p> <p>Pro, SP, T, PS</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

<p>psychických procesů: učení, myšlení, paměť</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná jednotlivé styly učení, uvede vzájemné souvislosti s pamětí a myšlením - uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti - určí, které faktory ovlivňují lidské poznávání a jakým způsobem mohou znesnadnit lidské vztahy (haló efekt, chyba 1. dojmu atd.) - uvede druhy komunikace a vysvětlí specifika lidské komunikace - na příkladech ukáže působení reklamy na člověka - uvede možnosti a příčin chyb v zaměřenosti lidské osobnosti - porovná možné způsoby řešení konfliktů - vyjmenuje zásady duševní hygieny - uvede nejčastější duševní poruchy a jejich příčiny - provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti (popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků, volných vlastností), kriticky posoudí své přednosti a nedostatky - na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci - uvede základní rozdíly mezi psychologii a sociologií - porovná jednotlivé etapy, jejich odlišnosti a dominantní pohledy 	<p>učení, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychické stavy osobnosti – stavy pozornosti, vědomí a změny vědomí - sociální chování - chyby v sociálním poznávání - role, postoje, komunikace - sociální psychologie - psychologie reklamy - náročné životní situace - stres, frustrace a deprivace - konflikt - duševní hygiena - péče o duševní zdraví - duševní poruchy - sebezpoznání a sebehodnocení <p>Člověk ve společnosti (Základy sociologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - etapy vývoje sociologického myšlení - současná sociologie - Česká sociologie - předmět a struktura sociologie 	<p>T</p> <p>MoS, PD, T, Pv2, R</p> <p>SP, PS</p> <p>ŘR</p> <p>R, Pro, T</p> <p>Pis</p>	<p>OVO: 2.1.</p>
---	--	--	------------------

<ul style="list-style-type: none"> - na hlavních postavách sociologického myšlení vysvětlí vývoj hlavních sociologických témat - vysvětlí postavení sociologie ve struktuře společenských věd a její praktickou roli v současné společnosti - vyjmenuje druhy a metody sociologického výzkumu a podmínky správného sběru dat - odůvodní nezbytnost výzkumu pro společnost - připraví si ve skupině a ve spolupráci se spolužáky vlastní výzkum a v průběhu školního roku jej vypracuje - vysvětlí různé pohledy na vztah člověka (společnosti) a přírody a na jeho místo - ukáže na příkladech vzájemné ovlivňování společenského vývoje přírodou a naopak - uvede negativní zásahy člověka do přírody a nezbytnost ochrany přírody - vyhledá ekologické organizace a poukáže na klady a zápory jejich činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah k dalším společenským vědám - sociologické disciplíny - sociologický výzkum - prvky a metody sociologického výzkumu - zadání vlastního výzkumu - příroda a společnost - vztah příroda – člověk (společnost) - přírodní faktory ovlivňující společnost - vliv člověka na přírodu - ekologické myšlení 	<p>Pro, SP, T</p> <p>PS, MoS</p> <p>SP,T</p>	
--	---	--	--

Základy společenských věd – 2. ročník (sexta)

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam slova kultura a jeho vztah k pojmu příroda - objasní základní funkce kultury a její význam pro člověka - rozebere pojem masová kultura, uvede typické projevy a zhodnotí její přínos i negativní dopady na současného člověka - uvede vývoj pohledu na skupinové složení společnosti, význam jednotlivých členění a důvody jejich změny v souvislosti s vývojem společnosti - rozebere různé stratifikační teorie a vysvětlí, proč je jejich základem nevyhnutelná společenská nerovnost - umí pracovat s termíny sociální pozice, status, role, mobilita - na příkladech vysvětlí význam sociální kontroly - objasní svět norem, jejich tvorbu a nevyhnutelnost pro fungování společnosti - orientuje se v pojmech norma, zákon, právo, morálka - vysvětlí pojem deviace, její přirozené a sociálně patologické formy - na teorii vytěsnění objasní rozdílný přístup společnosti k různým deviačním projevům - vysvětlí význam slov a na příkladech uvede rozdíly mezi institucemi a organizacemi - objasní nezbytnost byrokracie pro fungování společnosti a nebezpečí přebujelé byrokracie 	<p>Člověk ve společnosti (Základy sociologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura - funkce kultury - členění kultury - masová kultura, klady a zápory - skupinová struktura společnosti - primární a sekundární skupina - sociální skupiny a útvary - teorie davu - referenční skupina - sociální pozice, status a role - sociální struktura a problém rovnosti - sociální mobilita - stratifikační teorie - sociální kontrola - normy a deviantní chování - chápání norem - deviace a sociální patologie - teorie vytěsnění - instituce a organizace - byrokracie 	<p>R, SP, Pv2</p> <p>MoS, PS, PÚ, R</p> <p>T</p> <p>Pís</p> <p>ŘR</p> <p>T</p> <p>MoS, PÚ</p>	<p>OVO: 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne</p> <p>PT: Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>PT: Mediální výchova - Uživatelé - Účinky mediální produkce a vliv médií - Role médií v moderních dějinách</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam práce a její postavení ve fylogenetickém i ontologickém vývoji člověka - sestaví ve spolupráci se spolužáky kriteria volby povolání - vysvětlí rozdíl mezi povoláním a zaměstnáním, zdůvodní význam vzdělání - objasní problematiku společenského vývoje, společenské změny jako předpoklad dalšího vývoje - vysvětlí teorii konfliktu - rozebere evoluční a revoluční teorie vývoje společnosti - definuje vývoj a pokrok a provede zamyšlení nad směřováním lidstva - rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení morálky a práva - odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy - vysvětlí proces tvorby zákonů, pojmy zákonodárná iniciativa, prezidentské veto - rozliší fyzickou a právnickou osobu - vysvětlí právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům a rozdíl mezi nimi - vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků, uvede příklady - rozeznává občanské a trestní soudní řízení - rozlišuje právní odvětví - uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk ve sféře práce - práce - povolání a zaměstnání - problém nezaměstnanosti - společenské změny a idea pokroku - sociální změna - vývoj jako evoluce - sociální revoluce - problematika vývoje a pokroku Občan a právo - morálka a právo, právo jako minimum morálky, charakteristika morální a právní normy - smysl a účel práva, právní a morální vědomí, svědomí, veřejné mínění, stát jako garant dodržování právních norem - vývoj práva - právní síla, právní řád a normy, descendenční teorie - prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě - právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům - právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů - právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení - státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská 	<p>SP, SP</p> <p>R, PÚ, Pís</p> <p>ŘR, SP</p> <p>T</p> <p>R</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztahy mezi lidmi a formy soužití - Změny v životě člověka a jejich reflexe - Ochrana člověka za mimořádných událostí - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí strukturu soudů ČR - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany - objasní pojem trestného činu, rozlišuje mezi trestným činem a přestupkem - rozlišuje mezi pachatelem a účastníkem trestného činu - vymezí podmínky trestní odpovědnosti, objasní pojmy skutková podstata trestného činu a vina - uvede typy trestů a ochranných opatření, zhodnotí funkci a účel trestů a ochranných opatření - uvede typy trestných činů a reflektuje možnost překročení zákona ve vztahu k vlastní osobě - orientuje se v občanském a rodinném právu - objasní základní zásady trestního práva procesního (trestního řízení) - rozlišuje mezi obviněným a obžalovaným - objasní pojmy práva věcná a práva závazková - vysvětlí pojem věc hmotná (movitá, nemovitá) a věc nehmotná, uvede jejich příklady - objasní pojem vlastnictví, spoluvlastnictví - reflektuje meze vlastnického práva - uvede příklady možností dědického práva, vyloží princip dědictví ze zákona - vymezí podmínky vzniku a zániku závazků, uvede příklady nejběžnějších typů závazků. - vyloží principy rodinného práva - vymezí podmínky vzniku a zániku manželství - objasní právní aspekty rodinných vztahů (zejména rodič – dítě) - objasní vyživovací povinnosti ve vztahu rodič- 	<p>práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo veřejné, soukromé a veřejně soukromé, ústavní a správní právo - trestní právo, podmínky trestní odpovědnosti - tresty a ochranná opatření - trestné činy a přestupky - trestní právo procesní - trestní řízení - občanské právo - vlastnictví, spoluvlastnictví - dědictví - věcná práva - závazkové právo, vznik a zánik závazků, druhy smluv - rodinné právo - manželství, rodinné vztahy - vyživovací povinnosti - náhradní rodinná výchova 	<p>Pis, E</p> <p>MoS, PS, R</p> <p>T</p> <p>R, Pv2</p> <p>T</p> <p>R, SP, PS</p>	
--	---	--	--

<p>dítě i dítě-rodíč - rozumí právům dítěte - vyloží pojem domácí násilí - zná rozdíl mezi adopcí a osvojením</p> <p>- objasní smysl a obsah Zákoníku práce - rozliší na konkrétních příkladech základní typy pracovních poměrů - demonstruje na příkladu z praxe, co musí obsahovat pracovní smlouva, aby byla platná (za jakých okolností je neplatná) - posoudí na příkladu, zda nebyla porušena důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>- pracovní právo - práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda) - pracovní poměry - pracovní smlouva - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>Pro, SP, R, PÚ</p> <p>Pís</p>	<p>OVO Člověk a svět práce: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p>
--	---	----------------------------------	--

Základy společenských věd – 3. ročník (septima)

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi ekonomikou a ekonomikou - objasní pojmy základní ekonomické subjekty, základní ekonomické otázky - objasní pojmy statek, služba a potřeba z hlediska ekonomického uvažování - rozlišuje tržní a plánovanou ekonomiku - objasní pojem poptávka, uvede faktory ovlivňující poptávku, doloží na ilustračních příkladech - objasní pojem nabídka, uvede faktory ovlivňující nabídku, doloží na ilustračních příkladech - vysvětlí tržní mechanismus na základě střetávání poptávky a nabídky, objasní tvorbu ceny na trhu - objasní princip změny rovnováhy na trhu, doloží na ilustračních příkladech - uvede příklady selhání trhu, objasní jejich příčiny - rozlišuje mezi různými právními subjekty v ekonomice, porovnává jejich výhody a nevýhody pro různé typy podnikání - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - rozlišuje mezi účetním ziskem a ekonomickým ziskem, objasní pojmy explicitní a implicitní náklady - orientuje se v základních právních normách týkajících se podnikatelské činnosti - porovná druhy obchodních společností - charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz a 	<p>Člověk a svět práce (Ekonomie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomie, ekonomika - typy ekonomik - základní ekonomické systémy - hospodářský proces - tržní zákony a selhání trhu - tvorba ceny - právní subjekty v ekonomice (typy firem) - náklady a zisk - právní normy týkající se podnikání - obchodní společnosti - peníze v tržní ekonomice 	<p>R, PS, MoS, Pro, PÚ</p> <p>T</p> <p>Pro, SP, R, MoS</p> <p>T</p> <p>SP, R, PS, PÚ, MoS</p>	<p>OVO Člověk a svět práce:</p> <p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7</p> <p>OVO Člověk a svět práce:</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - objasní jejich funkci - odliší na příkladech funkci centrální banky a komerčních bank - navrhne a posoudí možnosti financování svých potřeb v konkrétních životních situacích v rámci rozpočtu domácnosti - vysvětlí výrazy úvěr, leasing a způsob jejich užití včetně rizik s nimi spojených - objasní základní principy kapitálového trhu - uvede základní typy cenných papírů - objasní princip obchodování na burze - posoudí bezpečnost investice do cenných papírů 	<ul style="list-style-type: none"> - banky a bankovní soustava - kapitálový trh, burza, cenné papíry 	<p>Pís</p>	<p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na konkrétním případě vývoj makroekonomických ukazatelů a jejich vliv na životní úroveň občanů - uvede konkrétní příklady zásahu státu do tržní ekonomiky - objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává - rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní - popíše systém sociálního a zdravotního pojištění 	<ul style="list-style-type: none"> - národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - základní makroekonomické ukazatele - zásahy státu do ekonomiky - státní a veřejné rozpočty - daňová soustava ČR - systém sociálního a zdravotního pojištění 	<p>SP, R, PS, PÚ, MoS, Pro</p>	<p>OVO Člověk a svět práce: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výrazy marketing a management, jejich roli v tržní ekonomii - rozebere historické typy marketingu a jejich roli v jednotlivých etapách vývoje společnosti - identifikuje roli marketingu pro úspěch zboží na trhu - objasní význam segmentace trhu a strategického plánování - vysvětlí funkce manažera 	<ul style="list-style-type: none"> - marketing a management - historie vývoje marketingu - segmentace trhu a strategické plánování - definice managementu a manažera - manažerské funkce a historie managementu 	<p>T</p> <p>R, SP</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího 	<ul style="list-style-type: none"> - trh práce a profesní volba - práce jako seberealizace, hodnocení vlastních 	<p>Pro, Pv2, MoS, PÚ</p>	<p>OVO Člověk a svět práce:</p>

<p>studia a profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře vysvětlí, jak se vytváří rovnováha mezi poptávkou a nabídkou práce - rozpozná typy a příčiny nezaměstnanosti - posoudí účinky migrace na alokaci práce v mezinárodním měřítku - posoudí efektivnost a otevřenost pracovního trhu v rámci EU a také EU k ostatnímu světu - najde informace o nabídce práce - porovnává úroveň pracovní mobility v EU i mimo ni - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi 	<p>schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní úspěšnost a kariérní růst vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka) nabídka práce a poptávka po práci - mezinárodní migrace práce, pracovní trh v EU, nezaměstnanost - vytváření pracovních míst, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby - profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání - přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie) 		<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce a soutěž <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem stát a jeho charakteristické náležitosti - objasní podstatu státu jako mocenské organizace společnosti - vysvětlí základní funkce státu a jejich historický vývoj - rozliší na konkrétních příkladech pojmy občan a obyvatel státu - rozliší a porovná historické a současné typy států - rozliší formy státu podle základních kritérií - demonstruje na konkrétních příkladech rozdíly mezi unií, federací a konfederací 	<p>Občan ve státě (Politologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, podstata a vymezení - funkce státu - typy a formy státu 	<p>T</p> <p>Pv2, SP, R</p>	<p>OVO: 3.1,3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem politologie a politická věda - vysvětlí vývoj politologie jako vědní disciplíny a zdůrazní nejvýznamnější postavy světové a české politologie - objasní pojem politika a vysvětlí obsah politické 	<ul style="list-style-type: none"> - politologie a politika - název, charakteristika, vývoj politologie - definice, předmět, metoda, nejvýznamnější představitelé - politika a politický program 	<p>V, MoS</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Humanitární pomoc a

<p>činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje demokratickou politickou kulturu - objasní pojem demokracie, vymezí její základní formy - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - popíše dělbu moci v demokratických státech a vysvětlí systém brzd a rovnováh - charakterizuje vznik Československa a samostatné ČR - charakterizuje ústavu ČR včetně Listiny základních práv a svobod - orientuje se v politickém systému ČR a definuje fungování politických stran v ČR - orientuje se v programech politických stran - objasní význam demokratických voleb pro uplatňování nepřímé demokracie - porozumí základním volebním systémům - orientuje se v problematice lidských práv - rozliší charakteristické znaky vybraných ideologií (liberalismus, konservatismus, socialismus, anarchismus, nacionalismus, fašismus, komunismus a socialismus, feminismus, environmentalismus) - vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce - charakterizuje účel a náplň činnosti vybraných významných mezinárodních organizací - zhodnotí aktuální postavení ČR v rámci 	<ul style="list-style-type: none"> - systém, moc a autorita - demokracie a právní stát - světové ústavy a jejich vývoj - základní principy fungování demokracie - politický systém ČR - ústava ČR - občanská společnost - konsensus jako základ politické dohody - politické strany - volby a volební systémy - svoboda, lidská práva, volnost, spravedlnost - politické doktríny a ideologie <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní vztahy - typy mezinárodní spolupráce: důvody, význam - významné mezinárodní organizace: jejich účel a náplň činnosti 	<p>T</p> <p>SP</p> <p>SP, R, MoS, PÚ, E</p> <p>Pís</p> <p>SP, R, PÚ, PS, MoS</p>	<p>mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>OVO: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p>
---	---	--	--

<p>mezinárodní spolupráce a mezinárodních organizací</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí důvody vzniku evropské integrace - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace od počátků do současnosti - analyzuje strukturu orgánů EU, objasní náplň jejich činnosti - uvede princip zastoupení jednotlivých států v Radě EU, Evropské komisi, Evropském parlamentu - zná základní pojmy – diplomatická mise, atašé, chargé d'affaire, konzul - navrhne situace, v nichž se občan potřebuje obrátit v případě potřeby na instituce českého zastoupení v zahraničí - objasní pojem globalizace - posoudí její příčiny a důsledky - zhodnotí, jak se globalizace projevuje v různých sférách každodenního života - určí klady a zápory globalizace, vyjádří se k otázce globálních problémů a domýšlí jejich možná řešení nebo zmírnění důsledků 	<ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace: podstata, význam, vývoj - Evropská unie: podstata, význam, cíle - struktura, činnosti orgánů - instituce a občané členských států - diplomacie - spolupráce a zastoupení ČR v zahraničí - globalizace: podstata, projevy, klady a zápory - globální problémy: příčiny, důsledky 	<p>T</p> <p>MoS, R, SP</p> <p>R</p> <p>Pís</p> <p>R, SP, PÚ, MoS</p> <p>ŘR</p>	
--	--	--	--

Základy společenských věd – 4. ročník (oktáva)

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu filozofického tázání - vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru - provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami - rozliší předmět jednotlivých filosofických disciplín - charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele - charakterizuje podstatu východního učení a jednotlivé směry - vysvětlí základní tematiku a utváření hlavních okruhů před Sokratovského období - porovná rozdílné pohledy východního a západního způsobu myšlení - zhodnotí význam „sokratovského obratu“ v dosavadním kladení otázek - vysvětlí Platonovu nauku o idejích a Aristotelovu nauku o látce a formě - porovná Platóna s Aristotelem a zhodnotí jejich význam pro další vývoj evropského myšlení - porozumí hlavním směrům helenismu - porovná antický a středověký obraz světa a význam křesťanství pro další vývoj vztahu filozofie a teologie - charakterizuje na příkladu názorů vybraných osobností středověkého myšlení hledání vzájemného vztahu víry a rozumu - vysvětlí hlavní spory období patristiky a 	<p>Úvod do filozofie a religionistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět, vznik a vývoj filozofie - filozofie jako vidění světa v celku - obrat od mýtu k logu, vztah filozofie, náboženství a mýtu - dělení filozofie, hlavní filosofické disciplíny - filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení - myšlení staré Indie a Číny (buddhismus a džinismus, konfucianismus, taoismus) - před Sokratovská filozofie (milétská škola, Pýthágoras, elejská škola, Hérakleitos a atomisté, Empedoklés a Anaxagoras) - filozofie klasického období (sofisté, Sókratés, Platón, Aristoteles) - helénistická filozofie (epikureismus, stoicismus, skepticizmus) - středověká filozofie (patristika, Aurelius Augustinus, scholastika, Tomáš Akvinský, středověká arabská a židovská filozofie) - renesanční filozofie - novověká filozofie do 19. století (Descartes, Spinoza, Leibniz, anglický empirismus, francouzské osvícenství, německá klasická filozofie, německá romantika) - filozofie 19. a 20. století (pozitivismus, marxismus, iracionalismus, filozofie života, pragmatismus, fenomenologie, 	<p>ŘR, V</p> <p>T</p> <p>ŘR, V, SP</p> <p>PÚ</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p>
---	--	---	--

<p>scholastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje duchovní, ekonomické a politické předpoklady renesančního návratu k antice - porovná středověký a novověký obraz světa - vysvětlí kořeny matematického ideálu poznání novověké filozofie - rozliší východiska i způsoby kladení otázek, jimiž se vyznačoval racionalismus a empirismus - zhodnotit historický význam idejí racionální výchovy, lidských a občanských svobod a právního státu, které se zrodily v osvícenství - porozumí německému idealismu jako vrcholné formulaci myšlenky autonomie subjektu - identifikuje charakteristické znaky jednotlivých směrů 19. a 20.století - charakterizuje a na příkladech ukáže pluralismus současné filozofie 	<p>existencialismus, křesťansky orientovaná filozofie, hermeneutika)</p> <ul style="list-style-type: none"> - současná filozofie 	<p>T</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší obsah pojmů morálka, mravnost a etika - vymezí vzájemný vztah hodnot a norem - charakterizuje úlohu svědomí v lidském rozhodování a jednání - zhodnotí význam tolerance, respektu a pluralismu pro demokratickou společnost - ukáže na konkrétních příkladech narůstající význam aplikované etiky v životě společnosti (etika a právo, podnikání, reklama, média, politika, sport apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - základy etiky (otázky teoretické a individuální etiky, otázky praktické a sociální etiky) 	<p>SP, MoS, PÚ, PS</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná hlavní světová náboženství - porozumí roli náboženství v každodenním životě - orientuje se v problematice církví a sekt - poukáže na roli náboženství v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> - světová náboženství, religionistika - církve a sekty 	<p>R, SP, Pro</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě

5. 12 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* na vyšším gymnáziu rozšiřuje a upevňuje poznatky o vývoji činností a myšlení člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je dosažení vyššího stupně historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, jevů a vztahů mezi nimi, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny od konce 18. až do konce 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace a jejich kořenů (antické dědictví, křesťanství, rozvoj plurality, demokracie a parlamentarismu). Vědomí těchto hodnot je nutnou přípravou žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii. Důležité je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují studentům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Studenti jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím národních dějin, dějin širších regionů i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* v RVP a má být povinným vyučovacím předmětem minimálně v prvních dvou ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia či čtyřletého gymnázia. Navazuje na znalosti a dovednosti, které studenti získali na nižším stupni gymnázia či v 6. – 9. ročníku základní školy. Na naší škole se vyučuje povinně ve třech ročnících v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin) v odborné učebně dějepisu a v kmenových třídách.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2	2	0

Výuka překračuje rámec jediného předmětu, dotýká se vlastně všech předmětů i průřezových témat, protože se zabývá vývojem jakéhokoliv konání člověka. Každému vyučovacímu předmětu tedy pomáhá poznat vlastní minulost a vývoj a zařadit ho do kontextu s jinými předměty a činnostmi. K preferovaným organizačním formám výuky patří výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů především v Evropě, ale i dalších kulturních společenstvích, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k všelidským hodnotám, především ale k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času i historického prostoru
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku, hledání kořenů současných společenských jevů v minulosti
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejich politických institucí, vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům

- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadě potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizích jazyků a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis.

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Podporuje rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa.
- Učí studenty různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- Učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, z historických pramenů a na internetu.
- Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učí studenty správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňuje individuální přístup k žákovi, motivuje k učení. Při hodnocení používá spíše prvky pozitivní motivace.
- Jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním ve svém oboru rozšiřuje svůj pedagogický obzor a snaží se badatelskou činností shromáždit a veřejně prezentovat nové poznatky ve svém oboru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- Učí studenty rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- Učí studenty při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učí studenty základům logického vyvozování a předvídání důsledků z analýzy historických faktů.
- Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Učí studenty vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problémů.
- Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.
- Průběžně monitoruje, jak studenti řešení problémů prakticky zvládají.
- Jde příkladem - učí se lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- Vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění a prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
- Klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.
- Vede studenty k tomu, aby s porozuměním používali odborného jazyka.
- Vede studenty k porozumění sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci atd.
- Ve výuce podporuje používání cizích jazyků a moderních informačních technologií.
- Vede studenty k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Přípravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Důsledně vyžaduje dodržování pravidel chování na školních a mimoškolních akcích.
- Jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty, veřejně prezentuje své (např. regionální historické) výzkumy.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- Vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Vede studenty k reálnému posuzování svých fyzických i duševních možností, ke schopnosti sebereflexe.
- Učí studenty stanovit si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
- Minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- Učí studenty pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.
- Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Učí studenty odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho korigovat.
- Vede studenty k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- Jde příkladem tím, že podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.
- Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- Vede studenty k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.
- Vede studenty k posuzování událostí a vývoje veřejného života, ke sledování, co se děje v jejich bydlišti a okolí, učí je zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Učí studenty informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě.
- Učí studenty promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování.
- Vede studenty k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Učí studenty uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, vede je k takovému rozhodování a jednání, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturní a materiální výtvořiny minulosti, ale aby je sami aktivně chránili.
- Vytváří a upevňuje v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím, vede je ke spoluvytváření tohoto bohatství.
- Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků a taktéž netoleruje nekamarádkové chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učí studenty chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytnout ostatním pomoc.
- Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích.
- Neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření.
- Jde příkladem v plnění svých povinností.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
- Chová se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje a vyžaduje, aby se oni chovali k němu.

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- Vede studenty k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vede studenty cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.
- Vede studenty k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Vede studenty k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály atd., podporuje používání cizích jazyků.
- Vede studenty k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.
- Seznamuje studenty se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování.
- Mění pracovní podmínky, studenty vede k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Učí studenty usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.

- Seznamujeme studenty s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Učí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- Učí studenty chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.
- Jde příkladem, příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku).
- Prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oborech dějepis, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- Důsledně dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a k témuž vede i studenty.
- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis

ÚVOD DO STUDIA HISTORIE

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
- 1.2. rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí interpretace

PRAVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura
- 2.2. vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti
- 2.3. zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku

STAROVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace
- 3.2. objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy
- 3.3. popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin

STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti
- 4.2. definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích
- 4.3. charakterizuje základní rysy vývoje na našem území
- 4.4. vymezi specifika islámské oblasti
- 4.5. vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu

POČÁTKY NOVOVĚKU

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady
- 5.2. porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
- 5.3. popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj
- 5.4. vymezi základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů
- 5.5. posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 6.1. určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
- 6.2. na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
- 6.3. posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
- 6.4. vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezi místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů
- 6.5. charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace
- 6.6. vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období

MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914 - 1945

Očekávané výstupy

žák

- 7.1. charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky
- 7.2. uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku

- 7.3. vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit
- 7.4. vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil
- 7.5. popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury

MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY

Očekávané výstupy

žák

- 8.1. charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty
- 8.2. vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi
- 8.3. porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
- 8.4. popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
- 8.5. objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě
- 8.6. vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje

Dějepis - kvinta a 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje předmět historie a její specifika jako vědy - orientuje se v dějepisné mapě - vyhledává informace a historické prameny, umí je rozlišit a využívat (knihovny, muzea, archívy) - rozliší a seřadí vývojové typy člověka - popíše způsob obživy a pravěké nástroje a vysvětlí neolitickou revoluci - rozená výrobky nejstarších zemědělců dle druhu i opracování - popíše rodovou společnost vznik náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve a které začali užívat nejdříve kovy, uvede důsledky užívání kovů - uvede některá archeologická naleziště u nás - dle možností se zúčastní exkurze na experimentální archeologické pracoviště – praktická zkušenost - vysvětlí důvod a místo vzniku prvních států - mapa - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu v oblasti materiální i duchovní kultury - popíše způsob života ve staroorientálním a antickém státě - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států, zdůvodní řeckou kolonizaci a její důsledky - rozliší spartské a athénské zřízení (aristokratická a demokratická vláda), zná výsledky řecko – perských válek a peloponéské války a válek Alexandra Makedonského - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a 	<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) - doba bronzová - doba železná - stěhování národů a barbarská Evropa v době římské <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Izrael, Persie, říše Chetitů, Indie, Čína) - počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací, Židé a judaismus - antické Řecko (Mykénské, homérské, archaické a klasické období, řecká demokracie, vzdělanost a kultura, doba Alexandra Makedonského a helenismus) - starověký Řím - (vývoj Říma do ovládnutí Itálie, krize římské republiky, římské císařství, 	<p>B, ŘR, PP, Pv2, PS, PÚ, V</p> <p>ŘR, B, T, Ú, PÚ, PP, V, Pv2, PS, E, DC, R</p> <p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, DC, DF</p>	<p>OVO : 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p>

<p>umění na další vývoj v historii</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží, jak se z Říma stalo impérium, zhodnotí významné osobnosti a události v řím. dějinách - vysvětlí úlohu křesťanství a odkaz římské kultury - porovná vývoj západořímské a východořímské říše <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je stěhování národů (využití map), uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - využije dokumentů a mapy pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - vysvětlí vznik západních států v Evropě - uvede znaky románského a gotického slohu, příklady staveb, vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu za Lucemburků - posoudí události stoleté války - zhodnotí úlohu reformátora Jana Husa, popíše způsob boje husitů a význam husitství pro prosazování plurality ve společnosti - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, jednotu bratrskou, stavovský stát za Jagellonců 	<p>počátky křesťanství, římská kultura, krize a rozpad říše západorímské)</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše země a Evropa v době římské <p>Středověk</p> <p>Raný a vrcholný</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>vytváření středověké Evropy</i> - (franská říše a oblast západní, byzantsko – slovanská oblast, východní a střední Evropa – první státní útvary na našem území) - <i>islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze</i> - <i>křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství</i> - <i>venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace</i> - <i>vzdělanost a umění středověké společnosti</i> 	<p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, V, DC, DF</p>	
--	--	---	--

Dějepis - sexta a 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere hlavní znaky a příklady památek renesanční kultury ve světě i u nás, objasní pojem humanismus a jeho projevy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - objasní pojem: absolutní monarchie, stavovská monarchie, parlamentarismus v Anglii - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam díla - vysvětlí pojem osvícenství a absolutní a konstituční monarchie - zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy, uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - aplikuje poznatky o osvíceném absolutismu a zhodnotí význam uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí důsledky reformem - popíše boj za nezávislost (USA) a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád, stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách 	<p>Počátky novověku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance a humanismus, reformace - počátky česko – uherského soustátí, postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí - zámořské plavby - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - absolutismus, stavovství a parlamentarismus - barokní kultura, politika, náboženství <p>Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvícenství - osvícenský absolutismus v Evropě a v rakouské monarchii - velká revoluce – francouzská revoluce 1789 – 1799, vznik USA, rok 1848 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>OVO : 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace - Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Multikulturní výchova (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí - Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich význam</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů, porovnává utváření dalších novodobých národních společností (hlavně slovenské, německé a italské) - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek, provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí vzestup jednotlivých velmocí a jejich imperiální politiku, nástup Ruska mezi velmoci - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - zhodnotí vzájemné střetávání velmocí, porovná diplomatické a vojenské úsilí a vznik bloků před 1. světovou válkou - porovná změny v životním stylu, změny technické a sociální na přelomu století - zhodnotí kvalitativní i kvantitativní nárůst vzdělanosti a umění přelomu 19. a 20. století 	<p>společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století 		
--	--	--	--

Dějepis - septima a třetí ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - vysvětlí příčiny revoluce v Rusku, bolševickou ideologii - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické směry v ČSR, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - vysvětlí nárůst poválečné revoluční vlny, objasní vznik a cíle fašistického hnutí - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize, porovná různé cesty řešení krize (USA, německý fašismus, vlády Lidové fronty atd.) - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - uvede sled hlavních válečných událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky 2. světové války - popíše život v protektorátě, zhodnotí organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků a letců - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech 	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914 - 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředek vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj <p>Moderní doba II. – soudobé dějiny</p>	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>OVO : 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Morálka všedního dne - Spolupráce a soutěž <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí - Životní prostředí regionu a České republiky <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální

<ul style="list-style-type: none"> - objasní komunistický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - zdokumentuje a porovná vnitřní situaci Maďarska v roce 1956 a Československa v roce 1968 - porovnává konflikty ve světě po 2. světové válce (např. Blízký východ), přiblíží vznik státu Izrael - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - seznámí se s pojmem „perestrojka“ a objasní snahu o změnu systému, přiblíží pád komunistických režimů - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - zachytí proces evropské integrace a jeho význam - posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, televizi atd. a vyhledává informace o globálních problémech moderní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky, sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>produkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií - Role médií v moderních dějinách
--	---	---	--

5. 13 Informatika

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Informatika* vychází ze vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie* z RVP GV.

Vyučovací předmět *Informatika* navazuje na předmět *Informační a komunikační technologie* v základním vzdělávání. Prohlubuje a dále rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu i v běžném životě.

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (pokročilé funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru a grafického editoru, základy algoritmizace a programování), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.

Je určen všem žákům kvinty osmiletého gymnázia v rozsahu dvě hodiny týdně.

Ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
Počet hodin	2	0	0	0

Výuka probíhá v počítačových učebnách, v nichž jsou počítače napojené do školní sítě, dataprojektor a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k Internetu. Součástí výuky může být i odborná exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- hodnotíme výsledky práce své i žáků, porovnáváme s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formulujeme závěry formou vlastních prezentací
- zadáváním vhodných úloh a problémů vedeme žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je

Kompetence k řešení problémů

- učíme schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem
- předkládáme jim problémy z běžného života a praxe a vedeme je k řešení s využíváním VT
- učíme žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC (instalace, čištění, ...)

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vedeme k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce
- vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- vedeme žáky k užívání VT při prezentaci svých názorů

Kompetence sociální a personální

- předvádíme žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňujeme na obecně platné zásady práce s daty
- při týmové práci vedeme žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu

Kompetence občanské

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učíme zodpovědnosti za svěřený majetek
- vedeme žáky k zodpovědnosti při práci s PC, k dodržování právních i etických norem

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

- uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT
- 1.2 využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh
- 1.3 organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití
- 1.4 orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe

ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- 2.2 využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- 2.3 posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací
- 2.4 využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu
- 3.2. aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů

Informatika – kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná metody tvorby www stránek, obsah i formální strukturu internetové stránky - je schopen samostatně vytvořit webovou stránku s využitím editoru i bez něj - definuje a používá jednotlivé prvky jako nadpisy, tabulky, seznamy, grafické prvky odkazy - používá základy jazyka HTML pro tvorbu vlastních stránek - pracuje s textem, obrázky, seznamem, tabulkou a odkazy - zpracovává projekt na zvolené téma - vytváří webové stránky upravené pomocí stylů - používá a upravuje scripty - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC - využívá při práci síť (lokální i Internet), objasní způsob přenosu informace v celosvětové síti - důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i zneužitím - systematicky pracuje s delšími dokumenty, ovládá práci se šablonou, využívá vhodně hromadnou korespondenci, pracuje pokročile se styly, používá makra a další doplňky - ovládá pokročilé funkce, umí vytvářet složitější grafy, pracuje s databází, využívá složitější databázové funkce, pracuje s kontingenční tabulkou 	<ul style="list-style-type: none"> - HTML - tvorba jednoduchých webových stránek - editor a prohlížeč - statické a dynamické webové stránky - kaskádové styly - úvod do programování - algoritmizace úloh - informační síť - typy sítí, topologie sítí internet, síťové služby a protokoly - ochrana dat v síti, firewall, proxyserver - počítačové viry, antivirová ochrana - textový editor – rozšiřující témata - tabulkový kalkulátor – rozšiřující témata 	<p>PP, R, Pro</p> <p>PP, R</p>	<p>OVO: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - využívá digitálních technologií - ovládá základní funkce digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi. - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - zpracuje a prezentuje audio a videosekvence - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci se zvukem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - digitální svět – digitální zařízení a jejich funkce (kalkulačka, fotoaparát, digitální kamera), možnosti digitálních médií - základy práce na úpravě audia a videa - stříhový program 	<p>PP, R, Pro</p>	<p>Člověk a svět práce - integrace využití digitálních technologií</p>
--	---	-------------------	--

5. 14 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu *Výtvarné výchovy* pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekce do společenské existence.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Výtvarná výchova* má velký význam pro formování estetického a citového vnímání studentů v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se studenti seznámí se základními výtvarnými prostředky, postupy a technologiemi. Důležitou složkou je získání přehledu nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl. Cílem je především rozvoj estetického vnímání jedince a jeho kultivovanosti, rozšíření orientace v dějinách umění i v současném uměleckém životě. Zároveň se předmět snaží rozvíjet kreativitu, posilovat osobnost žáka, vytvářet v diskuzi přirozenou obranu proti manipulaci ve vztahu k osobním hodnotám a postojům a otázkám vkusu a módních trendů.

Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět v prvním a druhém ročníku. Studenti si volí mezi výtvarnou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Počet studentů ve skupině odpovídá přibližně polovině počtu studentů ve třídě. Většina výuky probíhá v učebně školy, ve volné přírodě, ve výstavních sálech, galeriích, muzeích a historických objektech. Výuka je realizována formou různých vyučovacích metod – samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, krátkodobé i dlouhodobé projekty. Součástí výuky jsou i odborné exkurze.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2	0	0

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti, jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vytváříme vsřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

2. Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému

- učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problému
- podporujeme netradiční způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

3. Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace
- učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

4. Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- vedeme žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k ostatním lidem

5. Kompetence občanské

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a k toleranci k jejich výtvarným projevům
- netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoli z žáků podat pomocnou ruku
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které není plný výtvarný prožitek možný

6. Kompetence k podnikavosti

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit je chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného projevu, hudby, dramatického umění
- 1.2. rozpoznává specifčnosti jednotlivých obrazových znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci
- 1.3. v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- 1.4. objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- 1.5. na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě
- 1.6. na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace
- 1.7. pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vyjádření, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- 1.8. při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- 1.9. na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- 2.2. využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy
- 2.3. charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálních obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- 2.4. své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahu jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci
- 2.5. na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot
- 2.6. vytváří si přehled vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- 2.7. rozlišuje umělecké slohy a směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) z hlediska podstatných změn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření
- 2.8. na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl
- 2.9. na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace
- 2.10. samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění

UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5. vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7. objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8. dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

Výtvarná výchova - 1. ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznává a porozumí umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sleduje a hodnotí umění na pozadí historických, společenských a technologických změn -chápe umění jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu -získá schopnost odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností -zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty -užívá jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ -získává schopnost svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním -ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých -experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obratná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich kombinace -zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ -seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům 	<ul style="list-style-type: none"> -světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů -vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků (umění od období pravěku, starověku, středověku a dalších období a slohů až do konce 19. století) -umělecký proces a jeho vývoj – umělecký proces a realita, chápání uměleckého procesu, znakové systémy jednotlivých druhů umění, historické proměny pojetí uměleckého procesu, prezentace uměleckého díla -role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, interpretace a recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a příjemce -úloha komunikace v uměleckém procesu – umění ve společnosti, role umělce, publikum a jeho role, subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané -plošné a prostorové vyjádření -malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem a fixem -nauka o barvách -kompozice, kontrast a harmonie 	<p>Ú, PP, ŘP, PS, MoS, PÚ, R, SÚ</p> <p>V, E, PD se používají ve vztahu k námětu</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.7, 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, 3.1, 3.3, 3.4, 3.6</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí - Životní prostředí

			regionu a České republiky PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Role médií v moderních dějinách
--	--	--	---

Výtvarná výchova - 2. ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl - na konkrétních příkladech objasní zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. stol. do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace - samostatně experimentuje s vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - popíše subjektivní psychologický účinek barev, jejich symbolické významy - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se 	<ul style="list-style-type: none"> - světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů - vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti - chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru, celistvost a rozklad tvaru, vyjádření iluze prostoru, objemu pohybu - proměnlivost obrazu v čase, proměnlivost tvaru, princip náhody - relativita barevného vidění - osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, vznik a uplatnění symbolu - tvůrčí potenciál podvědomí, stopy člověka v krajině - požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy - rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - současné zobrazovací prostředky – počítačová grafika, animace, fotografie... - plošné a prostorové vyjádření - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem a fixem - nauka o barvách - kompozice, kontrast a harmonie 	<p>Ú, PP, ŘP, PS, MoS, PÚ, R, SÚ</p> <p>V, E, PD se používají ve vztahu k námětu</p>	<p>OVO: 1.4, 1.6, 1.8, 1.9, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 3.1, 3.2, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě <p>PT: Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí

<p>odhalit jejich kulturní a historické kontexty</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ - získává schopnost svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obratná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům 			<ul style="list-style-type: none"> - Životní prostředí regionu a České republiky PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Role médií v moderních dějinách
---	--	--	---

5. 15 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Umožňuje mu hudebně se projevit jak při individuálních, tak při skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě, tedy pronikat do její podstaty. Tento vyučovací předmět usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů, aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností a znalostí v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa. Vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura – Hudební obor*.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je povinně volitelný vyučovací předmět, který se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci v prvním a ve druhém ročníku (kvintě a sextě).

Ročník	1	2
Počet hodin	2	2

Obsah předmětu umožňuje konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí. Výuka hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy. Žáci si osvojují hudbu nejen při vyučování, ale i návštěvou koncertů, exkurzích, v mimoškolních aktivitách, učí se o svých zážitcích hovořit a vyjadřovat svoje pocity a dojmy ze znějící hudby. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k samostatnému učení, plánování, organizaci učení a pracovní činnosti.

Učíme žáky kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi.

Učíme je přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých a čerpat poučení z vlastních úspěchů i chyb.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učíme žáky uplatňovat při řešení problémů dříve získané vědomosti a dovednosti a využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice.

Vedeme je ke kritické interpretaci získaných poznatků, k nacházení argumentů a důkazů pro svá tvrzení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Podporujeme u žáků efektivní využívání moderních informačních technologií.

Učíme je prezentovat vhodným způsobem svou práci i sebe před známým i neznámým publikem.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky k tomu, aby si stanovovali cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.

Podporujeme u žáků aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů. Vedeme je k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku a odolávali společenským i mediálními tlakům.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky k tomu, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturu. Rozšiřujeme jejich poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, pomáháme jim je spoluvytvářet a chránit. Učíme je respektovat různorodost hodnot, postojů a schopností ostatních lidí.

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Vedeme je k zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání s ohledem na osobní předpoklady a možnosti. Snažíme se v žácích vzbudit aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost. Rozvíjíme u nich osobní i odborný potenciál a jeho využití v osobním i profesním životě žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

PRODUKCE

Očekávané výstupy

žák:

- 1.1 využívá svůj pěvecký potenciál při zpěvu, vede svůj hlas ke správné artikulaci, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě
- 1.2 využívá jednoduché hudební nástroje při individuálních i společných aktivitách
- 1.3 reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním i pohybovým dispozicím
- 1.4 orientuje se v zápise jednoduchých, popřípadě složitějších vokálních nebo instrumentálních písní a skladeb a na základě svých schopností tyto skladby realizuje

RECEPCE A REFLEXE

Očekávané výstupy

žák:

- 2.1 vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku
- 2.2 popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje
- 2.3 interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit
- 2.4 orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
- 2.5 odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích
- 2.6 uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání
- 2.7 uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout

- 2.8 upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat

UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák:

- 3.1 vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2 vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3 na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4 uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5 vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6 objasní podstatné rysy magického, mytického, universalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7 objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8 dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

Hudební výchova - kvinta a 1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transponuje melodie do své hlasové polohy - správně zachází se svým hlasem - snaží se o improvizaci v dur a moll tóninách - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - podle svých možností reprodukuje na nástroje hudební motivy nebo kratší skladby a hudební doprovody, využívá hud.nástroje k vyjádření svých vlastních představ a myšlenek - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná funkci stylů a žánrů v životě jedince i společnosti, význam hudby v kulturních tradicích národa, uvědomuje si hudební formu díla, rozpoznává výrazové prostředky 	<p>Vokální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký projev (zpěv melodicky složitějších písní) - hlasová hygiena - intonování melodií <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - instrumentální doprovody <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na hudbu - orientace v prostoru <p>Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry klasické i populární hudby - hudební divadlo a film 	<p>PP, Ú</p> <p>PP</p> <p>PP</p> <p>PP, Pís, T, SA-Ú</p>	<p>OVO: 1.1, 1.4, 3.1</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>OVO: 1.2, 1.4</p> <p>PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy</p> <p>OVO: 1.3, 3.4</p> <p>OVO: 2.1 – 2.8, 3.1 – 3.8 Projektový den – návštěva hudebního představení (opera nebo koncert)</p>

Hudební výchova - sexta a 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transponuje melodie do své hlasové polohy - správně zachází se svým hlasem - snaží se o improvizaci v dur a moll tóninách - zdokonaluje intonaci a rytmus - snaží se o vícehlasý zpěv <ul style="list-style-type: none"> - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - podle svých možností reprodukuje na nástroje hudební motivy nebo kratší skladby a hudební doprovody <ul style="list-style-type: none"> - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná funkci stylů a žánrů v životě jedince i společnosti, význam hudby v kulturních tradicích národa - vytváří hodnotící soudy, zabývá se významem a poselstvím díla 	<p>Vokální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký projev (zpěv melodicky složitějších písní) - hlasová hygiena - intonování melodií <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - instrumentální doprovody <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na hudbu - orientace v prostoru - tanec jako způsob komunikace - choreografie k písním <p>Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry klasické i populární hudby - hudební divadlo a film - world music - prolínání klasické, lidové a populární hudby 	<p>PP, Ú</p> <p>PP</p> <p>PP</p> <p>PP, Pís, T, SA-Ú</p>	<p>OVO: 1.1, 1.4</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>OVO: 1.2, 1.4</p> <p>PT: Mediální výchova - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy</p> <p>OVO: 1.3</p> <p>OVO: 2.1 - 2.8, 3.1 – 3.8</p> <p>Projektový den – návštěva hudebního představení (opera nebo koncert)</p>

5. 16 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj jedince. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání zábran, tvořivost, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného požitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a s ohledem na rozdílnou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tematických bloků, které se v jednotlivých ročnících opakují a postupně rozšiřují. Výuka probíhá odděleně, v rámci projektů školy může probíhat i koedukovaně.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2	2	2

Předmět je vyučován s dotací 2 hodin týdně. V prvním ročníku žáci absolvují týdenní projekt – lyžařský (snowboardový) kurz. V druhém, dle zájmu, týdenní cyklistický, či jinak zaměřený sportovní kurz (zde si dále osvojí základy netradičních sportů, dále základy sportovního lezení, orientačního běhu, plážového volejbalu apod.). Ve třetím týdenní vodácký kurz.

Výuka je organizována v hale školy, víceúčelovém hřišti u haly gymnázia, posilovně OA, městském bazénu, atletickém hřišti u městské haly, Smetanových sadech.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost a dovednosti
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních či duševních stavů
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve vnitřním řádu školy, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na tvorbě těchto pravidel
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svoji osoby a svoji školy na veřejnosti
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty, netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní jednání“, pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnosti žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- nabízíme žákům vhodné pozitivní hodnoty
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich příčinu
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti, respektujeme osobnost žáka a jeho práva

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, práci netrestáme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti, dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity
- 1.2. ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy
- 1.3. usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.4. vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.5. využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci
- 1.6. připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení
- 1.7. uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí
- 1.8. poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů
- 2.2. zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení
- 2.3. posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně
- 2.4. respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- 3.2. volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje
- 3.3. připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci
- 3.4. respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech
- 3.5. respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva

- 3.6. sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje změřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje
- 3.7. aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti

Tělesná výchova - první ročník a kvinta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší. ...) - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - dokáže sestavit tabuli rekordů - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl - odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy olympijské a neolympijské disciplíny - základní pravidla atletických soutěží - základy techniky jednotlivých disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok (daleký, vysoký), vrh koulí - základy evidence výkonů <p>MÍČOVÉ A DALŠÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy pro řízení a rozhodování - radost ze hry, požitek, spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO: 1.1., 1.2., 2.1., 2. 2.</p> <p>OVO: 1.2., 1.3. ,1.4., 2.2.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6, 2.3., 3.1.</p>

<p>kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru <ul style="list-style-type: none"> - používá aktivně osvojované pojmy - ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - ukáže využití gymnastických prvků při tvorbě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání 	<ul style="list-style-type: none"> - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce - herní činnosti jednotlivce - základní pravidla sportovních her - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - úprava různých sportovních povrchů - sportovní hry: basketbal, florbal, házená, fotbal, softbal, volejbal, ringo <p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a pomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina (dívky), kruhy, bradla - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pádová technika - úpolové hry prvního typu <p>PLAVÁNÍ (dle možnosti školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam plavání pro zdraví a regeneraci 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola znalostí pravidel - herní testy - výkon ve hře <ul style="list-style-type: none"> - kontrolní činnost - závody - bodování - praktické provedení <ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška 	<p>OVO: 1.2., 1.2., 1.5., 3.1., 3.2.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 2.2., 3.2.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 3.1., 3.2.</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - používá různé plavecké způsoby, startovní skok a obrátku - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření bruslí - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - předvede práci s hokejkou - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích. - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<ul style="list-style-type: none"> - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou BRUSLENÍ (dle možností školy) - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení - ošetření bruslí a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci. - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru - in – line LYŽOVÁNÍ (dle možností školy) - osvojení sportu na horách - ošetření lyží a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci - základní prvky při jízdě – přívrát, odvrát, oblouky - kročňý, v přívratu, carvingový - průpravné cviky - běh na lyžích – klasický i bruslení 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka - hodnocení - praktické předvedení 	<p>OVO: 1.1., 1.2., 2.1., 2.3.</p> <p>OVO: 1.4., 2.3., 3.4., 3.6.</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
---	---	--	--

Tělesná výchova - druhý ročník a sexta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší...) - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - dokáže sestavit tabuli rekordů - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl - odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy olympijské a neolympijské disciplíny - základní pravidla atletických soutěží - základy techniky jednotlivých disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok (daleký, vysoký), vrh koulí - základy evidence výkonů <p>MÍČOVÉ A DALŠÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy pro řízení a rozhodování - radost ze hry, požitek, spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - kontrola znalosti pravidel 	<p>OVO: 1.3., 1.4., 2.2.</p> <p>OVO: 1.1, 1.2., 1.3., 1.7., 2.2., 2.3., 3.3., 3.4.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 2.2., 2.3., 3.4.,</p>

<p>kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru 	<ul style="list-style-type: none"> - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce - herní činnosti jednotlivce - jednoduché kombinace a systémy - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - úprava různých sportovních povrchů - sportovní hry: basketbal, florbal, házená, fotbal, softbal, volejbal, ringo 	<ul style="list-style-type: none"> - herní testy - výkon ve hře 	3.5.
<ul style="list-style-type: none"> - používá aktivně osvojované pojmy - ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích - ukáže využití gymnastických prvků při tvorbě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a pomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina (dívky), kruhy, bradla - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení - jednoduché sestavy 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrolní činnost - závody - bodování - praktické provedení 	OVO: 1.1., 1.2., 1.5., 2.2., 2.3., 3.3., 3.4.
	<p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní a průpravné - pádová technika - úpolové hry druhého typu 		OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 2.4., 3.2., 3.4.

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání - používá různé plavecké způsoby, startovní skok a obrátku - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření bruslí - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - předvede práci s hokejkou - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<p>PLAVÁNÍ (dle možnosti školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam plavání pro zdraví a regeneraci - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou <p>BRUSLENÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení - ošetření bruslí a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru - in – line <p>LYŽOVÁNÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na horách - ošetření lyží a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci - základní prvky při jízdě – přívrat, odvrat, oblouky - kročňý, v přívratu, carvingový - průpravné cviky - běh na lyžích – klasické i bruslení 	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka - hodnocení - praktické předvedení 	<p>OVO: 1.1., 1.2., 2.3., 3.4.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 2.2., 3.3., 3.4., 3.5.</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
---	---	--	---

Tělesná výchova - třetí ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší. ...) - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - dokáže sestavit tabuli rekordů - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl - odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla atletických soutěží - základy techniky jednotlivých disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok (daleký, vysoký), vrh koulí, hod oštěpem - evidence a zpracování výkonů <p>MÍČOVÉ A DALŠÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy pro řízení a rozhodování - radost ze hry, požitek, spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO: 1.5., 1.6., 2.2., 2.3., 3.4., 3.5., 3.6.</p> <p>OVO:., 1.1, 1.2., 1.3., 1.7., 2.3., 2.4., 3.3., 3.5.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 2.2., 2.3., 3.4.,</p>

<p>kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru <ul style="list-style-type: none"> - používá aktivně osvojované pojmy - ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích - ukáže využití gymnastických prvků při tvorbě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat 	<ul style="list-style-type: none"> - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce - základní pravidla sportovních her - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - úprava různých sportovních povrchů - sportovní hry: basketbal, florbal, házená, fotbal, softbal, volejbal, vybíjená, ringo - kombinace, herní systémy <p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. - záchrana a pomoc - akrobacie, přeskoky hrazda, kladina (dívky), kruhy, bradla - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení - tvorba sestav <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pádová technika - základní a průpravné - vybrané techniky (judo, aikido, karate) 	<ul style="list-style-type: none"> - herní testy - výkon ve hře - rozhodování <ul style="list-style-type: none"> - kontrolní činnost - závody - bodování - praktické provedení 	<p>3.5.,3.6</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.5., 2.3., 3.5., 3.6., 3.7.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.6., 1.7., 2.3., 3.5., 3.6.</p>
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání - používá různé plavecké způsoby, startovní skok a obrátku - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření bruslí - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - předvede práci s hokejkou 	<p>PLAVÁNÍ (dle možnosti školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam plavání pro zdraví a regeneraci - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou <p>BRUSLENÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení - způsoby záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru - in – line 	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení 	<p>OVO: 1.1., 1.2., 2.2., 3.5.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 2.4., 3.5., 3.6.</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
---	--	--	--

Tělesná výchova – čtvrtý ročník a oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
ŽÁK <ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší. ...) - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - dokáže sestavit tabuli rekordů - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských 	ČLOVĚK A SPORT <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl - odmítání škodlivin ATLETIKA <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky jednotlivých disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok (daleký, vysoký), vrh koulí, hod oštěpem, diskem (dle možností) - evidence, zpracování a hodnocení výkonů - víceboj MÍČOVÉ A DALŠÍ HRY <ul style="list-style-type: none"> - základní principy pro řízení a rozhodování - obranné a útočné kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO: 1.6., 1.7., 1.8., 2.4., 3.6., 3.7.</p> <p>OVO: 1.5, 1.6., 1.7., 2.3., 2.4., 3.6., 3.7.</p> <p>OVO: 1.6., 1.7., 1.8., 2.3., 2.4., 3.5., 3.6., 3.7</p>

<p>kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru <p>- používá aktivně osvojované pojmy</p> <p>- ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích</p> <p>- ukáže využití gymnastických prvků při tvorbě krátké sestavy</p> <p>- provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem</p> <p>- rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat</p> <p>- zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání</p> <p>- používá různé plavecké způsoby, startovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - herní role a funkce - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - rozhodování, zápis - sportovní hry: basketbal, florbal, házená, fotbal, softbal, volejbal, ringo <p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a pomoc - akrobacie, přeskoky hrazda, kladina (dívky), kruhy, bradla - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení - tvorba vlastních sestav <p>PLAVÁNÍ (dle možnosti školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam plavání pro zdraví a regeneraci - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího 	<ul style="list-style-type: none"> - herní testy - výkon ve hře - rozhodování a zápis o utkání <p>- kontrolní činnost</p> <p>- závody - bodování</p> <p>- praktické provedení</p> <p>- plavecký test</p> <p>- zkouška</p>	<p>OVO: 1.2., 1.4., 1.5., 1.7., 1.8., 2.3., 2.4., 3.5., 3.6., 3.7.</p> <p>OVO: 1.1., 1.2., 1.6., 1.7., 1.8., 2.3., 2.4., 3.5., 3.6., 3.7</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> skok a obrátku - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření bruslí - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - předvede práci s hokejkou 	<ul style="list-style-type: none"> - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou BRUSLENÍ (dle možností školy) - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení - způsoby záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru - in – line 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázka – hodnocení - praktické předvedení 	<p>OVO: 1.1., 1.2., 1.7., 1.8., 2.3., 3.5., 3.6., 3.7.</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova (všechny tematické okruhy)</p>
--	--	--	--

5. 17 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Cílem výuky *Konverzace v anglickém jazyce* je rozvíjet u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa a k užívání jazyka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a vést studenty k práci s informačními a komunikačními technologiemi. Výuka budovaná na poznatkové i hodnotové bázi vytvořené předchozí výukou téhož jazyka v základní / střední škole je tedy zacílena na další:

- ◆ rozvoj komunikativní kompetence (především ústní)
- ◆ rozšíření celkového kulturního obzoru
- ◆ rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků
- ◆ rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků
- ◆ využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je určen pro studenty 4. ročníku čtyřletého gymnázia a je dotován 2 hodinami týdně. Výuka klade důraz na rozšíření komunikativních znalostí a dovedností pro uplatnění v následujícím studiu, v praxi, a u maturitní zkoušky a dále na využívání nejrůznějších informačních a komunikačních technologií ve výuce i při domácí přípravě.

Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, vzdělávacího oboru *Cizí jazyk* a vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie*. Cílem je dosažení výstupní úrovně B1-2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „ Student se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Umí přirozeným způsobem zahájit, udržovat a ukončit konverzaci a úspěšně střídá role posluchače a mluvčího. Je schopen zúčastnit se dlouhých rozhovorů, umí odůvodnit a obhájit své názory, vyjádřit své pocity v nejrůznější intenzitě. Student umí podrobně popsat mnoho témat z okruhu jeho zájmů, umí ústně shrnout vyslechnuté rozhovory a diskuse, umí převyprávět děj filmu či knihy. Umí logicky strukturovat běh myšlenek a vzájemně je propojovat. Student rozumí všemu, co mluvíci pronáší spisovnou formou jazyka, rozumí většině rozhlasových či televizních pořadů, pokud jsou ve spisovném jazyce. Student rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v novinových článcích, rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách a časopisech. Umí z kontextu odhadnout význam jemu neznámých slov, umí zjistit důležitá fakta a informace. Rozumí standardním úředním dopisům, v příběhu rozumí ději, který je jasně členěn a pozná nejdůležitější epizody a události. Student umí psát podrobné texty typu slohové práce na témata, která ho zajímají. Umí písemně shrnout informace z různých pramenů a médií, v textu je schopen vyzdvihnout důležité body.“

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím (dle možnosti)
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává referáty a mluvní projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace

- 1.2 rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- 1.3 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.4 identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.5 vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.6 odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.7 využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.8 čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.9 postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2 volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3 přednese souvislý projev na zadané téma
- 2.4 sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.5 podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6 logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.7 s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- 2.7 používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.9 využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2 adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- 3.3 reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.4 komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.5 při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1 ovládá, propojuje a aplikuje prostředky ICT

- 1.2 využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh
- 1.3 organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití
- 1.4 orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe

ZDROJE VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- 2.2 využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- 2.3 posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací
- 2.4 využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu
- 3.2 aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů

Konverzace v anglickém jazyce – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše dům/byt a jeho vybavení, vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými typy bydlení, jejich ne/výhody - vyjmenuje a popíše různé druhy sdělovacích a komunikačních prostředků, vysvětlí jejich funkci, výhody a nevýhody, zhodnotí jejich vliv na současný život - vypráví o svých zkušenostech se vzděláváním, popíše český, britský a americký školský systém, zhodnotí výhody a nevýhody jednotlivých systémů - popíše běžné nemoci a jejich příznaky, sdělí lékaři jaké má problémy a co/kde ho bolí, vypráví co dělá, aby se sám udržel v kondici - vyjmenuje nejrůznější druhy sportů, zařadí je dle různých kritérií, popíše běžné sporty, pojmenuje místa a předměty spojené se sportem, vypráví o oblíbených sportovcích - popisuje různé společenské problémy jako jsou drogy, zločin atd. - popíše životní styl svůj a svých kamarádů, vypráví o svých zálibách a každodenních činnostech, o rozdílech mezi generacemi - pojmenuje jednotlivé části oděvu a jejich části, popíše oblečení z hlediska barev, vzorů či materiálů, odůvodní výběr oblečení pro danou příležitost - vypráví o zajímavých místech a osobnostech ze svého bydliště a okolí, naplánuje program pro svého kamaráda - popisuje různé společenské problémy jako jsou drogy, zločin atd. 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bydlení - média a komunikační technologie - Austrálie a Nový Zéland - vzdělávání - USA - zdraví a fitness - sport - sociální problémy - životní styl mladých - naše město, region - móda a odívání 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace 	<p>Cizí jazyk OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>Informatika a informační a komunikační technologie OVO: 1.3, 1.4</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>OVO: 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>PT: Mediální výchova - Mediální produkty a jejich význam</p>

5. 18 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Cílem výuky *Konverzace v anglickém jazyce* je rozvíjet u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa a k užívání jazyka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a vést studenty k práci s informačními a komunikačními technologiemi. Výuka budovaná na poznatkové i hodnotové bázi vytvořené předchozí výukou téhož jazyka v základní / střední škole je tedy zacílena na další:

- ◆ rozvoj komunikativní kompetence (především ústní)
- ◆ rozšíření celkového kulturního obzoru
- ◆ rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků
- ◆ rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků
- ◆ využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je určen pro studenty 8. ročníku víceletého gymnázia a je dotován 2 hodinami týdně. Výuka klade důraz na rozšíření komunikativních znalostí a dovedností pro uplatnění v následujícím studiu, v praxi, a u maturitní zkoušky a dále na využívání nejrůznějších informačních a komunikačních technologií ve výuce i při domácí přípravě.

Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, vzdělávacího oboru *Cizí jazyk* a vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie*. Cílem je dosažení výstupní úrovně B2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „ Student se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Umí přirozeným způsobem zahájit, udržovat a ukončit konverzaci a úspěšně střídát role posluchače a mluvčího. Je schopen zúčastnit se dlouhých rozhovorů, umí odůvodnit a obhájit své názory, vyjádřit své pocity v nejrůznější intenzitě. Student umí podrobně popsat mnoho témat z okruhu jeho zájmů, umí ústně shrnout vyslechnuté rozhovory a diskuse, umí převyprávět děj filmu či knihy. Umí logicky strukturovat běh myšlenek a vzájemně je propojovat. Student rozumí všemu, co mluvíci pronáší spisovnou formou jazyka, rozumí většině rozhlasových či televizních pořadů, pokud jsou ve spisovném jazyce. Student rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v novinových článcích, rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách a časopisech. Umí z kontextu odhadnout význam jemu neznámých slov, umí zjistit důležitá fakta a informace. Rozumí standardním úředním dopisům, v příběhu rozumí ději, který je jasně členěn a pozná nejdůležitější epizody a události. Student umí psát podrobné texty typu slohové práce na témata, která ho zajímají. Umí písemně shrnout informace z různých pramenů a médií, v textu je schopen vyzdvihnout důležité body.“

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím (dle možnosti)
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává referáty a mluvní projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifik, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.1 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace
- 1.2 rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích

- 1.3 porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.4 identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.5 vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.6 odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.7 využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.8 čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.9 postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2 volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3 přednese souvislý projev na zadané téma
- 2.4 sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.5 podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6 logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.7 s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- 2.7 používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.9 využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2 adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- 3.3 reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.4 komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.5 při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oblasti Informatika a informační a komunikační technologie

DIGITÁLNÍ TECNOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák:

- 1.5 ovládá, propojuje a aplikuje prostředky ICT
- 1.6 využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh
- 1.7 organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití
- 1.8 orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe

ZDROJE VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

Žák:

- 2.1 využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- 2.2 využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- 2.3 posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací
- 2.4 využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- 3.1 zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu
- 3.2 aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů

Konverzace v anglickém jazyce - oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o svých zážitcích s cestováním a trávením prázdnin - popíše různé druhy dopravy a dopravních prostředků a vysvětlí jejich ne/výhody, řeší nejrůznější situace spojené s dopravou a cestováním - vypráví o tom, co dělá ve svém volném čase, co mu tyto aktivity přináší či berou - pojmenuje různé druhy obchodů a zboží, řeší situace spojené s nakupováním, reklamací - vypráví o svých zkušenostech s četbou, popíše britské a americké autory a jejich dílo - popisuje počasí v jednotlivých ročních obdobích, vypráví o aktivitách a svátcích spojených s jednotlivými obdobími - vypráví o životním prostředí a jeho ochraně, o ohrožených živočišných a jiných globálních problémech, popíše příčiny a důsledky, navrhne řešení - popisuje různé společenské problémy jako jsou drogy, zločin, násilí atd., popíše příčiny a důsledky, navrhne řešení - popíše běžné nemoci a jejich příznaky, sdělí lékaři jaké má problémy a co/kde ho bolí, vypráví co dělá, aby se sám udržel v kondici 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - svátky - příroda a životní prostředí - zvířata - věda a technika - VB a Londýn - cestování - oblékání a móda - Irsko - sociální problémy - literatura - Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace 	<p>Cizí jazyk</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediální produkty a jejich význam

5. 19 Jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Jazyková komunikace* nabízí žákům posledního ročníku víceletého i čtyřletého gymnázia shrnutí a rozvinutí některých témat z předmětu *Český jazyk a literatura*, zvláště z oblasti jazykové komunikace, a doplňuje jejich znalosti a dovednosti v oblasti projevů mluvených. Zvláštní význam je také věnován kultuře jazykových projevů. Vzhledem k menšímu počtu žáků je možné různé typy projevů procvičovat prakticky, což vede k rychlejšímu rozvoji jejich dovedností a k prohloubení znalostí a schopností práce s textem.

Výuka předmětu *Jazyková komunikace* upřednostňuje tvořivou práci s textem před výkladem a žáci se do tvorby hodin zapojují aktivněji než v běžných hodinách. Učitel vede žáky k prezentaci vlastních názorů, vzájemné toleranci v diskusi a kultivovanému projevu. Je zároveň pomocníkem při tvorbě žákovských textů. Do předmětu jsou integrována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*, *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*, *Multikulturní výchova* a *Mediální výchova*.

Výuka je realizována v budově školy, v kmenových třídách nebo odborných pracovnách.

Hodinová dotace: 1h týdně, třída se dělí na polovinu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě.
- Vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací, k jejich hodnocení z hlediska věrohodnosti, k jejich zpracování a využívání v dalším studiu, tvůrčích činnostech i v praktickém životě.
- Vede žáky k doplňování si vědomostí a jejich prohlubování v procesu vzdělávání, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými, k jejich systemizaci v oblasti jazyka i při studiu jiných oborů.
- Stanovením dlouhodobějších úkolů motivuje žáky k plánování, organizaci a hodnocení vlastní práce.
- V kontaktu se žáky se snaží vystupovat otevřeně, vstřícně a tolerantně a tím je učí toto chování nenásilně a přirozeně přejímat a uplatňovat tyto zásady v komunikaci s ostatními lidmi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k aplikaci jazykových a literárně teoretických poznatků při analýze a interpretaci vybraných textů a k vytváření vlastních projevů mluvených i psaných.
- Vede žáky k uplatňování fantazie, intuice a představivosti v tvůrčích činnostech (např. tvůrčí psaní).
- Motivuje žáky k zapojení do soutěží a olympiád z českého jazyka.
- Umožňuje žákům zapojovat se do dlouhodobějších projektů.
- Vede žáky k originálním metodám řešení problémů, k hlubšímu uvažování o problému a k vhodné argumentaci (řízená diskuse apod.).

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování vzhledem ke komunikativnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.
- Vede žáky k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, ve složitějších, nejasných nebo sporných sděleních správnému porozumění napomáhá.

- Vede žáky k tomu, aby naslouchali promluvám jiných lidí, snažili se jim porozumět, aby citlivě a tolerantně přistupovali k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v diskusi.
- Vede žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuse, uměli obhájit svůj názor a vhodně argumentovali v komunikaci s jinými lidmi.
- Vede žáky k veřejné prezentaci vlastní samostatné práce přiměřeným způsobem.
- Vede žáky k využívání komunikačních dovedností v dalším studiu i ve svém životě.
- Vede žáky k vhodnému vystupování na veřejnosti a k dodržování zásad komunikace.
- Vede žáky k efektivnímu využívání moderních informačních technologií.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Na základě práce s textem navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověku.
- Vede žáky k odhalování důsledků vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích.
- Vede žáky k reálnému posuzování vlastních možností a ke spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů.
- Vede žáky k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci.
- Vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k toleranci, vstřícnosti, otevřenosti a respektování přesvědčení druhých lidí při komunikaci.
- Vede žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.
- Vede žáky k vytváření a rozšiřování poznání etických, duchovních a kulturních hodnot a k jejich ochraně.
- Vede žáky k posuzování událostí a vývoje veřejného života a života ve svém okolí a k jednání k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Vede žáky k zodpovědnému a tvořivému plnění povinností, k vhodné obraně vlastních práv a práv jiných a k vystupování proti jejich potlačování.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál, rozpoznávali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Vede žáky k tomu, aby uplatňovali proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost.
- Vede žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl a dokončovali zahájené aktivity.
- Vede žáky k tomu, aby posuzovali a kriticky hodnotili rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti byli připraveni tato rizika nést.

Jazyková komunikace – 4. ročník a oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odlišuje různé variety národního jazyka vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. - Při analýze vybraných textů popíše základní rys češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence. - V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči. - V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči. - V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou o příručky řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu. - Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka. - Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího. - V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. - Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. 	<p>Úvod do studia Seznámení s úkoly a možnostmi práce</p> <p>Práce s prameny, infromatická výchova</p> <p>Základy rétoriky Pravidla komunikace, vztah mluvčí – posluchač (autor – adresát) Vztah mezi jazykovým vyjadřováním a myšlením Objektivní a subjektivní činitele Zásady působivé řeči</p> <p>Stavba textu Rozbor jazykových prostředků v souvislých textech Skladební a stylistické prostředky, ve výstavbě textu Hypersyntax Pravidla pravopisu</p> <p>Aplikace získaných poznatků ve vyjadřovací praxi žáků – domácí a školní projevy z různých stylových oblastí, projevy připravené i nepřipravené, písemné i mluvené a jejich rozbor z hlediska jazykové kultury a kultivovaného řečnického projevu</p> <p>Jazyková kultura Výklady a rozhovory o nové češtině Slovní zásoba a její změny Vývojové tendence současné spisovné češtiny</p>	<p>Metody práce: rozbor a charakteristika textů, jazykové hry, kritické čtení, kritické myšlení, řešení problémů, poslech, práce ve dvojicích, recitace, řečnický výstup, řízená diskuse, slohové cvičení, skupinová práce, tvůrčí psaní, výklad učitele, jazykové aktuality</p> <p>Hodnocení: hodnotí se především aktivita žáků při zpracování dílčích úkolů, jazyková úroveň projevů mluvených a psaných, praktické činnosti</p>	<p>Český jazyk a literatura, Základy společenských věd</p>

<ul style="list-style-type: none">- Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky.- Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera i publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.- Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou.- Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).			
---	--	--	--

6. 1 Pravidla hodnocení žáků

Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2 - chvalitebný - žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3 – dobrý - žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasně nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky;

4 – dostatečný - žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5 – nedostatečný - žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob;

3 - neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně vzdělávací činnost školy;

Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré;

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný;

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující.

Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové apod.) dle specifik jednotlivých předmětů;
- ústním zkoušením, které je prováděno před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní;
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 7 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru;
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.);

Učitel:

- opraví všechny písemné práce co nejdříve, nejdéle do 10 dnů od jejich napsání, a seznámí žáky s klasifikací, umožní jim do opravených prací nahlédnout;
- oznámí na začátku klasifikačního období v daném předmětu požadavky pro klasifikaci stupněm 1 – 5, které vycházejí z výše uvedených pravidel;
- oznámí na začátku každého klasifikačního období bodové rozmezí pro jednotlivé klasifikační stupně, pokud se rozhodl pro bodový systém schválený ředitelem školy;
- archivuje písemné práce po dobu školního roku;
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:
 - nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti, delší než jeden týden;
 - uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí;
- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky);
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní;
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlédne k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv;
- klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony;
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka.

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb. – žák neprospěl nejvýše ze 2 předmětů.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- d) Má-li žák v daném předmětu absenci vyšší než 25% nebo nemá splněny předem oznámené požadavky (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové a jiné úkoly), může příslušný vyučující navrhnout doplňující zkoušku.

- Učitel se rozhodne provést přezkoušení sám. Termín zkoušky oznámí řediteli školy a přezkoušení provede před kolektivem třídy. Ředitel školy může jmenovat druhého člena komise.
- Učitel se rozhodne pro dvoučlennou komisi. Termín zkoušky oznámí řediteli školy a přezkoušení provede před kolektivem třídy. Ředitel školy jmenuje druhého člena komise a může jmenovat i třetího člena komise.
- Učitel se rozhodne pro tříčlennou komisi. Termín zkoušky oznámí řediteli školy a přezkoušení provede mimo kolektiv třídy. Ředitel školy jmenuje členy komise.

O výsledku doplňující zkoušky pořizuje vyučující záznam, který archivuje třídní učitel. Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) a c) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

6. 2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti Spolku přátel školy, některé v dvouletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů. Sumarizace je prováděna pravidelně v dvouletých intervalech, jak stanovuje vyhláška MŠMT. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách. Kriteria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě školy. Poté jsou uvedena na internetových stránkách školy – www.ghorice.cz. Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého dvouletého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
<ul style="list-style-type: none"> - ověřit funkčnost základního vybavení školy - prostorové podmínky pro výuku - funkčnost sociálního zázemí - podmínky stravování 	<p>Dotazníkové šetření pro učitele, žáky a rodiče – organizuje vedení školy</p> <p>Rozbor a plán pro další období provádí vedení školy – písemná zpráva po projednání v pedagogické radě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prověřit ekonomické podmínky školy - nakládání s rozpočtem, investiční výdaje, další výdaje, příjmy - priority pro další období - porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy - rozebrat přínos realizovaných projektů 	<p>Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě</p> <p>Přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé – písemná zpráva předaná vedení školy, souhrn rozebere vedení školy v pedagogické radě</p> <p>Priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ověřit materiálové vybavení školy - vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami - vybavení školy výpočetní technikou - vybavení sportovním náradím a náčiním - analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů 	<p>Interní dotazníkové šetření pro předmětové komise – výsledky předkládají předsedové předmětových komisí vedení školy</p> <p>Výsledky dotazníkového šetření jsou porovnány se zprávou vedení školy o nakládání s rozpočtem</p> <p>Priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem 	<p>Analýza přihlášek ke studiu a statistik zřizovatele – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě</p> <p>Analýza vstupních testů – provedou třídní učitelé, vedoucí učitelé předmětů a závěry projednají předmětové komise</p>

Průběh vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
- analyzovat studijní plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům studentů	Analýza učebního plánu – dotazníkové šetření pro učitele, žáky, rodiče a absolventy Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy Úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období jsou stanoveny po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě
- analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky	Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy Hospitační činnost provádí vedení školy průběžně, každý je hospitován aspoň jedenkrát za evaluační období, začínající učitelé vícekrát Dotazník pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy a opatření pro další období jsou přijata po projednání v pedagogické radě
- analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	Rozbor hospitační činnosti Rozbor hodnocení jednotlivých učitelů vedením školy Pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli – diskuse
- rozebrat a posoudit organizaci školního roku včetně sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti	Dotazník pro žáky a absolventy Rozbor zařazených mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos Mimorozvrhové akce žáků jsou stanoveny na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě školy Priority pro sestavování rozvrhu v dalším období jsou stanoveny po projednání výsledků dotazníkového šetření v pedagogické radě

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
- analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi	Rozbor výročních zpráv o činnosti SPG – provede vedení školy – písemná zpráva Rozbor zápisů třídních schůzek a způsobů řešení připomínek pro třídní učitele – provedou třídní učitelé – písemná zpráva Rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi – provede vedení školy – písemná zpráva

Výsledky vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
- posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	Rozbor výsledků maturitních zkoušek – provedou třídní profesori maturitních ročníků – souhrnná zpráva a předsedové PK – souhrnná zpráva Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na VŠ – provedou třídní profesori a výchovný poradce – souhrnná zpráva Rozbor výsledků testování třetích ročníků – provedou třídní učitelé, vedoucí předmětů a projednají předmětové komise Je projednáno v pedagogické radě
- posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků	Rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK Shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a jsou přijata opatření pro další období

Řízení školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
- analyzovat personální situaci ve škole	Rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s učiteli Po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro zapracování výhledu na příští období další období

Výsledky práce školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
- posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období	Porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností Rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období
- posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy	Rozbor provede vedení školy – písemná zpráva

7. Přehled zkratk použitých v ŠVP

Názvy vyučovacích předmětů:

Aj	anglický jazyk
AjK	anglická konverzace
Bi	biologie
Cj	cizí jazyk
Čj	český jazyk a literatura
D	dějepis
F	fyzika
HV	hudební výchova
Ch	chemie
Inf	informatika a výpočetní technika
M	matematika
Nj	německý jazyk
Rj	ruský jazyk
TV	tělesná výchova
VV	výtvarná výchova
Z	zeměpis
ZSV	základy společenských věd

Nástroje, hodnocení:

B	beseda
DC	doplňovací cvičení
DF	dokumentární film
Di	diktát
E	exkurze
F	film
FO	frontální opakování
JC	jazykové cvičení
Jh	jazykové hry
KČ	kritické čtení
KM	kritické myšlení
KMD	klub mladého diváka
Lab	laboratorní práce
Mcv	mluvní cvičení
MoS	modelová situace
PD	popis s demonstrací
Pě	pětiminutovky
Pf	portfolio
Pís	písemná práce
PL	práce s literaturou
Po	poslech
Pok	pokus
PP	praktické provedení
Prez	prezentace
Pro	projekt
PS	práce ve skupinách
PTe	práce s textem
PÚ	problémové úlohy
Pv2	práce ve dvojicích

R	referát
Rc	recitace
ŘR	řízený rozhovor
ŘV	řečnický výstup
SA-Ú	sluchová analýza
SP	samostatná práce
SÚ	slohový útvar
T	test
Tcv	cvičení v terénu
TP	tvůrčí psaní
Ú	ústní zkoušení
V	vyprávění
VU	výklad učitele

Jiné použité zkratky:

MPV	mezipředmětové vztahy
OVO	očekávané výstupy vzdělávacího oboru
PT	průřezové téma
RUP	rámcový učební plán
RVP	rámcový vzdělávací program
ŘŠ	ředitel školy
ŠUP	školní učební plán
ŠVP	školní vzdělávací program

8. 1 Aplikovaná výpočetní technika - volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Aplikovaná výpočetní technika* je zaměřen výhradně na zpracování digitálního zvukového a obrazového záznamu. Studenti by se v něm měli naučit ovládat digitální kameru a záznam zpracovat ve střihovém softwaru. Seminář si ale klade vyšší cíl, studenti by měli vytvořit vlastní krátkometrážní film. Od vlastního námětu, scénáře, technického scénáře (případně dekupáže) by měli samostatně a i ve skupinách natočit materiál, který sestříhají a opatří postsynchrony.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Aplikace výpočetní techniky je jednoletým volitelným předmětem pro studenty septimy a odpovídajícího ročníku čtyřletého gymnázia (3. ročník). Vyučuje se v následující časové dotaci:

Ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
Počet hodin	0	0	2	0

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci jsou zodpovědní za své učení, své učení si sami organizují a plánují
- žáci si sami organizují svůj učební proces
- využívají různé strategie učení
- žáci vyhledávají informace v různých informačních zdrojích, kriticky přistupují ke zdrojům informací
- žáci sami vytvářejí a uspořádávají dokumentaci
- žáci jsou schopni porozumět grafům, tabulkám a diagramům
- žáci jsou schopni propojovat znalosti z různých oborů
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímají ocenění, kritiku a rady ze strany druhých
- čerpají poučení z chyb svých i z chyb druhých pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni vytyčit si cíle, navrhovat a vytvářet projekty
- identifikují členy problémové situace a složky problému, jejich vzájemné vztahy
- žáci jsou schopni analyzovat problémy, rozhodnou, které proměnné/faktory jsou důležité
- rozpoznají příčiny jevu a jeho důsledek, příčinné vztahy mezi jevy
- rozpoznají, které informace jsou důležité k vymezení problému či k jeho řešení
- schematicky vyjádří strukturu problému
- formulují na základě dostupných informací hypotézy, rozhodují o jejich verifikovatelnosti
- hledají možné klady a zápory různých variant řešení
- při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, užívají logické a kombinatorické myšlení
- žáci se učí konzultovat s odborníky
- žáci se pokoušejí nalézat nová a netradiční řešení problémů
- dokážou být flexibilní při rychlých změnách
- vyhodnocují experiment z hlediska jeho průběhu
- vyvozují obecnější závěry ze získaných poznatků
- navrhnou aplikaci výsledných řešení v konkrétních situacích

- zdůvodňují a obhajují srozumitelně svá řešení

Kompetence komunikativní

- svoji schopnost mluvit na veřejnosti dokazují během presentace samostatných prací, výkladu referátů, předkládání výsledků svých projektů a to jak před známým, tak i neznámým publikem
- žáci umí naslouchat projevům ostatních
- všímají si i neverbálních signálů
- při svém projevu vysílají zpětné signály
- umí svůj projev dle potřeby opakovat, shrnout
- volí vhodné prostředky komunikace podle toho, s kým komunikují a čeho chtějí dosáhnout
- volí optimální jazykové prostředky
- rozliší, kdy a jak použít odborný jazyk, dokážou používat odbornou terminologii, ale také alternativně vysvětlit odborný pojem
- efektivně využívají moderní informační technologie, jsou si vědomi možných rizik
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- v nejasných nebo sporných situacích pomáhají dosáhnout porozumění
- polemizují s názory, ne s osobami jejich autorů, nezesměšňují je, nezlehčují
- názory vyvrací pomocí věcných argumentů
- vyhýbají se paušálním soudům a předsudkům
- zvládají své vlastní emoce, ohradí se proti agresivnímu jednání druhých
- řídí či moderují diskusi
- vyjadřují se jako „já“ případně „my“ (pokud se jedná o týmovou práci)

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocují úspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikují, co jim jde dobře a kde musí kompenzovat své nedostatky
- identifikují příčiny úspěchu i neúspěchu
- při plánování cíle a cesty staví na svých silných stránkách
- posuzují a korigují své plány vzhledem k vnějším i vnitřním podmínkám
- pokládají konkrétní otázky, aby zjistili názory druhých na svůj plán
- volí úkoly, při nichž rozvíjí i své „slabší“ schopnosti a dovednosti
- cíleně vyhledávají možnost uplatnit se při práci v týmu i samostatně
- jsou ochotni respektovat ostatní
- v rámci práce ve skupině jsou schopni přejímat zodpovědnost
- umí vyrovnávat případné konflikty ve skupině
- umí se poradit s lidmi ve svém okolí
- účastní se diskusí a umí vyjádřit vlastní názor
- dodržují dojednané úmluvy
- žáci jsou ochotni přijmout různé role ve skupině
- stanovují si dlouhodobé cíle s ohledem na své zájmy, předpoklady a hodnotovou orientaci
- přizpůsobují se měnícím se životním a pracovním podmínkám
- všímají si nových vztahů ve skupině a podle toho jednají
- nesoutěží s členy týmu, oceňují dobré výkony kolegů ve skupině
- předvídají, jak by jejich aktivity mohly ohrozit jejich zdraví i zdraví druhých, snaží se takovým situacím vyhýbat
- rozhodují se samostatně
- umí stát za svým rozhodnutím, podle možností své rozhodnutí podrobují další kontrole
- pokud to uznají, umí změnit svá rozhodnutí
- jsou ostražití a skeptičtí vůči davovým náladám

Kompetence občanské

- žáci jsou si vědomi možností využití i zneužití přírodních poznatků

- žáci se chovají jako zodpovědné osoby
- žáci si uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace, odmítají xenofobii nebo rasistické názory
- informovaně zvažují vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými
- upřednostňují ve svém životě takové činnosti a materiální vybavení, které nezpůsobují nebo nezvyšují environmentální a kulturní škody
- ve svém i cizím myšlení odhalují předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- své argumenty předkládají srozumitelně i pro neinformované
- analyzují situace a posuzují potřebu a vhodnost pomoci

Kompetence k podnikavosti

- pojmenují, jakými disponují schopnostmi, znalostmi a dovednostmi
- vystihnou, jaké schopnosti či dovednosti jsou potřebné k úspěšnému zvládnutí určitých profesí
- při rozhodování o své profesi uvažují o své práci v dlouhodobějším horizontu
- stanovují si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné
- umí k dosažení cíle hledat různé cesty
- nespokojují se pouze s přesně zadaným úkolem, ale také uvažují, jak by se daný úkol nechal splnit efektivněji
- umí se pro práci a řešení problémů dostatečně motivovat
- podle povahy úkolu dokážou rozhodnout, kdy stačí na úkol sami, kdy se mají obrátit na pomoc někoho jiného
- dokážou myslet projektově, hlavně plánovat, určit priority, volit vhodné strategie, vytyčit postupové cíle a vyhodnocovat jejich dosažení

Aplikovaná výpočetní technika (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Aplikace výpočetní techniky Digitální video Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje a prezentuje audio a videosekvence - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci se zvukem a obrazem - ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - ovládá práci s digitální kamerou a střihovým programem - zná pravidla napsání scénáře a technického scénáře 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s digitální kamerou - práce ve střihovém programu - editace zvukového záznamu - hodnocení ostatních prací - napsat vlastní scénář - samostatně - ze scénáře vyrobit technický scénář - práce ve skupinách - projekt - z technického scénáře rozdělit úlohy kameramana, režiséra, herců, střihu - samostatně zhotovit videozáznam na dané téma a sestříhat a vytvořit film ve střihovém softwaru - při střihu filmu používat dostupné efekty, titulky, ozvučit film, nahrávat a upravovat postsynchrony - vytvářet menu a film ve formátu, určeném k distribuci 	<p>SP, PP, Pro, PS</p>	<p>Mediální výchova, Využití digitálních technologií</p>

8.2 Biologie volitelná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Biologie volitelná je jedním z předmětů vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Zahrnuje okruhy problémů spojené se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, dává studentům možnost uplatnit získané znalosti a dovednosti v běžném životě. Studenti poznávají přírodu jako fungující systém s řadou zákonitostí, příčinných souvislostí, řetězců příčin a důsledků. Studenti vidí, jak jsou jednotlivé součásti v přírodě propojeny, vzájemně na sebe působí a ovlivňují se. Žáci by měli pochopit, že je nutné udržovat celý systém v určité rovnováze, nenarušovat fungující vztahy a regulační mechanismy činnosti člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Biologie volitelná je volitelným předmětem pro studenty čtvrtého ročníku (oktávy). Výuka se realizuje v odborné učebně vybavené dataprojektorem a PC připojeným na internet.

Vyučovací předmět připravuje žáky na maturitní zkoušku a přijímací pohovory na vysoké školy. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím se propojuje s ostatními přírodovědnými předměty a hlavně navazuje na výuku *Biologie* v předcházejících ročnících. Toto učivo shrnuje a prohlubuje.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování učení a pracovní činnosti a jejich využití pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vede žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení k získání a zpracování poznatků a informací, učí hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení
- učí kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- učí kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- učí rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- podporuje vytváření hypotézy, navrhování postupných kroků, zvažování různých postupů při řešení problému
- učí uplatňování vhodných metod a dříve získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- učí kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- vede k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vede k používání odborného jazyka
- využívá moderní informační technologie
- učí vhodným způsobem žáky prezentovat svou práci i sám sebe
- učí správné interpretaci a argumentaci

Kompetence sociální a personální

- učí žáky reálně posuzovat své možnosti, stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti
- učí korigovat své jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podporuje aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá a učí k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vede k odpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- učí rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- učí uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedocházelo k ohrožování a poškozování přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností, učí hájit svá práva i práva jiných
- učí chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, učí poskytnout pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti

- vede k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucímu profesnímu zaměření
- podporuje rozvíjení osobního i odborného potenciálu žáků
- podporuje iniciativu, tvořivost a aktivní přístup žáků
- učí kriticky posuzovat a hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a učí v případě nezbytnosti připravenosti tato rizika nést

Biologie volitelná

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky - popíše základní rozdíly ve stavbě, funkcích a způsobu výživy buněk rostlinných, živočišných a buněk hub - vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v cytoplasmě a v organelách konkrétních typů buněk - pomocí schémat popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí - zhodnotí význam pohlavního a nepohlavního rozmnožování, porovná výhody a nevýhody - zná hypotézy o vzniku života a vývoji živých organismů - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy, vysvětlí průběh jejich životního cyklu - zná běžná virová onemocnění - charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů, popíše stavbu buňky - zná příklady bakteriálních onemocnění, využití bakterií člověkem - charakterizuje typy pletiv, vysvětlí význam jednotlivých typů - podle obrázků popíše typickou stavbu vegetativních i generativních orgánů rostlin a jejich přeměn, vysvětlí jejich funkci 	<p>Obecná biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - živé organismy, buněčná stavba, chemické složení živých soustav - metabolismus organismů - rozmnožování organismů - vznik a vývoj života <p>Viry a prokaryota</p> <ul style="list-style-type: none"> - nebuněčné organismy - bakterie - sinice <p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin - fyziologie rostlin 	<p>ŘR, PÚ, Prez, Pte, SP, T</p>	<p>PT: Environmentální výchova – Problematika vztahů organismů a prostředí</p>

<p>biotické faktory prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">- charakterizuje znaky populace a faktory ovlivňující její početnost- charakterizuje vzájemné vztahy mezi populacemi- charakterizuje společenstvo na novém stanovišti- charakterizuje jednotlivé typy přírodních i umělých ekosystémů- uvede příklady potravních řetězců a sítí- vysvětlí jak probíhá koloběh látek a tok energie- vysvětlí pojmy globální změny, globální problémy a globální řešení- zhodnotí důsledky snižování biodiverzity- charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR a ve světě	<h2>Ekologie</h2> <ul style="list-style-type: none">- organismy a prostředí- ekologie populací, společenstev a ekosystémů- biosféra a člověk- ochrana životního prostředí		
---	--	--	--

8.3 Dějepis volitelný

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis volitelný* na vyšším gymnáziu shrnuje poznatky o vývoji činností a myšlení člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je dosažení vyššího stupně historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, jevů a vztahů mezi nimi, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. V tomto kontextu se jedná především o dějiny pravěku, středověku a novověku i doby nejnovější. Důležité je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují studentům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Studenti jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Tento vyučovací předmět svým shrnujícím charakterem připravuje studenty k maturitní zkoušce či k přijímacím zkouškám z dějepisu na vysokých školách. Nematurantům upevňuje a zpřehledňuje učivo dějepisu za předešlé tři roky a rozšiřuje historické poznání ve smyslu pomocných věd historických a dějin historiografie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis volitelný je volitelným předmětem ve čtvrtém ročníku vyššího gymnázia (jak čtyřletého, tak i osmiletého studia) a v podobě dvouhodinového semináře týdně navazuje na předešlou výuku předmětu dějepis svými shrnujícími, syntetizujícími a doplňujícími prvky.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	0	0	0	2

Výuka překračuje rámec jediného předmětu, dotýká se vlastně všech předmětů, protože se zabývá vývojem jakéhokoliv konání člověka. K preferovaným organizačním formám výuky patří prezentace a praktická cvičení ve škole. Výuka dějin by měla výrazně podporovat i používání výpočetní techniky s připojením k internetu a práci s regionálními časopisy a sborníky.

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.*

Výuka probíhá dvě hodiny týdně (většinou v učebně nebo i v terénu či v městském muzeu).

Program učiva je sestaven tak, aby mohl být variován s ohledem na složení skupiny žáků, jejich cíle, zájmy a schopnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Podporuje rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie svého města, regionu, vlasti, a v důsledku i Evropy a světa.
- Učí studenty různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- Učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, z historických pramenů a na internetu.
- Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učí studenty správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- Učí studenty rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- Učí studenty při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učí studenty základům logického vyvozování a předvídaní důsledků z analýzy historických faktů.
- Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Učí studenty vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problémů.
- Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- Vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění a prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
- Klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.
- Vede studenty k tomu, aby s porozuměním používali odborného jazyka.
- Vede studenty k porozumění sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci atd.
- Ve výuce podporuje používání cizích jazyků a moderních informačních technologií.
- Vede studenty k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Přípravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Vede žáky ke vhodnému vystupování na veřejnosti.
- Jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty, veřejně prezentuje své (např. regionální historické) výzkumy.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- Vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Na základě práce s historickými texty navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka v dějinách i dnes.
- Učí studenty stanovit si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
- Učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- Učí studenty pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Učí studenty odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho korigovat.
- Vede studenty k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.

- Učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.
- Vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě znalostí a vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálním tlakům, které se někdy pokoušejí historii zkreslovat či účelově vykládat.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- Vede studenty k poznání možností praktického využití znalostí z historie (včetně regionální) pro život v současném světě.
- Vede studenty k posuzování událostí a vývoje veřejného života, ke sledování, co se děje v jejich bydlišti a okolí, učí je zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Učí studenty informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě.
- Učí studenty promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování.
- Vede studenty k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Učí studenty uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, vede je k takovému rozhodování a jednání, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturní a materiální výtvořiny minulosti, ale aby je sami aktivně chránili.
- Vytváří a upevňuje v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím, vede je ke spoluvytváření tohoto bohatství.
- Jde příkladem v plnění svých povinností.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě, ve škole i mimo školu vzhledem ke studentům, rodičům i spolupracovníkům.

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- Vede studenty k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Vede studenty k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály atd., podporuje používání cizích jazyků.
- Vede studenty k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.
- Seznamuje studenty se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování.
- Učí studenty usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.
- Učí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- Prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oborech dějepis, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Dějepis volitelný

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje předmět historie a její specifika jako vědy - orientuje se v dějepisné mapě - vyhledává informace a historické prameny, umí je rozlišit a využívat (knihovny, muzea, archívy) - dokáže se rychle orientovat v celém historickém vývoji - rozliší a seřadí vývojové typy člověka - popíše způsob obživy a pravěké nástroje a vysvětlí neolitickou revoluci - popíše rodovou společnost, vznik náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve a které začali užívat nejdříve kovy, uvede důsledky užívání kovů - uvede některá archeologická naleziště u nás – případně se zúčastní exkurze - přehledně shrne celý pravěk a vytyčí základní objevy a postupy, které posunuly lidskou společnost dále - vysvětlí důvod a místo vzniku prvních států - mapa - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu v oblasti materiální i duchovní kultury - popíše způsob života ve staroorientálním a antickém státě - uvede přírodní podmínky významné pro vznik antických států, zdůvodní řeckou kolonizaci a její důsledky - rozliší spartské a athénské zřízení (aristokratická a demokratická vláda), zná výsledky řecko – perských válek a dalších válek v Řecku, doloží 	<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití <p>Zopakování všech okruhů k maturitě</p> <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) - doba bronzová - doba železná - stěhování národů a barbarská Evropa v době římské <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Fénicie, Izrael, Persie, říše Chetitů, Indie, Čína) - počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací, Židé a judaismus - antické Řecko (období, kultura, demokracie – odkaz dnešku) 	<p>ŘR, PP, Pv2, PS, VU, R</p> <p>ŘR, B, T, Ú, PÚ, PP, V Pv2, PS, E, R</p> <p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, DC, DF</p>	<p>MPV: D, Z PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MPV: D, F, Bi</p>

<p>a jeho projevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - objasní pojem: absolutní monarchie, stavovská monarchie, parlamentarismus v Anglii - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam díla - vysvětlí pojem osvícenství a absolutní a konstituční monarchie - zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy, uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - aplikuje poznatky o osvíceném absolutismu a zhodnotí význam uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí důsledky reforem - popíše boj za nezávislost (USA) a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád, stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů, porovnává utváření dalších novodobých národních společností (hlavně slovenské, německé a italské) 	<ul style="list-style-type: none"> - počátky česko – uherského soustátí, postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí - zámořské plavby - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - absolutismus, stavovství a parlamentarismus - barokní kultura, politika, náboženství <p>Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvícenství - osvícenský absolutismus v Evropě a v rakouské monarchii - velká revoluce – francouzská revoluce 1789 – 1799, vznik USA, rok 1848 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF,</p>	
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek, provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí vzestup jednotlivých velmocí (GB, USA, Francie) a jejich imperiální politiku, nástup Ruska mezi velmoci - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa - zhodnotí vzájemné střetávání velmocí, porovná diplomatické a vojenské úsilí a vznik bloků před 1. světovou válkou - porovná změny v životním stylu, změny technické a sociální na přelomu století - zhodnotí kvalitativní i kvantitativní nárůst vzdělanosti a umění přelomu 19. a 20. století - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - vysvětlí příčiny revoluce v Rusku, bolševickou ideologii - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické směry v ČSR, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - vysvětlí nárůst poválečné revoluční vlny, objasní vznik a cíle fašistického hnutí - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize, porovná různé cesty řešení krize (USA, německý fašismus, vlády Lidové fronty atd.) - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, 	<p>velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - proměny životního stylu, vzdělanost a umění přelomu 19. a 20. století <p>Moderní doba I – situace v letech 1914 - 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a 	<p>FO</p>	<p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Enviromentální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>MPV: D. ZSV</p>
---	--	-----------	--

<p>rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede sled hlavních válečných událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky 2. světové války - popíše život v protektorátě, zhodnotí organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků a letců - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - objasní komunistický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - zdokumentuje a porovná vnitřní situaci Maďarska v roce 1956 a Československa v roce 1968 - porovnává konflikty ve světě po 2. světové válce (např. Blízký východ), přiblíží vznik státu Izrael s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - přiblíží pád komunistických režimů - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - zachytí proces evropské integrace a jeho význam - posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, televizi atd. a vyhledává informace o globálních problémech moderní společnosti - chápe, co jsou to pomocné vědy historické, jaký mají obecně pro historika význam - zná praktickou paleografii, dokáže číst různé typy českých starých textů, zná zkratky atd. 	<p>technika jako prostředek vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj</p> <p>Moderní doba II. – soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky, sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti <p>Pomocné vědy historické</p> <ul style="list-style-type: none"> - paleografie - diplomatika - kodikologie, 	<p>DF, PP, Prez, PS, PTe, R, SP, T, Pís, Ú, VU,</p> <p>DF, VU, PL, PP, Prez, PS, PTe, Pv2, R, SP, T, Pís, Ú</p>	<p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií - Role médií v moderních dějinách <p>MPV: D, ZSV, Čj, Cj, Ch,</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - správně přečte římskými číslicemi napsané letopočty - zná některé středověké instituce, které produkovaly úřední dokumenty - pozná základní úřední dokumenty (úřední knihy) v minulosti jako např. desky zemské, městské knihy, urbáře, gruntovní knihy, matriky, berní rulu a různé katastry atd. - zná, kde se používaly nápisy, přečte letopočet zašifrovaný v textu na podstavci sochy - zná různé typy kalendářů, ví, co jsou pevné a pohyblivé svátky, jak se odvozují, jak se dle nich datovaly listiny ve středověku i novověku - zná zákonitosti vytváření erbů, barvy, kovy a jejich kombinace atd. - zná funkce pečeti - umí převést na metrickou soustavu základní měrné jednotky v minulosti - vyzná se v historických mapách - zná základní archeologické metody - zná v základních rysech Kosmovu kroniku, pozná veršovanou Dalimilovu kroniku, zná kronikáře doby Karla IV i Vita Caroli, husitské kronikáře (Vavřince z Březové), humanistické, barokní, Palackého, pozitivisty, Gollovu školu 	<ul style="list-style-type: none"> - epigrafika - chronologie, - heraldika, genealogie, sfragistika - faleristika, vexilologie - historická metrologie - historická geografie - archeologie <u>Dějiny historiografie</u> Vývoj českého dějepisectví od raného středověku (Kosmova kronika), přes Dalomilovu kroniku, kronikáře doby Karla IV., kronikáře doby husitské, humanistické kronikáře, barokní, romantické historiky až po pozitivismus a současnost. 		<p>F</p>
---	--	--	----------

8.4 Diferenciální a integrální počet – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět *Diferenciální a integrální počet* nabízí studentům základy infinitezimálního počtu, tj. úvod do matematické analýzy. Metody matematické analýzy umožňují řešení a přesný popis řady složitějších jevů, které není možno popsat metodami elementární matematiky. Znalosti diferenciálního a integrálního počtu jsou nezbytné nejen při studiu fyziky a všech technických oborů, ale i chemie, biologie a lékařství a všech oborů matematického modelování.

Infinitezimální počet rozvíjí nejen práci s reálnými čísly, výrazy, rovnicemi a nerovnicemi, ale především tvoří nadstavbu učiva o funkcích. Proto je zároveň velmi vhodný pro přípravu k maturitě a přijímacím zkouškám na vysoké školy technického, přírodovědného a ekonomického směru a také k dalšímu studiu matematiky na podobných typech škol. Význam diferenciálního a integrálního počtu je zohledněn i jeho zařazením do profilové maturity z matematiky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Diferenciální a integrální počet je volitelným předmětem ve čtvrtém ročníku vyššího gymnázia (jak čtyřletého, tak i osmiletého studia) a s časovou dotací dvě hodiny týdně rozšiřuje výuku předmětu matematika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům

- vyzkoušet různé metody a formy činností
- procvičit získané vědomosti při řešení dostatečného množství příkladů
- využívat efektivně různých strategií učení k získávání a zpracování nových poznatků a strategií
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovávat informace a využívat je při studiu a praxi
- hodnotit pokroky dosažené při učení a práci
- přijímat kritiku ze strany druhých a poučit se z chyb
- hledat příčinu vzniku logické chyby v postupu řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, analyzovat ho podle svých možností
- vytvářet hypotézy, navrhovat postupné kroky, zvažovat různé postupy řešení
- při řešení problémů používat již dříve získané metody, vědomosti a dovednosti
- využívat vlastní tvořivé myšlení a intuici
- nahlížet na problémy z různých stran
- zvažovat klady a zápory různých variant řešení, posuzovat případná rizika a důsledky jednotlivých řešení
- hledat úplná řešení
- řešit dostatečné množství úloh, které mají praktické využití a vztah k reálnému světu
- provádět algoritmizace problémů

Kompetence komunikativní

Učitel umožňuje žákům

- efektivně využívat dostupné prostředky komunikace

- používat prostředky verbální i nonverbální komunikace
- symbolicky a graficky vyjadřovat informace různého typu
- používat s porozuměním jazyk matematiky a matematickou symboliku
- efektivně využívat moderní informační technologie
- prezentovat přiměřeným způsobem výsledky své práce před známým i neznámým publikem
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- komentovat svůj postup při řešení příkladu
- jasně formulovat závěry při řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům

- posuzovat reálně své duševní i fyzické možnosti
- učit se schopnosti sebereflexe
- stanovovat si vlastní cíle a priority
- odhadovat důsledky vlastního jednání
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k utváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat různým tlakům medií a společnosti
- zeptat se na nejasnosti či problém

Kompetence občanské

Učitel umožňuje žákům

- zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy společnosti
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje žákům

- rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření s ohledem na své potřeby a osobní předpoklady
- rozvíjet osobní i odborný potenciál
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat možná rizika a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru

Diferenciální a integrální počet (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí graf a určí vlastnosti všech základních funkcí - počítá vlastní i nevlastní limity funkcí ve vlastních i nevlastních bodech - určí derivace různých funkcí - užije derivace k určení průběhu funkce, tečny k jejímu grafu a k řešení optimalizačních úloh - užívá pojmy infinitezimálního počtu - k dané funkci najde množinu primitivních funkcí - pro zadané meze vypočítá určitý integrál z dané funkce - pomocí určitého integrálu určí obsah nebo objem útvaru či tělesa omezeného grafy funkcí 	<p>Diferenciální počet</p> <ul style="list-style-type: none"> - elementární funkce a jejich vlastnosti - limita a spojitost funkce - derivace funkce - užití derivace Integrální počet - primitivní funkce - určitý integrál a jeho užití 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - modelování situace (Mos) 	<p>matematika fyzika</p>

8.5 Ekonomický seminář – volitelný předmět

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět *Ekonomický seminář* rozvíjí ekonomické myšlení žáků tak, aby pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti. Přispívá k základní orientaci v právních normách a informuje o povinnostech podnikatelů vůči státu. Žáci by měli získat přehled o finančním trhu a bankovníctví, ekonomických ukazatelích státu, o daňové soustavě a o struktuře veřejných financí.

Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků
- vysvětluje jednotlivé ekonomické kategorie
- seznamuje se ekonomickými souvislostmi
- pomáhá žákům orientovat se v právních předpisech

Kompetence k řešení problémů

- učí žáky představit si problémy, které mohou nastat při podnikání
- učí navrhopvat řešení
- učí žáky, aby uměli aplikovat teoretické znalosti na konkrétní příklady

Kompetence komunikativní

- vede žáky k přesnému a srozumitelnému vyjadřování se v ústním a písemném projevu
- vede žáky k jednoznačnému rozhodování

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí dovednost pracovat v týmu, nést odpovědnost za práci vlastní i práci ostatních spolupracovníků

Kompetence občanské

- učí žáky osvojovat si osobnostní vlastnosti požadované u podnikatelů a pracovníků ve veřejné správě
- řeší s žáky problémové situace
- diskutuje s žáky o aktuálních problémech

Kompetence k podnikavosti

- vede žáky k tomu, aby měli přehled o možnostech svého pracovního zařazení a uměli vyhledat pracovní uplatnění
- učí žáky přizpůsobit se měnícím se životním a pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat

Ekonomický seminář (3.ročník a septima)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, čím se zabývá ekonomie - rozliší makro a mikroekonomii - vysvětlí úlohu jednotlivých ekonomických subjektů - orientuje se v jednotlivých ekonomických systémech - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - formou grafu znázorní nabídku a poptávku a určí rovnovážnou cenu a množství - vysvětlí podstatu podnikání a jeho cíle - vytvoří podnikatelský záměr a sestaví zakladatelský rozpočet - stanoví, jakou činnost bude provádět - určí, jaké výrobní faktory bude potřebovat - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek - vypočte hodnotu majetku a jeho zdrojů - na příkladech vysvětlí náklady a výnosy - rozliší jednotlivé nákladové druhy - vysvětlí podstatu stanovení ceny 	<p>Ekonomie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět ekonomie - rozdělení ekonomické vědy - základní ekonomické subjekty - základní ekonomické otázky a systémy Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň, práce, produktivita práce - výroba, výrobní faktory - hospodářský proces - zboží, peníze, cena - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka - tržní rovnováha - konkurence Podnikání - znaky podnikání - podnikatelský záměr - náklady, výnosy - majetek podniku - financování začátku podnikání - právní formy podnikání - podnikání dle živnostenského zákona a obchodního zákoníku 	<p>VU, Pís, PU, T, Ú</p>	<p>Základy společenských věd</p> <p>Matematika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v právních formách podnikání - charakterizuje základní znaky jednotlivých forem podnikání - pracuje s obchodním zákoníkem a vyhledá v živnostenském zákoně potřebné informace - uvede základní povinnosti podnikatele vůči státu - orientuje se ve struktuře podnikových činností - charakterizuje průběh výrobních činností - určí optimální výši zásob - provede jednoduché propočty spotřeby a velikosti nákupu - vypočítá zhodnocení investice - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění - vyhledá informace o nabídkách zaměstnání, rozlišuje je a reaguje na ně 	<p>Podnikové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnikové subsystémy - hlavní činnost - zásobování a logistika - investiční činnost - lidské zdroje v podniku - personální práce - odměňování pracovníků – mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy, daň z příjmů, zdravotní a sociální zabezpečení 		
--	---	--	--

Ekonomický seminář (4.ročník a oktáva)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
-----------------------	----------------------	---------------------	----------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí definici marketingu a základní pojmy - rozliší marketingové koncepce - popíše základní prvky a charakterizuje je - vysvětlí význam komunikace se zákazníky, popíše používané možnosti a aplikuje je - vysvětlí význam managementu v praxi - popíše jednotlivé manažerské činnosti a jejich náplň - vysvětlí podstatu práce s lidskými zdroji - rozliší odvětví a sektory v NH - chápe hospodářskou politiku a charakterizuje její typy - vysvětlí makroekonomické ukazatele státu, posoudí jejich vývoj a vliv na ekonomiku státu - odliší roli centrální a komerčních bank - popíše funkce centrální banky - orientuje se v nabídce bankovních produktů - ovládá postup při poskytování úvěrů - rozliší jednotlivé druhy CP a jejich podstatu - uvede možnosti obchodování s CP - charakterizuje jednotlivé skupiny daní - rozliší daně, zná jejich princip, podstatu a výpočty - zpracuje základní daňové příznání 	<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy, historie - koncepce marketingu - 4P marketingu - komunikace <p>Management</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie, význam - základní manažerské činnosti - práce s lidmi, styly vedení <p>Národní hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvětví, sektory, vývoj NH - hospodářská politika a její typy - makroekonomické ukazatele <p>Bankovníctví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrální banka - funkce CB a nástroje - vkladové služby - úvěrové činnosti - cenné papíry - obchody s CP, burza <p>Daňová soustava České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení a podstata daní - daně přímé - daně nepřímé - daňové příznání 	<p>VU, Pís, PU, T, Ú</p>	<p>Základy společenských věd</p> <p>Matematika</p>
---	--	--------------------------	---

8.6 Finanční gramotnost – volitelný předmět

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Do volitelných předmětů 2. ročníku je zařazena *Finanční gramotnost* v rozsahu 1 hodiny týdně. Obsah předmětu je uzpůsoben novým požadavkům ve znalosti finanční gramotnosti u mladé populace. Učivo je rozděleno do tematických celků. Moje první práce; Moje první výplata; Moje první bydlení I.; Moje první bydlení II. – šetřím svoji peněženku i ŽP; Moje první půjčka; Moje spoření; Moje dojíždění do práce/cestování; Moje investice; Můj rodinný rozpočet aneb kolik peněz mě stojí měsíc života; Můj environmentální účet aneb jaký je dopad mého spotřebního chování na ŽP. Využíván je e-learningový portál s interaktivními výukovými pomůckami s podporou ICT, který zvyšuje kvalifikaci studentů gymnázia prostřednictvím moderní formy vzdělávání. Interaktivní pomůckou se rozumí balíček produktů na 2–3 vyučovací hodiny, který pokrývá jednu z výše uvedených oblastí s využitím některého z následujících nástrojů: modely, hry, soutěže, simulace a metodika učitele.

Obečným cílem *Finanční gramotnosti* je dostatečná připravenost studentů gymnázia řešit situace každodenního finančního života (související se zvyšující se mírou zadlužování domácností). Předmět si klade za cíl zvýšit schopnost řešit otázky z oblastí rodinných financí, daní, půjček, investic atd., ale zároveň ukázat studentům, že environmentálně šetrnými vzorci spotřebního chování mohou ušetřit i finančně.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k řešení problémů

- schopnost jednat odpovědně, samostatně a aktivně
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- umět myslet kriticky, tj. zkoumat věrohodnost všech dostupných informací a nenechávat se manipulovat
- schopnost vytvořit si vlastní úsudek
- umění vytvořit si představu o svém dalším nejen finančním udržitelném rozvoji

Komunikativní kompetence

- žáci by měli reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti
- odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých

Personální a sociální kompetence

- žáci se učí a pracují efektivně
- vyhodnocují adekvátně své dosažené výsledky a pokrok
- přijímají hodnocení svých výsledků a adekvátně na něj reagují
- dále se vzdělávají
- žáci by se měli adaptovat na měnící se životní i pracovní podmínky
- umění pracovat v týmu a podílet se na společných pracovních činnostech
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům

Občanské kompetence

- předmět finanční gramotnost rozvíjí zejména odpovědné, samostatné, aktivní a iniciativní jednání
- vede k dodržování zákonů a pravidel chování, respektování práv a svobod ostatních lidí
- rozvíjí zájem o ekonomické a politické dění v ČR i ve světě

- umí myslet kriticky, tvoří si vlastní úsudek, je schopen diskuse

Kompetence k podnikavosti

- žák by měl mít přehled o svém uplatnění na trhu práce
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných pracovních podmínkách
- umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- zná práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele

Finanční gramotnosti (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam zaměstnanec vs. OSVČ, - popíše jeho výhody a nevýhody, - uvede druhy pracovních smluv, - popíše právní prostředí - posoudí daňovou optimalizaci, - objasní pojmy hrubá a čistá mzda, - vysvětlí zákonné odvody, - vyloží rozdíl mezi zaměstnaneckými výhodami vs. vyšší plat - diskutuje o rozdílech mezi nájmem, podnájmem, vlastním bydlením - popíše právní úpravu bydlení - zjistí možnosti snížení nákladů na bydlení prostřednictvím energetických úspor a inovací - vyloží různé druhy zdrojů vytápění - charakterizuje spotřebitelský úvěr, kontokorent - objasní pojmy ručení a ručitel - dovede kriticky posoudit úrokové sazby a poplatky - charakterizuje způsoby splácení - popíše jak spořit - objasní kam peníze ukládat - posuzuje čeho se vyvarovat 	<p>Moje první práce</p> <p>Moje první výplata</p> <p>Moje první bydlení I.</p> <p>Moje první bydlení II. – šetřím peněženku i ŽP</p> <p>Moje první půjčka</p> <p>Moje spoření</p>	<p>T, Ú, PTe, SP MoS, PÚ, FO, KM, PP</p>	<p>Ekonomika a ekonomické teorie, právo, statistika, informační technologie, matematika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše výběr lokality bydlení ve vztahu k trhu práce - vysvětlí výběr vhodného dopravního prostředku s ohledem na ŽP a osobní finance - popíše jaký objem z úspor lze investovat - objasní výnosy z investice vs. náklady obětované příležitosti - vysvětlí do čeho investovat – nemovitosti, šperky, a jiné cennosti, - diskutuje o významu cenných papírů a investičních fondů - vysvětlí relaci mezi příjmy a výdaji rodiny - charakterizuje celkové životní náklady – na bydlení, stravu, ošacení, dopravu atd., - orientuje se ve tvorbě úspor - popíše typy bankovních účtů - představí koncepci ekologické stopy - objasní spojitost mezi ekonomickým a environmentálním chováním - popíše co je to udržitelná spotřeba 	<p>Moje dojíždění/cestování</p> <p>Moje investice</p> <p>Můj rodinný rozpočet aneb kolik peněz mě stojí měsíc života</p> <p>Můj environmentální účet aneb jaký je dopad mého spotřebního chování na ŽP</p>		
--	---	--	--

8.7 Fyzika volitelná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika volitelná přímo navazuje na vyučovací předmět *Fyzika* v ŠVP naší školy, který doplňuje na obsahovou úroveň výuky fyziky před ŠVP. Témata především z moderních partií fyziky rozšiřuje a některá (Teorie relativity, Astrofyzika) přidává. Zároveň seminář prohlubuje a systematizuje klasické učivo středoškolské fyziky a pomáhá dotvářet „fyzikální obraz světa“. Je ideální průpravou pro další studium fyziky a oborů s fyzikou souvisejících (techniky, lékařské a farmaceutické fakulty, ...) na VŠ. Tento seminář je prakticky nezbytný pro přípravu k maturitě a přijímacím zkouškám na vysoké školy výše uvedených oborů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika volitelná je volitelným předmětem ve čtvrtém ročníku vyššího gymnázia (jak čtyřletého, tak i osmiletého studia) s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme různým metodám poznávání přírodních procesů a jevů
- učíme vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů (literatura, internet)
- při řešení příkladů dbáme na správný a přehledný zápis
- učíme žáky správně provádět, zaznamenávat a vyhodnocovat experimenty
- zdůrazňujeme souvislost fyziky a dalších přírodních věd a motivujeme k dalšímu vzdělávání a zkoumání reality

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky algoritmům řešení problémů
- podněcujeme žáky k odhadování výsledku a k posouzení reálnosti výsledku
- vyžadujeme fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- dbáme na správné užívání matematických úkonů a postupů
- učíme rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze situaci vhodným modelem zjednodušit
- podporujeme samostatnost a hledání různých cest k řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a srozumitelnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k vyjadřování a prezentování svých názorů
- podporujeme komunikaci a spolupráci při řešení problémů
- klademe důraz na úroveň ústního i písemného projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kooperaci a společnému řešení problémů
- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v laboratorních cvičeních sledujeme a podporujeme spolupráci žáků ve skupině
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností využití i zneužití fyziky
- vedeme žáky k odpovědnosti a ochraně svého zdraví a životního prostředí
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- kontrolujeme plnění uložených úkolů a povinností

Kompetence k podnikání

- dbáme na správné používání pomůcek a přístrojů a dodržování zásad bezpečnosti práce
- učíme žáky optimálně plánovat, provádět a vyhodnocovat experimenty a projekty
- podporujeme využívání moderních technologií, výpočetní techniky a internetu

- různými formami seznamujeme žáky s profesním uplatněním fyziky

Fyzika volitelná

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy relativistické fyziky - posoudí vliv STR na průběh různých dějů - řeší úlohy STR - nastíní a posoudí vývoj představ modelu atomu - porovná základní fyzikální děje v mikrosvětě a makrosvětě - řeší úlohy fyziky mikrosvětě - posoudí možnosti užití radioaktivního záření a jaderné energie - charakterizuje objekty Sluneční soustavy - nastíní vývoj představ lidstva o struktuře a vývoji vesmíru - řeší fyzikální úlohy - si dotváří fyzikální obraz světa 	<p>Speciální teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> - východiska STR - Einsteinovy postuláty - kontrakce délek a dilatace času - relativistická hmotnost, hybnost a energie <p>Fyzika mikrosvětě</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvantová fyzika - atomová fyzika - jaderná fyzika <p>Astrofyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava - hvězdy galaxie - kosmologie <p>Systematizace fyzikálních poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanika - molekulová fyzika a termika - elektřina a magnetismus - kmitání a vlnění - optika 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - modelování situace (Mos) 	<p>matematika fyzika</p>

8.8 Chemie volitelná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Chemie volitelná* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákům odkrývá přírodní zákonitosti. Orientuje se na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím se propojuje s ostatními přírodovědnými předměty a hlavně navazuje na výuku *Chemie* v předcházejících ročnících. Toto učivo shrnuje a prohlubuje. Žáci mají tedy co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Výuka směřuje k:

- formulování přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Chemie volitelná* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v RVP a přesahuje i do dalších vzdělávacích oborů (biologie, fyzika, zeměpis). Umožňuje žákům uvědomit si vztahy, zákonitosti a přesahy přírodovědných předmětů. Přípravuje žáky na maturitní zkoušku a přijímací pohovory na vysoké školy.

Vyučovací předmět je určen pro žáky čtvrtého ročníku (oktáva). Dotace je 2 hodiny týdně a může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu chemie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování učení a pracovní činnosti a jejich využití pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vede žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení k získání a zpracování poznatků a informací, učí hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení
- učí kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- učí kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- učí rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části

- podporuje vytváření hypotézy, navrhování postupných kroků, zvažování různých postupů při řešení problému
- učí uplatňování vhodných metod a dříve získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- učí kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- vede k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vede k používání odborného jazyka
- využívá moderní informační technologie
- učí vhodným způsobem žáky prezentovat svou práci i sám sebe
- učí správné interpretaci a argumentaci

Kompetence sociální a personální

- učí žáky reálně posuzovat své možnosti, stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti
- učí korigovat své jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podporuje aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá a učí k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vede k odpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- učí rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálními tlakům

Kompetence občanské

- učí uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedocházelo k ohrožování a poškozování přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností, učí hájit svá práva i práva jiných
- učí chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, učí poskytnout pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti

- vede k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucímu profesnímu zaměření
- podporuje rozvíjení osobního i odborného potenciálu žáků
- podporuje iniciativu, tvořivost a aktivní přístup žáků
- učí kriticky posuzovat a hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a učí v případě nezbytnosti připravenosti tato rizika nést

<ul style="list-style-type: none"> - používá systematické i triviální názvosloví - objasní strukturu organických sloučenin, odvodí vaznost prvků - charakterizuje uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší a popíše základní typy reakcí - popíše a vysvětlí základní metody přípravy a výroby - charakterizuje základní skupiny derivátů, jejich názvosloví, klasifikaci, fyzikální a chemické vlastnosti, metody přípravy, základní zástupce a využití - uvede případný vliv na životní prostředí - charakterizuje funkce látek v organismech - objasní jejich strukturu a vlastnosti - uvědomuje si základní metabolické vztahy mezi těmito látkami 	<p>fosfor, uhlík) - polokovy - kovy nepřechodné (hliník, cín, olovo, alkalické kovy, kovy alkal. zemin) a přechodné (skupina mědi, skupina zinku, železo)</p> <p>Kapitoly z organické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - organické sloučeniny (vazby, vzorce, izomerie, reakce, názvosloví) - uhlovodíky (alkany, alkeny, alkadieny, alkyny, areny) - deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty, karboxylové kyseliny a jejich deriváty) - heterocyklické sloučeniny - syntetické makromolekulární látky <p>Kapitoly z biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nukleové kyseliny - sacharidy a jejich metabolismus - lipidy a jejich metabolismus - aminokyseliny, bílkoviny a jejich metabolismus - biokatalyzátory 	<p>T, Ú, MoS, PÚ ŘR</p> <p>T, Ú, PS, PÚ, ŘR, MoS</p>	
--	---	---	--

8.9 Konverzace v německém jazyce – volitelný předmět

Charakteristika předmětu

Předmětem výuky *Konverzace v německém jazyce* je rozvíjet u žáků znalost dalšího cizího jazyka, jež je předpokladem pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa. Užívání a aktivní znalost jazyka je v současné době nezbytná, přispívá ke zvýšení mobility žáka. Též nabývá velkého významu proto, že se jedná o jazyk, který používají naši sousedi. Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci např. v rámci mezinárodních projektů a rozšiřuje možnost porovnávat informace z různých cizojazyčných zdrojů. Hlavní důraz je proto kladen na rozvoj komunikativní kompetence, především ústní.

- ◆ rozšíření celkového kulturního obzoru
- ◆ rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků
- ◆ rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků
- ◆ využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Konverzace v německém jazyce je určena pro žáky 4. ročníku a oktávy gymnázia a je dotována 2 hodinami týdně. Výuka navazuje a prohlubuje předmět *Německý jazyk – další cizí jazyk*, klade ovšem důraz na rozšíření komunikativních znalostí a dovedností pro uplatnění u maturitní zkoušky a dále při dalším studiu, případně v praxi.

Cílem předmětu je především komunikace, to znamená, že žák rozumí hlavním myšlenkám týkajícím se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává ve škole, doma, v běžném životě atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže popsat své zážitky a události, sny a naděje a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory. Je schopen vyjadřovat se tak, aniž by jazykově příliš redukoval to, co chce sdělit. Umí přirozeným způsobem zahájit, udržovat a ukončit konverzaci. Žák umí převyprávět děj filmu či knihy, rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v novinách a časopisech, televizi a dokáže využívat poznatky z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vedením výuky v německém jazyce podporuje žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně komunikovat v cizím – německém jazyce
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- dohlíží na domácí přípravu, která směřuje k osvojení správných učebních návyků, které jsou nezbytné pro komunikaci
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může ocitnout a učí problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení vede žáka k tomu, aby odlišil podstatné informace od méně podstatných, dokázal své poznatky prezentovat a obhájit
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáka naslouchat druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zájem žáka o sledování dění ve třídě, škole, v místě bydliště, a tím jeho schopnost formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vybízí k systematické práci při používání vhodných pomůcek a technologií
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby
- vytváří tvořivé pracovní prostředí

Konverzace v německém jazyce (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a plynule popíše sebe, svoje záliby a koníčky, vlastnosti apod. - popíše svoji rodinu, své příbuzné, přátele a případně známé - vyjádří se k domu, bytu, ve kterém žije, dalším možnostem bydlení v současnosti i plánům do budoucnosti, okolí svého bydliště - popíše činnosti, které vykonává každý všední i nevšední (volný) den - vyjádří se k volnému času a jeho možnostem využití - popíše cestování, dopravní prostředky - vyjádří se ke kuchyni v rámci vlastní rodiny, obecných zvyklostí a specifik české a německé kuchyně - sdělí informace o běžných možnostech nakupování - vyjádří svůj názor na život mladých lidí v rámci společnosti - dokáže popsat přírodu a zamýšlí se nad její ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Každodenní život Volný čas a zábava Cestování a doprava Stravování a zdraví Nakupování Společnost Zeměpis a příroda 	<ul style="list-style-type: none"> ústní zkoušení testy vyprávění překlad referát prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> PT: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Občanská výchova Dějepis PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Žijeme v Evropě) Zeměpis PT: Osobnostní a sociální výchova Dějepis Zeměpis PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Žijeme v Evropě)

8.10 Konverzace v ruském jazyce – volitelný předmět

Charakteristika předmětu

Předmětem výuky *Konverzace v ruském jazyce* je rozvíjet u žáků znalost dalšího cizího jazyka, jež je předpokladem pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa. Užívání a aktivní znalost jazyka je v současné době nezbytná, přispívá ke zvýšení mobility žáka. Též nabývá velkého významu proto, že se jedná o jazyk příbuzný, slovanský. Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci např. v rámci mezinárodních projektů a rozšiřuje možnost porovnávat informace z různých cizojazyčných zdrojů. Hlavní důraz je proto kladen na rozvoj komunikativní kompetence, především ústní.

- ◆ rozšíření celkového kulturního obzoru
- ◆ rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků
- ◆ rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků
- ◆ využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Konverzace v ruském jazyce je určena pro žáky 4. ročníku a oktávy gymnázia a je dotována 2 hodinami týdně. Výuka navazuje a prohlubuje předmět *Ruský jazyk – další cizí jazyk*, klade ovšem důraz na rozšíření komunikativních znalostí a dovedností pro uplatnění u maturitní zkoušky a dále při dalším studiu, případně v praxi.

Cílem předmětu je především komunikace, to znamená, že žák rozumí hlavním myšlenkám týkajícím se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává ve škole, doma, v běžném životě atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže popsat své zážitky a události, sny a naděje a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory. Je schopen vyjadřovat se tak, aniž by jazykově příliš redukoval to, co chce sdělit. Umí přirozeným způsobem zahájit, udržovat a ukončit konverzaci. Žák umí převyprávět děj filmu či knihy, rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v novinách a časopisech, televizi a dokáže využívat poznatky z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně komunikovat v cizím – ruském jazyce
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- dohlíží na domácí přípravu, která směřuje k osvojení správných učebních návyků, které jsou nezbytné pro komunikaci
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může ocitnout a učí problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení vede žáka k tomu, aby odlišil podstatné informace od méně podstatných, dokázal své poznatky prezentovat a obhájit
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáka naslouchat druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zájem žáka o sledování dění ve třídě, škole, v místě bydliště, a tím jeho schopnost formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vybízí k systematické práci při používání vhodných pomůcek a technologií
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby
- vytváří tvořivé pracovní prostředí

Konverzace v ruském jazyce (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a plynule popíše sebe, svoje záliby a koníčky, vlastnosti apod. - popíše svoji rodinu, své příbuzné, přátele a případně známé - vyjádří se k domu, bytu, ve kterém žije, dalším možnostem bydlení v současnosti i plánům do budoucnosti, okolí svého bydliště - popíše činnosti, které vykonává každý všední i nevšední (volný) den - vyjádří se k volnému času a jeho možnostem využití - popíše cestování, dopravní prostředky - vyjádří se ke kuchyni v rámci vlastní rodiny, obecných zvyklostí a specifik české a ruské kuchyně - sdělí informace o běžných možnostech nakupování - vyjádří svůj názor na život mladých lidí v rámci společnosti - dokáže popsat přírodu a zamýšlí se nad její ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Každodenní život Volný čas a zábava Cestování a doprava Stravování a zdraví Nakupování Společnost Zeměpis a příroda 	<ul style="list-style-type: none"> ústní zkoušení testy vyprávění překlad referát prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> PT: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Občanská výchova Dějepis PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Žijeme v Evropě) Zeměpis PT: Osobnostní a sociální výchova Dějepis Zeměpis PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Žijeme v Evropě)

8.11 Matematika volitelná

Charakteristika předmětu

Výuka *Matematiky* na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost studentů a schopnost geometrického vhledu. Osvojené matematické pojmy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost a napomáhají žákům k prožitku celistvosti. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhadovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách).

Výuka *Matematiky volitelné* je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Výuka překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín. Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Matematika volitelná* se vyučuje ve 4. ročníku. Je doporučenou součástí rozvrhu pro studenty, kteří chtějí skládat státní maturitní zkoušku z matematiky. Časová dotace je uvedena v následující tabulce.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	0	0	0	2

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům

- vyzkoušet různé metody a formy činnosti
- procvičit získané vědomosti při řešení dostatečného množství příkladů
- využívat efektivně různých strategií učení k získávání a zpracování nových poznatků a strategií

- kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovávat informace a využívat je při studiu a praxi
- hodnotit pokroky dosažené při učení a práci
- přijímat kritiku ze strany druhých a poučit se z chyb
- hledat příčinu vzniku logické chyby v postupu řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, analyzovat ho podle svých možností
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat různé postupy řešení
- při řešení problémů používat již dříve získané metody, vědomosti a dovednosti
- využívat vlastní tvořivé myšlení a intuici
- nahlížet na problémy z různých stran
- zvažovat klady a zápory různých variant řešení, posuzovat případná rizika a důsledky jednotlivých řešení
- hledat úplná řešení
- řešit dostatečné množství úloh, které mají praktické využití a vztah k reálnému světu
- provádět algoritmicizace problémů

Kompetence komunikativní

Učitel umožňuje žákům

- efektivně využívat dostupné prostředky komunikace
- používat prostředky verbální i nonverbální komunikace
- symbolicky a graficky vyjadřovat informace různého typu
- používat s porozuměním jazyk matematiky a matematickou symboliku
- efektivně využívat moderní informační technologie
- prezentovat přiměřeným způsobem výsledky své práce před známým i neznámým publikem
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- komentovat svůj postup při řešení příkladu
- jasně formulovat závěry při řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům

- posuzovat reálně své duševní i fyzické možnosti
- učit se schopnosti sebereflexe
- stanovovat si vlastní cíle a priority
- odhadovat důsledky vlastního jednání
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k utváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat různým tlakům medií a společnosti
- zeptat se na nejasnosti či problém

Kompetence občanské

Učitel umožňuje žákům

- zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy společnosti
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje žákům

- rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření s ohledem na své potřeby a osobní předpoklady
- rozvíjet osobní i odborný potenciál
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat možná rizika a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru

Matematika volitelná

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bude připraven složit úspěšně maturitní zkoušku z matematiky - určí sjednocení, průnik a rozdíl množin - využívá Vennovy diagramy při řešení slovních úloh - provádí početní operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly - definuje absolutní hodnotu reálného čísla - řeší příklady s mocninami s celým a racionálním exponentem - určuje průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - převádí jednotlivé reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - modeluje reálné závislosti pomocí elementárních funkcí - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, načrtne graf, určí vlastnosti - načrtne graf funkce logaritmické a exponenciální 	<p>Opakování všech maturitních témat</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na základní úroveň písemné maturitní zkoušky dle požadavků a schopností studentů <p>Množiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - operace s množinami - Vennovy diagramy <p>Číselné obory</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné obory N, Z, Q, R - počítání s mocninami a odmocninami - úprava algebraických výrazů <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poznatky o funkcích - lineární funkce, nepřímá souměrnost - lineárně lomená funkce - funkce rostoucí, klesající, prostá - inverzní funkce - maximum, minimum - prohloubení znalostí o kvadratické funkci - funkce logaritmická a exponenciální 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos) 	<ul style="list-style-type: none"> - Informační a komunikační technologie (práce s internetem a PC, popř. se speciálními matematickými programy)

<ul style="list-style-type: none"> - načrtne graf lineárně lomené funkce - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - využívá rovnic při řešení slovní úlohy - rozliší základní druhy čtyřúhelníků, popíše a správně užije jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užije základní pojmy týkající se kružnice a kruhu - užije poznatky v úlohách početní geometrie - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - vysvětlí význam parametrů v předpisu složené goniometrické funkce, načrtne graf, určí vlastnosti - řeší goniometrické rovnice, nerovnice a jejich soustavy - řeší obecný trojúhelník - získané poznatky aplikuje při řešení úloh z praxe - vyjádří přímku, rovinu, kuželosečky analyticky 	<p>Rovnice, nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnice a jejich soustavy - nerovnice a jejich soustavy <p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruh, kružnice - mnohoúhelníky - konstrukce <p>Goniometrie a trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - goniometrické funkce - goniometrické rovnice - trigonometrie <p>Analytická geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, rovina - kuželosečky 		
---	---	--	--

8.12 Psychologie – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu významně formuje personální a komunikativně sociální kompetence žáků, učí je rozumět psychickému prožívání a chování lidí, aplikovat vhodné přístupy při kontaktu s lidmi a využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí žáky odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči lidem. Důraz je kladen na rozvoj dovedností sociální a řečové komunikace. Tím se rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem. Seminář psychologie má těsnou vazbu na oblast jazykového a společenskovedního vzdělávání a na průřezové téma *Občan v demokratické společnosti*.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci mohou účastnit besed, diskusí, testování vlastní psychiky, promítání filmů k aktuálním tématům z psychologie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Psychologie* vychází ze základů společenských věd a občanské výchovy. Je v souladu se společenskovedním vzděláváním. *Psychologie* je dvouhodinovým volitelným vyučovacím předmětem v posledním ročníku osmiletého a čtyřletého gymnázia.

Výuka navazuje na všeobecně vzdělávací předměty, kde si žáci osvojili základy komunikace, mravní normy a hodnotový systém společnosti, překračuje rámec tohoto předmětu, aby žák mohl lépe rozvíjet svoje odborné znalosti v této vzdělávací disciplíně.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Psychologie

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků,
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí,
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami,
- formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci.

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí pracovat s textem,
- porozumí mluvenému projevu,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- tvořivě zasahuje do prostředí, které žáky obklopuje,
- učí je vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmu, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je připravován.

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému,
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- podílí se na rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jeho hodnotný partnerský i profesní život.

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se diskusí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, utváří slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje se cíle a priority podle svých osobních schopností, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům.

OBČANSKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- učí respektu k lidskému životu
- učí prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity, připravenosti tuto identitu chránit
- učí utváření slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- jedná zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- vytváří odpovědný přístup žáků k plnění povinností a respektování stanovených pravidel,
- rozvíjí dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných,
- rozvíjí chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost seberealizace.

Žák:

- adapтуje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- učí se pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Psychologie (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro sociální činnost i osobní život - používá správně odbornou terminologii, vymezí vybrané psychologické pojmy - charakterizuje strukturu osobnosti, její vývoj, etapy a mezníky ontogeneze - objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu <p>-rozliší druhy komunikace – verbální, neverbální, asertivní, agresivní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí normu chování - vyjmenuje negativní faktory ovlivňující prenatální a postnatální vývoj, - objasní jednotlivé psychické funkce (paměť, vnímání, myšlení, řeč) a jejich poruchy - popíše psychologické vyšetření, informuje o zdrojích informací o vyšetřovaném člověku - objasní pojem psychoterapie 	<p>Základy psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět psychologie - základní psychologické disciplíny - metody psychologie - dějiny psychologie - osobnost - psychické procesy - psychické stavy - psychické vlastnosti <p>Sociální interakce a komunikace, společenská a profesní kultura</p> <p>Základy obecné psychopatologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - norma jako ideál 	<p>T,Ú,R,PR,ŘR,PP</p>	<p>Základy společenských věd</p>

8.13 Seminář marketingu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář marketingu* rozvíjí klíčové kompetence, prohlubuje, rozvíjí a rozšiřuje učivo „základních“ předmětů.

Výuka směřuje k pochopení základů řešení problému, vztahům, jevům, procesům a skutkům ve světě konkurenčního prostředí volného trhu za účelem vytvoření a dodání hodnot zákazníkům a pro řízení vztahu se zákazníky takovým způsobem, že z něj profituje organizace, její akcionáři a náš žák. Předmět je postaven na úplné základy marketingu, jako je pochopit, jak utvořit rozhodnutí, pracovní tým, role vedoucího v týmu, komunikovat vně i dovnitř týmu, jak se dostat do týmu, který pracuje v marketingu a udržet se v něm. Důraz je kladen na porozumění dělení moci a řešení problémů v marketingovém segmentu a na ovlivňování zákazníka, budoucího zákazníka a veřejného mínění. Pochopení zásady „SAFETY FIRST“ při činnostech v marketingu, jako nástrojů pro předcházení fatálním, osudným a nevratným marketingovým chybám vedoucím ke kolapsu organizace, ohrožení sebe sama a ztrátě sebedůvěry k řešení problémů a rozhodování. Jedná se o pozitivní postoje, názory a životní hodnoty, které budou vytvářet našeho žáka do prostředí velkého života, peněz, materiálu, tvrdé práce a někdy i faulů a zklamání. Jde o umění znovu vstát, i když, život žáka srazí k zemi. Jde o pochopení, že bez tvrdé práce nelze v marketingu být úspěšný a že mezi úspěchem či neúspěchem v marketingu může být jedno špatně vyslovené slovo nebo gesto.

Také jde o pochopení celého marketingového organismu, ve kterém se naši studenti mohou pohybovat v podstatě celý svůj pracovní život. Jde o pochopení, že jen v práci, které budou naši žáci rozumět a kterou budou mít rádi, se dá očekávat, že budou mít mimořádné výsledky. (Steve Jobs, zakladatel firmy APPLE, 2007)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář marketingu je volitelným vyučovacím předmětem v posledním ročníku vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia. Navazuje a prohlubuje kompetence, které žáci získali v dosavadních předmětech. Na naší škole se vyučuje v 1 hodinové týdenní dotaci v kmenových třídách.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	0	0	0	1

K preferovaným organizačním formám výuky patří forma skupinová, individuální, individualizovaná. K preferovaným metodám patří „play roll“, praktická cvičení, brainstorming, live solve, kritické a kreativní metody.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni vyučovacího předmětu seminář z marketingu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

Učitel provází žáka jeho pracovní činností a jeho učením, které si žák plánuje a organizuje. Zadáva cílové úkoly a termíny pro žáka, říká žákovi, co se má učit či dělat, ale nesmí žákovi říkat, jak to bude dělat a kdy to bude dělat. Nechá na žákovi aktivitu a předá odpovědnost za jeho učení a konání žákovi. Žák musí znát svoji roli v zadání učitele.

Učitel pomáhá najít, jaký je žák studijní a osobnostní typ, jaká metoda sebe učení a k seberealizaci je pro žáka nejefektivnější.

Učitel motivuje žáky ke sběru informací k zadaným či vybraným tématům prostřednictvím multimediálních encyklopedií, internetových zdrojů, statistických analýz apod.

Učitel vede žáky k určení hodnoty dané informace, selekci nepodstatných informací pro učení.

Učitel vede k logické stavbě informací pro jejich snadnější zapamatování.

Učitel využívá mezipředmětových vztahů, jednak ke zpestření výuky, jednak k prohloubení znalostí a opakování učiva.

Učitel používáním různých informačních zdrojů rozvíjí u žáků schopnosti vyhledávat a získávat informace a používat je při studiu.

Učitel používá zásadu - čím více komunikační kanálů a emocionálnějšího vypětí žáka - tím větší schopnost zapamatování.

Kompetence k řešení problémů

Učitel upozorňuje žáky na významné marketingové problémy, události či situace.

Učitel navozuje situace (např. pomocí psychosociálních her), v nichž žáci analyzují vybraný problém, navrhnou vlastní postupy řešení a snaží se je věcně argumentovat.

Učitel zadává úkoly tak, aby žáci byli nuceni jejich řešení hledat v konkrétní situaci, ve které se nacházejí.

Učitel vede žáka k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, ke schopnosti rozčlenit ho na části, analyzovat.

Učitel nechá žáka vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy.

Učitel povzbuzuje žáka k použití vhodné metody a dříve získaných vědomostí a dovedností, kromě analytického a kritického myšlení, učitel povzbuzuje k využívání kreativního myšlení s použitím představivosti a intuice.

Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a zjištění a ověření, nacházení argumentů a důkazů, formulaci a obhájení podložených závěrů před spolužáky.

Učitel vede žáka k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíženína problém z různých stran; zvažování možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Učitel vede žáka ke schopnosti vidět „out of box“.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka s ohledem na situaci a účastníky k efektivní komunikaci a využívání dostupných prostředků komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

Učitel vede žáka k používání odborného jazyka, porozumění mu, stejně tak porozumění symbolickým a grafickým vyjádřením informací různého typu;

Učitel vede k efektivnímu využívání moderních informačních technologií;

Učitel dbá, aby se žák vyjádřil v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; vede žáka k taktuk míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;

Učitel vede žáka ke schopnosti prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;

Učitel vede žáka k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, vede žáka ke správné interpretaci přijímaného sdělení a věcné argumentaci; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích mu pomáhá dosáhnout porozumění

Kompetence sociální a personální

Na úrovni vyučovacího předmětu ZSV jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

Učitel navozuje situace (např. pomocí psychosociálních her), v nichž žáci rozvíjejí vztahy k sobě i k ostatním, podporuje vytváření a rozvíjení mezilidských vztahů mezi žáky a rovněž mezi žáky a učitelem.

Učitel navozuje situace, v nichž si žáci stanovují osobní cíle a reflektují své životní hodnoty a postoje a konfrontují je se spolužáky.

Učitel vede žáka k posouzení svých fyzických a duševních možností, jeho schopností sebereflexe;

Učitel vede žáka ke stanovení cíle a priorit s ohledem na jeho osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;

Učitel orientuje žáka v důsledcích žákova jednání a chování v nejrůznějších situacích, schopnosti korigovat jednání a chování podle situace.

Učitel vede žáka ke přizpůsobení se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle jeho schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat.

Učitel žáka vede k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů a k přispívání k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Učitel vede žáka k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;

Učitel vede žáka k rozhodování se na základě vlastního úsudku, odolávání společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Na úrovni vyučovacího předmětu seminář z marketingu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

Učitel motivuje žáky ke sledování aktuální situace (politické, sociální, ekologické, ekonomické aj.) v ČR i ve světě.

Učitel využívá aktuálních možností pro uspořádání setkání žáků s (významnými) osobnostmi z politického, kulturního a společenského života.

Učitel vede žáka k zvažování vztahů mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými a k vyváženému rozhodování.

Učitel vede žáka k odpovědnému rozhodování, aby nepoškozoval společnost nebo přírodu, učí jej respektovat různorodost, stavět životní hodnoty, dodržovat lidská práva a vystupovat proti jejich potlačování.

Učitel vede žáka k poskytování pomoci a solidárnosti.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáka k cílevědomosti, zodpovědnosti s ohledem na potřeby žáka, zjišťuje osobní předpoklady a možnosti žáka, vede žáka k rozhodnutí o dalším vzdělávání a budoucímu profesnímu zaměření;

U žáka rozvíjí jeho osobní i odborný potenciál, učí jej rozpoznávat a využívat příležitosti pro jeho rozvoj v osobním a profesním životě;

Učitel vede žáka k proaktivnímu přístupu, iniciativě, tvořivosti a inovaci.

Učitel vede k získávání informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit;

Učitel učí žáka motivaci k dosahování úspěchu a případně nést rizika.

Učitel vede žáka k pochopení podstaty podnikání, jeho možných rizik, tržních a jiných faktorů.

Seminář marketingu (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definuje marketing - Zná důležitost marketingu v pracovním životě - Chápe přesah marketingu do osobní roviny manažera - Zná lidskou psychiku v marketingu - Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami - Vymezi podstatu psychických vlastností, procesů ovlivňujících marketingová rozhodnutí - Zná tvorbu individuálního rozhodovacího procesu v marketingu - Zná systémová řešení problému v marketingu - Dokáže určit zdroje, vytvořit organizaci pro plnění úkolů řešení problému - Ví, co jsou kritéria, a dokáže je nastavit - Umí se rozhodnout, své rozhodnutí dokáže verifikovat, klarifikovat, justifikovat - Zná komunikaci v marketingu, vytvoří komunikační MATRIX - Zná základy jak vést a řídit podřízené - Určí, které faktory ovlivňují lidské poznávání a jakým způsobem mohou znesnadnit lidské vztahy (haló efekt) - Uvede druhy komunikace a vysvětlí specifika lidské komunikace - Na příkladech ukáže působení reklamy na člověka - Porovná možné způsoby řešení konfliktů - Provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti 	<p>Marketing v moderní společnosti</p> <p>Základy marketingu</p> <p>Člověk a jeho role v marketingu</p> <p>Rozhodovací proces v marketingu</p> <p>Osobnostní marketing</p> <p>Tvorba rozhodnutí v marketingu</p> <p>Řešení problému v marketingu</p> <p>Určení zdrojů, organizování týmu pro marketingové cíle</p> <p>Kritéria a nastavení kritérií</p> <p>Marketingová rozhodnutí a jejich právní dopad</p> <p>Systém marketingové komunikace</p> <p>Tvorba komunikačního MATRIXu</p> <p>Leadership, vedení a řízení podřízených</p> <p>sociální chování, chyby v sociálním poznávání role, postoje, komunikace, sociální chování, náročné životní situace</p> <p>stres, frustrace a deprivace</p> <p>konflikt</p>	<p>Prez, B, T</p> <p>PS</p> <p>PÚ</p> <p>ŘR</p> <p>MoS</p> <p>SP,PÚ</p> <p>KM</p> <p>PP</p> <p>MoS</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivita řešení problémů.</p> <p>TO: Morálka všedního dne</p> <p>TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Environmentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>

<p>(popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků, volných vlastností), kriticky posoudí své přednosti a nedostatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na základě sebehodnocení rozhoduje o schopnostech budoucí práce v marketingu - Zná základy marketingové manipulace a antimanipulace - Zná základy marketingového vyjednávání „Win to win“ - Zná zásady prosazování marketingových změn - Zná brainstorming v marketingu - Umí kreativní myšlení v marketingu - Umí kritické myšlení v marketingu - Zná tvorbu marketingového konceptu pro plnění cíle - Zná přípravu ke konkursu na pracovní pozici v marketingu - Zná personální práci v marketingové firmě - Umí vybrat vhodného kandidáta do marketingové firmy - Zná a umí vytvořit marketingový informační systém - Popíše marketingový mix a jeho přednosti - Zná marketingové psychologické operace včetně reklam - Definuje marketingové plánování, řízení, vedení, organizování a kontrolu - Definuje etiku v marketingu - Umí vyvážit zisk a negativní zásahy člověka do přírody a nezbytnost ochrany přírody - Orientuje se marketingovém prostředí EU a USA 	<p>Sebezpoznání a sebehodnocení</p> <p>Manipulace a antimanipulace v marketingu</p> <p>Vyjednávání v marketingu</p> <p>Marketingové vyjednávání</p> <p>Marketingové změny a jejich prosazení</p> <p>Marketingový brainstorming</p> <p>Kreativní myšlení v marketingu</p> <p>Kritické myšlení v marketingu</p> <p>Koncept v marketingu</p> <p>Jak získat práci v marketingu</p> <p>Specifika personální práce marketingové firmy</p> <p>Tvorba MIS (marketingový informační systém)</p> <p>Marketingový mix</p> <p>Marketingové psychologické operace</p> <p>Marketingový kruh</p> <p>Etika v marketingu</p> <p>Příroda a marketing</p>	<p>SP, ŘV</p> <p>MoS</p> <p>T</p> <p>KM</p> <p>Pís, KM</p> <p>T</p> <p>PS</p> <p>PD</p>	
---	--	---	--

	Marketing v EU a ve vyspělých zemích	B B	
--	--------------------------------------	--------	--

8.14 Seminář z biologie – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z biologie navazuje na poznatky, které studenti získali při studiu *Biologie* v předcházejících ročnících. Rozvíjí několik biologických disciplín. Ve třetím ročníku je jednou z nich ekologie a ochrana životního prostředí, druhou systematická biologie. Ekologie se zabývá vztahem organismů a prostředí, dále ekologií populací, ekologií společenstev a ekosystémů. Studenti by se měli naučit hodnotit změny v ekosystémech a domýšlet jejich důsledky v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. V části věnované ochraně životního prostředí se pokusí určit nejdůležitější principy z hlediska trvalé udržitelného rozvoje, charakterizovat formy a principy ochrany přírody v ČR i ve světě. Na příkladech by měli ukazovat, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států.

V kapitolách věnovaných systematické biologii si studenti rozšíří poznatky z moderní taxonomie, systematiky rostlin i živočichů, fylogeneze orgánových soustav. Dále se budou zabývat geografickým rozšířením organismů v současnosti i v minulosti a vztahy mezi organismy navzájem a organismy a prostředím. Krátce nahlédneme i do etologie živočichů, ukážeme na určité podobnosti v chování živočichů a člověka.

Ve čtvrtém ročníku si studenti rozšíří své znalosti z genetiky, měli by umět řešit složitější úlohy z alelové analýzy, populační genetiky, porozumět vazbě genů a genovým interakcí. Velký prostor je věnovaný genetice člověka.

Dále se studenti budou věnovat problematice vývoje české krajiny. Na konkrétních příkladech ukáží, jak je naše krajina ovlivněna činností člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z biologie je zařazen ve 3. ročníku (septimě) a ve 4. ročníku (oktávě). Časová dotace jsou 2 vyučovací hodiny týdně.

Pro absolvování semináře ve 3. ročníku bude nutné vypracovat seminární práci s tematikou ekologie či ochrany přírody a životního prostředí. Pro zpracování seminární práce nabízíme řadu projektových témat (znečištění vody, znečištění ovzduší, nakládání s odpady, zdravotní stav lesa, vývoj krajiny,...), která jsou již odborně a metodicky připravená. Seminář by měl být doplněn exkurzí (chráněná území v okolí, vývoj společenstev,..). Seminář může být také doplněn praktickými cvičeními ze zoologie a botaniky případně exkurzí (ZOO, NM, vodní organismy v Bystřici - podle zájmu studentů). Vhodná je spolupráce s dalšími biologickými pracovišti (VŠ, PřF UK, PřF ČB), které nabízejí odborné semináře, přednášky, exkurze i zapůjčení techniky.

Vyučovací předmět *Seminář z biologie* se realizuje v odborné učebně vybavené dataprojektorem, PC připojeným na internet, zpětným projektořem, videorekordéřem s TV, mikroskopy a desktop videokamerou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci jsou zodpovědní za své učení, své učení si sami organizují a plánují
- žáci si sami organizují svůj učební proces
- využívají různé strategie učení
- žáci vyhledávají informace v různých informačních zdrojích, kriticky přistupují ke zdrojům informací
- žáci sami vytvářejí a uspořádávají dokumentaci
- žáci jsou schopni porozumět grafům, tabulkám a diagramům
- žáci jsou schopni propojovat znalosti z různých oborů
- při poznávání přírody používají všechny smysly
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímají ocenění, kritiku a rady ze strany druhých

- čerpají poučení z chyb svých i z chyb druhých pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni vytyčit si cíle, navrhovat a vytvářet projekty
- identifikují členy problémové situace a složky problému, jejich vzájemné vztahy
- žáci jsou schopni analyzovat problémy, rozhodnou, které proměnné/faktory jsou důležité
- rozpoznají příčina jevu a jeho důsledek, příčinné vztahy mezi jevy
- rozpoznají, které informace jsou důležité k vymezení problému či k jeho řešení
- schematicky vyjádří strukturu problému
- formulují na základě dostupných informací hypotézy, rozhodují o jejich verifikovatelnosti
- hledají možné klady a zápory různých variant řešení
- při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, užívají logické a kombinatorické myšlení
- žáci se učí konzultovat s odborníky
- žáci se pokoušejí nalézat nová a netradiční řešení problémů
- dokážou být flexibilní při rychlých změnách
- vyhodnocují experiment z hlediska jeho průběhu
- vyvozují obecnější závěry ze získaných poznatků
- navrhnou aplikaci výsledných řešení v konkrétních situacích
- zdůvodňují a obhajují srozumitelně svá řešení

Kompetence komunikativní

- žáci se vyjadřují jasně, přesně srozumitelně a to jak ústně tak písemně
- svoji schopnost mluvit na veřejnosti dokazují během presentace samostatných prací, výkladu referátů, předkládání výsledků svých projektů a to jak před známým, tak i neznámým publikem
- žáci umí naslouchat projevům ostatních
- všímají si i neverbálních signálů
- při svém projevu vysílají zpětné signály
- umí svůj projev dle potřeby opakovat, shrnout
- volí vhodné prostředky komunikace podle toho, s kým komunikují a čeho chtějí dosáhnout
- volí optimální jazykové prostředky
- rozliší, kdy a jak použít odborný jazyk, dokážou používat odbornou terminologii, ale také alternativně vysvětlit odborný pojem
- efektivně využívají moderní informační technologie, jsou si vědomi možných rizik
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- v nejasných nebo sporných situacích pomáhají dosáhnout porozumění
- polemizují s názory, ne s osobami jejich autorů, nezesměšňují je, nezlehčují
- názory vyvrací pomocí věcných argumentů
- vyhýbají se paušálním soudům a předsudkům
- zvládají své vlastní emoce, ohradí se proti agresivnímu jednání druhých
- řídí či moderují diskusi
- vyjadřují se jako „já“ případně „my“ (pokud se jedná o týmovou práci)

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocují úspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikují, co jim jde dobře a kde musí kompenzovat své nedostatky
- identifikují příčiny úspěchu i neúspěchu
- při plánování cíle a cesty staví na svých silných stránkách
- posuzují a korigují své plány vzhledem k vnějším i vnitřním podmínkám
- pokládají konkrétní otázky, aby zjistili názory druhých na svůj plán
- volí úkoly, při nichž rozvíjí i své „slabší“ schopnosti a dovednosti
- cíleně vyhledávají možnost uplatnit se při práci v týmu i samostatně

- jsou ochotni respektovat ostatní
- v rámci práce ve skupině jsou schopni přejímat zodpovědnost
- umí vyrovnávat případné konflikty ve skupině
- umí se poradit s lidmi ve svém okolí
- účastní se diskusí a umí vyjádřit vlastní názor
- dodržují dojednané úmluvy
- žáci jsou ochotni přijmout různé role ve skupině
- stanovují si dlouhodobé cíle s ohledem na své zájmy, předpoklady a hodnotovou orientaci
- přizpůsobují se měnícím se životním a pracovním podmínkám
- všímají si nových vztahů ve skupině a podle toho jednají
- nesoutěží s členy týmu, oceňují dobré výkony kolegů ve skupině
- předvídá, jak by jeho aktivity mohly ohrozit jeho zdraví i zdraví druhých, snaží se takovým situacím vyhýbat
- kriticky hodnotí nabídky na zlepšení vzhledu, hmotnosti, mužnosti apod.
- rozhodují se samostatně
- umí stát za svým rozhodnutím, podle možností své rozhodnutí podrobuje další kontrole
- pokud to uznají, umí změnit svá rozhodnutí
- jsou ostražití a skeptičtí vůči davovým náladám

Kompetence občanské

- žáci jsou si vědomi možností využití i zneužití přírodovědných poznatků
- žáci si uvědomují možnosti poškození životního prostředí v naší zemi i na celé planetě
- žáci se chovají jako zodpovědné osoby
- žáci se chovají ekologicky a to ve škole i mimo školní prostředí
- žáci si uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace, odmítají xenofobii nebo rasistické názory
- informovaně zvažují vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými
- upřednostňují ve svém životě takové činnosti a materiální vybavení, které nezpůsobují nebo nezvyšují environmentální a kulturní škody
- vývoj společnosti posuzují mimo jiné z hlediska udržitelnosti života
- ve svém i cizím myšlení odhalují předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- své argumenty předkládají srozumitelně i pro neinformované
- analyzují situace a posuzují potřebu a vhodnost pomoci
- zřetelně a účinně varují při hrozícím nebezpečí
- volí záchranné postupy i s ohledem na druhé

Kompetence k podnikavosti

- pojmenují, jakými disponují schopnostmi, znalostmi a dovednostmi
- vystihnou, jako schopnosti či dovednosti jsou potřebné k úspěšnému zvládnutí určitých profesí
- při rozhodování o své profesi uvažují o své práci v dlouhodobějším horizontu
- stanovují si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné
- umí k dosažení cíle hledat různé cesty
- nespokojují se pouze s přesně zadaným úkolem, ale také uvažují, jak by se daný úkol nechal splnit efektivněji
- umí se pro práci a řešení problémů dostatečně motivovat
- podle povahy úkolu dokážou rozhodnout, kdy stačí na úkol sami, kdy se mají obrátit na pomoc někoho jiného
- dokážou myslet projektově, hlavně plánovat, určit priority, volit vhodné strategie, vytyčit postupové cíle a vyhodnocovat jejich dosažení

Biologický seminář – 3. ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žáci</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí poznatky získané v hodinách biologie - charakterizují biotické a abiotické faktory prostředí - umí uvést příklady druhů s úzkou a širokou ekologickou valencí - umí interpretovat grafické znázornění ekologické valence a odvozovat z nich závěry - umí uvést příklady adaptace organismů na různé biotické faktory prostředí - využijí informací o bioindikátorech k charakteristice stanoviště - zdůvodní adaptace organismů v různých typech klimatu - zdůvodní negativní působení člověka na konkrétní organismy - charakterizují znaky populace a faktory ovlivňující její početnost - vysvětlí ekologický význam ekologické rovnováhy mezi populacemi - vysvětlí příčiny migrací jedinců i celých populací v závislosti na změnách faktorů - charakterizují vzájemné vztahy mezi populacemi - uvádějí příklady dvojic druhů hostitel – parazit, kořist – predátor, příklady mutualistických závislostí - uvádějí konkrétní adaptace predátorů k lovu, býložravců ke spásání, kořisti 	<p>Organismy a prostředí</p> <p>Ekologie populací</p>	<p>ŘR, Prez, MoS, PS</p> <p>ŘR, Prez, MoS</p>	<p>Bi (ekologie živočichů a rostlin)</p>

<p>k obraně</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnožením - zdůvodní, proč jsou parazité nezastupitelnou složkou ekosystémů - odvodí podmínky pro možnosti reintrodukce - navrhnou postupy biologické regulace vybraných druhů škůdců - interpretují grafy změn početnosti populací v určitém časovém období, odvodí vzájemné vztahy mezi populacemi na základě změn v průběhu grafu - charakterizují společenstvo na novém stanovišti - vysvětlí, jak dochází k sukcesi společenstev na různých stanovištích - vysvětlí význam stabilních klimaxových společenstev - charakterizují jednotlivé typy přírodních i umělých ekosystémů - vysvětlí nutnost přísunu dodatečné energie do umělého ekosystému - uvádějí příklady potravních řetězců a sítí - vysvětlí jak probíhá koloběh látek a tok energie - vysvětlí vzájemnou souvislost mezi změnami biotických a abiotických faktorů ekosystému - hodnotí krátkodobé i dlouhodobé změny v ekosystému - objasní výskyt biomů na Zemi jako důsledek působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře 	<p>Ekologie společenstev a ekosystémů</p>	<p>ŘR, Prez, MoS</p>	<p>Lze – podle podmínek- uspořádat exkurzi zaměřenou na jednotlivé typy společenstev</p>
--	---	----------------------	--

<p>k pozitivním změnám ve stavu ŽP ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhuje opatření, která vedou ke snížení dopadů rizik nepříznivých F,CH a Bi vlivů na zdraví člověka - hledá podobnosti mezi chováním zvířat a chováním člověka - vysvětlí různé způsoby chování zvířat - rozliší pojmy instinkt, vědomé a naučené chování - rozumí způsobům komunikace mezi zvířaty - mají základní přehled o uplatňování poznatků z molekulární biologie v moderní taxonomii - porovnají taxonomické zařazení významných skupin rostlin a živočichů v klasické a moderní biologii - dokáží najít příklady živočichů i rostlin jednotlivých geografických oblastí - znají souvislost mezi geografickým rozšířením organismů a geologickým vývojem Země 	<p>Etologie živočichů</p> <p>System a evoluce rostlin a živočichů</p> <p>Biogeografie</p>	<p>Prez, ŘR</p> <p>Prez, ŘR, SP</p> <p>Prez, ŘR, SP</p>	<p>Vhodné zařadit exkurzi do některé zoologické a botanické zahrady</p>
--	---	---	---

Biologický seminář – 4. ročník a oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady z alelové analýzy - rozlišuje monohybridní a dihybridní křížení - odvodí štěpné poměry u křížení různých generací - ví, jak je určeno pohlaví u různých organismů - řeší příklady na gonozomální dědičnost člověka - zná příklady gonozomálně založených vad a onemocnění - sestaví rodokmen, při tom správně používá domluvené symboly - odhadne riziko přenosu dědičné choroby do další generace - podle předloženého rodokmenu rozhodne, o jaký typ dědičnosti se v daném případě jedná - zná příklady dědičných onemocnění u člověka - rozliší jednotlivé typy mutací - uvede příklady nemocí, které jsou podmíněné genovou mutací, chromozomovou aberací, geonomovou mutací - rozliší genetické vady a dispozice - zná příklady multifaktoriálních lidských onemocnění, umí navrhnout prevenci - ví, jak mutace vznikají, uvede příklady mutagenů - spočítá podíl homozygotů a heterozygotů v autogamické – alogamické a panmiktické populaci - vysvětlí Hardyho – Weinbergův zákon - počítá jednoduché příklady z populační 	<p>Alelová analýza</p> <p>Pohlavní chromozomy (gonozomy) Chromozomová determinace pohlaví Gonozomální dědičnost</p> <p>Genealogie</p> <p>Mutace, mutageny Mutace genové, chromozomální a geonomové Multifaktoriální dědičnost</p> <p>Populační genetika</p>	<p>ŘR, Prez, MoS, PS</p> <p>Prez, ŘR, SP</p> <p>Prez, ŘR, SP, sestavení vlastního rodokmenu</p> <p>Prez, ŘR, SP</p> <p>Prez, ŘR, SP</p>	<p>Mezipředmětové vztahy: matematika</p>
--	---	---	--

8.15 Seminář z českého jazyka – volitelný předmět

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Náplní *Semináře z českého jazyka* v daných ročnících jsou lekce literárně-teoretické (předmět a metody literární vědy, zásady odborné práce, práce s odbornou literaturou a časopisy), lekce esteticko-literární (podstata umění a pochopení jeho důležitosti v životě člověka, umění a kýč, specifčnost literatury jako jednoho druhu umění, srovnání s ostatními druhy umění), praktické ukázky různých druhů a žánrů a analýza vybraných textů. Dále je možné věnovat se více vybranému druhu literatury, pohovořit o humoru v literatuře, seznámit se s literárními experimenty a netradičními literárními postupy. Lze porovnávat též románové předlohy s jejich filmovým či televizním zpracováním, seznamovat se s pozoruhodnými díly české a světové kinematografie. Dle zájmu je možné věnovat se vybraným osobnostem světové a české literatury a jejich dílům, navzájem se informovat o současném kulturním životě, nejen v regionu. Programy v obou ročnících je možné přizpůsobit zájmu studentů, mají možnost se sami na obsahu podílet. Obsahy seminářů záměrně na sebe nenavazují. Studenti tak mají možnost se přihlásit i v maturitním ročníku a nemusí absolvovat program předchozí.

Hodinová dotace: 2h týdně ve třetím a čtvrtém ročníku (septimě a oktávě).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě.
- Vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací, k jejich hodnocení z hlediska věrohodnosti, k jejich zpracování a využívání v dalším studiu, tvůrčích činnostech i v praktickém životě.
- Vede žáky k doplňování si vědomostí a jejich prohlubování v procesu vzdělávání, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými, k jejich systemizaci v oblasti jazyka i při studiu jiných oborů.
- Stanovením dlouhodobějších úkolů (četba, referáty, práce s portfoliem apod.) motivuje žáky k plánování, organizaci a hodnocení vlastní práce.
- V kontaktu se žáky se snaží vystupovat otevřeně, vstřícně a tolerantně a tím je učí toto chování nenásilně a přirozeně přijímat a uplatňovat tyto zásady v komunikaci s ostatními lidmi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Vede žáky k aplikaci jazykových a literárně teoretických poznatků při analýze a interpretaci vybraných textů a k vytváření vlastních projevů mluvených i psaných.
- Vede žáky k uplatňování fantazie, intuice a představivosti v tvůrčích činnostech (např. tvůrčí psaní).
- Motivuje žáky k zapojení do soutěží a olympiád z českého jazyka.
- Umožňuje žákům zapojovat se do dlouhodobějších projektů.
- Vede žáky k originálním metodám řešení problémů, k hlubšímu uvažování o problému a k vhodné argumentaci (řízená diskuse apod.).

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování vzhledem ke komunikativnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.
- Vede žáky k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, ve složitějších, nejasných nebo sporných sděleních správnému porozumění napomáhá.

- Vede žáky k tomu, aby naslouchali promluvám jiných lidí, snažili se jim porozumět, aby citlivě a tolerantně přistupovali k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v diskusi.
- Vede žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuse, uměli obhájit svůj názor a vhodně argumentovali v komunikaci s jinými lidmi.
- Vede žáky k veřejné prezentaci vlastní samostatné práce přiměřeným způsobem.
- Vede žáky k využívání komunikačních dovedností v dalším studiu i ve svém životě.
- Vede žáky k vhodnému vystupování na veřejnosti a k dodržování zásad komunikace.
- Vede žáky k efektivnímu využívání moderních informačních technologií.
- Organizuje pro žáky doplňkové aktivity – návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze apod.
- Vede žáky k veřejné prezentaci vlastní samostatné práce přiměřeným způsobem.
- Vede žáky k využívání komunikačních dovedností v dalším studiu i ve svém životě.
- Vede žáky k vhodnému vystupování na veřejnosti a k dodržování zásad komunikace.
- Vede žáky k efektivnímu využívání moderních informačních technologií.
- Organizuje pro žáky doplňkové aktivity – návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Na základě práce s textem navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověku.
- Vede žáky k odhalování důsledků vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích.
- Vede žáky k reálnému posuzování vlastních možností a ke spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů.
- Vede žáky k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci.
- Vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálními tlakům.

Kompetence občanské

Učitel:

- Vede žáky k toleranci, vstřícnosti, otevřenosti a respektování přesvědčení druhých lidí při komunikaci.
- Vede žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.
- Vede žáky k vytváření a rozšiřování poznání etických, duchovních a kulturních hodnot a k jejich ochraně.
- Vede žáky k posuzování událostí a vývoje veřejného života a života ve svém okolí a k jednání k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Vede žáky k zodpovědnému a tvořivému plnění povinností, k vhodné obraně vlastních práv a práv jiných a k vystupování proti jejich potlačování.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál, rozpoznávali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Vede žáky k tomu, aby uplatňovali pro aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost.
- Vede žáky k tomu, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky, korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl a dokončovali zahájené aktivity.
- Vede žáky k tomu, aby posuzovali a kriticky hodnotili rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti byli připraveni tato rizika nést.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Seminář z českého jazyka

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žák:

Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.

Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.

Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.

Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.

Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře.

Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.

Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.

Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.

Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.

Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její ostavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny).

Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.

Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.

Seminář z českého jazyka (volitelný předmět) – 3. ročník (septima)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivně a samostatně využívá zdroje i pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy a konspekty - orientuje se v žákovské knihovně - přijímá umění jako nezbytnou obohacující součást života <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi světem fikce a světem reálným <ul style="list-style-type: none"> - objasní specifičnost literatury a uvědomuje si místo literární vědy - rozezná umělecký text od neuměleckého - rozliší jednotky vyprávění - na konkrétních textech popíše specifika básnického jazyka a objasní jejich funkci - seznámí se se základy teorie verše - rozezná typy promluv - dle svých schopností interpretuje vybrané literární texty po stránce jazykové, tematické i kompoziční - rozezná základní literární žánry a uvědomuje si jejich rozdíly - seznámí se s útvary ústní lidové slovesnosti, zvl. s vybranými mýty, a vysvětlí jejich funkci - uvědomuje si historický kontext - charakterizuje nejstarší literární útvary a žánry, uvědomuje si podobnosti a rozdíly jednotlivých literatur v různých zemích – porovnává témata a formy zpracování 	<p>Informatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - racionální studium textu - základy informatiky - knihovny jako možné informace - praktické práce v žákovské knihovně - exkurze do městské knihovny <p>Úvod do studia literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata literatury, vědy o literatuře - struktura literárního díla - zvláštnosti poezie - literární druhy a žánry - předmět a metody literární práce <p>Literatura a umění v životě člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - estetika - umění a skutečnost - krása a umění - citový prožitek jako základní princip pro tvoření - propojení krásy, přírody a umění - řád, - forma a obsah - vymezení pojmů <p>Specifičnost literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární slovesnost, porovnání s jinými druhy umění <p>Filmová a literární řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - obraz a slovo - rozdíly mezi jednotlivými druhy umění 	<p>Metody práce: diskuse, referáty, aktuality, videoprogramy, poslech, čtení v ŽK, tvořivé hry, interpretace</p> <p>Hodnocení: hodnotí se především aktivita studentů v hodině a práce při zpracování dílčích samostatných úkolů, možnost seminární práce, praktické činnosti</p>	<p>Český jazyk a literatura Dějepis Výtvarná a hudební výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si odkaz nejstarších literárních památek a jejich hodnoty - uvědomuje si jednotlivé funkce literatury - interpretuje a analyzuje vybrané texty - porovnává tehdejší názory na člověka a jeho místo ve světě s vlastními názory a zkušenostmi 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání literárních předloh s filmovým či televizním zpracováním - praktické ukázky <p>Vybrané osobnosti národních literatur a jejich literární dílo</p> <p>Literární proces</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik literárního díla - autor a čtenář, autorské pole, biografický kontext, fiktivní adresát, příjem čtenářem <p>rozdíly ve vnímání a výkladem díla, hodnocení a hodnota</p> <p>Literární dílo a jeho rozbor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Titul, textový vývoj, - intertextovost, jazyk literárního díla, jazyková invence, struktura básnického obrazu, dialog, monolog, verš, rytmus, rým, strofa, volný verš <p>Styl a kompozice literárního díla,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motiv, téma, postava, příběh, děj, - Vypravěč <p>Literární druhy, žánry,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přehled žánrů a druhů, - poezie a próza, druhové možnosti, čistota a míšení žánrů, - dramatické žánry <p>Vybrané druhy literatury dle zájmu žáků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Literatura faktu, sci-fi, fantasy, - Literatura pro děti a mládež, specifická této literatury, ilustrace v dětské knize, vybraní autoři a jejich díla na základě vlastní zkušenosti <p>Experiment v umění,</p>	<p>Texty k praktickým činnostem z české a světové literatury</p> <p>Ukázky z filmů české a světové kinematografie</p>	
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">- netradiční postupy v literatuře,- praktické cvičení Humor a literatura <ul style="list-style-type: none">- literární komika,- situační, jazyková, myšlenková komika, absurdní komika, ironie, naivní umění Exkurze v rámci výuky a návštěvy besed, výstav Kulturní život regionu		
--	---	--	--

Seminář z českého jazyka (volitelný předmět) – čtvrtý ročník (oktáva)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivně a samostatně využívá zdroje i pořizuje z textu výpisky, zvládá správně zapsat citace z textů, zpracovává výtahy a konspekty - orientuje se v žákovské knihovně - přijímá umění jako nezbytnou obohacující součást života - rozliší mezi světem fikce a světem reálným <ul style="list-style-type: none"> - objasní specifičnost literatury a uvědomuje si místo literární vědy - rozezná umělecký text od neuměleckého - rozliší jednotky vyprávění - na konkrétních textech popíše specifika básnického jazyka a objasní jejich funkci - seznámí se se základy teorie verše - rozezná typy promluv - dle svých schopností interpretuje vybrané literární texty po stránce jazykové, tematické i kompoziční - rozezná základní literární žánry a uvědomuje si jejich rozdíly - seznámí se s útvary ústní lidové slovesnosti, zvl. s vybranými mýty a vysvětlí jejich funkci - uvědomuje si historický kontext - uvědomuje si jednotlivé funkce literatury - interpretuje a analyzuje vybrané texty - porovnává tehdejší názory na člověka a 	<p>Úvod do studia Předmět a metody literární vědy Zásady odborné práce Odborná literatura a časopisy Praktická cvičení v žákovské knihovně Čtení s porozuměním, opakování literární teorie textová analýza</p> <p>Literatura a umění v životě člověka Estetická zkušenost, umění - vymezení pojmu, jeho poslání a působení na člověka Specifičnost literatury – literární semióza, literární slovesnost, literatura a jiná umění</p> <p>Alternativní kultura – alternativní literatura Vybraní autoři a jejich díla</p> <p>Vybraní autoři české a světové literatury, převážně po roce 1945 (dle četby)</p> <p>Referáty, analýzy textů</p> <p>Humor a literatura Literární komika – situační, jazyková, komika diskurzu (myšlenková) Absurdní komika, ironie, naivita</p> <p>Ukázky z četby – čtení v ŽK Prezentace seminárních prací a jejich hodnocení</p>	<p>Metody práce: diskuse, referáty, aktuality, videoprogramy, poslech, čtení v ŽK, tvořivé hry, interpretace</p> <p>Hodnocení: hodnotí se především aktivita studentů v hodině a práce při zpracování dílčích samostatných úkolů, možnost seminární práce, praktické činnosti</p>	<p>Český jazyk a literatura Dějepis Výtvarná a hudební výchova</p>

<p>jeho místo ve světě s vlastními názory a zkušenostmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje své myšlenky a názory na literární dílo před ostatními - dokáže soustředěně naslouchat druhým - toleruje jejich názory - chápe rozdíl mezi alternativou a konvencí 	<p>Literární experimenty a netradiční literární postupy</p> <p>Současné světové a české drama</p> <p>Film, televize a literatura Slovo – obraz, rozdíly mezi jednotlivými druhy umění Porovnání románových předloh s filmovým či tzv. televizním zpracováním, praktické ukázky</p> <p>Současný kulturní život Současná literatura česká a světová (vybraní autoři dle četby) Současná filmová, televizní a divadelní tvorba</p> <p>Kulturní život v regionu Spisovatelé našeho kraje Sci-fi literatura, fantasy literatura</p> <p>Literární teorie – prohlubování poznatků</p> <p>Poznámky: Program je možné přizpůsobit aktuálnímu zájmu a potřebám studentů Průběžně referáty, aktuality, videoprogramy, DVD, praktická cvičení v ŽK a počítačové učebně Exkurze, besedy apod. dle možností (kultura v regionu) Návštěvy divadelních a filmových představení</p>		
--	---	--	--

8.16 Seminář z dějepisu - volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z dějepisu* na vyšším gymnáziu shrnuje poznatky o vývoji činností a myšlení člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je dosažení vyššího stupně historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, jevů a vztahů mezi nimi, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. V tomto kontextu se jedná především o dějiny pravěku, středověku a novověku i doby nejnovější. Důležité je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují studentům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Studenti jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Tento vyučovací předmět svým rozšiřujícím charakterem připravuje studenty k dalšímu studiu na vysokých školách s dějepisným zaměřením či k přijímacím zkouškám z dějepisu na vysokých školách. Učí studenty samostatně zpracovávat odbornou látku formou seminární práce, vyhledávat literaturu a prameny v knihovnách, archivech, v terénu apod. Vede studenty ke správnému použití odkazů, citací a poznámek, ke zpracování příloh, plánů, nákresů a grafů. Všem studentům rozšiřuje historické poznání ve smyslu pomocných věd historických, dějin historiografie atd. Nematurantům i maturantům z dějepisu upevňuje a zpřehledňuje učivo dějepisu za předešlé tři roky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z dějepisu je volitelným předmětem ve třetím a čtvrtém ročníku vyššího gymnázia (jak čtyřletého, tak i osmiletého studia) a v podobě dvouhodinového semináře týdně navazuje na výuku předmětu dějepis svými doplňujícími, badatelskými i syntetizujícími prvky.

Výuka překračuje rámec jediného předmětu, dotýká se vlastně všech předmětů, protože se zabývá vývojem jakéhokoliv konání člověka. K preferovaným organizačním formám výuky patří prezentace, praktická cvičení ve škole, práce ve skupině a samostatná práce. Výuka dějin by měla výrazně podporovat i používání výpočetní techniky s připojením k internetu a práci s regionálními časopisy a sborníky, tiskem i odbornou literaturou.

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.*

Výuka probíhá dvě hodiny týdně (většinou v učebně nebo i v terénu či v městském muzeu) ve třetím ročníku a jednu hodinu týdně ve čtvrtém ročníku.

Program učiva je sestaven tak, aby mohl být variován s ohledem na složení skupiny žáků, jejich cíle, zájmy a schopnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Podporuje rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie svého města, regionu, vlasti, a v důsledku i Evropy a světa.
- Učí studenty různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- Učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, z historických pramenů a na internetu.
- Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učí studenty správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- Učí studenty rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- Učí studenty při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učí studenty základům logického vyvozování a předvídání důsledků z analýzy historických faktů.
- Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Učí studenty vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problémů.
- Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- Vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění a prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
- Klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.
- Vede studenty k tomu, aby s porozuměním používali odborného jazyka.
- Vede studenty k porozumění sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci atd.
- Ve výuce podporuje používání cizích jazyků a moderních informačních technologií.
- Vede studenty k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Přípravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Vede žáky ke vhodnému vystupování na veřejnosti.
- Jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty, veřejně prezentuje své (např. regionální historické) výzkumy.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- Vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Na základě práce s historickými texty navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka v dějinách i dnes.
- Učí studenty stanovit si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
- Učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- Učí studenty pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Učí studenty odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho korigovat.

- Vede studenty k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.
- Vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě znalostí a vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálním tlakům, které se někdy pokoušejí historii zkreslovat či účelově vykládat.

KOMPETENCE OBČANSKÁ

Učitel:

- Vede studenty k poznání možností praktického využití znalostí z historie (včetně regionální) pro život v současném světě.
- Vede studenty k posuzování událostí a vývoje veřejného života, ke sledování, co se děje v jejich bydlišti a okolí, učí je zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- Učí studenty informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě.
- Učí studenty promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování.
- Vede studenty k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Učí studenty uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, vede je k takovému rozhodování a jednání, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturní a materiální výtvořiny minulosti, ale aby je sami aktivně chránili.
- Vytváří a upevňuje v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím, vede je ke spoluvytváření tohoto bohatství.
- Jde příkladem v plnění svých povinností.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě, ve škole i mimo školu vzhledem ke studentům, rodičům i spolupracovníkům.

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- Vede studenty k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- Učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Vede studenty k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály atd., podporuje používání cizích jazyků.
- Vede studenty k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.
- Seznamuje studenty se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování.
- Učí studenty usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.
- Učí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.

- Prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oborech dějepis, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Seminář z dějepisu (volitelný předmět) – třetí ročník (septima)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje předmět historie a její specifika jako vědy - orientuje se v dějepisné mapě - vyhledává informace a historické prameny, umí je rozlišit a využívat (knihovny, muzea, archívy) - orientuje se v různých pojetích dějin, chápe jejich dobovou podmíněnost - umí vyhodnotit informace k výběru své seminární práce - orientuje se v zásadách zpracování poznatků k seminární práci, umí vytvářet poznámkový a odkazový aparát - umí zpracovat s pomocí výpočetní techniky obrazové a fotografické přílohy, plánky, nákresy a grafy apod. - umí jasně a přehledně prezentovat výsledky své badatelské práce a naznačit možnosti dalšího bádání pro budoucí badatele <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe, co jsou to pomocné vědy historické, jaký mají obecně pro historika význam - zná praktickou paleografii, dokáže číst různé typy českých starých textů, zná zkratky atd. - správně přečte římskými číslicemi napsané letopočty - zná některé středověké instituce, které produkovaly úřední dokumenty - pozná základní úřední dokumenty (úřední knihy) v minulosti jako např. desky zemské, městské 	<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam historického poznání pro současnost - základní pojmy – historie, historiografie, dějiny, dějepis apod. - historická literatura a prameny - postup práce historika, historické informace (slovníky, encyklopedie, odborné časopisy, příručky, regionální historická literatura), jejich typy, účel a možnost využití - pojetí dějin - zadání seminární práce (zásady jejího zpracování, odkazy, citace atd.) <p>Pomocné vědy historické</p> <ul style="list-style-type: none"> - paleografie - diplomatika - kodikologie - epigrafika 	<p>ŘR, PP, Pv2, PS, VU, R, B,DF, Prez, SP, T, Ú, Pís</p> <p>DF, VU, PL, PP, Prez, PS, PTe, Pv2, R, SP, T, Pís, Ú</p>	<p>MPV: D, Z, ZSV PT : Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny tematické okruhy)</p> <p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů - Vztah k multilingvní</p>

<p>knihy, urbáře, gruntovní knihy, matriky, berní rulu a různé katastry atd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná, kde se používaly nápisy, přečte letopočet zašifrovaný v textu na podstavci sochy - zná různé typy kalendářů, ví, co jsou pevné a pohyblivé svátky, jak se odvozují, jak se dle nich datovaly listiny ve středověku i novověku - zná zákonitosti vytváření erbů, barvy, kovy a jejich kombinaci, orientuje se v základních zemských, šlechtických a městských erbech - zná funkce pečeti - umí převést na metrickou soustavu základní měrné jednotky v minulosti - vyzná se v historických mapách - zná základní archeologické metody <p>zná v základních rysech Kosmovu kroniku, pozná veršovanou Dalimilovu kroniku, zná kronikáře doby Karla IV i Vita Caroli, husitské kronikáře (Vavřince z Březové), humanistické, barokní, Palackého, pozitivisty, Gollovu školu</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v různých pohledech na české dějiny (husitství, rekatolizace, národní obrození, význam Rakouska – Uherska, první republiky, soužití Čechů a Slováků, Čechů a Němců, roli Čechů ve světových válkách, nástup komunismu u nás atd.) - zná významné politiky, vědce, umělce a historiky naší oblasti v minulosti a jejich dílo a význam - orientuje se v časopise Pod Zvičinou či dalších regionálních publikacích, zná jejich historii i okolnosti vzniku, umí z nich čerpat poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> - chronologie - heraldika, genealogie, sfragistika - faleristika, vexilologie - historická metrologie - historická geografie - archeologie <p><u>Dějiny historiografie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj českého dějepisectví od raného středověku (legendy a Kosmova kronika), přes Dalimilovu kroniku, kronikáře doby Karla IV., kronikáře doby husitské, humanistické kronikáře, barokní, romantické historiky až po pozitivismus a současnost - různé pohledy na české dějiny (pojetí) - současní historikové a jejich tvorba <p><u>Regionální dějiny</u></p>		<p>situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií - Role médií v moderních dějinách <p>MPV: D, ZSV, Čj, Cj, Ch, F</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s městským muzeem, knihovnou, eventuelně archívem a umí v těchto institucích vyhledávat poznatky ke své práci - orientuje se v druzích náboženství (polyteismus, monoteismus), - ví, ve kterých oblastech se jaké náboženství vyskytuje - odliší hlavní druhy východních náboženství a znaky jejich učení - zná historii vzniku islámu, jeho vývoj a rysy, jeho vazby na židovství a křesťanství, projevy islámského radikalismu v dnešním světě - chápe význam židovského náboženství pro ostatní monoteistická náboženství, jeho vliv na vývoj křesťanství a kulturu v euroamerické oblasti, přínos židovského národa ke světové kultuře, vědě a podnikání - zná osud Židů za války (holocaust) a vývoj státu Izrael po roce 1948 - zajímá výrazně negativní postoje vůči rasismu a antisemitismu - samostatně zpracuje určitou kapitolu z českých či světových dějin, samostatně či s pomocí učitele a spolužáků toto období zhodnotí - učí se diskutovat o historickém problému - samostatně prezentuje svoji seminární práci s důrazem na své badatelské výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - významné osobnosti naší oblasti ve sféře politiky, kultury a historiografie - práce s časopisem Pod Zvičinou, historické sborníky z Hořic, Jičínska i východních Čech - exkurze v muzeu eventuelně v archivu - informace o stavu zpracování seminární práce <p><u>Dějiny náboženství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj světových náboženství - primitivní kultury, pohanská náboženství - východní náboženství - Islám - Židovství <p>Vybrané kapitoly z dějin</p>		
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">- nejvýznamnější okamžiky světových a našich dějin (podrobnější zpracování na základě referátů a prezentací studentů- prezentace své seminární práce		
--	---	--	--

Seminář z dějepisu (volitelný předmět) – čtvrtý ročník (oktáva)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se rychle orientovat v celém historickém vývoji - popíše způsob obživy a pravěké nástroje a vysvětlí neolitickou revoluci, vysvětlí změny v zemědělské výrobě ve středověku, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, vynálezy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - objasní vznik válečných konfliktů a uvede významné světové konflikty od třicetileté války přes napoleonské války až po světové války - popíše boj za nezávislost (Nizozemí, USA, středoevropské národy včetně našeho) a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád, stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí význam - dokáže se orientovat ve změnách životního stylu v minulosti a vylučování se z bezprostřední závislosti na prostředí - zhodnotí úlohu panovníků od antických císařů přes středověké panovníky, české krále z rodu Přemyslovců a Lucemburků atd. - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, jednotu bratrskou, stavovský stát za Jagellonců - zná významné diplomaty a politiky v dějinách - popíše podíl významných vojevůdců na světových i 	<p>Klíčové momenty českých a světových dějin</p> <ul style="list-style-type: none"> - revoluční změny ve způsobu práce a hledání obživy - nové objevy, vynálezy a postupy, které změnily svět - změny státních a politických systémů - válečné konflikty a nová uspořádání světa a Evropy - boj za národní, kulturní a politickou svébytnost - boj za lidská práva a důstojné postavení člověka v dějinách - změny životního stylu člověka - vývoj závislosti člověka a okolního prostředí v dějinách <p>Významné osobnosti světových a českých dějin a jejich přínos lidstvu</p> <p>Osobnosti ze světa politiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - panovníci významní pro vývoj svého národa, Evropy a lidstva - významní diplomaté aristokratického i 	<p>ŘR, PP, Pv2, PS, VU, R, Prez,</p> <p>ŘR, B, T, Ú, PÚ, PP, V Pv2, PS, E, R, DF</p>	<p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MPV: D, F, Bi, Z, ZSV</p>

<p>českých dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná význam českých kronikářů a spisovatelů pro vyváření obrazu českého národa - umí vyjmenovat významné světové spisovatele a básníky apod., zná jejich hlavní díla a jejich příslušnost k určitému kulturnímu proudu - orientuje se ve vývoji uměleckých a stavebních slohů a umí do nich zařadit konkrétní umělce a na příkladě jejich děl přiblíží jednotlivé umělecké slohy - orientuje se ve vývoji světové hudby - umí přiblížit podíl českých hudebních skladatelů na vývoji světové hudby - uvědomí si, jaký význam hrála hudba v dějinách našeho národa - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu a Antiky světa v oblasti materiální i duchovní kultury - uvede významné české i světové učence od doby středověku po novověk (např. významné osobnosti rudolfínské doby) - zná slavné vynálezce z doby první a druhé průmyslové revoluce u nás i ve světě - vysvětlí počátky vzniku náboženství i filozofie - popíše způsob života ve staroorientálním a antickém státě, politické pojmy - vysvětlí úlohu křesťanství a odkaz římské kultury pro Evropu - zhodnotí úlohu reformátora Jana Husa a dalších reformátorů, popíše význam husitství pro prosazování plurality ve společnosti 	<p>ostatního původu</p> <ul style="list-style-type: none"> - politikové, kteří něco znamenali pro svoji zem nebo i celý svět - významní vojevůdci, kteří zasáhli do chodu českých i světových dějin <p>Osobnosti ze světa kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní čeští kronikáři a spisovatelé a jejich přínos pro rozvoj českého národa - významní světoví spisovatelé a básníci, kteří určovali trendy ve vývoji světové literatury - významní čeští a světoví malíři, sochaři a stavitelé, jejich přínos k rozvoji uměleckých slohů - slavní čeští i světoví hudební skladatelé a interpreti a jejich role v historickém vývoji našeho národa, Evropy a světa <p>Osobnosti ze světa vědy a techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní čeští a světoví středověcí učenci - slavní čeští a světoví vynálezci a jejich objevy a vynálezy <p><u>Sřety idejí a názorů v českých a světových dějinách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - náboženství a filozofie ve starověku - vývoj politických názorů v antice a jejich vliv na novodobou politiku - filosofické a náboženské sřety ve 	<p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, DC, DF, Prez</p> <p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, V, DC, DF</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC, DF</p>	<p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MPV: D, VV, Čj, Cj, HV, Rj, Nj, Aj</p> <p>PT : Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MPV: D, Čj, ZSV</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí příčiny revoluce v Rusku, bolševickou ideologii a rozvoj komunismu po 2. sv. válce- objasní příčiny nástupu fašismu, důsledky	<p>středověku</p> <ul style="list-style-type: none">- význam křesťanství pro Evropu a svět- střety náboženství ve středověku a novověku- boje ideologických systémů v 19. a 20. století (fašismus, komunismus)		
---	--	--	--

8.17 Seminář z chemie – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z chemie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákům odkrývá přírodní zákonitosti. Orientuje se na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím se propojuje s ostatními přírodovědnými předměty a hlavně navazuje na výuku *chemie* v předcházejících ročnících. Toto učivo shrnuje, prohlubuje a umožňuje seznámení i s jinými chemickými obory. Více se zabývá využitím chemických látek v běžném životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z chemie* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v RVP a přesahuje i do dalších vzdělávacích oborů (biologie, fyzika, zeměpis). Umožňuje žákům uvědomit si vztahy, zákonitosti a přesahy přírodovědných předmětů.

Vyučovací předmět je určen pro žáky třetího (septima) a čtvrtého ročníku (oktáva). Dotace jsou 2 hodiny týdně ve třetím ročníku a 1 hodina týdně ve čtvrtém ročníku a může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu chemie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování učení a pracovní činnosti a jejich využití pro seberealizaci a osobní rozvoj
- vede žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení k získání a zpracování poznatků a informací, učí hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení
- učí kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- učí kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- učí rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- podporuje vytváření hypotézy, navrhování postupných kroků, zvažování různých postupů při řešení problému
- učí uplatňování vhodných metod a dříve získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- učí kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- vede k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- vede k používání odborného jazyka
- využívá moderní informační technologie
- učí vhodným způsobem žáky prezentovat svou práci i sám sebe
- učí správné interpretaci a argumentaci

Kompetence sociální a personální

- učí žáky reálně posuzovat své možnosti, stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti
- učí korigovat své jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podporuje aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá a učí k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vede k odpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- učí rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanské

- učí uvažovat z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedocházelo k ohrožování a poškozování přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností, učí hájit svá práva i práva jiných
- učí chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, učí poskytnout pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti

- vede k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucímu profesnímu zaměření
- podporuje rozvíjení osobního i odborného potenciálu žáků
- podporuje iniciativu, tvořivost a aktivní přístup žáků
- učí kriticky posuzovat a hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a učí v případě nezbytnosti připravenosti tato rizika nést

Seminář z chemie (volitelný předmět) – třetí ročník (septima)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámem se základními zákony a předpisy - rozeznává jednotlivé typy potravinářských aditiv - je schopen se orientovat ve složení některých potravinářských výrobků - zná nebezpečí plesnivých a znehodnocených potravin - je schopen se orientovat v reklamních sděleních - analyzuje skrytý obsah reklamy - je seznámen s životem a prací významných českých vědců - zná význam jejich objevů pro lidskou společnost - je seznámen s organizací, prací a významem chemických výzkumných ústavů - má přehled o základních metodách zjišťování přítomnosti jednotlivých iontů ve vzorku - provádí důkazy iontů - orientuje se v základních instrumentálních metodách analýzy - prakticky provede odměrnou analýzu - uvede výskyt alkaloidů a jejich negativní a pozitivní význam pro život člověka - objasní nebezpečí návykových látek <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady drog a vysvětlí vznik psychické a fyzické závislosti - vymezí pojem doping a uvede jeho rizika 	<p>Chemie v potravinářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpisy a zákony - typy potravinářských aditiv - „klamavé“ potraviny - bakterie v potravinách - plísně v potravinách - reklama Významní čeští chemici a jejich objevy - Jaroslav Heyrovský - Otto Wichterle - Antonín Holý - výzkumné ústavy a jejich práce Analytická chemie - kvalitativní a kvantitativní analýza - reakce a důkazy kationtů - reakce a důkazy aniontů - vážková a odměrná analýza Návykové látky - alkaloidy 	<p>MoS, PÚ, ŘR, T</p> <p>Seminární práce</p> <p>V, ŘR</p> <p>Laboratorní práce</p> <p>MoS, ŘR, T</p> <p>Prezentace</p>	<p>Biologie</p> <p>Dějepis</p> <p>Biologie</p>

	<ul style="list-style-type: none">- drogy- závislost- doping		
--	--	--	--

Seminář z chemie (volitelný předmět) – čtvrtý ročník (oktáva)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá názvy a značky prvků - rozliší jednotlivé typy vzorců - určí oxidační čísla - podle vzorce určí název a podle názvu napíše vzorec anorganické sloučeniny - užívá definiční rovnice pro veličiny - řeší jednoduché příklady - popíše běžně používaná léčiva - zná princip jejich účinku - ví, jak správně užívat léčiva 	<p>Názvosloví anorganických sloučenin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní typy vzorců - dvouprvkové sloučeniny - kyseliny - soli - komplexy Chemické výpočty - hmotnostní a objemový zlomek - směšování roztoků - molární hmotnost, molární koncentrace, molární objem - výpočty ze vzorců - výpočty z chemických rovnic Léčiva - historie farmakologie - vývoj nového léku - nežádoucí účinky léčiv - typy léčiv 	<p>MoS, PÚ, ŘR, T</p>	<p>Biologie Matematika</p>

8.18 Seminář z matematiky – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z matematiky nabízí studentům shrnutí středoškolské matematiky, její doplnění a rozšíření některých témat. Věnuje se přípravě ke státní maturitě, připraví studenty z velké části i k profilové maturitní zkoušce. Studenti by po absolvování semináře měli být dobře připraveni k přijímacím zkouškám z matematiky na vysoké školy technického, přírodovědného a ekonomického směru a také k dalšímu studiu matematiky na podobných typech škol. V semináři bude kladen velký důraz na samostatnou práci studentů. Student by měl umět samostatně řešit obtížnější příklady ze všech oblastí středoškolské matematiky a také vyložit teoretická východiska pro řešení některých typů příkladů.

Seminář z matematiky je vyučován ve třetím ročníku, stěžejní témata jsou: komplexní čísla, řešení soustav rovnic, analytická geometrie v prostoru, kuželosečky a opakování konstrukčních úloh z geometrie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z matematiky je volitelným předmětem ve třetím ročníku vyššího gymnázia (jak čtyřletého, tak i osmiletého studia) a v podobě dvouhodinového semináře týdně rozšiřuje výuku předmětu *Matematika*.

Náplň semináře je možno částečně přizpůsobit studijním potřebám a požadavkům účastníků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům

- vyzkoušet různé metody a formy činností
- procvičit získané vědomosti při řešení dostatečného množství příkladů
- využívat efektivně různých strategií učení k získávání a zpracování nových poznatků a strategií
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovávat informace a využívat je při studiu a praxi
- hodnotit pokroky dosažené při učení a práci
- přijímat kritiku ze strany druhých a poučit se z chyb
- hledat příčinu vzniku logické chyby v postupu řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, analyzovat ho podle svých možností
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat různé postupy řešení
- při řešení problémů používat již dříve získané metody, vědomosti a dovednosti
- využívat vlastní tvořivé myšlení a intuici
- nahlížet na problémy z různých stran
- zvažovat klady a zápory různých variant řešení, posuzovat případná rizika a důsledky jednotlivých řešení
- hledat úplná řešení
- řešit dostatečné množství úloh, které mají praktické využití a vztah k reálnému světu
- provádět algoritmizace problémů

Kompetence komunikativní

Učitel umožňuje žákům

- efektivně využívat dostupné prostředky komunikace
- používat prostředky verbální i nonverbální komunikace
- symbolicky a graficky vyjadřovat informace různého typu
- používat s porozuměním jazyk matematiky a matematickou symboliku
- efektivně využívat moderní informační technologie
- prezentovat přiměřeným způsobem výsledky své práce před známým i neznámým publikem
- porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- komentovat svůj postup při řešení příkladu
- jasně formulovat závěry při řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům

- posuzovat reálně své duševní i fyzické možnosti
- učit se schopnosti sebereflexe
- stanovovat si vlastní cíle a priority
- odhadovat důsledky vlastního jednání
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k utváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat různým tlakům medií a společnosti
- zeptat se na nejasnosti či problém

Kompetence občanské

Učitel umožňuje žákům

- zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy společnosti
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje žákům

- rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření s ohledem na své potřeby a osobní předpoklady
- rozvíjet osobní i odborný potenciál
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat možná rizika a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru

Seminář z matematiky (volitelný předmět) – 3. ročník a septima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důvod a princip zavedení komplexních čísel - zobrazí komplexní čísla v Gaussově rovině - řeší operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru - vyjádří komplexní číslo v algebraickém i goniometrickém tvaru - řeší rovnice v komplexním oboru včetně binomických - užívá pojmy maticového počtu - pomocí matic řeší soustavy rovnic - řeší úlohy spojené s přímkami a rovinami v prostoru - řeší obtížnější problémy analytické geometrie kvadratických útvarů v rovině - řeší úlohy pro přípravu k maturitě 	<p>Komplexní čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavedení a vlastnosti komplexních čísel - geometrické znázornění kompl. čísel - rovnice v komplexním oboru Soustavy rovnic - řešení soustav rovnic pomocí maticového počtu Analytická geometrie - lineární útvary v prostoru - kuželosečky Opakování středoškolské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> - test (T) - ústní zkoušení (Ú) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - modelování situace (Mos) 	matematika

8.19 Seminář z výpočetní techniky – volitelný předmět**Charakteristika předmětu**

Seminář z výpočetní techniky je určen pro studenty, kteří chtějí nakouknout do oblasti programování a zároveň se více seznámit se zpracováním digitálního zvuku a videa, případně zdokonalit svoje dosavadní znalosti v této oblasti. Celý seminář je tematicky rozdělen na dvě části, které budou probrány teoreticky a následně se prakticky procvičí.

Probírané části:

Úvod do programování

Digitální video a zvuk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z výpočetní techniky je jednoletým volitelným předmětem pro studenty oktávy a odpovídajícího ročníku čtyřletého gymnázia (4. ročník). Vyučuje se v následující časové dotaci:

Ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
Počet hodin	0	0	0	2

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- žáci jsou zodpovědní za své učení, své učení si sami organizují a plánují
- žáci si sami organizují svůj učební proces
- využívají různé strategie učení
- žáci vyhledávají informace v různých informačních zdrojích, kriticky přistupují ke zdrojům informací
- žáci sami vytvářejí a uspořádávají dokumentaci
- žáci jsou schopni porozumět grafům, tabulkám a diagramům
- žáci jsou schopni propojovat znalosti z různých oborů
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímají ocenění, kritiku a rady ze strany druhých
- čerpají poučení z chyb svých i z chyb druhých pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni vytyčit si cíle, navrhovat a vytvářet projekty
- identifikují členy problémové situace a složky problému, jejich vzájemné vztahy
- žáci jsou schopni analyzovat problémy, rozhodnou, které proměnné/faktory jsou důležité
- rozpoznají příčiny jevu a jeho důsledek, příčinné vztahy mezi jevy
- rozpoznají, které informace jsou důležité k vymezení problému či k jeho řešení
- schematicky vyjádří strukturu problému
- formulují na základě dostupných informací hypotézy, rozhodují o jejich verifikovatelnosti
- hledají možné klady a zápory různých variant řešení
- při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, užívají logické a kombinatorické myšlení
- žáci se učí konzultovat s odborníky
- žáci se pokoušejí nalézat nová a netradiční řešení problémů
- dokážou být flexibilní při rychlých změnách
- vyhodnocují experiment z hlediska jeho průběhu
- vyvozují obecnější závěry ze získaných poznatků

- navrhnuou aplikaci výsledných řešení v konkrétních situacích
- zdůvodňují a obhajují srozumitelně svá řešení

Kompetence komunikativní

- svoji schopnost mluvit na veřejnosti dokazují během presentace samostatných prací, výkladu referátů, předkládání výsledků svých projektů a to jak před známým, tak i neznámým publikem
- žáci umí naslouchat projevům ostatních
- všímají si i neverbálních signálů
- při svém projevu vysílají zpětné signály
- umí svůj projev dle potřeby opakovat, shrnout
- volí vhodné prostředky komunikace podle toho, s kým komunikují a čeho chtějí dosáhnout
- volí optimální jazykové prostředky
- rozliší, kdy a jak použít odborný jazyk, dokážou používat odbornou terminologii, ale také alternativně vysvětlit odborný pojem
- efektivně využívají moderní informační technologie, jsou si vědomi možných rizik
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- v nejasných nebo sporných situacích pomáhají dosáhnout porozumění
- polemizují s názory, ne s osobami jejich autorů, nezesměšňují je, nezlehčují
- názory vyvrací pomocí věcných argumentů
- vyhýbají se paušálním soudům a předsudkům
- zvládají své vlastní emoce, ohradí se proti agresivnímu jednání druhých
- řídí či moderují diskusi
- vyjadřují se jako „já“ případně „my“ (pokud se jedná o týmovou práci)

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocují úspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikují, co jim jde dobře a kde musí kompenzovat své nedostatky
- identifikují příčiny úspěchu i neúspěchu
- při plánování cíle a cesty staví na svých silných stránkách
- posuzují a korigují své plány vzhledem k vnějším i vnitřním podmínkám
- pokládají konkrétní otázky, aby zjistili názory druhých na svůj plán
- volí úkoly, při nichž rozvíjí i své „slabší“ schopnosti a dovednosti
- cíleně vyhledávají možnost uplatnit se při práci v týmu i samostatně
- jsou ochotni respektovat ostatní
- v rámci práce ve skupině jsou schopni přejímat zodpovědnost
- umí vyrovnávat případné konflikty ve skupině
- umí se poradit s lidmi ve svém okolí
- účastní se diskusí a umí vyjádřit vlastní názor
- dodržují dojednané úmluvy
- žáci jsou ochotni přijmout různé role ve skupině
- stanovují si dlouhodobé cíle s ohledem na své zájmy, předpoklady a hodnotovou orientaci
- přizpůsobují se měnícím se životním a pracovním podmínkám
- všímají si nových vztahů ve skupině a podle toho jednají
- nesoutěží s členy týmu, oceňují dobré výkony kolegů ve skupině
- předvídají, jak by jejich aktivity mohly ohrozit jejich zdraví i zdraví druhých, snaží se takovým situacím vyhýbat
- rozhodují se samostatně
- umí stát za svým rozhodnutím, podle možností své rozhodnutí podrobují další kontrole
- pokud to uznají, umí změnit svá rozhodnutí
- jsou ostražití a skeptičtí vůči davovým náladám

Kompetence občanské

- žáci se chovají jako zodpovědné osoby
- žáci se chovají ekologicky a to ve škole i mimo školní prostředí
- žáci si uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace, odmítají xenofobii nebo rasistické názory
- informovaně zvažují vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými
- upřednostňují ve svém životě takové činnosti a materiální vybavení, které nezpůsobují nebo nezvyšují environmentální a kulturní škody
- vývoj společnosti posuzují mimo jiné z hlediska udržitelnosti života
- ve svém i cizím myšlení odhalují předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- své argumenty předkládají srozumitelně i pro neinformované
- analyzují situace a posuzují potřebu a vhodnost pomoci
- zřetelně a účinně varují při hrozícím nebezpečí
- volí záchranné postupy i s ohledem na druhé

Kompetence k podnikavosti

- pojmenují, jakými disponují schopnostmi, znalostmi a dovednostmi
- vystihnou, jaké schopnosti či dovednosti jsou potřebné k úspěšnému zvládnutí určitých profesí
- při rozhodování o své profesi uvažují o své práci v dlouhodobějším horizontu
- stanovují si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné
- umí k dosažení cíle hledat různé cesty
- nespokojují se pouze s přesně zadaným úkolem, ale také uvažují, jak by se daný úkol nechal splnit efektivněji
- umí se pro práci a řešení problémů dostatečně motivovat
- podle povahy úkolu dokážou rozhodnout, kdy stačí na úkol sami, kdy se mají obrátit na pomoc někoho jiného
- dokážou myslet projektově, hlavně plánovat, určit priority, volit vhodné strategie, vytyčit postupové cíle a vyhodnocovat jejich dosažení

Seminář z výpočetní techniky (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem algoritmus, zvolí vhodný algoritmus pro řešení dané úlohy, zapíše ho pomocí vývojového diagramu nebo pomocí jednoduchých slov - vytvoří jednoduché skripty v daném programovacím jazyce - zpracuje a prezentuje audio a videosekvence - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci se zvukem a obrazem - ovládá základní funkce digitální techniky 	<ul style="list-style-type: none"> - algoritmus a jeho vlastnosti - zápis algoritmu, vývojové diagramy - jednoduché skripty - seznámení s programovacími jazyky - práce s digitální kamerou - práce ve stříhovém programu - při stříhu filmu používat dostupné efekty, titulky, ozvučit film, nahrávat a upravovat postsynchrony - vytvářet menu a film ve formátu, určeném k distribuci 	<p>SP, PP</p>	

8.20 Seminář ze zeměpisu – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář ze zeměpisu* je součástí vzdělávacích oblastí *Člověk a příroda* a *Člověk a společnost* z RVP. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Je jedním z předmětů, který studentům umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Učí studenty rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *Seminář ze zeměpisu* obohacuje a rozšiřuje všeobecný rozhled studentů. Obsahově rozšiřuje a doplňuje vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis.

Časové vymezení předmětu

Ročník	1./ kvinta	2./ sexta	3./ septima	4./ oktáva
Počet hodin	0	0	0	1

Organizační vymezení předmětu

Výuka *Semináře ze zeměpisu* probíhá v multimediální zeměpisné učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zpravidla kmenových učebnách. *Seminář ze zeměpisu* disponuje hodinovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně (ve 4. ročníku čtyřletého studia a v 8. ročníku osmiletého studia).

K preferovaným formám výuky patří praktické činnosti s mapami a zeměpisnými daty, prezentace, referáty, tematická videa a skupinové projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

(vést studenty k odpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)

Učitel:

- vytváří a rozvíjí zájem studentů o poznávání svého regionu, své vlasti a cizích zemí
- zadává studentům úlohy, referáty či anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě musí vyhledávat, zpracovávat, třídít a používat potřebné informace z širších informačních zdrojů - map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- učí studenty zpracovávat informace z hlediska důležitosti
- podporuje využívání cizího jazyka a mediální techniky
- umožňuje studentům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- snaží se studenty motivovat k učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a učí studenty je řešit
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporuje originální způsoby řešení, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- učí studenty chápat jevy v souvislostech, vyvozovat, zobecňovat
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů

- na zeměpisné vycházce či exkurzi předkládá studentům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

(vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

Učitel:

- vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí studenty prezentovat své myšlenky, názory a práce
- klade důraz na kulturní úroveň mluveného i psaného projevu
- podporuje konstruktivní kritiku i sebekritiku při hodnocení
- podporuje přátelskou komunikaci mezi studenty a vyučujícím a mezi studenty navzájem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých)

Učitel:

- vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- podporuje práci ve skupinách, týmech a učí studenty zastávat v těchto týmech různé role
- upevňuje ve studentech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- učí studenty hodnotit práci skupiny, práci svou i práci ostatních členů skupiny
- netoleruje případné projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

(vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích)

Učitel:

- vede studenty k poznání možnosti praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vede studenty k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti
- vytváří a upevňuje ve studentech pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- vede studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování studentů
- netoleruje nekolegiální chování a odmítnutí požadované pomoci

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- vede studenty k rozvíjení jejich osobního i odborného potenciálu
- podporuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost studentů
- vede studenty ke kritickému hodnocení dosažených výsledků

Seminář ze zeměpisu (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a porovná podmínky panující na Zemi s ostatními planetami Sluneční soustavy - zhodnotí další tělesa sluneční soustavy - porovná kosmický výzkum v USA a SSSR – studená válka, přínos nových technologií do civilního života - uvede základní faktografii o výzkumu kosmu a sluneční soustavy - vysvětlí princip geocachingu + příklady využití v praxi 	<p>PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>VESMÍR, VÝZKUM SLUNEČNÍ SOUSTAVY</p> <p>vesmírná tělesa – galaxie, typy, tvary galaxií, kvasary, černé díry, neutronové hvězdy – pulsary, bolidy, protoplanety</p> <p>výzkum sluneční soustavy - boj o nadvládu ve vesmíru USA x SSSR – první lidé v kosmu, dobytí Měsíce, sondy k jiným planetám – Venuši, Marsu, plynným obrům</p> <p>GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>geocaching - propojení geocachingu a DPZ, princip geocachingu, geocaching v praxi + př.</p>	<p>ŘR</p> <p>T, PS, R, ŘR, SP</p> <p>PP, PS, SP</p>	<p>Fyzika - pohyb těles, vzájemné působení</p> <p>Informatika – Zdroje a vyhledávání informací, komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše princip vzniku magnetického pole Země - zhodnotí složení zemského tělesa a jeho jednotlivé geosféry - zhodnotí význam zemského jádra + vysvětlí princip pohybu zemského jádra - popíše princip vulkanické činnosti na Zemi, uvede významné vulkanické oblasti světa - zhodnotí vliv seismické činnosti v jednotlivých oblastech světa - popíše mechanismus vzniku zemětřesení na Zemi - uvede př. predikce zemětřesení a možnosti preventivních opatření - popíše princip skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi a příčiny a důsledky jeho zesilování - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - uvede příčiny klimatických změn, teorie a hypotézy, př. konkrétních globálních změn klimatu na Zemi 	<p>FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA</p> <p>magnetické pole Země - složení zemského tělesa, zemská kůra, litosférické desky, zemské jádro</p> <p>- magnetické pole Země, vznik magnetického pole, význam magnetického pole pro život na Zemi</p> <p>vulkanismus a seismicita na Zemi – vznik endogenních procesů na Zemi – pohyby litosférických desek, vznik zemětřesných vln, oblasti seismicity na Zemi, typy vulkanismu, vulkanické oblasti světa - oblasti, rizika, detekce, prevence proti katastrofám</p> <p>atmosféra: globální změny klimatu - příčiny klimatických změn, teorie a hypotézy, př. konkrétních globálních změn klimatu na Zemi, důsledky globálních změn klimatu, předpovědi do budoucnosti</p>	<p>SP, PS</p> <p>SP, PS</p> <p>PP, MoS</p> <p>T, PS, SP, ŘR, DF</p>	<p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p>
--	--	--	---

<p>- popíše vznik a příčiny klimatického jevu El NINO a ENSO, geografické oblasti působení jevu, následky pro přírodu a obyvatelstvo</p> <p>- objasní mechanismy vzniku tzv. ozónové díry</p> <p>- uvede př. oblastí zvýšeného působení UV záření na Zemi</p> <p>- zhodnotí následky z intenzivního ozáření – nemoci, regenerace ozónové vrstvy</p>	<p>Klimatický jev El NINO a ENSO - vznik a příčiny jevů, geografické oblasti působení jevů, následky pro přírodu a obyvatelstvo</p> <p>Ozónová vrstva a její narušení - lokalizace ozónové vrstvy, příčiny vzniku tzv. ozónové díry, oblasti zvýšeného působení UV záření, následky z intenzivního ozáření - nemoci, regenerace ozónové vrstvy</p>		
---	--	--	--

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí v daném regionu dynamiku vývoje obyvatelstva, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - posoudí vliv tradic a modernizace společnosti na vývoj populace v různých částech světa (v širších souvislostech s náboženstvím atd.) - porovná populační politiku Indie a Číny + uvede př. pozitiv a negativ centrálně řízené populační politiky - uvede př. významných nemocí světa - zhodnotí geografické rozšíření vybraných nemocí - nastíní možnosti prevence, léčby výše uvedených chorob - zhodnotí vliv nemocí na celkový společenský a ekonomický rozvoj regionů, států - zhodnotí principy globalizace kultury, ekonomiky, sportu, hudby apod. - uvede trendy a konkrétní př. globalizace ve světě, Evropě a ČR - nastíní budoucí vývoj globalizačních mechanismů - uvede příčiny a důsledky + současný stav světové chudoby 	<p>SOCIOEKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ OBYVATELSTVO</p> <p>Obyvatelstvo světa - problematika přelidnění některých oblastí světa, problémy související s přelidněním, př. Číny a Indie jako nejlidnatějších zemí světa, problémy s přelidněním v Africe, LA a JV Asii</p> <p>Nemoci světa - charakteristika, geografické rozšíření, léčba, prevence – AIDS, malárie, žlutá zimnice, rakovina, bilharzióza, spavá nemoc</p> <p>Globalizace světa - charakteristika – globalizace ekonomiky, kultury, sportu, hudby atd. trendy a př. globalizace ve světě, Evropě a ČR, globalizace a pohledy do budoucnosti</p> <p>Chudoba ve světě - příčiny a důsledky, současný stav – nejchudší oblasti světa, rozdíly mezi bohatým severem a chudým jihem, možnosti řešení situace – př.</p>	<p>T, Ú, SP, PS, PÚ, R, ŘR</p> <p>R, DF, ŘR, T, Ú</p> <p>T, Ú, R, SP, PS, ŘR</p>	<p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede př. nejchudších oblastí světa, vazby s lokálním historickým vývojem, problémy, konflikty a globalizací ekonomiky - zhodnotí zásadní rozdíly mezi bohatým severem a chudým jihem + nastíní možnosti řešení situace - charakterizuje problematiku dětská práce, práce žen a nejchudších lidí, vykořisťování obyvatel, prostituce... - uvede př. zapojení dětí v lokálních válečných konfliktech - uvede př. přístupů k řešení problémů světovými mezinárodními organizacemi - uvede př. evropských zemí s významnou muslimskou menšinou - nastíní možné problémy a konflikty evropských subkultur a muslimských menšin ve společném soužití - uvede možnosti řešení problémů + pohledy do budoucnosti - uvede př. zemí, které ovládají drogové kartely - uvede produkční oblasti drog ve světě - nastíní problematiku boje státních úřadů s drogovou mafii 	<p>Novodobé otroctví - dětská práce, práce žen a nejchudších lidí, vykořisťování obyvatel, prostituce... děti ve válečných konfliktech, př. problematických regionů</p> <p>MAKROREGIONY SVĚTA</p> <p>Muslimští přistěhovalci v Evropě - historie – vývoj, př. zemí s velkým podílem muslimů, problémy a konflikty současnosti, pohled do budoucnosti</p> <p>Drogové kartely v LA - charakteristika drogových kartelů, př. zemí jako produkčních oblastí drog, boj státních úřadů s drogovými kartely, USA x Mexiko – nejvíce střežená hranice světa</p>	<p>Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly. V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru temat. filmů a zpráv.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje problematiku a příčiny konfliktů v severní Africe a Z Asii 	<p>Novodobé konflikty v severní Africe a Z Asii (Libye, Egypt, Sýrie) - příčiny konfliktů,</p>	<p>T, Ú, SP, PS, R, ŘR PÚ</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí současnou politickou situaci regionu - uvede historické souvislosti se současnou politickou a společenskou situací v oblasti - nastíní základní možnosti řešení konfliktů – např. zapojení mezinárodních organizací do konfliktu - charakterizuje problematiku a příčiny konfliktu na Somálském poloostrově - zhodnotí současnou politickou situaci Somálska - uvede historické souvislosti se současnou politickou a společenskou situací v oblasti - nastíní základní možnosti řešení konfliktu – např. zapojení mezinárodních organizací do konfliktu - charakterizuje problematiku a příčiny konfliktu v Izraeli - zhodnotí současnou politickou situaci Izraele - uvede historické souvislosti se současnou politickou a společenskou situací v oblasti - nastíní základní možnosti řešení konfliktu – např. zapojení mezinárodních organizací do konfliktu 	<p>charakteristika konfliktů, současný stav, zapojení mezinárodních organizací – OSN, NATO, Liga arabských států. . .</p> <p>Občanská válka v Somálsku - příčiny konfliktů, charakteristika konfliktů, současný stav, zapojení mezinárodních organizací –OSN, NATO, Liga arabských států</p> <p>Konflikty Izrael x Palestina + okolní arabské státy - příčiny konfliktů, charakteristika konfliktů od r. 1945 + současný stav, zapojení mezinárodních organizací – OSN, NATO, Liga arabských států</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí současnou politickou situaci v Iránu - uvede historické souvislosti se současnou politickou a společenskou situací v oblasti - zhodnotí současné postavení Iránu ve světové politice 	<p>Role Iránu ve světové geopolitice - vývoj Iránu po islámské revoluci v r. 1979, politická orientace Iránu v současnosti, role Iránu ve světové politice a ekonomice</p>	<p>T, Ú, SP, PS, R, ŘR PÚ</p>	

<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje problematiku světového terorismu- zhodnotí současnou politickou situaci vybraných států- uvede historické souvislosti se současnou politickou a společenskou situací ve vybraných státech- zhodnotí roli USA, Evropy, popř. dalších zemí v problematice boje se světovým terorismem	Boj proti světovému terorismu (Irák, Afghánistán, S. Korea) - role těchto států ve světovém terorismu, přístup USA, Evropy, Ruska, mezinárodních organizací		
---	--	--	--

8.21 Společenskovědní seminář – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Do volitelných předmětů 3. a 4. ročníku je zařazen *Společenskovědní seminář*. Obsah předmětu je uzpůsoben požadavkům nové státní maturity a jeho zaměření je na aktuální společenskou situaci a praktické procvičování a rozšiřování znalostí získaných o hodinách ZSV a OV. Učivo je rozděleno do tematických celků. Logika, EU a členské státy, Ekonomie a marketing, Mediální výchova, Život a práce v EU, Diskuse k historickým událostem druhé poloviny 20. století po současnost, Příčiny současných mezinárodních problémů, Historie parlamentarismu v českých zemích, Boj za demokracii, Aktuální sociologické poznatky o globální společnosti.

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Společenskovědní seminář* je volitelným vyučovacím předmětem ve 3.ročníku (septimě) a 4. ročníku (oktávě) gymnázia v rozsahu 2 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- motivujeme žáky ke sběru informací k zadaným či vybraným tématům prostřednictvím multimediálních encyklopedií, internetových zdrojů, statistických analýz apod.
- využíváme mezipředmětových vztahů jednak pro zpestření výuky, jednak k prohloubení znalostí a k opakování učiva
- používáme různé informační zdroje, rozvíjíme u žáků schopnosti vyhledávat a získávat informace a používat je při studiu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyrovnávání se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmu, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je připravován
- vedeme k porozumění vybraných filozofických textů a diskusi o nich, dopadu jednotlivých myšlenek na lidstvo
- motivuje žáky k získávání nových informací o soudobých problémech světa z individuálního i globálního hlediska

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky pomocí diskuse k rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jejich hodnotný partnerský i profesní život.
- učíme formulovat žáky svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se diskusí.

Kompetence sociální a personální

- učíme toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,

utváří slušné a odpovědné chování žáka v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování

- motivujeme k reálnému posouzení svých fyzických a duševních možností

Kompetence občanské

- učíme respektu k lidskému životu
- učíme prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity, připravenosti tuto identitu chránit
- učíme utváření slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování
- motivujeme k zodpovědnému chování
- vedeme k samostatnosti a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- vedeme k dodržování zákonů, respektování práva a osobnosti druhých, vystupujeme proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- motivujeme k jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispíváme k uplatňování hodnot demokracie

Kompetence k podnikavosti

- vytváříme odpovědný přístup žáků k plnění povinností a respektování stanovených pravidel
- rozvíjíme dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných
- rozvíjíme chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost seberealizaci

<ul style="list-style-type: none">- objasní význam medií v současné společnosti- uvede základní kategorie mediálních produktů a formy mediálních sdělení- analyzuje vliv medií na jedince, společnost, kulturu- rozebere aktuální zpravodajství- popíše základní principy fungování reklamy a její výrazové prostředky- analyzuje skrytý obsah reklamy	Mediální výchova		
---	------------------	--	--

Společenskovední seminář (volitelný předmět) - oktáva

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam strukturu a význam EU - popíše chod organizací EU - uvede postupy přijímání zákonů EU - popíše fondy EU - objasní způsoby vedení EU - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v EU - debatuje o pozitivích i problémech EU multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí v EU - posoudí historické události druhé poloviny 20.století - objasní vývoj naší společnosti v období totality - vysvětlí postavení církve a věřících, inteligence v ČSSR v období totality, vysvětlí fungování a vznik Charty 77, Českých dětí - seznámí se s osobnostmi důležitými pro období druhé poloviny 20. století -diskutuje o aktuálních současných mezinárodních problémech - popíše cizí kultury - popíše současnou českou společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úlohu, sociální nerovnost a chudobu v současné společnosti - definuje parlamentarismus -popíše historii parlamentarismus v českých zemích - zjistí rozdíl mezi demokracií a totalitou - vyloží průběh Sametové revoluce 	<p>Život a práce v EU</p> <p>Diskuse k historickým událostem druhé poloviny 20. století po současnost</p> <p>Příčiny současných mezinárodních problémů</p> <p>Historie parlamentarismu v českých zemích</p> <p>Boj za demokracii</p>	<p>T,Ú,R,PR,ŘR,PP</p>	<p>Základy společenských věd</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran - objasní základní hodnoty a principy demokracie - popíše na příkladech lidská práva a jejich obhajování 	<p>Aktuální sociologické poznatky o globální společnosti</p>	<p>T,Ú,R,PR,ŘR,PP</p>	
--	--	-----------------------	--

8.22 Sportovní hry – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Sportovní hry* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj jedince. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti z předmětu *Tělesná výchova* v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání zábran, tvořivost, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. *Sportovní hry* umožňují žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu, hrách nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného požitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Sportovní hry se vyučují s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v jednotlivých ročnících, ale s ohledem na podobnou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností. Vzdělávací obsah úzce navazuje na předmět *Tělesná výchova*, kde je program rozdělen do jednotlivých ročníků. Ve *Sportovních hrách* je rozdělen do tematických bloků, které se opakují a postupně rozšiřují. Předmět *Sportovní hry* je určen především pohybově nadaným žákům, ale současně otevřen všem. Výuka probíhá odděleně, v rámci projektů školy může probíhat i koedukovaně.

Ročník	1 a kvinta	2 a sexta	3 a septima	4 a oktáva
Počet hodin	2	2	2	2

Předmět je vyučován s dotací 2 hodiny týdně. Žáci tedy mohou mít až 4 hodiny pohybové výuky týdně. Se stejnou dotací je vyučován i předmět *Tělesná výchova*. Příležitostně (záleží zejména na zájmu) se pořádají sportovní kurzy s tematikou zimních nebo letních sportů. Včetně inline bruslení, základů lezení, cyklistiky, orientačního běhu, windsurfingu apod.. Výuka je organizována v hale školy, na víceúčelovém hřišti u haly gymnázia, posilovně OA, městském bazénu, atletickém hřišti u městské haly, Smetanových sadech, ve volné přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Sportovní hry

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost a dovednosti
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních či duševních stavů
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve vnitřním řádu školy, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na tvorbě těchto pravidel
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svoji osoby a svojí školy na veřejnosti
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejnosti, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty, netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní jednání“, pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnosti žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- nabízíme žákům vhodné pozitivní hodnoty
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich příčinu
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti, respektujeme osobnost žáka a jeho práva

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, práci netrestáme

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti, dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

Sportovní hry (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší...). - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - dokáže sestavit tabuli rekordů 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl - odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy olympijské a neolympijské disciplíny. - základní pravidla atletických soutěží - základy techniky jednotlivých disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok (daleký, vysoký), vrh koulí - základy evidence výkonů 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>probírané učivo úzce navazuje na předmět Tělesná výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání - používá různé plavecké způsoby, startovní skok a obrátku - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření bruslí - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - předvede práci s hokejkou - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - využívá mapu a buzolu k orientaci 	<p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pádová technika - úpolové hry prvního typu <p>PLAVÁNÍ (dle možnosti školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam plavání pro zdraví a regeneraci - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou <p>BRUSLENÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení. - ošetření bruslí a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci. - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru - in – line <p>LYŽOVÁNÍ (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na horách - ošetření lyží a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci - základní prvky při jízdě – přívrat, odvrat, oblouky - kročňý, v přívratu, carvingový - průpravné cviky - běh na lyžích – klasický i bruslení <p>TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce 	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka - hodnocení - praktické předvedení - rozprava a diskuse 	
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - dovede použít turistického průvodce - dokáže připravit turistickou akci - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v krajině - orientační běh TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI - motorické testy 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázka – hodnocení - rozprava a diskuse - praktické provedení - kontrolní test 	
---	--	---	--

8.23 Španělština – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Španělština* vychází ze vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* z RVP G.

Španělština se vyučuje jako další cizí jazyk na vyšším stupni osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia, a to v rámci povinně volitelného předmětu buď ve 2. nebo 3. ročníku. Je určen studentům a studentkám, kteří se tomuto jazyku nikdy neučili. Cílem výuky je dosáhnout úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky: „Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela známým frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.“

Žák si osvojuje jazykové prostředky a funkce, rozšiřuje slovní zásobu a rozvíjí své schopnosti dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu

V průběhu jednoholetého studia španělského jazyka budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Týdenní časová dotace – 1 hodina.

Španělština se vyučuje ve skupinách vytvářených podle zájmu žáků. Výuka předmětu je vedena v cizím jazyce, popřípadě mateřském jazyce. Všechny hodiny jsou půlené a skupiny pracují v běžných či jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Učitel doplňuje učebnici dalšími výukovými materiály podle potřeb skupiny.

Výuka jazyka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností se volí s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka – do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na poslech, samostatný ústní projev, čtení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, nechává žákům prostor pro vlastní postup práce, k diskusi mezi sebou i s ním
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k otevřenosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných, a získali tak k sobě vzájemnou úctu, k individualitě každého z nich
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vybízí žáky k vlastní tvořivosti a nápadům, při kterých se projeví jejich schopnost komunikovat ve španělském jazyce

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

Španělština (volitelný předmět)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, představí se, zeptá se na povolání a původ, vyjádří prosbu a poděkování - osvojí si slovní zásobu a frazeologii z každodenních situací - osvojí si účelné způsoby učení se nové slovní zásobě - odvozuje významy neznámých slov - rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici, rozumí instrukcím v učebnici - odpoví na jednoduché otázky, plní příkazy učitele - rozumí nahrávkám v učebnici - používá slovník a svůj slovníček - podá informace o své rodině - na základě slyšeného textu řeší různé úkoly spojené s poslechem - objedná si v baru - domluví si schůzku - zeptá se na cestu - zatelefonuje kamarádovi / na informace - popíše svou rodinu - napíše jednoduchý dopis rodině 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláskování slov (španělská abeceda) - rod podstatných jmen (mužský a ženský) - množné číslo podstatných jmen - člen určitý a neurčitý, jejich užití - podstatná jména bez členu - odkazovací funkce členu určitého - shoda podstatného a přídavného jména - časování sloves v přítomném čase - pravidelná a nepravidelná slovesa - užití slovesa SER - tvoření otázek (zjišťovací, doplňovací, rozvažovací) - číslovky základní 0-199 - předložky a předložkové výrazy pro označení místa - osobní zájmena ve funkci podmětu - vazba IR + infinitiv - přímý a nepřímý předmět vyjádřený podstatným jménem - nepřízvučné tvary přivlastňovacích zájmen <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování - objednávka v baru - jednoduchý popis osoby - barvy - dny v týdnu - telefonní rozhovor - domluvení schůzky - rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění – rodina - modelové situace - rozhovory - písemná práce - osobní dopis 	<p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu <p>Informační a komunikační technologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání a třídění informací - práce s online slovníkem - posílání úkolů mailem

8.24 Základy společenských věd volitelné

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Základy společenských věd volitelné* je utvořen ze vzdělávacích oborů *Občanský a společenskovědní základ* a *Člověk a svět práce*. V jeho rámci jsou realizována některá témata ze vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova*, *Mediální výchova*, *Multikulturní výchova* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*. Vzdělávací obsah integrovaných témat (*Výchova ke zdraví*, *průřezová témata*) se neodděluje a je žákům podáván v širších souvislostech společně s obsahem hlavních vzdělávacích oborů (*Občanský a společenskovědní základ*, *Člověk a svět práce*).

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vytvořit u žáků komplexní pohled na svět v celé jeho společenské a kulturní rozmanitosti, pestrosti a složitosti a rozvíjení schopnosti využít ho k rozvoji vlastní osobnosti, k utváření a rozvoji mezilidských vztahů, k aktivní účasti na společenském a občanském životě, k orientaci ve světě 21. století a především připravit je k úspěšnému splnění maturitní zkoušky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je zařazen jako volitelný ve 4. ročníku. Vzdělávací obsah všech průřezových témat není oddělován a je podáván v širších souvislostech společně s obsahem hlavních vzdělávacích oborů (*Občanský a společenskovědní základ*, *Člověk a svět práce*). Vzhledem k naplnění hlavních cílů vyučovacího předmětu probíhá výuka „tradiční“ metodou výkladu (frontální výuka), a metodami, které napomáhají k formování žákovy osobnosti, tj. například diskuse, psychosociální hry, skupinová práce, práce na projektech apod.

Výuka probíhá v kmenových třídách a ve podle potřeby v učebně vybavené dataprojektorem.

Ročník	4.
Počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel motivuje žáky ke sběru informací k zadaným či vybraným tématům prostřednictvím multimediálních encyklopedií, internetových zdrojů, statistických analýz apod.
- učitel využívá mezipředmětových vztahů jednak ke zpestření výuky, jednak k prohloubení znalostí a opakování učiva
- učitel používáním různých informačních zdrojů rozvíjí u žáků schopnosti vyhledávat a získávat informace a používat je při studiu

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel upozorňuje žáky na významné společenské problémy, události či situace
- učitel navozuje situace (např. pomocí psychosociálních her), v nichž žáci analyzují vybraný společenskovědní problém, navrhnou vlastní postupy řešení a snaží se je věcně zargumentovat
- učitel zadává úkoly tak, aby žáci byli nuceni jejich řešení hledat v konkrétní společenské situaci, ve které se nacházejí

Kompetence komunikativní

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel vytváří žákům dostatek příležitostí k nácviku vhodných způsobů chování v modelových situacích
- učitel směřuje žáky k vytváření ucelených názorů k zadaným či vybraným společenskovedním tématům (jednotlivě nebo ve skupinách)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel navozuje situace (např. pomocí psychoher), v nichž žáci rozvíjejí vztahy k sobě i k ostatním, podporuje vytváření a rozvíjení mezilidských vztahů mezi žáky a rovněž mezi žáky a učitelem
- učitel navozuje situace, v nichž si žáci stanovují osobní cíle a reflektují své životní hodnoty a postoje a konfrontují je se spolužáky

Kompetence občanské

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- učitel motivuje žáky ke sledování aktuální situace (politické, sociální, ekologické, ekonomické aj.) v ČR i ve světě
- učitel na modelových situacích (např. simulace jednání v parlamentu) seznamuje žáky se základními principy občanské demokratické společnosti
- učitel využívá aktuálních možností pro uspořádání setkání žáků s (významnými) osobnostmi z politického, kulturního a společenského života

Základy společenských věd volitelné

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje obsah společenských věd, místo psychologie v jejich struktuře - objasní dělení psychologických disciplín, vysvětlí její vývoj a různé přístupy k poznání lidské psychiky - vymezí podstatu psychických vlastností, procesů a stavů - objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují - uvede typy temperamentu a složky charakteru (tzv. charakterové vlastnosti) - uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů: učení, myšlení, paměť - uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti - uvede možnosti a příčin chyb v zaměřenosti lidské osobnosti - vyjmenuje zásady duševní hygieny - uvede nejčastější duševní poruchy a jejich příčiny - provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti (popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků, volných vlastností), - na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci 	<p>Vybrané kapitoly z psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologie jako věda - předvědecká minulost psychologie - disciplíny psychologie, směry v psychologii - psychické jevy osobnosti - psychické vlastnosti osobnosti – temperament, schopnosti – inteligence a tvořivost, charakter, motivy a postoje, potřeby, volní vlastnosti - psychické procesy osobnosti – vnímání, smysly, paměť, myšlení, představy, fantazie, učení, city, vůle - psychické stavy osobnosti – stavy pozornosti, vědomí a změny vědomí - náročné životní situace - stres, frustrace a deprivace - duševní hygiena - péče o duševní zdraví - duševní poruchy - sebepoznání a sebehodnocení 	<p>Pro, SP, T, PS</p> <p>T</p> <p>ŘR</p> <p>R, Pro, T</p> <p>Pís</p>	<p>Informační a komunikační technologie: práce s internetem, interaktivní techniky</p> <p>Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí problematiku politického a ekonomického rozdělení světa - uvede hlavní problémy současného světa a rozdělí je do jednotlivých oblastí - objasní podstatu a příčiny napětí v různých oblastech světa i možnosti jejich řešení - vysvětlí strategii mezinárodního terorismu a jeho nebezpečí pro demokratický vývoj lidstva - uvede hlavní teroristické organizace, rozebere jejich cíle - objasní problematiku ekonomického vývoje ČR po roce 1989 - poukáže na globální společenské a ekonomické tendence - vysvětlí provázanost současného světa - uvede hlavní světové organizace (SB, MMF, EU) a vysvětlí jejich funkci, organizační strukturu a význam - definuje vývoj a pokrok a provede zamyšlení nad směřováním lidstva - poukáže na demografickou křivku vývoje ve světě a vysvětlí z ní plynoucí důsledky - vysvětlí pojmy spravedlnost, svoboda a rovnost - objasní přirozená práva člověka a jeho odpovědnost za další vývoj planety 	<p>Aktuální problémy současného světa Politika a politologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - bipolární chápání světa 20. století - globální problémy lidstva - ohniska napětí a válečných konfliktů - náboženské konflikty a jejich vliv na současnou politickou situaci ve světě - mezinárodní terorismus, jeho kořeny a současná tvář <p>Vybrané ekonomické problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přechod české ekonomiky k tržnímu hospodářství - základní tendence ve světové ekonomice - ekonomická integrace <p>Vybrané etické a sociální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - problém smyslu života - lidská důstojnost a odpovědnost, svoboda vůle, svědomí - spravedlnost a rovnost – sociální etika 	<p>PS, MoS</p> <p>SP,T</p> <p>SP</p> <p>MoS, Pro</p>	
---	---	---	--

8.25 Zeměpis volitelný

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis volitelný* je součástí vzdělávacích oblastí *Člověk a příroda* a *Člověk a společnost* z RVP. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Je jedním z předmětů, který studentům umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Učí studenty rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahově i metodicky je výuka předmětu *Zeměpis volitelný* koncipována jako příprava studentů na maturitní zkoušku ze zeměpisu.

Časové vymezení předmětu

Ročník	1./ kvinta	2./ sexta	3./ septima	4./ oktáva
Počet hodin	0	0	0	2

Organizační vymezení předmětu

Výuka *Zeměpisu volitelného* probíhá v posledním ročníku gymnaziálního vzdělávání (ve 4. ročníku čtyřletého studia a v 8. ročníku osmiletého studia.) Předmět *Zeměpis volitelný* byl vymezen hodinovou dotací 2 vyučovacími hodinami týdně. Výuka probíhá v multimediální zeměpisné učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zpravidla kmenových učebnách. K preferovaným formám výuky patří praktické činnosti s mapami a zeměpisnými daty, prezentace, referáty, tematická videa a skupinové projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ

(vést studenty k odpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)

Učitel:

- vytváří a rozvíjí zájem studentů o poznávání svého regionu, své vlasti a cizích zemí
- zadává studentům úlohy, referáty či anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě musí vyhledávat, zpracovávat, třdit a používat potřebné informace z širších informačních zdrojů - map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- učí studenty zpracovávat informace z hlediska důležitosti
- podporuje využívání cizího jazyka a mediální techniky
- umožňuje studentům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- snaží se studenty motivovat k učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a učí studenty je řešit
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

- podporuje originální způsoby řešení, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- učí studenty chápat jevy v souvislostech, vyvozovat, zobecňovat
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- na zeměpisné vycházce či exkurzi předkládá studentům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

(vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

Učitel:

- vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí studenty prezentovat své myšlenky, názory a práce
- klade důraz na kulturní úroveň mluveného i psaného projevu
- podporuje konstruktivní kritiku i sebekritiku při hodnocení
- podporuje přátelskou komunikaci mezi studenty a vyučujícím a mezi studenty navzájem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých)

Učitel:

- vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- podporuje práci ve skupinách, týmech a učí studenty zastávat v těchto týmech různé role
- upevňuje ve studentech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- učí studenty hodnotit práci skupiny, práci svou i práci ostatních členů skupiny
- netoleruje případné projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

(vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích)

Učitel:

- vede studenty k poznání možnosti praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vede studenty k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti
- vytváří a upevňuje ve studentech pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- vede studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování studentů
- netoleruje nekolegiální chování a odmítnutí požadované pomoci

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- vede studenty k rozvíjení jejich osobního i odborného potenciálu
- podporuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost studentů
- vede studenty ke kritickému hodnocení dosažených výsledků

<p>geografické údaje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyčte informace z leteckých a družicových snímků - vytváří a užívá vlastní mentální schémata a mapy pro orientaci v konkrétním území - orientuje se pomocí map v krajině <ul style="list-style-type: none"> - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších procesů - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - popíše vznik antropogenních tvarů, zhodnotí jejich funkci a míru narušení krajiny - porovná horizontální a vertikální členitost oceánů a pevnin <ul style="list-style-type: none"> - popíše princip skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi a příčiny a důsledky jeho zesilování - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních 	<p>data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii</p> <p>GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografický informační systém (GIS) - dálkový průzkum Země (DPZ) - praktické využití GIS a DPZ <p>FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA</p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra: složení zemského tělesa, zemská kůra, litosférické desky, posun kontinentů, endogenní a exogenní síly a procesy, geomorfologie, hypsografická křivka, tvary a typy georeliéfu, reliéf oceánského dna - atmosféra: význam atmosféry, složení, její vrstvy, procesy v ní probíhající, počasí, podnebí, podnebné pásy, meteorologie, klimatologie, skleníkový efekt, destrukce ozónové vrstvy, monzun, pasát, cyklona, anticyklona, klimadiagram, vzduchová hmota, vzduchová fronta, předpověď počasí, synoptická mapa 	<p>SP, PS</p> <p>PP, MoS</p> <p>T, PS, SP, ŘR, DF, Ú</p>	<p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p> <p>Biologie - ekologie</p>
--	---	--	---

<p>klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní princip velkého a malého oběhu vody, rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - specifikuje režim odtoku konkrétní řeky v závislosti na klimatu oblasti, kterou protéká - zhodnotí vlastnosti mořské vody a oceánských proudů - jejich vliv na klima - zhodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v daném regionu <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - popíše regionální rozdíly v rozložení fyzickogeografických prvků, jevů a procesů v závislosti na šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - hydrosféra: rozložení vodních zásob na Zemi, procesy v hydrosféře, povodí, rozvodí, úmoří, říční síť, bezodtoké oblasti, režim řek, vznik jezer, ledovce - vznik, druhy, kryogenní tvary, voda v mořích - salinita, oceánské proudy, efekt slapových jevů <ul style="list-style-type: none"> - biosféra: vegetační stupně a pásma, biomy, vzájemné vazby a souvislosti <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ INTERAKCE PŘÍRODA - SPOLEČNOST - typ krajiny – přírodní, kulturní, přeměněná,</p>	<p>R, PS, ŘR</p> <p>Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly. V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného</p>	
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - určí limity přírodního prostředí pro rozvoj území - objasní hlavní zásady koncepce trvale udržitelného rozvoje - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální regionální a globální úrovni - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - posoudí význam a ekologickou únosnost těžby - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů - zdůvodní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě - posoudí příčiny a hodnotí následky globálního narušení životního prostředí 	<p>devastovaná, degradovaná, rekultivovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> - trvale udržitelný rozvoj - globální problémy lidstva - limity přírodního prostředí - ochrana přírody a životního prostředí 	<p>rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru tem. filmů a zpráv.</p>	
---	--	---	--

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí v daném regionu dynamiku vývoje obyvatelstva, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - zdůvodní příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - posoudí vliv tradic a modernizace společnosti na vývoj populace v různých částech světa (v širších souvislostech s náboženstvím, postavením ženy ve společnosti) <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace - podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji <ul style="list-style-type: none"> mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry - provede srovnání jednotlivých makroregionů 	<p>SOCIOEKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ OBYVATELSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky - struktura obyvatelstva - rasy, jazyky, národy, náboženství - přirozená měna obyvatelstva, přirozený přírůstek, přirozený úbytek, porodnost, úmrtnost - mechanická měna obyvatel - migrace - demografická revoluce, věková pyramida - sídla a osídlení, struktura a funkce sídel <p>KULTURNÍ A POLITICKÉ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rasa, národ, etnikum, jazykové skupiny - státní zřízení, geopolitické procesy, politické a vojenské organizace, hlavní světová ohniska napětí <p>MAKROREGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - jádrové oblasti - periferie, modelový region, modelové problémy - regiony světa: regionalizace v rámci kontinentů (kromě Evropy a České republiky) - Afrika - Amerika 	<p>T, Ú, SP, PS, PÚ, R, ŘR</p> <p>R, DF, ŘR, T, Ú</p> <p>T, Ú, R, SP, PS, ŘR</p>	<p>PT: Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě</p>
--	---	--	---

<p>- objasní vývoj evropské integrace a principy EU - charakterizuje a porovná jednotlivé regiony Evropy</p> <p>- zhodnotí polohu přírodní poměry a zdroje České republiky - využívá geologickou mapu ČR - popíše hlavní geomorfologické celky - vyjmenuje faktory ovlivňující klima - vymezí úmoří a charakterizuje jednotlivá povodí - lokalizuje velkoplošná chráněná území přírody a určí jejich charakter - zdůvodní rozmístění obyvatelstva - vymezí a uvede znaky zemědělských výrobních oblastí - popíše lokalizační faktory působící na vznik a současný stav hlavních průmyslových center ČR - lokalizuje hlavní dopravní uzly a sítě - vymezí na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika</p>	<p>- Asie - Austrálie</p> <p>REGIONY RUSKO EVROPA - integrace EU - regionalizace Evropy</p> <p>ČESKÁ REPUBLIKA - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě - stručný historický vývoj - přírodní podmínky - charakteristiky obyvatelstva a sídel - transformační ekonomické procesy - struktura hospodářství - regiony</p>	<p>Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly. V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru temat. filmů a zpráv.</p> <p>T, Ú, SP, PS, R, ŘR PÚ</p>	<p>PT: Environmentální výchova – Životní prostředí regionu a České republiky</p>
---	--	---	--